

Sprawozdanie z realizacji programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w roku 2014

Na podstawie:

- Uchwały Nr XLIX/1222/13 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 października 2013 r. w sprawie programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w roku 2014
- Uchwały Nr XLII/981/13 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie wieloletniego programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w latach 2013 – 2017

Wstęp

W roku 2014 obowiązywały dwa programy współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi: roczny i pięcioletni.

Rada Miejska Wrocławia w swych intencjach miała na celu przede wszystkim:

- uregulowanie współpracy organizacji pozarządowych z Miastem w zakresie realizacji zadań publicznych,
- określenie priorytetów zadań publicznych zleczanych do realizacji organizacjom pozarządowym,
- określenie zasad, przedmiotu i form współpracy.

Szczególne role samorządu terytorialnego jako podmiotu inspirującego aktywność obywateli, jego pozycja w kształtowaniu ładu społecznego opartego na wspólnych działaniach, więzach społecznych oraz inicjatywach społeczności lokalnych stanowi klucz do rozwiązywania problemów społecznych. Trzeci sektor, biorąc pod uwagę podstawowe zasady współpracy z Miastem, jest partnerem w rozwiązywaniu tych problemów oraz we wspomaganiu społeczności lokalnych. Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji oraz jawności i jest priorytetem w realizacji zadań publicznych.

Wrocław, marzec 2015 r.

	Spis treści:	Str.
I.	Charakterystyka organizacji pozarządowych działających na terenie Miasta Wrocławia.....	7
I.1.	Zestawienia analityczne.....	9
II.	Finansowe formy współpracy.....	12
II.1.	Konkursy, oferty, umowy.....	12
II.1.1.	Zestawienia analityczne.....	21
II.2.	Plan i wykonanie planu dotacji dla podmiotów nie zaliczonych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku	23
III.	Pozafinansowe formy współpracy.....	29
III.1.	Serwis informacyjny na stronach internetowych Wrocławia www.wroclaw.pl	30
III.2.	Generator Ofert, Generator NGO.....	31
III.3.	Zostaw swój 1% we Wrocławiu.....	32
III.4.	Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi w sferze organizacyjnej.....	34
III.4.1.	Konferencje i wydarzenia, debaty i szkolenia.....	34
III.4.1.1.	Najważniejsze wydarzenia we Wrocławskim Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3.....	34
III.4.1.2.	Debata z cyklu „Wygrany – Wygrany. O współpracy międzysektorowej”.....	44
III.4.1.3.	Szkolenia i warsztaty, adresowane do przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz pracowników Urzędu i miejskich jednostek organizacyjnych, które udzielają dotacji celowych.....	45
III.4.1.4.	Zestawienia analityczne.....	47
III.5.	Inne formy współpracy.....	52
III.5.1.	Grupy dialogu społecznego.....	52
III.5.2.	Wrocławska Rada Działalności Pożytku Publicznego.....	56
III.5.3.	Zespoły doradcze i inicjatywne.....	56
III.5.4.	Najważniejsze dokumenty i akty prawne dotyczące współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi oraz konsultacje.....	61
III.5.5.	Opiniowanie działalności organizacji pozarządowych oraz udzielanie rekomendacji.....	63
III.5.5.1.	Zestawienie analityczne.....	63
III.5.6.	Użytkowanie lokali użytkowych w trybie bezprzetargowym przez organizacje pozarządowe.....	64
III.5.6.1.	Lokale będące w zarządzie Zarządu Zasobu Komunalnego.....	65
III.5.6.2.	Lokale będące w zarządzie jednostek oświatowych.....	66
III.5.6.3.	Nieruchomości będące w zarządzie Wydziału Nieruchomości Komunalnych UMW.....	66
III.5.6.4.	Lokale będące w zarządzie Wrocławskich Mieszkań Sp. z o.o.	66
III.5.6.5.	Nieruchomości będące w zarządzie Młodzieżowego Centrum Sportu	67
III.5.6.6.	Nieruchomości będące w zarządzie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	67
III.5.6.7.	Centrum Organizacji Pozarządowych – Paulińska	67
III.5.6.8.	Program „Bezpłatnego udostępniania, organizacjom pozarządowym, sal gimnastycznych przez szkoły prowadzone przez Miasto Wrocław”, w godzinach pozalekcyjnych”	68
III.5.7.	Udzielanie pomocy w przygotowaniu aplikacji programów, których realizacja wymaga współpracy kilku podmiotów oraz wspomaganie organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej.....	68
III.5.7.1.	Zrealizowane zadania publiczne w ramach otwartych konkursów ofert	68
III.5.7.2.	Udzielanie pomocy merytorycznej organizacjom pozarządowym.....	69
IV.	Sprawozdanie z realizacji zadań będących przedmiotem współpracy.....	70
IV.1.	Pomoc społeczna.....	70

IV.1.1.	Prowadzenie świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży.....	70
IV.1.2.	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży szkolnej w formie klubów środowiskowych.....	86
IV.1.3.	Ośrodki wsparcia i mieszkania chronione.....	91
IV.1.4.	System pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej.....	94
IV.1.5.	Rozwój aktywności i samodzielności osób starszych, w szczególności wpieranie samopomocowych form aktywizacji tych osób.....	95
IV.1.6.	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych.....	97
IV.1.7.	Inne zadania na rzecz poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych	104
IV.1.8.	Środowiskowe Domy Samopomocy.....	105
IV.1.9.	Dzienne domy pomocy.....	105
IV.1.10.	Domy Pomocy Społecznej.....	106
IV.1.11.	Realizacja programów wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie w 2014 roku.....	106
IV.1.12.	Organizowanie pomocy osobom bezdomnym, tworzenie systemu wychodzenia z bezdomności, angażowanie osób wykluczonych społecznie do poprawy swojej sytuacji, pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym.....	108
IV.1.13.	Organizacja i nadzór nad wykonywaniem prac na cele społeczne oraz pracy społecznie użytecznej.....	110
IV.1.14.	Wspieranie działalności ośrodków poradnictwa obywatelskiego oraz wrocławskich mediacji 2014.....	111
IV.1.15.	Inne działania, w tym na rzecz: repatriantów, mniejszości narodowych i etnicznych.....	113
IV.2.	Kultura, sztuka i dziedzictwo narodowe.....	116
IV.2.1.	Zadania publiczne w sferze kultury, w tym m.in.: projekt muzyczny, projekt plastyczny, projekt teatralny, projekt interdyscyplinarny.....	116
IV.2.2.	Realizacja zadań publicznych w ramach promocji Wrocławia jako Europejskiej Stolicy Kultury 2016.....	118
IV.2.3.	Kontynuacja projektów wieloletnich, których organizatorzy zostali wyłonieni w konkursach ogłoszonych w latach wcześniejszych.....	126
IV.2.4.	Pozostałe projekty i wydarzenia w sferze kultury i dziedzictwa narodowego	129
IV.2.5.	Prace konserwatorskie, restauratorskie i budowlane w obiektach zabytkowych.....	131
IV.3.	Ochrona i promocja zdrowia.....	133
IV.3.1.	Program promocji zdrowego stylu życia wrocławskich rodzin.....	133
IV.3.2.	Promowanie abstynencji i aktywizacji społecznej poprzez wsparcie działalności Klubów Abstynenta	133
IV.3.3.	Wrocławski Ośrodek Pomocy Osobom Nietrzeźwym.....	133
IV.3.4.	Prowadzenie edukacji, poradnictwa oraz działań środowiskowych dla osób uzależnionych od narkotyków i członków ich rodzin.....	136
IV.3.5.	Realizowanie programu ograniczania szkód zdrowotnych i społecznych wśród osób zagrożonych uzależnieniem i uzależnionych od narkotyków.....	137
IV.3.6.	Prowadzenie poradnictwa dla osób zagrożonych zakażeniem i zakażonych HIV oraz udzielanie wsparcia osobom chorym na AIDS, ich rodzinom i opiekunom.....	138
IV.3.7.	Opracowanie i realizacja programu profilaktyki i terapii uzależnień oraz przeciwdziałania agresji dla osób osadzonych w Zakładzie Karnym nr 1 we Wrocławiu	139
IV.3.8.	Program ochrony zdrowia psychicznego oraz wsparcia dla osób z problemami zdrowia psychicznego i osób z doświadczeniem choroby psychicznej.....	139
IV.3.9.	Organizacja i monitorowanie działań koordynatorów ds. promocji zdrowia w przedszkolach i szkołach w 2014 r.....	140

IV.3.10.	Wspieranie rozwoju osobistego i społecznego uczniów wrocławskich szkół oraz aktywizacja zawodowa młodzieży ze środowisk o szczególnym zagrożeniu uzależnieniami oraz wykluczeniem społecznym.....	142
IV.3.11.	Koordinacja i realizacja programów profilaktyki uzależnień we wrocławskich placówkach oświatowych – Stop uzależnieniom.....	144
IV.3.12.	Prowadzenie działań arteterapeutycznych i innych działań kulturalnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i wykluczeniu społecznemu.....	144
IV.3.13.	Poradnictwo w zakresie rozwiązywania problemów rodzinnych oraz program wsparcia osób, małżeństw i rodzin po stracie dziecka w ramach poradnictwa rodzinnego	145
IV.3.14.	Program wsparcia psychologicznego dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w tym chorych onkologicznie.....	146
IV.3.15.	Organizacja i zapewnienie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	146
IV.3.16.	Pozostałe zadania.....	147
IV.4.	Upowszechnianie kultury fizycznej, sportu i krajoznawstwa.....	150
IV.4.1.	Działania na rzecz wspierania organizacji imprez i widowisk sportowych oraz rekreacyjnych a także zajęć sportowo-rekreacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych oraz dzieci i młodzieży.....	150
IV.4.2.	Działania na rzecz wspierania programów pozwalających na osiągnięcie wysokiego poziomu sportowego zwłaszcza w rywalizacji sportowej dzieci i młodzieży.....	151
IV.4.3.	Wspieranie działań w zakresie tworzenia i doskonalenia systemu szkolenia sportowego w różnych dyscyplinach sportu ze szczególnym uwzględnieniem zespołowych gier sportowych.....	152
IV.4.4.	Wspieranie programów sportowo-rekreacyjnych i bezpiecznego zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży.....	153
IV.4.5.	Wspieranie działań mających na celu lepsze i pełniejsze wykorzystanie walorów turystycznych, krajoznawczych i rekreacyjnych Miasta.....	153
IV.4.6.	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w okresie ferii letnich	154
IV.4.7.	Pozostałe zadania.....	155
IV.5.	Bezpieczeństwo i porządek publiczny.....	157
IV.5.1.	Realizacja „Programu Poprawy Bezpieczeństwa we Wrocławiu w latach 2013-2016” (Uchwała Nr XXXII/724/12 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 października 2012 r.	157
IV.5.2.	Pozostałe zadania.....	157
IV.6.	Edukacja.....	158
IV.6.1.	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez popularyzację osiągnięć nauki, kultury i wolontariatu oraz podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności jak i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.....	158
IV.6.2.	Wspieranie programów dotyczących aktywności, przedsiębiorczości, samorządności oraz przygotowania do rynku pracy dzieci i młodzieży	159
IV.6.3.	Pozostałe zadania.....	164
IV.6.4.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie nie ujętym w uchwale (poza trybem otwartych konkursów ofert).....	166
IV.7.	Działalność wspomagająca organizacje pozarządowe.....	179
IV.7.1.	Wrocławskie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych SEKTOR 3	179

IV.7.2.	Wzmocnienie potencjału i profesjonalizacja wrocławskich organizacji pozarządowych.....	182
IV.7.3.	Projekt „Standaryzacja działalności wrocławskiego sektora pozarządowego”.....	184
IV.7.4.	Projekt „Włączenie nowych technik konsultacyjnych do procesów konsultowania polityk publicznych Gminy Wrocław”.....	185
IV.7.5.	Pozostałe zadania.....	186
IV.8.	Działania proekologiczne.....	187
IV.8.1.	Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży.....	187
IV.8.2.	Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt.....	187
IV.8.3.	Wspieranie ruchu rowerowego.....	189
IV.9.	Wspomaganie rozwoju gospodarczego, w tym rozwoju przedsiębiorczości	190
IV.10.	Współpraca międzynarodowa.....	191
IV.11.	Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych oraz na rzecz rodzin.....	192
IV.12.	Wspieranie i promocja wolontariatu.....	194
IV.12.1.	Zajezdnia projektów wielokulturowych - wsparcie techniczne, prace adaptacyjne oraz wyposażenie pomieszczeń przygotowanie miejsca do prowadzenia m.in. Centrum Wolontariatu Akcyjnego – III etap....	194
IV.12.2.	Pozostałe zadania.....	194
IV.13.	Pozostałe działania promocyjne.....	195
IV.13.1.	Promocja Wrocławia poprzez zorganizowanie i prowadzenie lokalnego biura Centrum Wiedzy Academia Europaea we Wrocławiu (CW AE-W).	195
IV.13.2.	Promocja Wrocławia poprzez upamiętnianie postaci Jana Pawła II, jego roli i znaczenia w rozwoju społecznym miasta.....	197
IV.14.	Program inicjatyw lokalnych.....	198

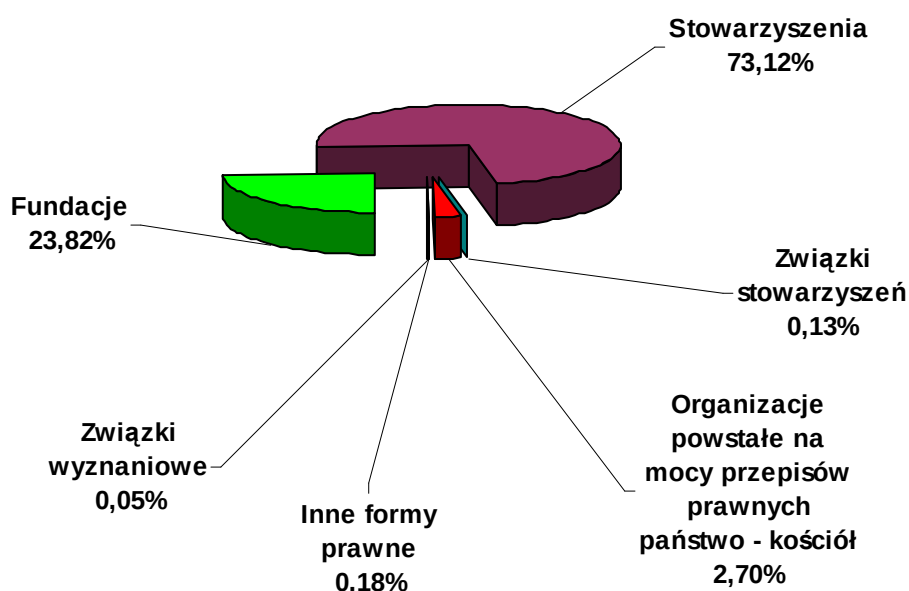
I. Charakterystyka organizacji pozarządowych działających na terenie Miasta Wrocławia

Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi prowadzi bazę danych o organizacjach pozarządowych – Generator NGO, o którym mowa w rozdziale III.2. niniejszego sprawozdania.

Według stanu na dzień 31.12.2014 r. zaewidencjonowanych w nim było: **936** fundacji, **2.873** stowarzyszenia, **5** związków stowarzyszeń, **106** organizacji powstałych na mocy przepisów prawnych państwo – kościół, **2** związki wyznaniowe i **7** organizacji o innych formach prawnych, co łącznie składa się na **3.929** organizacji, z których **304** posiada siedzibę poza Wrocławiem, a w bazie znajdują się z uwagi na to, iż współpracują z Miastem poprzez realizację zadań publicznych na rzecz Miasta i mieszkańców.

Strukturę wszystkich organizacji pozarządowych znajdujących się w Generatorze NGO według formy prawnej prezentuje rysunek nr 1.

Rys. nr 1 Struktura organizacji pozarządowych znajdujących się w Generatorze NGO według stanu na dzień 31.12.2014r.
(według formy prawnej)

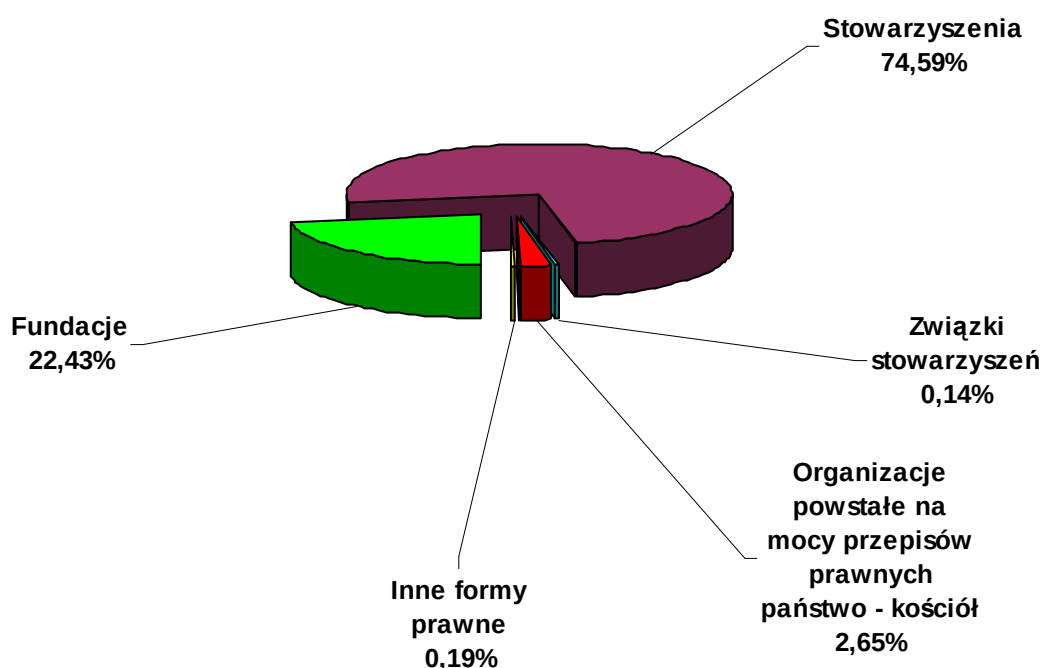

Z kolei, organizacje pozarządowe posiadające siedzibę we Wrocławiu, będące w Generatorze NGO to: **813** fundacji, **2.704** stowarzyszeń, **5** związków

stowarzyszeń, **96** organizacji powstałych na mocy przepisów prawnych państwo – kościół i **7** organizacji o innych formach prawnych, co łącznie składa się na **3.625** organizacji.

Strukturę organizacji pozarządowych mających siedzibę we Wrocławiu, znajdujących się w Generatorze NGO według formy prawnej prezentuje rysunek nr 2.

Rys. nr 2 Struktura organizacji pozarządowych znajdujących się w Generatorze NGO, mających siedzibę we Wrocławiu według stanu na dzień 31.12.2014r. (według formy prawnej)

Według stanu na dzień 31.12.2014 r. Prezydent Wrocławia sprawował nadzór* nad **2.704** stowarzyszeniami z siedzibą we Wrocławiu.

W ramach uprawnień nadzorczych wykonane były następujące działania:

- Do Sądu wydanych zostało **220** opinii ogółem, w tym:
  - ⇒ **104** opinie w sprawie rejestracji stowarzyszeń;
  - ⇒ **116** opinie w sprawie wpisu zmian do statutów już zarejestrowanych stowarzyszeń.
- Wydano **3** decyzje w sprawie wpisu klubów sportowych nieprowadzących działalności gospodarczej do ewidencji klubów sportowych prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia.

* na podstawie: ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach i ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie

- Nie wydano żadnej decyzji w sprawie wykreślenia klubów sportowych nieprowadzących działalności gospodarczej z ewidencji klubów sportowych prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia.
- Wydano **2** decyzje o wpisie uczniowskiego klubu sportowego do ewidencji uczniowskich klubów sportowych prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia.
- Wydano **2** decyzje w sprawie wykreślenia uczniowskich klubów sportowych z ewidencji uczniowskich klubów sportowych prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia.
- Nie wydano żadnej decyzji umarzającej postępowanie administracyjne w sprawie cofnięcia wniosku o wpis klubów sportowych do ewidencji klubów sportowych prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia.
- Organ nadzorujący wystąpił do Sądu z **1** wnioskiem o ustanowienie kuratora dla klubu sportowego nie posiadającego zarządu zdolnego do działań prawnych.
- Wystąpiono do Sądu z **2** wnioskami o rozwiązanie stowarzyszenia.
- Sąd zawiadomił organ nadzorujący o:
  - ⇒ wpisie **68** stowarzyszeń do Krajowego Rejestru Sądowego - Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej;
  - ⇒ wpisie zmian danych w Krajowym Rejestrze Sądowym - Rejestrze Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej - **106** stowarzyszeń.
- Wpłynęło **19** informacji o utworzeniu stowarzyszenia zwykłego, w tym wszystkie zostały przyjęte do wiadomości i nie wystąpiono do sądu o zakazanie działalności stowarzyszeń.
- Sąd zawiadomił organ nadzorujący o:
  - ⇒ wpisie **142** fundacji do Krajowego Rejestru Sądowego - Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej;
  - ⇒ wpisie zmian danych w Krajowym Rejestrze Sądowym - Rejestrze Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej - **40** fundacji;
  - ⇒ wykreśleniu **2** fundacji z Krajowego Rejestru Sądowego - Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej.

I.1. Zestawienia analityczne

Poniżej zaprezentowane zostały zestawienia analityczne dotyczące ilości poszczególnych form organizacji pozarządowych ze względu na formę prawną w latach 2010 – 2014.

Tabela nr 1 i rysunek nr 3 prezentują ilość wszystkich organizacji pozarządowych znajdujących się w Generatorze NGO w latach 2010 – 2014, natomiast tabela nr 2 i rysunek nr 4 prezentują dane ilościowe organizacji pozarządowych z siedzibą we Wrocławiu w tym okresie.

Tabela nr 1

Ilość wszystkich organizacji pozarządowych znajdujących się w Generatorze NGO (według stanu na 31 grudnia danego roku)	2010	2011	2012	2013	2014
Fundacje	459	553	643	778	936
Stowarzyszenia	2 559	2 697	2 678	2 777	2 873
Związki stowarzyszeń	53	53	7	5	5
Organizacje powstałe na mocy przepisów prawnych państwo - kościół	94	94	101	105	106
Związki wyznaniowe	2	4	2	2	2
Inne formy prawne	23	19	3	4	7
Ogółem	3 190	3 420	3 434	3 671	3 929

Rys. nr 3 Ilość wszystkich organizacji pozarządowych znajdujących się w Generatorze NGO w latach 2010-2014 (według stanu na 31 grudnia danego roku)

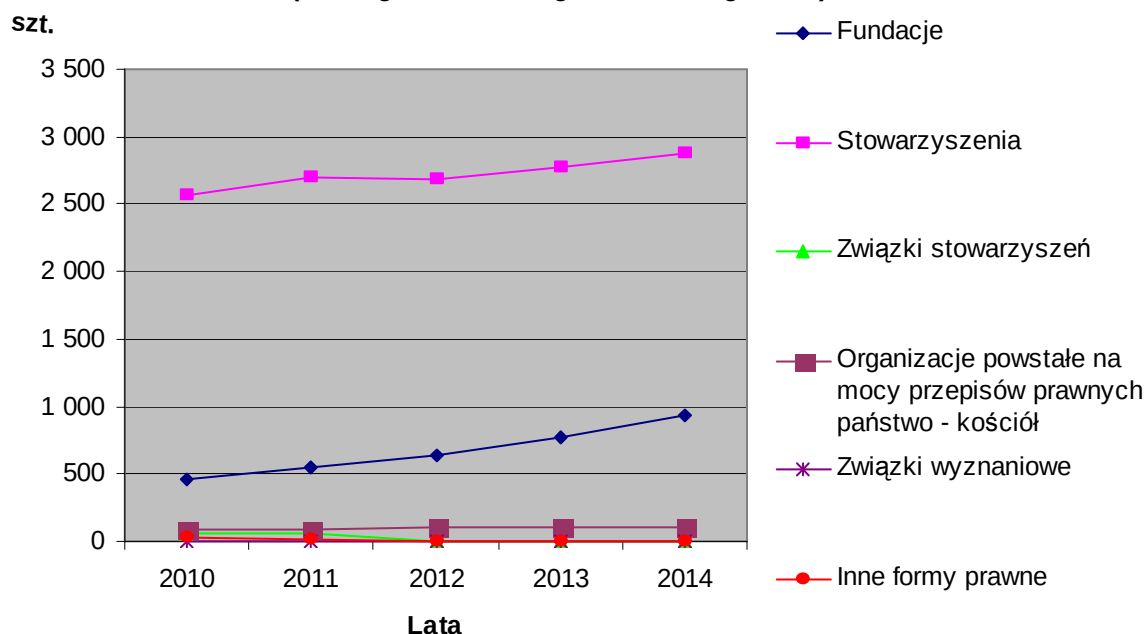
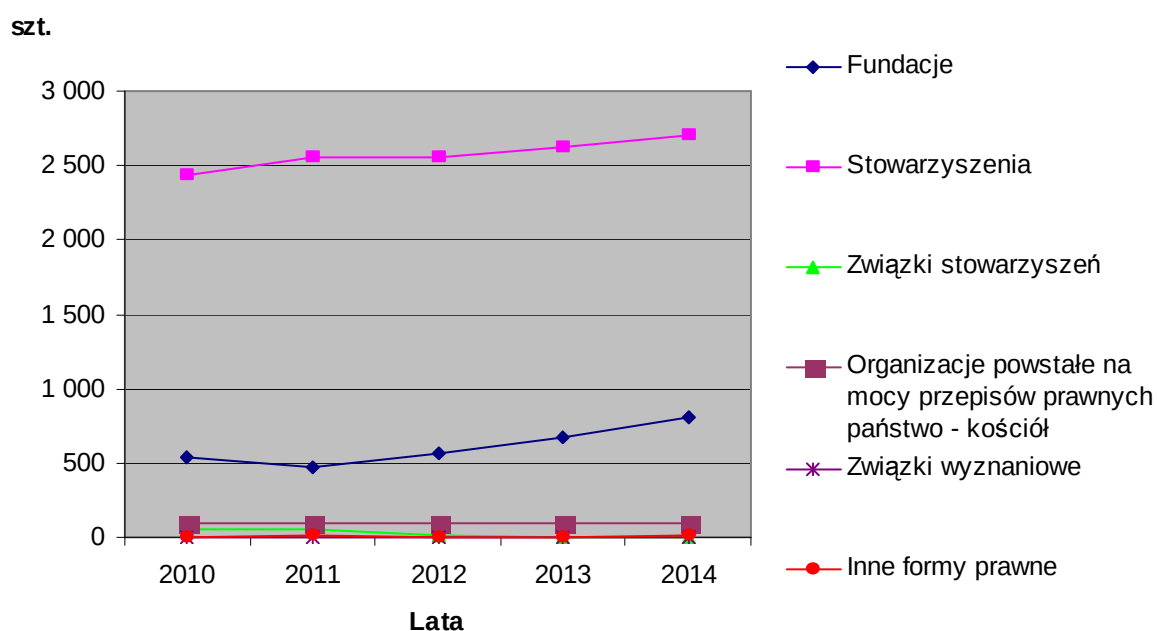

Tabela nr 2

Ilość organizacji pozarządowych znajdujących się w Generatorze NGO z siedzibą we Wrocławiu (według stanu na 31 grudnia danego roku)	2010	2011	2012	2013	2014
Fundacje	533	475	570	677	813
Stowarzyszenia	2 439	2 558	2 551	2 621	2 704
Związki stowarzyszeń	53	51	7	5	5
Organizacje powstałe na mocy przepisów prawnych państwo - kościół	92	88	94	95	96
Związki wyznaniowe	3	2	1	0	0
Inne formy prawne	0	16	3	4	7
Ogółem	3 120	3 190	3 226	3 402	3 625

Rys. nr 4 Ilość organizacji pozarządowych znajdujących się w Generatorze NGO w latach 2010-2014 z siedzibą we Wrocławiu (według stanu na 31 grudnia danego roku)

Prezentowane zestawienia analityczne pokazują nieznaczną tendencję wzrostową ilości organizacji pozarządowych, przede wszystkim fundacji i stowarzyszeń.

Wzrost zainteresowania działalnością w obszarze III sektora jest zarówno wynikiem wzrostu świadomości obywatelskiej społeczeństwa demokratycznego, ale też w dużej mierze jest związane z brakiem ofert pracy na rynku pracy. Stąd też sporą część środków finansowych zaplanowanych na szkolenia przeznacza się na ofertę szkoleń, których celem jest podnoszenie kwalifikacji i profesjonalizacja pracy w organizacjach pozarządowych.

Szkolenia dla organizacji pozarządowych zostały szczegółowo omówione w rozdziale III.4.1.3. niniejszego sprawozdania.

II. Finansowe formy współpracy

II.1. Konkursy, oferty, umowy

The screenshot shows the website of the Wrocław City Office. At the top, there is a header with the logo 'BIP' (Biuletyn Informacji Publicznej) on the left, the text 'BIULETYN INFORMACJI PUBLICZNEJ Urzędu Miejskiego Wrocławia' in the center, and the Wrocław coat of arms on the right. Below the header is a navigation bar with links: 'URZĄD MIEJSKI', 'PREZYDENT', 'RADA MIEJSKA', 'O WROCŁAWIU', 'JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE', and 'MIEJSKIE OSIEDLA'. A banner image shows three scenes from Wrocław: a historic square, a street view, and a modern bridge. Below the navigation bar, the main content area is titled 'Otwarte konkursy ofert'. On the left, there is a sidebar with links: 'Oferty NGO w trybie bezkonkursowym (art. 19a)', 'Zlecanie zadań publicznych w trybie uchwały Rady Miejskiej', 'Wzór oferty, druk sprawozdania', 'Współpraca miasta z organizacjami pozarządowymi', 'Wrocławskie organizacje pozarządowe', and 'Wsparcie dla organizacji pozarządowych'. The main content area lists three open tenders: 'Ofertę można wypełnić przy pomocy Generatora a następnie złożyć jej papierową wersję w BWO', 'Szkolenia dla NGO - otwarte konkursy ofert 2015', and 'Nabór do komisji dla NGO - otwarte konkursy ofert w roku 2015'. Below the list, there is a search form with fields for 'Wyszukiwana fraza:', 'Przedmiot konkursu:', and 'Kategoria:' (with a dropdown menu labeled 'wybierz z listy').

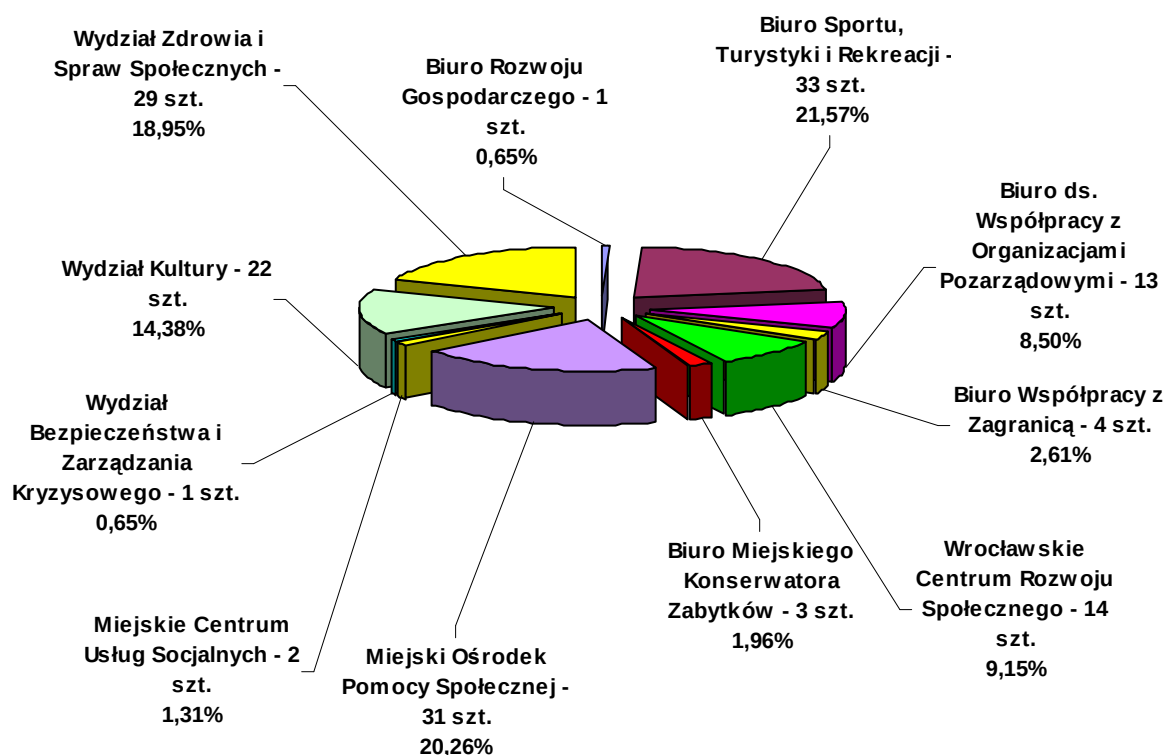
W roku 2014 zadania publiczne zlecane były na podstawie:

- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Łącznie w ubiegłym roku zostało ogłoszonych **153 konkursy**.

Rysunek nr 5 przedstawia strukturę konkursów 2014 roku według biur/wydziałów/jednostek organizacyjnych, odpowiedzialnych za zadania pod względem merytorycznym.

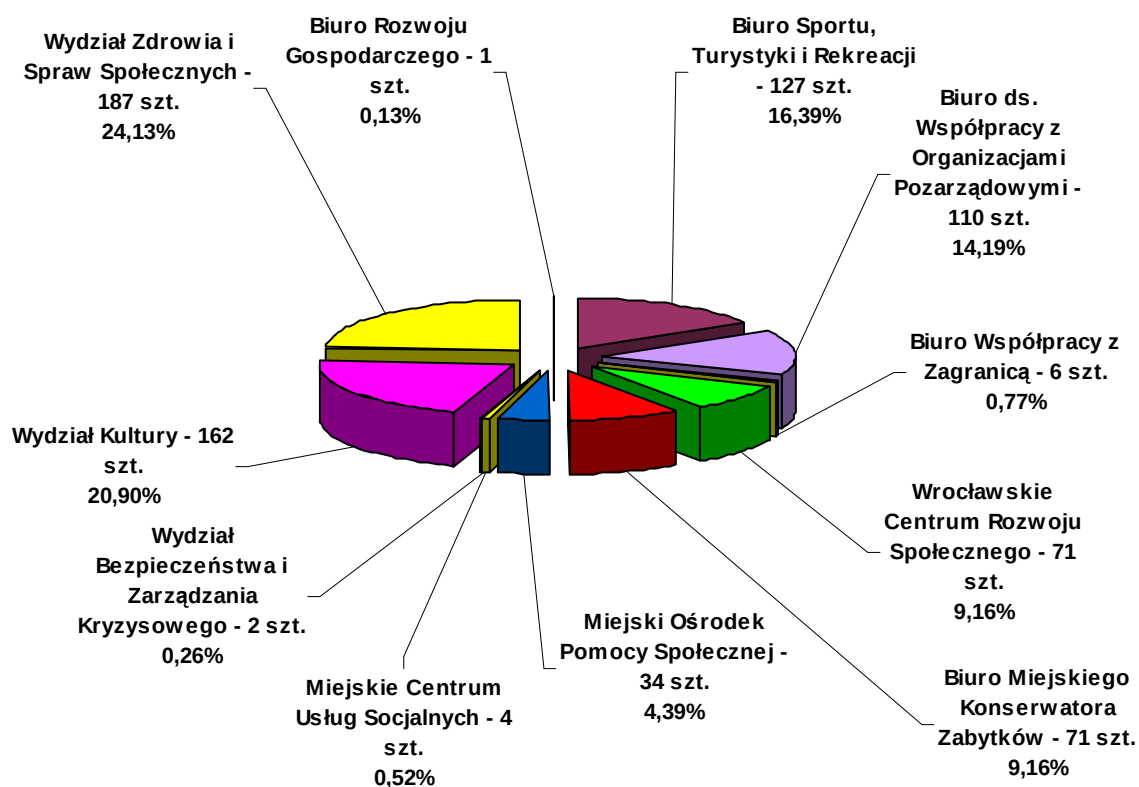
Rys. nr 5 Struktura otwartych konkursów ofert w 2014 roku

W w/w konkursach złożono łącznie **775 ofert**.

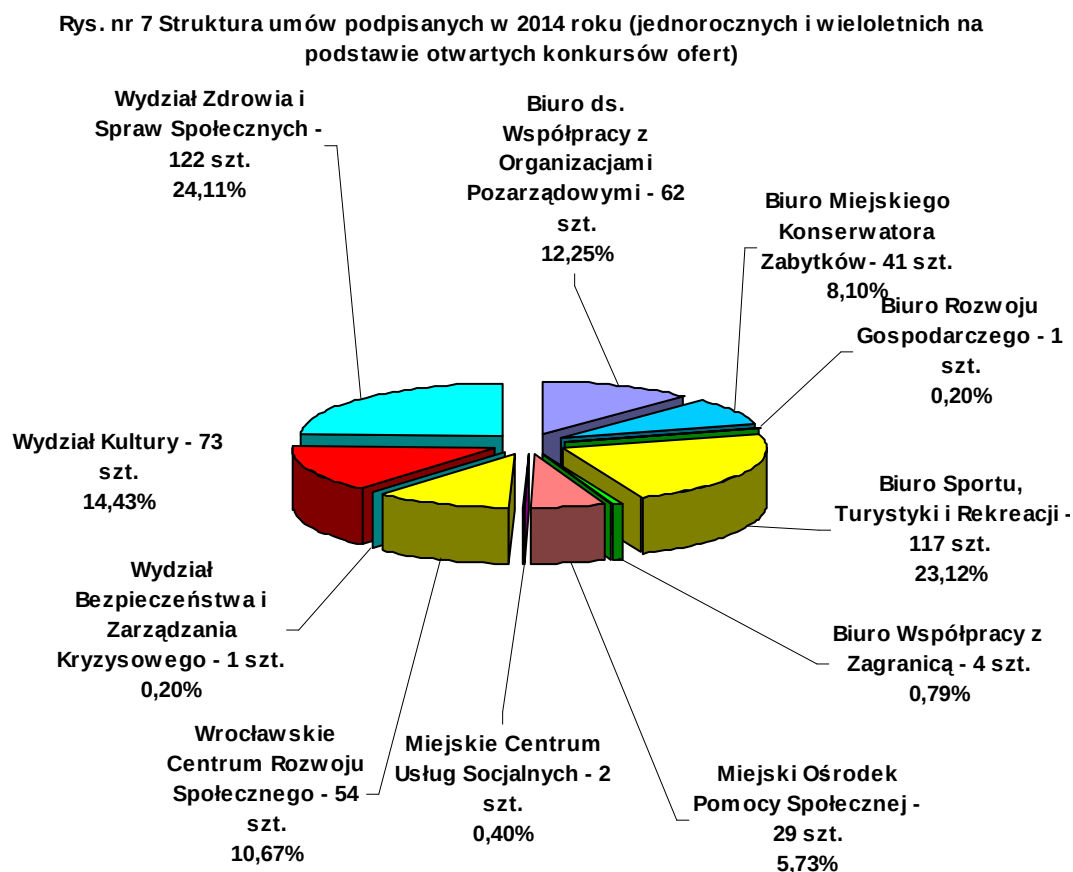
Rysunek nr 6 przedstawia strukturę ofert 2014 roku według biur/wydziałów/jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za zadania pod względem merytorycznym.

Rys. nr 6 Struktura ofert złożonych ofert w 2014 roku

łącznie w 2014 roku w wyniku w/w konkursów podpisanych zostało **506 umów dotacyjnych**.

Strukturę umów według biur/wydziałów/jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za zadania pod względem merytorycznym przedstawia rysunek nr 7.

Dane ilościowe do rysunków nr 5, 6 i 7 przedstawia tabela nr 3.

Tabela nr 3

Zadania według biur/wydziałów/ jednostek organizacyjnych- merytorycznych	Dane dotyczące ogłoszonych konkursów		Dane dotyczące złożonych ofert		Dane dotyczące podpisanych umów	
	ilość	% udział	ilość	% udział	ilość	% udział
Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi	13	8,50%	110	14,19%	62	12,25%
Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków	3	1,96%	71	9,16%	41	8,10%
Biuro Rozwoju Gospodarczego	1	0,65%	1	0,13%	1	0,20%
Biuro Sportu, Turystyki i Rekreacji	33	21,57%	127	16,39%	117	23,12%
Biuro Współpracy z Zagranicą	4	2,61%	6	0,77%	4	0,79%
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	31	20,26%	34	4,39%	29	5,73%
Miejskie Centrum Usług Socjalnych	2	1,31%	4	0,52%	2	0,40%
Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego	14	9,15%	71	9,16%	54	10,67%
Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	1	0,65%	2	0,26%	1	0,20%
Wydział Edukacji	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Wydział Inżynierii Miejskiej	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Wydział Kultury	22	14,38%	162	20,90%	73	14,43%
Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych	29	18,95%	187	24,13%	122	24,11%
Razem	153	100,00%	775	100,00%	506	100,00%

Z kolei tabela nr 4 prezentuje zestawienie ilościowe wszystkich obowiązujących w 2014 umów dotacyjnych, tj. jednorocznych i wieloletnich zawartych na podstawie otwartych konkursów ofert oraz umów zawartych w trybie art. 19 a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, tj.:

- **387** umów jednorocznych,
- **119** umów wieloletnich zawartych w roku 2014,
- **53** umowy wieloletnie zawarte przed rokiem 2014,
- **133** umowy zawarte W trybie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (na **314** złożonych ofert).

Łącznie w 2014 roku obowiązywało **692** umów dotacyjnych.

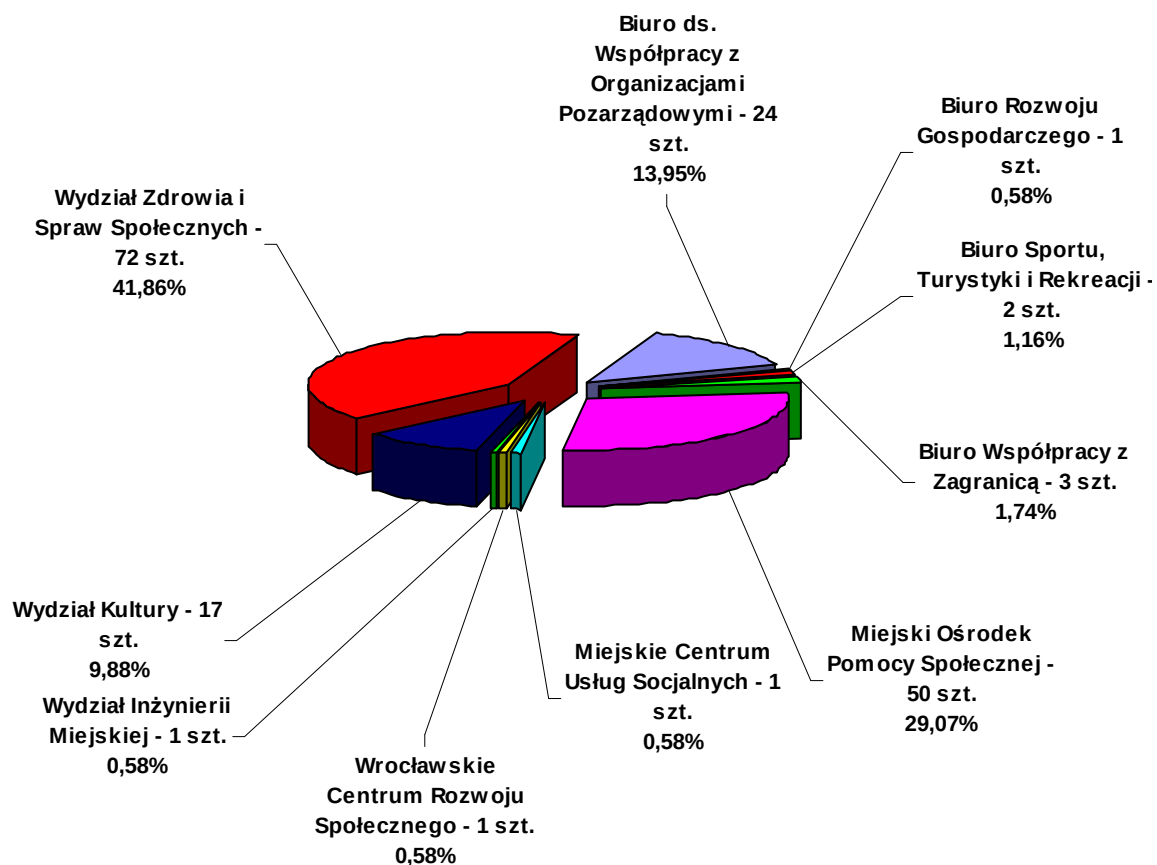

Tabela nr 4

Zestawienie umów obowiązujących w 2014 roku według biur/wydziałów/jednostek organizacyjnych - merytorycznych	Umowy jedno - roczne	Umowy wieloletnie			Umowy tryb 19a ustawy	Łącznie umowy (2+5+6)
		rok rozpoczęcia 2014	rok rozpoczęcia przed 2014	łącznie (3+4)		
1	2	3	4	5	6	7
Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi	43	19	5	24	17	84
Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków	41	0	0	0	0	41
Biuro Rozwoju Gospodarczego	1	0	1	1	0	2
Biuro Sportu, Turystyki i Rekreacji	117	0	2	2	46	165
Biuro Współpracy z Zagranicą	2	2	1	3	0	5
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	7	22	28	50	0	57
Miejskie Centrum Usług Socjalnych	1	1	0	1	0	2
Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego	53	1	0	1	26	80
Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	1	0	0	0	0	1
Wydział Edukacji	0	0	0	0	0	0
Wydział Inżynierii Miejskiej	0	0	1	1	0	1
Wydział Kultury	67	6	11	17	8	92
Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych	54	68	4	72	36	162
Razem	387	119	53	172	133	692
Razem ilość umów jednorocznych i wieloletnich podpisanych w 2014 roku na podstawie otwartych konkursów ofert	506					
Razem ilość umów jednorocznych i wieloletnich obowiązujących w 2014 roku na podstawie otwartych konkursów ofert	559					

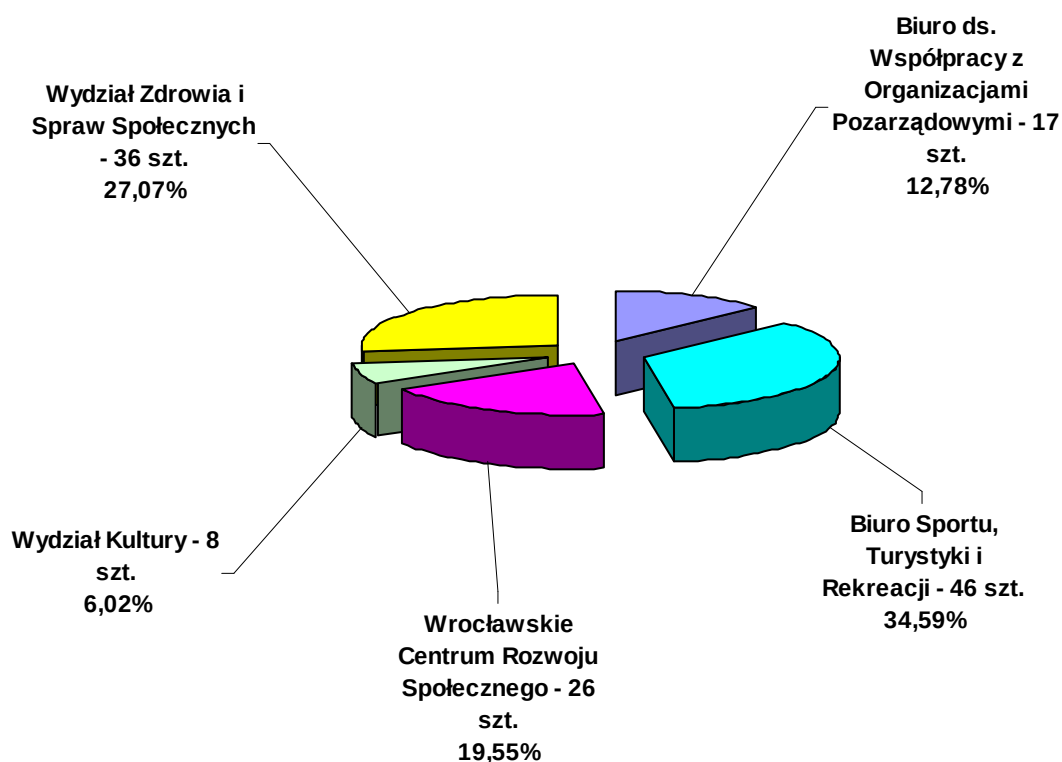
Rysunek nr 8 przedstawia strukturę umów wieloletnich za rok 2014 według biur/wydziałów/jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za zadania pod względem merytorycznym.

Rys. nr 8 Struktura umów wieloletnich obowiązujących w 2014 roku

Rysunek nr 9 przedstawia strukturę umów zawartych w trybie art. 19 a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za rok 2014, według biur/wydziałów/jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za zadania pod względem merytorycznym.

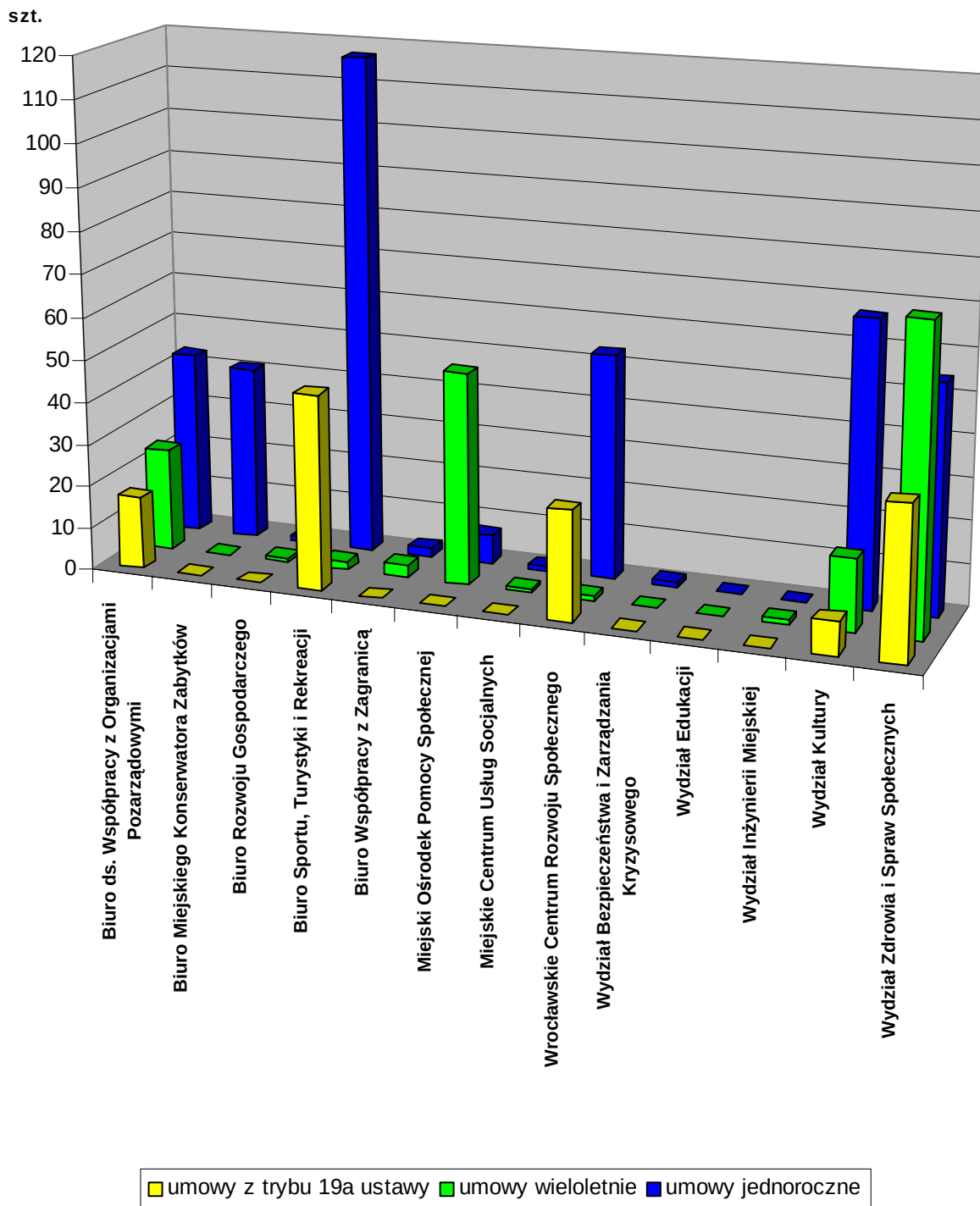
Rys. nr 9 Struktura umów (tryb art. 19a ustawy) w 2014 roku

Rysunek nr 10 przedstawia strukturę umów jednorocznych i wieloletnich zawartych na podstawie otwartych konkursów ofert oraz umów zawartych w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za rok 2014, według biur/wydziałów/jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za zadania pod względem merytorycznym.

Dane ilościowe do tego rysunku są zgodne z kolumnami odpowiednio: 6, 5 i 2 Tabeli nr 4.

Rys. nr 10 Struktura umów jednorocznych, wieloletnich i z trybu art. 19 a ustawy - obowiązujących w 2014 roku

Listy umów jednorocznych, wieloletnich oraz zawartych na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie tj. z pominięciem otwartego konkursu ofert za kolejne lata **są umieszczane corocznie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego Wrocławia**
<http://bip.um.wroc.pl/contents/content/312/3579>.

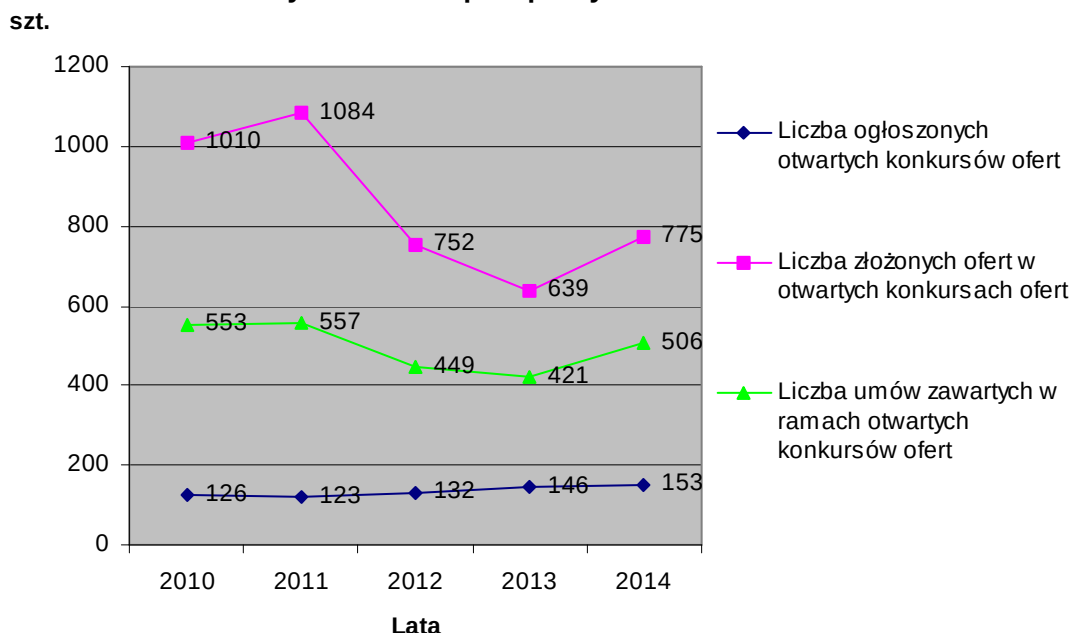
II.1.1. Zestawienia analityczne

Poniżej, w tabeli nr 5 oraz na rysunkach nr 11 i 12 zaprezentowane zostały zestawienia analityczne dotyczące ilości otwartych konkursów ofert, złożonych ofert oraz zawartych umów w latach 2010 – 2014.

Tabela nr 5

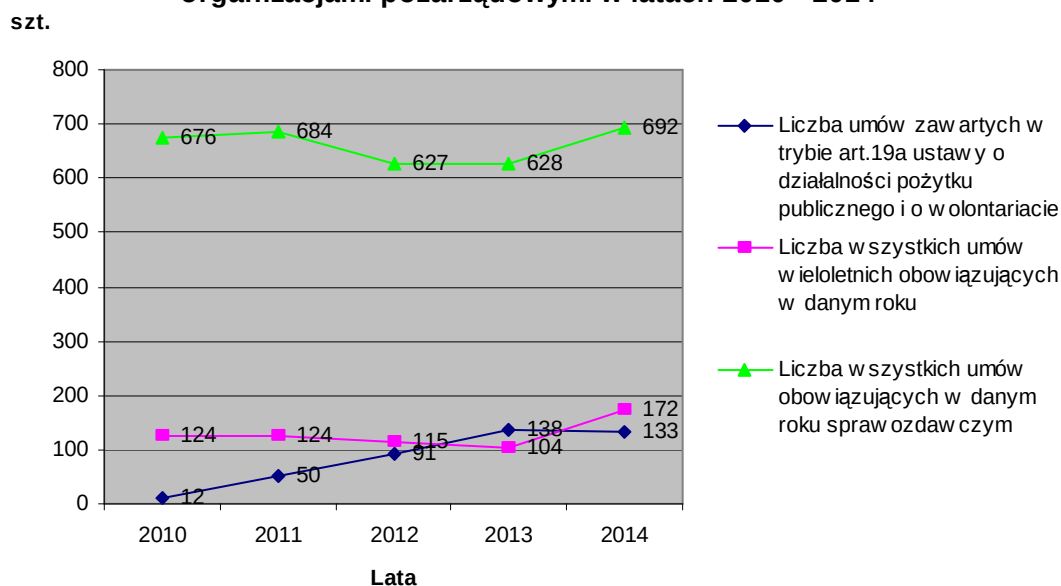
L.p.	Zestawienie ilości otwartych konkursów ofert, złożonych ofert oraz zawartych umów z organizacjami pozarządowymi	2010	2011	2012	2013	2014
1	Liczba ogłoszonych otwartych konkursów ofert	126	123	132	146	153
2	Liczba złożonych ofert w otwartych konkursach ofert	1010	1084	752	639	775
3	Liczba umów konkursowych jednorocznych	540	510	421	386	387
4	Liczba umów konkursowych wieloletnich zawartych w roku sprawozdawczym	13	47	28	35	119
5	Liczba umów zawartych w ramach otwartych konkursów ofert (poz. 3 i 4)	553	557	449	421	506
6	Liczba umów konkursowych wieloletnich zawartych przed rokiem sprawozdawczym	111	77	87	69	53
7	Liczba umów zawartych w trybie art.19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	12	50	91	138	133
8	Liczba wszystkich umów wieloletnich obowiązujących w danym roku (poz. 4, 6)	124	124	115	104	172
9	Liczba wszystkich umów obowiązujących w danym roku sprawozdawczym (poz. 3,4,6,7)	676	684	627	628	692

Rys. nr 11 Liczba otwartych konkursów ofert, liczba ofert i zawartych umów w perspektywie lat 2010 - 2014

Na powyższym wykresie przedstawiono ilość corocznie ogłaszanych otwartych konkursów ofert. W porównaniu z rokiem 2013, w roku 2014 nastąpił wzrost ilości ogłaszanych konkursów, wraz ze wzrostem składanych ofert i zawieranych umów. W roku 2014 ogłoszone zostały nowe otwarte konkursy ofert na zadania wieloletnie oraz podpisano nowe umowy wieloletnie dla zadań całorocznych w celu zapewnienia ciągłości świadczenia usług, tak ważnych w obszarze pomocy społecznej, takich jak: domy pomocy społecznej, centra wsparcia, prowadzenie mieszkań chronionych, poradnie rodzinne i profilaktyczne, kluby i świetlice środowiskowe, etc.

Rys. nr 12 Liczba obowiązujących umów zawartych z organizacjami pozarządowymi w latach 2010 - 2014

Rysunek nr 12 pokazuje, iż w dłuższej perspektywie ilość obowiązujących umów wykazuje nieznaczne wahania, tendencja ta jest spowodowana stopniowym przechodzeniem na zawieranie umów wieloletnich dla zadań, dla których jest to uzasadnione, tj.:

- dla zadań całorocznych w celu zapewnienia ciągłości świadczenia usług, w szczególności w zakresie pomocy społecznej,
- dla zadań sezonowych o określonej specyfice, dla których ważna jest nazwa i marka organizatora np. festiwal Nowe Horyzonty.

Analizując ilość zadań realizowanych w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie tj. z pominięciem otwartego konkursu ofert można sądzić, iż osiągnięty w ostatnich dwóch latach poziom utrzyma się. Przy takiej jak dotychczas ofercie ilości zadań konkursowych, ilość zadań realizowanych w trybie art. 19a stanowi wyraz nasycenia możliwości przerobowych realizacją zadań przez organizacje pozarządowe w tym trybie. Tryb ten został wprowadzony przez ustawodawcę ustawą z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2010 r. Nr 28 poz. 146) i od początku poziom ten bardzo gwałtownie rósł.

II.2. Plan i wykonanie planu dotacji dla podmiotów nie zaliczonych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku

Zgodnie z § 8 ust. 2 Uchwały Nr XLIX/1222/13 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 października 2013 r. w sprawie programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w roku 2014, środki przeznaczone na realizację programu określono w wysokości **58.500.000 zł.**

Z kolei zgodnie z Uchwałą nr LII/1310/13 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie budżetu Miasta na 2014 rok plan dotacji celowych na zadania bieżące dla jednostek spoza sektora finansów publicznych wynosił **85.599.249 zł** a według stanu na dzień 31.12.2014 r. plan po zmianach wynosił **95.012.950,00 zł.**

Znacząca różnica pomiędzy kwotą określoną w rocznym programie współpracy a przyjętą budżecie Miasta tj. ok. **27,1 mln zł** wynika z różnych terminów przygotowywania w/w dokumentów. Roczny program współpracy - z uwagi na konieczność przedkładania go do 30 - dniowych konsultacji i uchwalenia do 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - musi mieć określony budżet najpóźniej do ok. połowy sierpnia, natomiast projekt budżetu Miasta jest składany do Rady Miejskiej do 15 listopada.

Trzy miesiące intensywnych prac nad projektem budżetu dały możliwość wygenerowania wyższej kwoty na realizację programu.

Z kolei, zwiększenie budżetu dotacji na zadania bieżące w trakcie 2014 roku o kwotę **9,4 mln zł** (stan na 31.12.2014 r.) związane było z dostosowaniem

wielkości środków budżetowych do realnych potrzeb zlecenia zadań publicznych oraz możliwością zlecenia realizacji kolejnych zadań publicznych organizacjom pozarządowym.

Największy wzrost planowanych środków w 2014 roku, bo aż o 4,3 mln zł miał miejsce na zadania z zakresu kultury fizycznej (Dz. 926 Rozdział 92605). Wszystkie te środki zostały przeznaczone na realizację nowych zadań publicznych, tj.: Szkolenie i udział w rozgrywkach w piłce nożnej mężczyzn dofinansowane na podstawie Uchwały nr XLVII/1135/13 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 11 lipca 2013 r. w sprawie określenia warunków oraz trybu finansowania rozwoju sportu na terenie Gminy Wrocław (3,5 mln zł) oraz zawody sportowo-rekreacyjne „Rzuty przez Odrę”, Międzynarodowy Wyścig Kolarski Grupy Wyszehradzkiej - Etap Wrocław, szkolenie sportowe w strzelectwie sportowym kulowym i pneumatycznym, zapasach w stylu klasycznym, pływaniu, biegu na orientację i podnoszeniu ciężarów w II połowie 2014 roku, Puchar Polski w Karate, Międzynarodowy Turniej Taneczny, Międzynarodowe Zawody Pływackie, Zajęcia oraz imprezy sportowe dla organizacji pozarządowych w formie wsparcia na podstawie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Inne zmiany planu dotacji na zadania bieżące w 2014 roku miały charakter porządkujący oraz urealniający wysokość budżetu do faktycznych potrzeb. Przykładowo, zwiększono wysokość planowanych środków o ponad 2 mln zł na zadania z zakresu usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. 852 Rozdział 85228). Środki te były przeznaczone na realizację usług opiekuńczych w miesiącach XI i XII 2014 (druga umowa z dnia 25.08.2014 r.).

Wykonanie planu dotacji dla podmiotów nie zaliczonych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku (w szczególności według klasyfikacji budżetowej) za 2014 rok prezentuje tabela nr 6.

W ramach planu dotacji dla podmiotów nie zaliczonych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku, w 2014 roku wyodrębniono:

- dotacje na zadania bieżące (o których mowa wyżej),
- dotacje na zadania inwestycyjne.

Na realizację zadań inwestycyjnych przez organizacje pozarządowe przeznaczone są środki budżetowe z poz. 3)* i 4)*, tj.:

3)*

Wsparcie techniczne Domu Pomocy Społecznej przy ul. Objazdowej 40 poprzez wykonanie termomodernizacji budynku.

4)*

Wsparcie techniczne:

- placówek wsparcia dziennego w formie świetlicy środowiskowej dla dzieci i młodzieży i klubu środowiskowego poprzez dostosowaniu lokalu do prowadzenia placówki zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- zajezdnia projektów wielokulturowych - prace adaptacyjne oraz wyposażenie pomieszczeń przygotowanie miejsca do prowadzenia m.in. Centrum Wolontariatu Akcyjnego – III etap,
- w celu utworzenia i prowadzenia Centrum Aktywności Sportowej i Społecznej na Osiedlu Nowy Dwór we Wrocławiu.

Pozostałe pozycje nie dotyczą przedmiotowego sprawozdania i są to:

5)*

Dysponentem środków był Wydział Środowiska i Rolnictwa. Środki te zaplanowane zostały na dofinansowanie zadania inwestycyjnego związanego z podłączeniem indywidualnych gospodarstw domowych do miejskiej sieci kanalizacyjnej. Niski stopień wykonania planu w 2014 roku spowodowany był mniejszym niż zakładano zainteresowaniem mieszkańców w uzyskaniu dotacji na ten cel.

6)*

Dysponentem środków był Wydział Środowiska i Rolnictwa. Środki te zaplanowane zostały na realizację Programu „Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii. Część 1) Program Pilotażowy KAWKA”.

W ramach ww. programu przyznawana jest osobom fizycznym dotacja celowa na zadania służące ochronie powietrza związane z trwałą likwidacją ogrzewania opartego na paliwie węglowym.

Przedmiotowa dotacja może być udzielona na trwałą likwidację, w mieszkaniach i domkach jednorodzinnych systemu ogrzewania opartego na paliwie węglowym i jego zamianę na podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej, ogrzewanie gazowe, elektryczne lub odnawialne źródło energii. Beneficjentami dotacji mogą być osoby fizyczne będące właścicielami lub posiadające inny tytuł prawny do lokali mieszkalnych lub nieruchomości o charakterze mieszkalnym, położonych w granicach administracyjnych Wrocławia.

7)*

Dysponentem środków był Miejski Konserwator Zabytków, środki przeznaczone były na realizację programów: "Kamienice w zabudowie pierzejowej" oraz "WUWA".

Tabela nr 6

Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Plan wg uchwały budżetowej (po zmianach)	Wykonanie za 2014 rok	% wyk. planu	Uwagi
OGÓŁEM			103 624 885,00	102 257 835,27	98,7	
DOTACJE NA ZADANIA BIEŻĄCE			95 012 950,00	94 099 305,00	99,0	
630	63003	Zadania w zakresie upowszechniania turystyki	350 000,00	340 000,00	97,1	
700	70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami	100 000,00	100 000,00	100,0	
710	71095	Pozostała działalność	120 000,00	120 000,00	100,0	
750	75075	Promocja jednostek samorządu terytorialnego	678 234,00	677 298,19	99,9	
754	75415	Zadania ratownictwa górskiego i wodnego	40 000,00	40 000,00	100,0	
801	80101	Szkoły podstawowe	28 215,00	21 815,39	77,3	1)*
801	80195	Pozostała działalność	325 790,00	325 690,00	100,0	
803	80395	Pozostała działalność	350 000,00	350 000,00	100,0	

851	85149	Programy polityki zdrowotnej	1 157 473,00	1 152 655,85	99,6	
851	85153	Zwalczanie narkomanii	695 672,00	694 753,00	99,9	
851	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	7 188 554,00	7 114 046,56	99,0	
851	85158	Izby wytrzeźwień	1 600 000,00	1 600 000,00	100,0	
852	85201	Placówki opiekuńczo - wychowawcze	5 201 312,00	5 167 256,92	99,3	
852	85202	Domy pomocy społecznej	10 846 188,00	10 844 130,81	100,0	
852	85203	Ośrodki wsparcia	2 467 239,00	2 449 072,45	99,3	
852	85204	Rodziny zastępcze	566 350,00	554 200,00	97,9	
852	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	310 000,00	304 214,33	98,1	
852	85206	Wspieranie rodziny	2 100 573,00	2 100 573,00	100,0	
852	85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	951 549,00	951 549,00	100,0	
852	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	12 475 610,00	12 125 251,50	97,2	
852	85232	Centra integracji społecznej	171 017,00	159 416,16	93,2	2)*
853	85305	Żłobki	842 000,00	841 125,00	99,9	
853	85395	Pozostała działalność	6 782 584,00	6 736 821,08	99,3	
900	90013	Schroniska dla zwierząt	2 520 000,00	2 500 000,00	99,2	
900	90095	Pozostała działalność	37 990,00	37 990,00	100,0	
921	92105	Pozostałe zadania w zakresie kultury	7 900 000,00	7 900 000,00	100,0	
921	92120	Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	5 796 600,00	5 667 892,82	97,8	
921	92195	Pozostała działalność	8 330 000,00	8 225 663,01	98,7	
926	92605	Zadania w zakresie kultury fizycznej	14 780 000,00	14 698 156,96	99,4	
926	92695	Pozostała działalność	300 000,00	299 732,97	99,9	
DOTACJE NA ZADANIA INWESTYCYJNE			8 611 935,00	8 158 530,27	94,7	
852	85202	Domy pomocy społecznej	431 342,00	431 342,00	100,0	3)*
853	85395	Pozostała działalność	1 045 000,00	1 044 944,00	100,0	4)*
900	90001	Gospodarka ściekowa i ochrona wód	358 693,00	178 931,59	49,9	5)*
900	90005	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	2 873 058,00	2 873 057,43	100,0	6)*
921	92120	Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	3 903 842,00	3 630 255,25	93,0	7)*

Wyjaśnienia niepełnego wykonania planu:

1)*

Niepełne wykorzystanie dotacji celowej przeznaczonej na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych, materiałów ćwiczeniowych wynika z mniejszej liczby uczniów, którzy rozpoczęli naukę w roku szkolnym 2014/2015 w klasach I szkoły podstawowej w porównaniu do liczby uczniów pierwotnie planowanej przez poszczególne szkoły, niższymi kosztami zakupu ww. podręczników i materiałów po przeprowadzonych postępowaniach przez ww. szkoły (są to szkoły niepubliczne, które na podstawie ustawy o systemie oświaty otrzymują dotację celową w paragrafie 2830 na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych).

2)*

Niepełne wykorzystanie dotacji celowej za rok 2014 przez partnerów projektu *„Model Wsparcia jako innowacyjne narzędzie wzmacniające współpracę publicznych i niepublicznych instytucji pomocy społecznej oraz przedsiębiorców dedykowane gminnym zespołom interdyscyplinarnym”* (Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki) - wynika z niższej niż zakładano frekwencji uczestniczek projektu na praktykach zawodowych. W związku z tym wydatkowano mniej środków, ponieważ stypendium wypłacane było proporcjonalnie do frekwencji uczestniczek na praktykach. Drugą przyczyną niższego niż zakładano wykonania budżetu było przesunięcie części płatności zaplanowanych na grudzień 2014 na styczeń 2015. Przesunięcie środków na kolejny rok wynikało ze zmian w harmonogramie realizacji zadań projektowych.

Ujęcie dynamiczne (w latach 2002 – 2014) wykonania planu dotacji dla podmiotów nie zaliczanych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku prezentuje tabela nr 7 oraz rysunek nr 13.

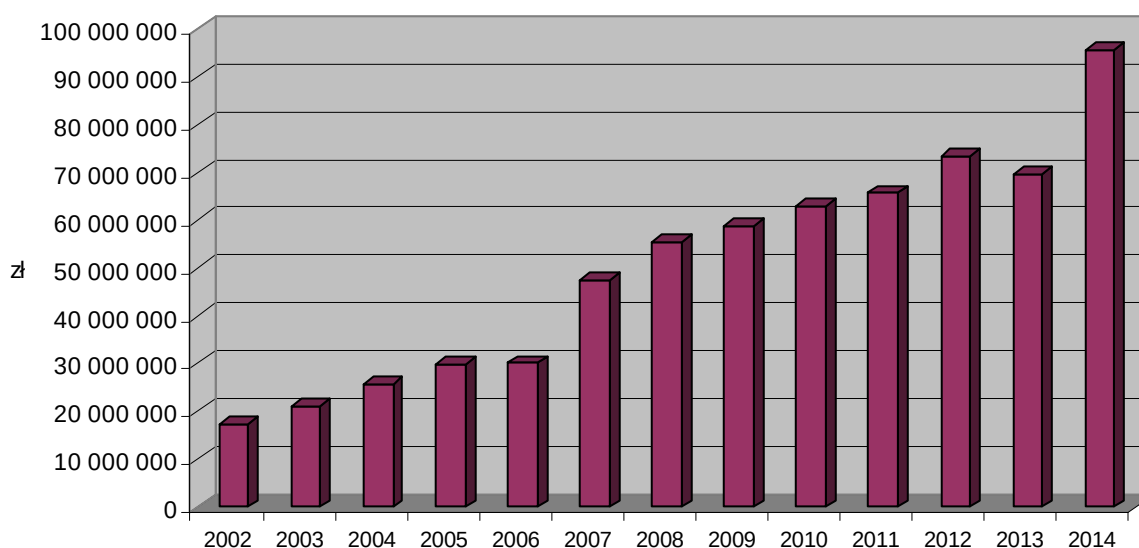
Przedstawione poniżej dane, w perspektywie 13 - letniej, pokazują jednoznacznie tendencję wzrostową ilości środków finansowych przekazywanych z budżetu Gminy na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe.

Tabela nr 7

Wykonanie planu dotacji dla podmiotów nie zaliczanych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku w ujęciu dynamicznym w latach 2002 - 2014 (w zł)	
2002	17 243 894
2003	21 132 895
2004	25 657 000
2005	30 000 000
2006	30 127 980
2007	47 508 961
2008	55 466 939
2009	58 909 981
2010	62 877 901
2011	65 715 620
2012	73 298 996
2013	69 561 969
2014	95 553 776 (*)

(*) Kwota wykonania planu dotacji jest pomniejszona o pozycje oznaczone jako 1)*, 5)*, 6)* i 7)* tabeli nr 6, nie będące przedmiotem niniejszego sprawozdania.

Rys. nr 13 Wykonanie planu dotacji dla podmiotów nie zaliczanych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku w latach 2002 - 2014

III.   Pozafinansowe formy współpracy

W celu usprawnienia współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi w 2007 roku powołano Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Urzędu Miejskiego. Biuro powstało jako wyraz reakcji Urzędu Miejskiego na sygnały ze strony organizacji pozarządowych, dotyczące trudności w realizacji zadań publicznych.

Podstawowym założeniem wprowadzanych zmian organizacyjnych tj. utworzenia Biura, było umożliwienie przedstawicielom organizacji pozarządowych dokonywania wszystkich formalności związanych z dokumentacją rejestrową, składaniem ofert konkursowych, podpisywaniem umów i sprawozdawczością w jednym miejscu.

Doświadczenie funkcjonowania Biura pokazuje, iż przyjęty kierunek był właściwy. Biuro uaktualniana na bieżąco bazę podmiotów (organizacji pozarządowych) realizujących zadania Gminy, ujednoliciła tryb i zasady ogłaszania konkursów, wprowadza jednolite wzory dokumentów. Jednocześnie prowadzone są też projekty dotyczące polepszenia współpracy sektora pozarządowego z samorządem. Ponadto Biuro ogłasza otwarte konkursy ofert, przyjmuje oferty, zawiera umowy ze zleceniobiorcami (organizacjami pozarządowymi) na realizację zadań publicznych. Koordynuje również sprawy związane z zawieraniem umów w trybie art. 19 a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ponadto w Biurze składane są sprawozdania z realizacji tych zadań.

Biuro wydaje opinie w sprawie lokali użytkowych dla organizacji pozarządowych, a także przeprowadza wizytacje w lokalach pod kątem zgodności z zawartą umową.

Biuro sporządza także plan kontroli realizacji zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe na kolejny rok do przeprowadzenia przez Wydział Kontroli Urzędu Miejskiego. Biuro uczestniczy również w przygotowywaniu dokumentacji przy przeprowadzaniu kontroli tych zadań przez instytucje zewnętrzne.

Na zewnątrz, Biuro prowadzi szereg działań koordynujących oraz wspierających rozwój trzeciego sektora, jak akcje promocyjne, szkoleniowe, konferencje itp.

Ponadto, Biuro współpracuje z instytucjami zewnętrznymi, takimi jak m.in.: Unia Metropolii Miast Polskich czy Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, poprzez np. wypełnianie corocznej ankiety pn. „Monitoring współpracy urzędów jednostek samorządu terytorialnego z sektorem pozarządowym za .... rok”, udział w konsultacjach społecznych dot. zmian w dotychczasowych przepisach dot. współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz udział w komisjach merytorycznych UMP.

III.1. Serwis informacyjny na stronach internetowych Wrocławia www.wroclaw.pl

Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi UM Wrocławia aktualizuje strony internetowe skierowane do zainteresowanych, w tym głównie do wrocławskich organizacji pozarządowych w serwisach Wrocławia:

- Strona internetowa www.wroclaw.pl

Dostęp:

<http://www.wroclaw.pl/organizacje-pozarzadowe>

Informacje o BWO, Sektor 3, WRDPP, Generator Ofert i Sprawozdań, Grupy Dialogu Społecznego

<http://www.wroclaw.pl/aktualnosci-ngo>

Aktualności NGO (wiadomości własne BWO skierowane do NGO, informacje własne NGO).

- Biuletyn Informacji Publicznej <http://bip.um.wroc.pl/>

Dostęp:

<http://bip.um.wroc.pl/competitionsoffers/124>

Informacje na stronach aktualizowane są bieżąco. Zamieszczane są na nich istotne informacje dla wrocławskich organizacji pozarządowych.

Warte podkreślenia jest, że na stronie *Aktualności NGO* [wroclaw.pl] publikowane są nie tylko informacje własne BWO, ale również materiały nadsyłane przez organizacje. Dzięki temu ta część strony staje się miejscem wymiany informacji i ogłoszeń o aktualnych projektach, działaniach, konferencjach, warsztatach prowadzonych przez NGO.

W serwisach można znaleźć m. innymi:

- ogłoszenia otwartych konkursów ofert, oferty w trybie 19a („małe granty”), zadania zlecone na podstawie aktów prawa miejscowego,
- *Sprawy do załatwienia w BWO*, w którym zawarto informator dla klientów BWO jak załatwić typowe sprawy, a więc np. kwestie nadzoru prawnego nad organizacjami czy użyczenie lokalu. Każda procedura zawiera zwięzły sposób załatwienia sprawy, informacje teleadresowe, o wymaganych dokumentach, wzory formularzy,
- informacja o Grupach Dialogu Społecznego,
- dostęp do aplikacji Generator ofert i sprawozdań,
- informacje teleadresowe, zadania Biura ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi,
- program współpracy miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi,
- sprawozdania z realizacji programów współpracy za poszczególne lata,
- czasowo - informację o kampanii 1 % pod hasłem - „Zostaw swój 1 % we Wrocławiu. Wesprzyj wrocławskie organizacje pozarządowe”,
- informacje o konsultacjach społecznych,
- informację o najmie lokali użytkowych,
- informacje o Wrocławskiej Radzie Działalności Pożytku Publicznego i protokoły z jej posiedzeń,
- informację o działalności Wrocławskiego Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3.

III.2. Generator Ofert, Generator NGO

W latach 2005 – 2013 funkcjonowała w programie Lotus Notes elektroniczna baza "Dotacje", baza danych o organizacjach pozarządowych realizujących zadania publiczne oraz rejestr organizacji pozarządowych, które otrzymały dotację z budżetu Miasta na realizację zadań publicznych. Prowadziło ją Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

W bazie znajdowały się:

- informacje rejestrowe organizacji pozarządowych,
- informacje o otwartych konkursach ofert (ogłoszenia i rozstrzygnięcia konkursowe),
- informacje o zawartych umowach,
- informacje o złożonych sprawozdaniach,
- skany dokumentów, itp.

W 2011 roku opracowano założenia i uruchomiono merytoryczną wersję Generatora Ofert dla organizacji pozarządowych ubiegających się o realizację zadań publicznych.

W latach 2012-2013 kontynuowano prace nad generatorem, rozbudowywano go o kolejne funkcjonalności, a jednocześnie organizacje pozarządowe miały już możliwość wypełniania dokumentów w tym programie.

Został utworzony nowy moduł - GENERATOR NGO dla pracowników komórek organizacyjnych Urzędu i jednostek organizacyjnych Gminy, to narzędzie zastąpiło dotychczas używaną bazę "Dotacje", w maju 2013 roku dokonano migracji danych do Generatora, a stara baza stała się nieczynna.

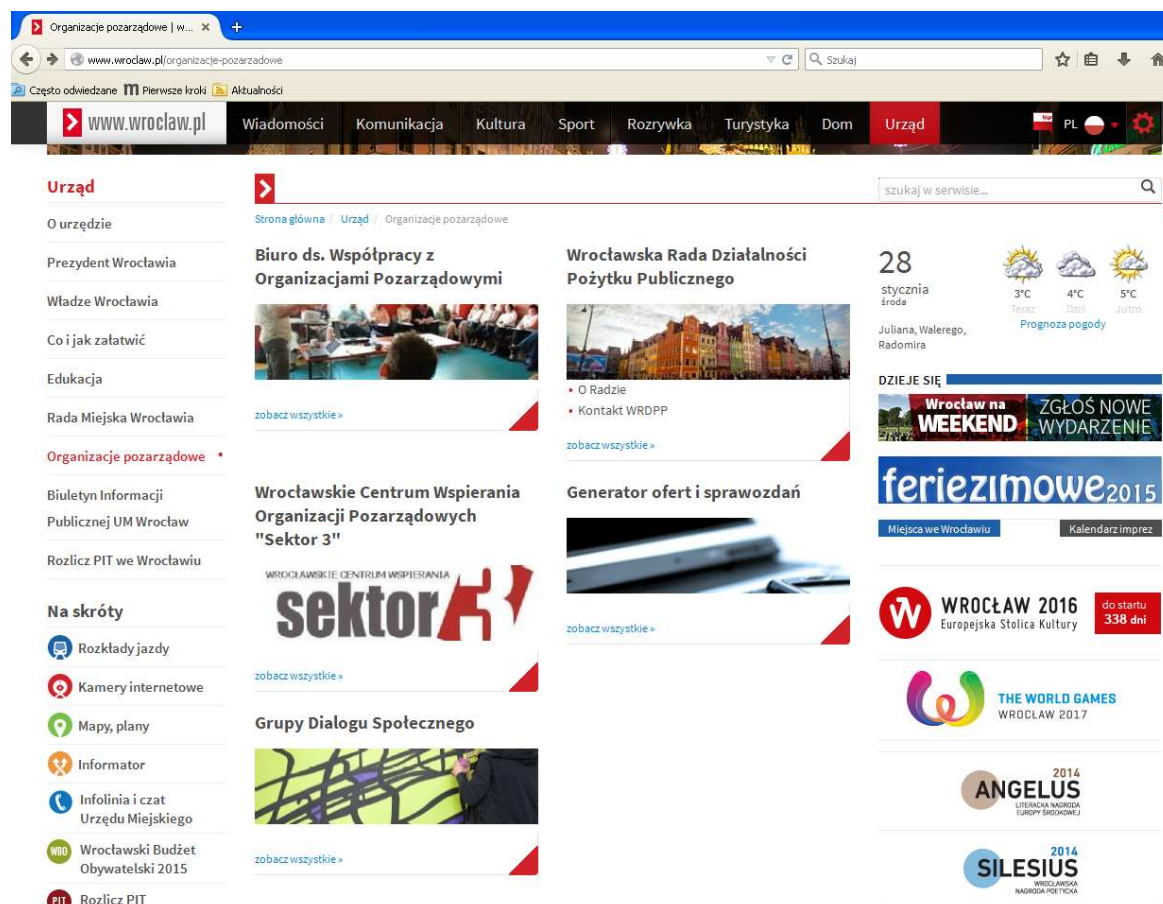
Obecnie Generator zawiera dane o organizacjach, konkursach, ofertach, umowach dotacyjnych. Moduł ten jest powiązany z modułem "Generator Ofert", dane, które organizacja wypełnia w generatorze ofert, a które są niezbędne w module administracyjnym są przenoszone do tego ostatniego bez konieczności wpisywania danych „ręcznie” przez urzędnika.

Generator Ofert to internetowe narzędzie dla wrocławskich organizacji pozarządowych składających ofertę w otwartych konkursach ofert. Organizacja pozarządowa może wypełnić w generatorze ofertę, ale także ma możliwość robienia aneksów oraz sprawozdań. Generator umożliwia poprawne wypełnienie oferty konkursowej, zrobienia w nim aneksu i sprawozdania, jest to ułatwienie i wsparcie dla organizacji uczestniczących w konkursach. Dzięki niemu możliwe jest szybkie, proste i prawidłowe wypełnienie dokumentu, wyeliminowanie najczęściej popełnianych błędów m.in. logicznych i rachunkowych. Dzięki rozbudowaniu generatora o moduł sprawozdań wyeliminowano najczęstsze błędy pojawiające się w sprawozdaniach.

W roku 2014 w generatorze ofert przez wrocławskie organizacje pozarządowe zostało złożonych około 89% wszystkich ofert złożonych w otwartych konkursach ofert.

Na stronie internetowej Urzędu Miejskiego Wrocławia www.wroclaw.pl w zakładce organizacje pozarządowe znajduje się link do strony Generatora Ofert, co prezentuje rysunek nr 14.

Rys. nr 14

III.3. Zostaw swój 1% we Wrocławiu

"Zostaw swój 1% we Wrocławiu!" - to hasło akcji promocyjnej, którą w okresie luty – kwiecień 2014 roku prowadziło Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi wraz z Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego (WCRS). Akcja miała zachęcić mieszkańców Wrocławia do przekazywania części podatku (1%) na rzecz wrocławskich organizacji pożytku publicznego.

Główne cele, idea kampanii:

- wsparcie publicznej działalności wrocławskich organizacji oraz realizacji ważnych i wszechstronnych zadań na rzecz Wrocławia i wrocławian,
- budowanie aktywności obywatelskiej i lokalnej tożsamości.

Motyw kampanii:

Zostaw swój 1% we Wrocławiu.

Dlaczego to takie ważne?

- *Przekaż swój 1% zgodnie z Twoją wolą. Najważniejsze aby to zrobić. My zachęcamy - zostaw go we Wrocławiu!*
- *Przekazując 1% wspieramy działalność organizacji na rzecz wrocławian. Ważne zadania i cele społeczne, akcje charytatywne. Wszystko to dzieje się z pożytkiem dla Wrocławia i nas samych.*

- *To przykład aktywności i odpowiedzialności obywatelskiej.*
- *Budujemy w ten sposób naszą lokalną tożsamość.*
- *Pamiętajmy - 1% to nie tylko największe organizacje pożytku publicznego. We Wrocławiu jest wiele podmiotów, które mogą dużo zrobić i są godne naszego zaufania. Dzielimy i mnożymy dobro wokół siebie - po sąsiedzku.*

Na stronie głównej www.wroclaw.pl umieszczono specjalny „wrocławski” program do rozliczania PIT (z rekomendacją Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego), który pozwalał w łatwy i szybki sposób przekazać darowiznę, wyłącznie na rzecz wybranej wrocławskiej organizacji pożytku publicznego.

Plakat kampanii jest przedstawiony na rysunku 15.

Rys. nr 15

Przeprowadzono kampanię informacyjną skierowaną do mieszkańców Wrocławia, klientów Urzędu Miejskiego Wrocławia. Plakaty i ulotki dystrybuowano i rozmieszczono głównie w punktach i centrach obsługi mieszkańców w Urzędzie Miejskim, jak również w Aquaparku i wrocławskim ZOO.

III.4. Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi w sferze organizacyjnej

III.4.1. Konferencje, wydarzenia, debaty i szkolenia

III.4.1.1. Najważniejsze wydarzenia we Wrocławskim Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3

W 2014 roku zorganizowano i przeprowadzono szeroki wachlarz wydarzeń adresowanych przede wszystkim do przedstawicieli organizacji pozarządowych, w tym m.in.:

Styczeń

W styczniu realizowane było doradztwo, szkolenia oraz spotkania animacyjne w ramach w ramach zadania „Prowadzenie Wrocławskiego Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3 wraz z Pozarządowym Ośrodkiem Kariery” (m.in. dot. wspierania i animowania edukacji obywatelskiej, pozyskiwania środków, tworzenia partnerstw, także międzysektorowych i międzynarodowych, zarządzania projektami, ewaluacji, badań i współpracy z uczelniami, wolontariatu, organizacji szkoleń, Public Relations, wizerunku, promocji i kampanii społecznych NGO).

Udzielane było również m.in. wsparcie infrastrukturalne (m.in. użyczenie adresu siedziby i/lub korespondencyjnego, udostępnianie stanowisk do pracy biurowej oraz sal, wypożyczanie sprzętu) i promocyjne dla organizacji oraz prowadzone były działania w ramach Pozarządowego Ośrodka Kariery.

Pracownicy Centrum reprezentowali i promowali Sektor 3 jako dobrą praktykę podczas następujących wydarzeń:

- udział koordynatora w pracach Rady ds. Ekonomii Społecznej (posiedzenia i wizyty studyjne (I-XII.2014),
- spotkanie animacyjne dla studentów z Instytutu Pedagogiki (14.01.2014).

Wśród ważniejszych wydarzeń, które miały miejsce w Centrum, znalazły się:

- kurs j. niemieckiego - co środę 1,5 godz. dla seniorów do końca marca (12 spotkań),
- spotkanie ze spółdzielniami socjalnymi – organizator: FRSE (09.01.2014),
- kurs Latarników-kurs dla seniorów podstawowy z obsługi komputerów 10 spotkań po 2 godz. (23.01.-27.03.2014),
- warsztaty seminaryjne psychologia pozytywna w organizacji pozarządowej – organizator: Stowarzyszenie Inicjatyw Poznawczo - Rozwojowych NOESIS (23.01.2014).

Realizując swoje cele statutowe Fundacja UMBRELLA nawiązała/kontynuowała w 2014 roku współpracę z wieloma organizacjami, instytucjami i firmami, przejawiającą się m.in. we wspólnej realizacji wydarzeń i zajęć, które wzbogaciły ofertę Centrum Sektor 3. Jednym z przykładów takiej współpracy jest współprowadzenie ze Stowarzyszeniem Centrum Edukacji i Badań Społecznych CEBS – punktu sieci informacji europejskiej Euro Direct w Centrum Sektor 3 (jeden z dwóch na Dolnym Śląsku).

Bezpośrednia współpraca z Biurem ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi UMW. w 2014 roku polegała m.in. na konsultowaniu spraw związanych z doradztwem dla NGO w zakresie realizacji zdań publicznych (składanie ofert i sprawozdań) i nadzorem nad stowarzyszeniami (aspekty prawne), realizacji wspólnych przedsięwzięć (szkolenia, konsultacje społeczne np. programu współpracy), udostępnianiu sal na przedsięwzięcia BWO UMW, udział w spotkaniach Grup Dialogu Społecznego oraz projektu „Włączenie nowych

technik konsultacyjnych..." FRDL i Gminy Wrocław, wzajemne promowanie działań na stronach internetowych oraz w newsletterze i na fb Sektora 3. Koordynator Centrum, jako przedstawiciel NGO uczestniczył w posiedzeniach komisji konkursowych UMW.

Przez cały rok 2014 pracownicy Centrum Sektor 3 uczestniczyli także w spotkaniach i działaniach związanych z udziałem w partnerstwach: Partnerstwo Lokalne Gądów&Kosmonautów, Partnerstwo Razem dla Wolontariatu (Dolnośląski Festiwal Wolontariatu), Partnerstwo Dolnośląskich Targów Organizacji Pozarządowych.

Luty

Kontynuowano wsparcie dla przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz osób zainteresowanych założeniem organizacji w ramach projektu realizowanego przez Fundację UMBRELLA (WCWOP Sektor 3 i POK, finansowanego ze środków Gminy Wrocław), a także innych projektów wzbogacających ofertę Centrum.

Wśród ważniejszych wydarzeń, które miały miejsce w Centrum, znalazły się:

- warsztaty dla studentów (18.02.2014),
- coaching indywidualny dla liderów NGO prowadzony przez coacha-wolontariuszkę Fundacji UMBRELLA (styczeń-czerwiec 2014; ok. 15 spotkań/miesiąc),
- warsztaty z udzielania I pomocy – organizator: Drogowe Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (14.02.2014),
- spotkanie z niemiecką literaturą miłosną – Walentynki Senioralne; przygotowanie: wolontariusze Fundacji UMBRELLA,
- rozpoczęcie we współpracy z Fundacją Aktywny Senior kolejnej edycji akcji „1% seniorów – to wielka siła!” - pomocy świadczonej przez wolontariuszy - seniorów emerytom i rencistom w przekazywaniu 1% podatku organizacjom pożytku publicznego – w ramach akcji „Rozlicz swój PIT we Wrocławiu - zostaw 1%” (działania trwały do początku maja). Łącznie z pomocy skorzystało **348 osób**, które przekazały wrocławskim OPP kwotę **7.123 zł**. W akcję zaangażowanych było **16** wolontariuszek.

Marzec

Kontynuowano wsparcie dla przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz osób zainteresowanych założeniem organizacji w ramach projektu realizowanego przez Fundację UMBRELLA (WCWOP Sektor 3 i POK, finansowanego ze środków Gminy Wrocław), a także innych projektów wzbogacających ofertę Centrum.

Pracownicy prezentowali/reprezentowali Centrum na następujących wydarzeniach:

- spotkanie konsultacyjne z sekretarzem gminy p. Jackiem Mikusem, dotyczące utworzenia centrum NGO w Piławie Górnej (07.03.2014),
- udział przedstawicieli Centrum Sektor 3 w uroczystościach 25-lecia Towarzystwa im. Ferencza Lista w Filharmonii Wrocławskiej (15.03.2014),
- warsztaty dot. współpracy dla urzędników i działaczy NGO w Słubicach - zawiązanie Słubickiej Inicjatywy Spinacz oraz konsultacje dot. utworzenia w Słubicach Centrum Sektor 3 (21 i 22.03.2014),
- audycja w Polskim Radio Wrocław dot. NGO (24.03.2014),
- uzyskanie przez Fundację UMBRELLA certyfikatów prawnego i finansowego w ramach projektu "Standaryzacja wrocławskiego sektora pozarządowego" (28.03.2014).

Wśród ważniejszych wydarzeń, które miały miejsce w Centrum znalazły się:

- wizyta studyjna i warsztaty dla grupy studentów z Woroneża w Rosji (12.03.2014),

- Akademia Samorealizacji - projekt wolontariacki (studentki V roku psychologii),
- spotkanie ze studentami - wprowadzenie do NGO (27.03.2014),
- wieczór kultury francuskiej – organizator Semper Avanti (31.03.2014).

Kwiecień

Kontynuowano wsparcie dla przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz osób zainteresowanych założeniem organizacji w ramach zadania finansowanego ze środków Gminy Wrocław.

Pracownicy Centrum reprezentowali i promowali Sektor 3 jako dobrą praktykę na następujących wydarzeniach:

- wizyta studyjna grupy studentów z Rosji, Białorusi, Ukrainy i Mołdawii w ramach programu Study Tours to Poland (08.04.2014),
- prezentacja nagrodzonych kampanii społecznych Przeglądu Społecznej Supermocy 2013 dla studentów dziennikarstwa UWr. (15.04.2014),
- spotkanie w Centrum Sektor 3 ze studentami dziennikarstwa UWr. dot. NGO (30.04.2014).

Wśród ważniejszych wydarzeń, które miały miejsce w Centrum, znalazły się:

- inauguracja spotkań Dyskusyjnego Klubu Filmowego – organizator Fundacja Aktywny Senior (01.04.2014),
- debata przed wyborami do PE – organizator Punkt Euro Direct i Gimnazjum nr 1 (04.04.2014),
- konsultacje komputerowe dla członków Wrocławskiego Stowarzyszenia Głuchych "Nadzieja" – Fundacja UMBRELLA w ramach projektu Latarnicy (IV-XII.2014),
- spotkanie ze studentami - wprowadzenie do NGO – organizator: DFOP (14.04.2014),
- konsultacje społeczne Programu współpracy Miasta Wrocławia z NGO – organizator: BWO UMW (14.04.2014),
- spotkanie ewaluacyjne proj. "Standaryzacja wrocławskiego sektora pozarządowego" – organizator FRDL i UMW (25.04.2014).

Maj

Kontynuowano wsparcie dla przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz osób zainteresowanych założeniem organizacji w ramach zadania finansowanego ze środków Gminy Wrocław.

W dniu 25 maja 2014 roku na wrocławskiej Pergoli i we Wrocławskim Centrum Kongresowym Hali Stulecia odbyły się **Dolnośląskie Targi Organizacji Pozarządowych 2014**, zw. Dniem Społecznej Super Moc.

W maju Fundacja UMBRELLA była jednym z organizatorów III Dolnośląskich Targów Organizacji Pozarządowych. Hala Stulecia i jej okolice stały się miejscem spotkania dolnośląskich organizacji pozarządowych, podmiotów ekonomii społecznej, przedstawicieli instytucji publicznych oraz firm zaangażowanych społecznie.

Centrum Sektor 3 brało czynny udział na każdym etapie organizacji tego eventu, który ostatecznie okazał się wielkim sukcesem i jedynym – na tak dużą skalę – świętem organizacji pozarządowych w regionie. Szacunkowo 25 maja odwiedziło Pergolę: w godz. 12:00-21:00 – ok. **5 tys.** mieszkańców Dolnego Śląska, 21:00-22:00 – **4,5 tys.** mieszkańców Dolnego Śląska.

Pracownicy Centrum reprezentowali i promowali Sektor 3 jako dobrą praktykę na następujących wydarzeniach:

- spotkanie ze studentami studiów anglojęzycznych UWr. dot. NGO (06.05.2014),

- udział w debacie "III sektor między biznesem a władzą" w ramach Społecznej Akademii Kultury Jacka Żakowskiego – ESK Wrocław 2016 oraz warsztaty w Centrum Sektor 3 (07. i 08.05.2014),
- otwarcie Słubickiego Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3 (08.05.2014),
- udział w pracach Regionalnego Panelu Ekspertów projektu "III sektor dla Polski" (V-IX 2014),
- nagranie audycji o Centrum Sektor 3 i Dolnośląskich Targach NGO przez TVP 3 (12 i 19.05.2014),
- audycja w Polskim Radio Wrocław dot. współpracy biznes-ngo (20.05.2014),
- III Dolnośląskie Targi NGO (25.05.2014),
- wizyta studyjna Ośrodka Debaty Międzynarodowej - goście z Rosji (29.05.2014).

Wśród ważniejszych wydarzeń, które miały miejsce w Centrum, znalazły się:

- konferencja Ośrodka Dolnośląskiego PFRON (06.05.2014),
- spotkanie UM BWO GDS ds. ewaluacji programu współpracy Gminy Wrocław z NGO (14.05.2014).

Czerwiec

Kontynuowano wsparcie dla przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz osób zainteresowanych założeniem organizacji w ramach zadania finansowanego ze środków Gminy Wrocław.

W czerwcu zakończono z sukcesem partnerstwo z Fundacją Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego (FRSI) - na utworzenie i zarządzanie Klubem Technologicznym – zw. TechKlub Wrocław (element programu „Nowe Technologie Lokalnie” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności). W związku z powyższym od lutego – co miesiąc – trwały spotkania poświęcone wykorzystaniu nowych technologii w organizacjach pozarządowych. W/w działania uzupełniały działania Centrum Sektor 3. Od stycznia do czerwca goszczono **20** specjalistów z branży ICT i ponad **400** beneficjentów. Ukazało się również sporo publikacji w internecie, co wygenerowało większe zainteresowanie działalnością Centrum Sektor 3.

Pracownicy Centrum reprezentowali i promowali Sektor 3 jako dobrą praktykę na następujących wydarzeniach:

- udział w debacie Rady ds. Młodzieży "Zbuntowani czy porzuceni" (04.06.2014),
- udział w Regionalnym Forum Inicjatyw Pozarządowych w Jeleniej Górze (05.06.2014),
- Festyn Partnerstwa Lokalnego Gądów & Kosmonautów "Sąsiadówka" (06.06.2014),
- wizyta studyjna przedstawicieli gmin, NGO i studentów z Podlasia - ROPS Białystok (11.06.2014),
- wizyta studyjna i warsztaty dla samorządowców z powiatu bocheńskiego - org. Towarzystwo Kolpinga Kraków (26 i 27.06.2014),
- wizyta studyjna w Centrum Sektor 3 dla przedstawicieli NGO z Walencji – Hiszpania, organizator: Human Project (09.06.2014),

Wśród ważniejszych wydarzeń, które miały miejsce w Centrum, znalazły się m.in.:

- wernisaż wystawy twórczości podopiecznych Fundacji Myślę, Czuję, Jestem (03.06.2014),

- konferencja międzynarodowa dot. co-housingu - w ramach projektu Grundtvig Co-Elderly - organizator Fundacja Aktywny Senior (10-11.06.2014),
- konsultacje społeczne Programu współpracy Gminy Wrocław z NGO - organizator: BWO UMW (14 i 27.06.2014),
- spotkanie seniorów z dr Jessicą Robbins - antropolog z University of Michigan, USA - organizatorzy: fundacje UMBRELLA i Aktywny Senior (23.06.2014).

Lipiec

Kontynuowano wsparcie dla przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz osób zainteresowanych założeniem organizacji w ramach zadania finansowanego ze środków Gminy Wrocław. Z uwagi na okres wakacyjny, aktywność organizacji w korzystaniu z oferty Centrum Sektor 3 była niższa niż w pozostałych miesiącach.

Wśród ważniejszych wydarzeń, które miały miejsce w Centrum, znalazły się:

- III Sektor dla Polski - Dolnośląski Regionalny Panel Ekspertów - organizator: OFOP-SPLOT i RCWiP (03.07.2014),
- spotkanie wolontariuszy - seniorów z wolontariuszkami 50+ z Walencji (Hiszpania) w ramach programu Grundtvig - Human Project, Fundacja UMBRELLA, Fundacja Aktywny Senior, Stowarzyszenie FAN (09.07.2014),
- wolontariat międzynarodowy 50+ w ramach programu Grundtvig - Human Project - spotkanie z Dolnośląskim Kongresem Kobiet (15.07.2014),
- wolontariat międzynarodowy 50+ w ramach programu Grundtvig - Human Project - nauka salsy (22.07.2014),
- „Przestrzeń możliwości” - spotkanie dot. zagospodarowania terenów; spotkanie z władzami samorządowymi - organizator: Fundacja Ekopotencjał (24.07.2014).

Sierpień

Kontynuowano wsparcie dla przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz osób zainteresowanych założeniem organizacji w ramach zadania finansowanego ze środków Gminy Wrocław. Przeprowadzono badanie „Potrzeby szkoleniowe wrocławskich organizacji pozarządowych”, zakończone Raportem dostępnym na stronie internetowej Centrum Sektor3: <http://www.sektor3.wroclaw.pl/wp-content/uploads/2014/11/WYNIKI-BADANIA-POTRZEB-SZKOLNIOWYCH-sierpie%C5%84-2014.pdf>

Z uwagi na okres wakacyjny, aktywność organizacji w korzystaniu z oferty Centrum Sektor 3 była niższa niż w pozostałych miesiącach.

Pracownicy Centrum reprezentowali i promowali Sektor 3 jako dobrą praktykę podczas m.in. wizyty studyjnej i warsztatów dla 2 grup gości Stowarzyszenia Odra Niemen z krajów byłego ZSRR (19-20.08.2014).

Wśród ważniejszych wydarzeń, które miały miejsce w Centrum było spotkanie rekrutacyjne do projektu "Centrum Aktywnych" CIS (07.08.2014).

Wrzesień

Kontynuowano wsparcie dla przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz osób zainteresowanych założeniem organizacji w ramach zadania finansowanego ze środków Gminy Wrocław. Zaangażowano zespół wolontariuszy seniorów skupionych w Centrum Sektor 3 we współpracę z Wrocławskim Centrum Rozwoju Społecznego przy przygotowaniu Wrocławskich Dni Seniora.

Pracownicy Centrum reprezentowali i promowali Sektor 3 jako dobrą praktykę na następujących wydarzeniach:

- udział w spotkaniu programu "Dialog i Współpraca" (05.09.2014),

- udział pracowników merytorycznych Centrum Sektor 3 w Ogólnopolskim Forum Inicjatyw Pozarządowych w Warszawie (13-15.09.2014),
- wizyta studyjna podopiecznych MOPS Wrocław (18.09.2014),
- szkolenia dot. wolontariatu w ramach Dolnośląskiego Festiwalu Nauki (22.09.2014),
- udział w konferencji "Kurs na NGO" Stowarzyszenie Centrum Edukacji CEL - referat dot. potrzeb szkoleniowych liderów NGO i prezentacja Raportu z badań (23.09.2014).

Wśród ważniejszych wydarzeń, które miały miejsce w Centrum, znalazły się:

- III Sektor dla Polski - Dolnośląski Regionalny Panel Ekspertów; spotkanie konsultacyjne - organizator: OFOP-SPLOT i RCWiP (01.09.2014),
- spotkanie konsultacyjne GDS ds. zieleni (18.09.2014),
- warsztaty dotyczące Unii Europejskiej w ramach DFN - organizator: Punkt Euro Direct (19-20.09.2014),
- uroczyste zakończenie Senioriady, wręczenie medali i dyplomów, podsumowanie - organizatorzy: Stowarzyszenie Promocji Sportu Fan + Wrocławskie Centrum Seniora (29.09.2014).

Październik

Kontynuowano wsparcie dla przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz osób zainteresowanych założeniem organizacji w ramach zadania finansowanego ze środków Gminy Wrocław.

Pracownicy Centrum reprezentowali i promowali Sektor 3 jako dobrą praktykę na następujących wydarzeniach:

- udział w organizacji i promocji Festiwalu Niezależnej Kultury Białoruskiej (IX-X.2014),
- wizyta studyjna Dom Spotkań Angelusa Silesiusa - młodzież z krajów Europy Wschodniej - goście z Rosji, Ukrainy i Białorusi (21.10.2014),
- audycja w Radio Szafir (prow. przez osoby niewidome) o Centrum Sektor 3 (29.10.2014).

Wśród ważniejszych wydarzeń, które miały miejsce w Centrum, znalazły się:

- spotkanie z wolontariuszami - podsumowanie DNI SENIORA (01.10.2014),
- „Akademia księgowych NGO” - projekt Fundacji UMBRELLA, dofinansowany z UMWD - rozpoczęcie zajęć (11.10.2014),
- Program Aktywności Lokalnej - spotkanie z uczestnikami MOPS - Leśnica (17.10.2014),
- Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych - rozstrzygnięcie konkursu Akcja Akacja - Akcja Dąb - finał, spotkanie z laureatami (22.10.2014),
- spotkania robocze przedstawicieli Partnerów i grup wolontariuszy w związku z przygotowywaniem Dolnośląskiego Festiwalu Wolontariatu.

Listopad

Kontynuowano wsparcie dla przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz osób zainteresowanych założeniem organizacji w ramach zadania finansowanego ze środków Gminy Wrocław. We współpracy z Fundacją Eudajmonia przeprowadzonego audyt pod kątem dostępności przestrzeni Centrum Sektor 3 dla osób niedowidzących i niewidomych; prace dostosowawcze zobowiązała się przeprowadzić Eudajmonia.

Pracownicy Centrum reprezentowali i promowali Sektor 3 jako dobrą praktykę na następujących wydarzeniach:

- uczestnictwo i koordynacja organizacyjna oraz logistyczna grupy seniorów-wolontariuszy w trakcie 3 dni trwania Finału IV Dolnośląskiego Festiwalu

Wolontariatu (4-6 grudnia); wzięło w nim udział ok. **100** uczestników stałych oraz ok. **250** osób okazjonalnie,

- udział w Gali Wolontariatu (ok. **350** osób), która odbyła się w Sali w Centrum Kongresowym Hali Stulecia (06.12.2014).

Wśród ważniejszych wydarzeń, które miały miejsce w Centrum, znalazły się:

- Projekt „Improve - Rozwijaj swoich wolontariuszy” – rozpoczęcie cyklu szkoleń dofinansowanych z UMWD (04.11.2014),
- konferencja Lingwo-Kulturologia – organizator: Instytut Polsko-Rosyjski (05-06.11.2014),
- szkolenie „Bezpieczne dane osobowe NGO” – organizatorzy: Fundacja Instytut Rozwoju Infinitas i Fundacja UMBRELLA (06.11.2014),
- szkolenie z facylitacji – organizator: Stowarzyszenie Centrum Rozwiązań Systemowych (12,13,14.11.2014),
- seminarium "Współczesna rodzina - zagrożenia i szanse" - Partnerstwo Gądów, Popowice, Kosmonautów (19.11.2014),
- konkurs dla dzieci i młodzieży "Razem można więcej" w ramach partnerstwa Gądów, Popowice, Kosmonautów (20.11.2014),
- „Promuj swoją organizację” - projekt Fundacji UMBRELLA, dofinansowany przez UMWD – rozpoczęcie cyklu zajęć (22.11.2014),
- BWO UMW - szkolenie przed konkursami dla NGO (24.11.2014),
- Centrum Sektor 3 zorganizowało wizytę studyjną 20 ukraińskich samorządowców i NGO-sów z centralnej i zachodniej Ukrainy – 26 listopada 2014 r. - w porozumieniu z fundacją Dolnośląskie Centrum Inicjatyw Europejskich z Marcinkowic k.Oławy w ramach projektu współfinansowanego przez Program FIO 2014-2020 pt. Współpraca dla demokracji Polska-Ukraina 2014 r. Tematyką wizyty było omówienie zasad i możliwości współpracy organizacji pozarządowych z samorządami w Polsce i odniesienie tego do sytuacji na Ukrainie. Zaprezentowano Centrum Sektor 3 jako dobry przykład współpracy NGO z Gminą Wrocław. Spotkanie zakończyło się żywą dyskusją, co tylko pokazuje atrakcyjność tematu oraz to, że Wrocławskie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3 jest uznawane za modelowe rozwiązanie, które może z powodzeniem świadczyć tego typu konsultacje, nie tylko w Polsce, ale i również na arenie międzynarodowej.
- Centrum Sektor 3 - jako partner - włączyło się w organizację Konferencji Laboratorium Odpowiedzialnego Biznesu, która miała miejsce 27 listopada 2014 r. Głównym organizatorem Konferencji była Fundacja Akademia Odpowiedzialnego Biznesu. Konferencja powstała z potrzeby połączenia działań państwa, biznesu oraz organizacji pozarządowych (NGO). Jej celem było stworzenie platformy do wymiany informacji, dzielenia się wiedzą na temat dobrych praktyk, standardów współpracy oraz społecznie odpowiedzialnego biznesu (CSR). Była to pierwsza edycja, która nada kierunek dalszym projektom. W ramach konferencji odbyły się: panel dyskusyjny, case studies oraz praktyczne warsztaty przeprowadzone przez przedstawicieli organizacji pozarządowych i biznesu. Dużym zainteresowaniem cieszył się panel dyskusyjny dotyczący współpracy międzysektorowej. Do udziału w rozmowie zaproszono: Agnieszkę Walewską (IBM), Ewę Bielawską (Credit Suisse), Agnieszkę Cisowską-Szul (Centrum Sektor 3), Krzysztofa Pokorskiego (Urząd Miejski Wrocławia) oraz Rafała Pilcha (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego).

Grudzień

Kontynuowano wsparcie dla przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz osób zainteresowanych założeniem organizacji w ramach zadania finansowanego ze środków Gminy Wrocław.

Przeprowadzono badanie ankietowe wśród organizacji korzystających z oferty Centrum Sektor 3, dotyczące m.in. oceny pracy WCWOP i potrzeb rozwojowych organizacji. Badanie to jest podstawą ewaluacji rocznej realizacji zadania.

Pracownicy Centrum reprezentowali i promowali Sektor 3 jako dobrą praktykę na następujących wydarzeniach:

- w ramach IV Festiwalu Wolontariatu zorganizowano wizytę studyjną i warsztaty dla ok. 17 wolontariuszy z terenu Dolnego Śląska oraz akcję wolontariacką wykonania kartek świątecznych wraz z życzeniami dla podopiecznych Wrocławskiego Hospicjum dla Dzieci oraz 3 DPS-ów (Mącznej, Rędzińskiej i Litewskiej),
- wizyta studyjna dla gości Instytutu Edukacji Społecznej (02.12.2014).

Najważniejsze wydarzenia w Centrum Sektor 3 w miesiącu grudniu to m.in.:

- warsztaty POK i Improve dotyczące wolontariatu w NGO - dla uczestników Dolnośląskiego Festiwalu Wolontariatu (04.12.2014),
- Dolnośląski Festiwal Wolontariatu - Forum dyskusyjne "Perspektywy rozwoju wolontariatu na Dolnym Śląsku" i Strefa Seniora (04-06.12.2014),
- konferencja „Fundusze Europejskie” – organizator: Punkt Euro Direct (11.12.2014),
- spotkanie ewaluacyjne dla 50 realizatorów i uczestników projektu "Postaw na Młodzież" - przedwyborcze debaty młodzieżowe na Dolnym Śląsku; projekt Fundacji UMBRELLA i DFOP, dofinansowany przez UMWD (16.12.2014).

Fundacja UMBRELLA realizując zadanie publiczne Prowadzenie Wrocławskiego Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3 wraz z Pozarządowym Ośrodkiem Kariery, uczestniczyła m.in. w:

- projekcie „Włączenie nowych technik konsultacyjnych do procesu konsultowania polityk publicznych Gminy Wrocław”,
- konsultacjach społecznych dotyczących Programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi oraz Programu współpracy Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi,
- Partnerstwie na Rzecz Promocji i Rozwoju Wolontariatu na Dolnym Śląsku "Razem dla Wolontariatu" (regularne spotkania organizacyjne dotyczące Dolnośląskiego Festiwalu Wolontariatu),
- Partnerstwie Gądów-Popowice-Kosmonautów,
- Partnerstwie z Fundacją Aktywny Senior oraz Wrocławskim Centrum Seniora (WCRS) w ramach Wrocławskich Dni Seniora,
- projekcie "Standaryzacja działalności wrocławskiego sektora pozarządowego",
- projekcie „Dialog i Współpraca” na rzecz rozwoju współpracy wrocławskich NGO i administracji samorządowej,
- spotkaniach Grup Dialogu Społecznego BWO UMW.

Fundacja UMBRELLA prowadząc WCWOP Sektor3 i POK, opracowywała także, samodzielnie i w partnerstwach, projekty wzbogacające ofertę Centrum Sektor 3 i POK oraz czyniła starania o pozyskanie środków na realizację tych projektów z innych niż gminne źródeł.

Łącznie na realizację tych projektów pozyskano kwotę: 1.462.961,79 zł, w tym ze źródeł poza Gminą Wrocław pozyskano kwotę: 1.452.989,95 zł.

Zestawienie dotyczące wszystkich złożonych w 2014 roku projektów prezentuje tabela nr 8.

Tabela nr 8

data złożenia	Gdzie złożony/ do kogo	Tytuł konkursu	Tytuł wniosku	oferta samodzielna/ wspólna / w partnerstwie	czas obowiązywania oferty	kwota wnioskowana	rozstrzygnięcie	kwota przyznana na projekt
2013-12-31	UM BWO	oferta w trybie 19a	Wsparcie doradcze w zakresie składania ofert i sprawozdań dla organizacji pozarządowych realizujących zadania publiczne zlecane / wspierane przez Gminę Wrocław "Do -wiedzieć"	oferta samodzielna	13.01.2014-11.04.2014	9.971,84 zł	pozytywne	9.971,84 zł
2014-01-17	UMWD	Promocja i organizacja wolontariatu, Rozwój wolontariatu	Improve- rozwijaj swoich wolontariuszy	oferta samodzielna	1.06.2014-31.12.2014	58.510,00 zł	negatywne	0,00 zł
2014-01-17	UMWD	Rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz edukacji obywatelskiej	V Konwent Inkubatorów i Centrów Wsparcia Organizacji Pozarządowych	oferta samodzielna	20.03.2014-20.06.2014	59.820,00 zł	negatywne	0,00 zł
2014-02-19	MPIPS	ASOS 2014	Centrum Aktywnego Seniora Wolontariusza	oferta wspólna z Fundacją Aktywny Senior F.U> partner	01.04.2014-31.12.2014	200.000,00 zł	negatywne	0,00 zł
2014-03-07	MPIPS	FIO 2014	Dolnośląski Fundusz Małych Inicjatyw	oferta wspólna> Tratwa+DFOP+ F.U.> partner	01.04.2014-31.12.2014	1.827 000,00 zł	pozytywne	1.238 253,27 zł
2014-03-24	Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji > Komisja Europejska	Erasmus + mobilność edukacyjna	Wzmocnienie kompetencji dla skutecznej edukacji dorosłych	oferta wspólna międzynarodowa F.U-lider/ Partnerzy: Umbrella - wnioskodawca, partnerzy krajowi: Fundacja Aktywny Senior, Fundacja Przemian Społecznych Zmiana; partnerzy zagraniczni: ILC Inspired Learning Centre (CY), NSR CYBERALL ACCESS (GR), Nkey (IT), Fo.Ri.Um. sc (IT), Centro Studi Cultura Sviluppo Associazione (IT)	1.07.2014-30.06.2015	23.202,00 EURO	pozytywne	98.893,88 zł
2014-04-15	Fundacja Batorego	Obywatele dla Demokracji projekty tematyczne - edycja 2	Młodzi, świadomi, aktywni -obywatele!	oferta samodzielna	01.09.2014-01.10.2015	89.800,00 zł	negatywne	0,00 zł
2014-04-25	UMWD	5142/IV/13 Promocja i organizacja wolontariatu	Improve- rozwijaj swoich wolontariuszy	oferta samodzielna	01.06.2014-31.12.2014	32 261,80 zł	pozytywne	32 261,80 zł

2014-04-30	Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji > Komisja Europejska	ERASMUS + Strategic Partnerships	Cooperation for social and civic competences" innovative teaching	oferta wspólna: F. Umbrella , Cornwall Community Development Ltd T/A CRCC; Centro Studi Cultura Sviluppo Associazione; Universitat Konstanz, Edos Foundation	01.10.2014-30.09.2016	298.030,00 EURO	negatywne	0,00 zł
2014-05-25	UMWD	„Wsparcie dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego poprzez wzmocnienie postaw obywatelskich wśród młodzieży z terenu Dolnego Śląska”	"Postaw na Młodzież" - na rzecz wzmacniania postaw obywatelskich wśród młodzieży na Dolnym Śląsku	oferta wspólna/ Fundacja Umbrella i DFOP	01.05.2014-31.12.2014	39.841,00 zł	pozytywne	35.841,00 zł
2014-06-10	UMWD	Rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz edukacji obywatelskiej	Podniesienie standardów prowadzenia księgowości w NGO na Dolnym Śląsku	oferta samodzielna	01.09-31.12.2014	14.330,00 zł	negatywne	0,00 zł
2014-07-23	UMWD	oferta w trybie 19 a	Podniesienie standardów prowadzenia księgowości w NGO na Dolnym Śląsku	oferta samodzielna	15.09-12.12.2014	10.000,00 zł	pozytywne	10.000,00 zł
2014-09-19	IBM Polska sp. Z o.o.	"Przywództwo i współpraca"	"Udoskonal Swoje Umiejętności Przywództwa i Współpracy"	oferta samodzielna	19.09-07.10.2014	30.300 (dotacja rzeczowa)	pozytywne	30.300,00 zł
2014-09-01	EASEA.ec.europa.eu	Program: Europa dla Obywateli 2014, Strand 2: Democratic engagement and civic participation, Action 2.3 Civil Society Projects	Active Citizenship in Europe	oferta wspólna /Org. koordynująca: Cornwall Community Development Ltd UK Org. partnerskie: Institutout Kenotomias Ke Viosomis Anaptixys GR, Fundacja Umbrella PL	20.01.2015-30.04.2016	97. 750,00 EURO- na cały projekt / na wszystkich łącznie	w oczekiwaniu	
2014-10-01	Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji > Komisja Europejska	ERASMUS + Strategic Partnerships	Cooperation for social and civic competences" innovative teaching	oferta wspólna: F. Umbrella , Cornwall Community Development Ltd T/A CRCC; Centro Studi Cultura Sviluppo Associazione; Universitat Konstanz,	01.08.2015-31.07.2017	177.215,00 EURO na cały projekt/ na wszystkich partnerów	negatywne	0,00 zł
2014-10-20	UMWD	oferta w trybie 19 a	Promuj swoje NGO!	oferta samodzielna	10.11.2014-31.12.2014	7. 440 zł	pozytywnie	7. 440,00 zł
2014-10-15	Fundacja Stefana Batorego	Obywatele dla Demokracji projekty tematyczne - edycja 3	Senior Wolontariusz i Aktywny Obywatel	oferta wspólna : Fundacja Aktywny Senior i Fundacja Umbrella	2015-03-02-2016-04-30	135.000,00 zł	negatywne	0,00 zł

1. 462. 961,79
zł

III.4.1.2. Debaty z cyklu „Wygrany – Wygrany. O współpracy międzysektorowej”

Organizatorzy: Partnerstwo na Rzecz Promocji i Rozwoju Wolontariatu na Dolnym Śląsku „Razem dla Wolontariatu”, Rzecznik ds. Dialogu Społecznego w Urzędzie Miasta Wrocławia (BWO), Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego oraz firma PwC.

Spotkania z cyklu „Wygrany – Wygrany. O współpracy międzysektorowej” zostały zapoczątkowane podczas Dolnośląskiego Festiwalu Wolontariatu w roku 2013. Od tego czasu, uczestnicy spotykają się raz na kwartał, aby porozmawiać nt. współpracy podmiotów z trzech sektorów: publicznego (Urząd Miejski Wrocławia, instytucje), prywatnego (biznes) oraz organizacji pozarządowych (Wrocław i Dolny Śląsk). Główne zagadnienia to potencjał, jaki płynie z budowania szerokich partnerstw, wzajemne korzyści dla uczestników, zaangażowanie w projekty lokalne, ale także sygnalizacja możliwych barier. Na każdym spotkaniu, NGO mają szansę zaprezentować swoje inicjatywy i zainteresować nimi przedstawicieli biznesu. W ten sposób szukają zewnętrznego partnera. Firmy zaś pokazują własną ofertę wolontariatu pracowniczego oraz najważniejsze kierunki własnej polityki CSR (społecznej odpowiedzialności biznesu).

Uczestnicy dzielą się wiedzą nt. kooperacji międzysektorowej, uczą się inicjować, promować oraz wdrażać dobre praktyki współpracy między podmiotami. Wiele uwagi poświęcane jest społecznej odpowiedzialności biznesu i ekonomii społecznej.

W 2014 roku odbyły się dwa takie spotkania (25 marca i 6 listopada) i zgromadziły łącznie kilkudziesięciu przedstawicieli zarówno biznesu jak i NGO. Każde ze spotkań ma swój główny temat wokół którego ogniskuje się dyskusja oraz praca warsztatowa.

W marcu był to wolontariat pracowniczy gdzie rozmawiano o perspektywach współdziałania i dobrych praktykach takiej aktywności. Była to właściwa okazja do poznania specyfiki działania sektorów, wzajemnych potrzeb i oczekiwań. Rozmawiano o sponsoringu projektów.

W listopadzie głównym tematem stał się fundraising jako szansa na rozwój społeczny. Zastanawiano się czy granty mogą być mechanizmem rozwoju organizacji oraz jaki jest sens współpracy biznesu z NGO. Jak budować wiarygodność i relacje z otoczeniem, by realizować cele dobra społecznego.

Debaty Wygrany – Wygrany w ciekawy i niezwykle użyteczny sposób wzbogaca dialog społeczny we Wrocławiu. Spotkanie trzech sektorów to okazja nie tylko do poznania specyfiki środowisk, ale co najważniejsze, niezaprzeczalna szansa, aby poprzez wymianę doświadczeń, potencjałów oraz zawiązywanie partnerstw, budować nową jakość w dziedzinie wolontariatu. Organizatorzy wierzą, że warto i trzeba rozmawiać. W ten sposób przekazują się wiedzę, wskazują na dobre praktyki, poszukuje się wzajemnie. Efektem tych starań i jego realnymi owocami, są już teraz konkretne inicjatywy, które służą budowaniu społecznego dobra, a w najbardziej konkretnym wymiarze, odpowiadają na potrzeby mieszkańców Wrocławia i Dolnego Śląska.

Debata z cyklu „Wygrany – Wygrany. O współpracy międzysektorowej” to projekt rozwojowy. Planuje się już kolejne spotkania.

III.4.1.3. Szkolenia i warsztaty, adresowane do przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz pracowników Urzędu i miejskich jednostek organizacyjnych, które udzielają dotacji celowych

SZKOLENIA PRZEPROWADZANE WE WROCŁAWSKIM CENTRUM WSPIERANIA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH SEKTOR 3

4 bloki szkoleń, w których ogółem zostało przeszkolonych **1.405** osób:

Szkolenia w ramach projektu Wrocławskie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3 - udział wzięło **935** osób. Tematyka szkoleń:

Budowanie marki i komunikacja z otoczeniem; Crowdfunding i Transmedia; Storytelling; Jak sporządzić sprawozdanie finansowe w organizacji pozarządowej?; Jak tworzyć profesjonalne ankiety on-line na przykładzie formularza Google Docs; Jak założyć fundację lub stowarzyszenie?; Jak zarządzać organizacją pozarządową?; Komunikacja z mediami; Konstruowanie budżetu projektu; O idei networkingu i jak wykorzystywać nowe technologie w codziennej pracy; Obywatele dla Demokracji - Projekty tematyczne. Zasady aplikowania; Pisanie projektów dla początkujących; Podstawy księgowości w organizacji pozarządowej; Praca z grupą i animacja lokalnych społeczności; Przegląd źródeł finansowania organizacji pozarządowych; Przegląd źródeł finansowania organizacji studenckich/grup nieformalnych; Przygotowanie tekstów promocyjnych; Radzenie sobie ze stresem; Rozliczanie projektów i dotacji; Rozmowa kwalifikacyjna z elementami AC; Skuteczna i sprawna praca w zespole projektowym; Studencie! Odnajdź się w 3 Sektorze; Techniki tworzenia oferty zadania publicznego; Techniki tworzenia projektu; TechTrendy 2014; Tworzenie i zarządzanie projektami; Tworzenie ofert zadania publicznego przy wykorzystaniu Generатора ofert UM; Tworzenie projektów dla początkujących - na przykładzie oferty GW; Tworzenie projektów przy pomocy matrycy logicznej; Tworzenie stowarzyszeń krok po kroku; Wolontariat – spróbujesz?; Wprowadzenie do działalności wrocławskich organizacji pozarządowych; Wprowadzenie do przygotowywania projektów; Współpraca organizacji pozarządowych z biznesem; Wstęp do organizacji pozarządowych i wolontariatu; Zakładanie fundacji krok po kroku; Zakładanie i prowadzenie organizacji pozarządowych; Zarządzanie strategiczne organizacją pozarządową.

Szkolenia w ramach POZARZĄDOWEGO OŚRODKA KARIERY: - udział wzięło **443** osoby. Tematyka szkoleń:

"Warsztat negocjacji" - sztuka negocjacji i rozwiązywania konfliktów; Autoprezentacja - rozmowa kwalifikacyjna; Budowanie zespołu, Praca w zespole – role w zespole; Dykcja i autoprezentacja; Efektywna komunikacja i negocjacje; Efektywna komunikacja i planowanie własnego rozwoju; Jak dorosnąć to zostanę?; Planowanie własnego rozwoju; Podstawy pracy i wolontariatu w NGO; Pokonaj stres nim on pokona Ciebie; Radzenie sobie ze stresem; Radzenie sobie ze stresem; Skuteczna współpraca w zespole; Warsztat negocjacji; Wolontariat w NGO.

Szkolenia w ramach projektu „Akademia księgowych NGO - Podniesienie standardów prowadzenia księgowości w NGO na Dolnym Śląsku”, w których wzięło udział **11 osób:**

Dekretacja i księgowanie list płac, rachunków do umów cywilno - prawnych, kontrola rozrachunków z tego tytułu II. Ujęcie kosztów bilansowych i

podatkowych; Ewidencja rozrachunków; Dekretacja i księgowanie list płac, rachunków do umów cywilno - prawnych, kontrola rozrachunków z tego tytułu; Ewidencja środków pieniężnych i krótkoterminowych aktywów finansowych; Aktywa trwałe; Podatki w organizacji - zakres, przedmiot, podmiot, główne definicje; Ewidencja środków pieniężnych i krótkoterminowych aktywów finansowych; Przychody w organizacjach pozarządowych; Przychody, koszty i wynik finansowy; Sprawozdania finansowe sporządzane przez organizacje pozarządowe oraz zeznanie roczne z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych; Zamykanie ksiąg; Omówienie podstawowych wymogów dotyczących prowadzenia ksiąg rachunkowych w organizacji pozarządowej, praca w programie Rewizor.

Szkolenia prowadzone w ramach projektu „Promuj swoje NGO” współfinansowanego ze środków Samorządu Województwa Dolnośląskiego.” - udział wzięło **16** osób:

Budowanie wizerunku organizacji – wprowadzenie; Komunikacja z mediami; Przygotowanie materiałów reklamowych (ulotka, plakat); Przygotowanie tekstów promocyjnych / Strategia rozwoju organizacji; Tworzenie i obsługa stron na platformie WordPress I - wprowadzenie / NGO w Internecie - promocja organizacji w Internecie; Tworzenie i obsługa stron na platformie WordPress II - serwer i domena; Tworzenie i obsługa stron na platformie WordPress III - instalacja i konfiguracja.

SKOLENIA PRZEPROWADZANE PRZEZ BIURO DS. WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Cykl szkoleń dla organizacji pozarządowych zainteresowanych udziałem w otwartych konkursach ofert, dla pracowników Urzędu i miejskich jednostek organizacyjnych, udzielających dotacji celowych dla organizacji pozarządowych – w szkoleniach udział wzięło **188** osób. Tematem szkoleń były otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych w 2015 roku oraz obsługa generatora NGO.

SKOLENIA PRZEPROWADZANE NA ZLECENIE BIURA DS. WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Cykl szkoleń o zróżnicowanej tematyce, w których udział wzięło **290** osoby, w tym:

Animator zabaw – warsztaty; BHP dla pracodawców i osób kierujących pracownikami w organizacji pozarządowej; Jak przygotować kampanię 1 % - wykorzystania narzędzi social media; Kinezylogia edukacyjna; Kreowanie medialnego wizerunku organizacji pozarządowej - warsztaty z kontaktów z mediami; Kurs dla kandydatów na wychowawców placówek wypoczynku; Kurs instruktażowy dla kierowników placówek wypoczynku; Kurs księgowości- podstawy; Kurs obsługi programu kadrowo - płacowego w organizacji pozarządowej /umowa o pracę, umowa zlecenie/dzieło; Kurs obsługi programu Płatnik ZUS wersja 9; Ochrona danych osobowych dla organizacji pozarządowych – warsztaty; Organizacja pozarządowa jako płatnik podatku dochodowego i VAT; Warsztaty kadrowe - dokumentacja kadrowa, akta osobowe; Warsztaty naliczania płac w organizacji pozarządowej.

Ogółem w 2014 roku zostało przeszkolonych łącznie **1.883 osoby**.

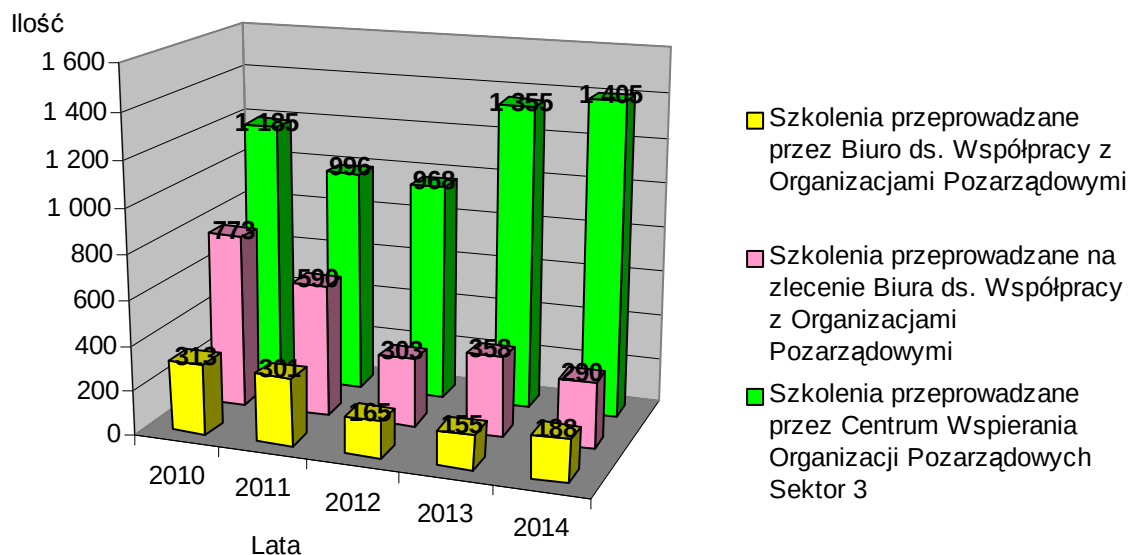
III.4.1.4. Zestawienia analityczne

Zestawienie uczestników szkoleń dla organizacji pozarządowych oraz pracowników UM i jednostek organizacyjnych Gminy zajmujących się współpracą z organizacjami pozarządowymi za lata 2010 – 2014 prezentuje tabela nr 9 oraz rysunki nr 16 i 17.

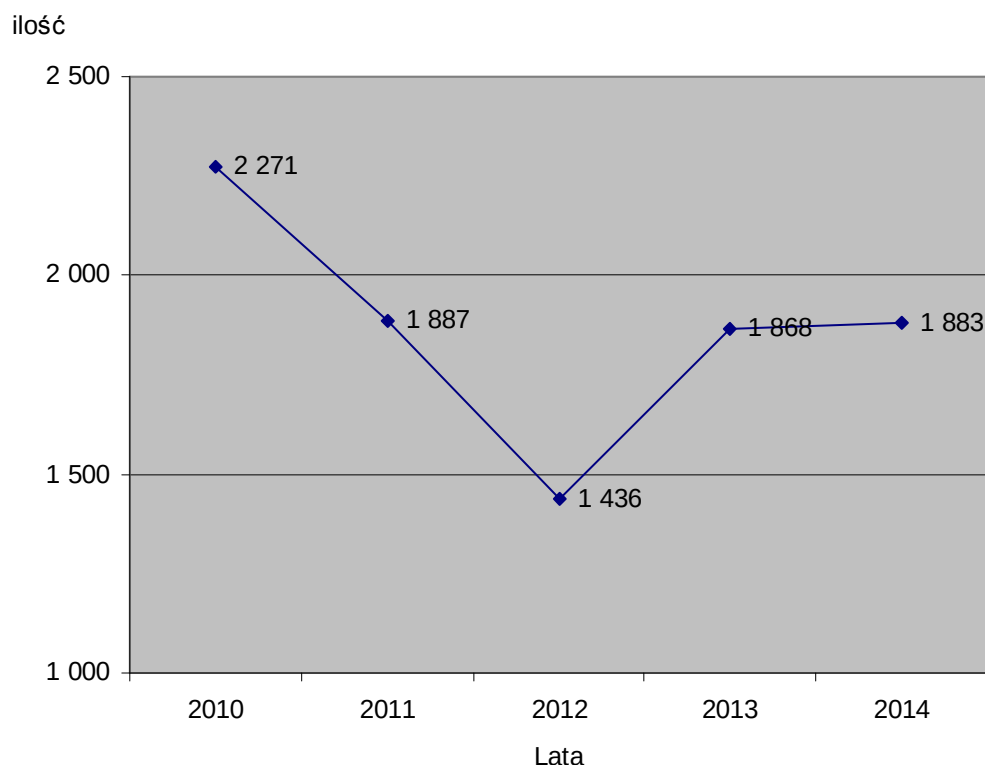
Tabela nr 9

L.p.	Ilość uczestników szkoleń organizowanych dla organizacji pozarządowych oraz pracowników UM i jednostek organizacyjnych Gminy zajmujących się współpracą z organizacjami pozarządowymi	2010	2011	2012	2013	2014
1	Szkolenia przeprowadzane przez Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi	313	301	165	155	188
2	Szkolenia przeprowadzane na zlecenie Biura ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi	773	590	303	358	290
3	Szkolenia przeprowadzane przez Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3	1 185	996	968	1 355	1 405
4	Ogółem	2 271	1 887	1 436	1 868	1 883

Rys. nr 16 Ilość uczestników szkoleń organizowanych dla organizacji pozarządowych oraz pracowników UM i jednostek organizacyjnych Gminy zajmujących się współpracą z organizacjami pozarządowymi w latach 2010 - 2014

Rys. nr 17 Łączna ilość uczestników szkoleń organizowanych dla organizacji pozarządowych oraz pracowników UM i jednostek organizacyjnych Gminy zajmujących się współpracą z organizacjami pozarządowymi w latach 2010 - 2014

Jak prezentują dane analityczne, ilość szkoleń w prezentowanym okresie utrzymuje się na wysokim poziomie. Najwięcej szkoleń przeprowadzono w roku 2010, co ma bezpośredni związek z wprowadzeniem ważnej ustawy tj. ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2010 r. Nr 28 poz. 146).

Rokrocznie część szkoleń ma na celu podnoszenie potencjału i profesjonalizacji pracy organizacji pozarządowych, część natomiast jest związana z bieżącymi potrzebami np. w zakresie zmian przepisów, doskonalenia narzędzi informatycznych, itp. Żadna z tych dziedzin nie jest zaniedbywana, a wahania występujące w kolejnych latach są wynikiem różnicy tych potrzeb.

Statystyki / PROMOCJA / w okresie: styczeń 2014 - grudzień 2014

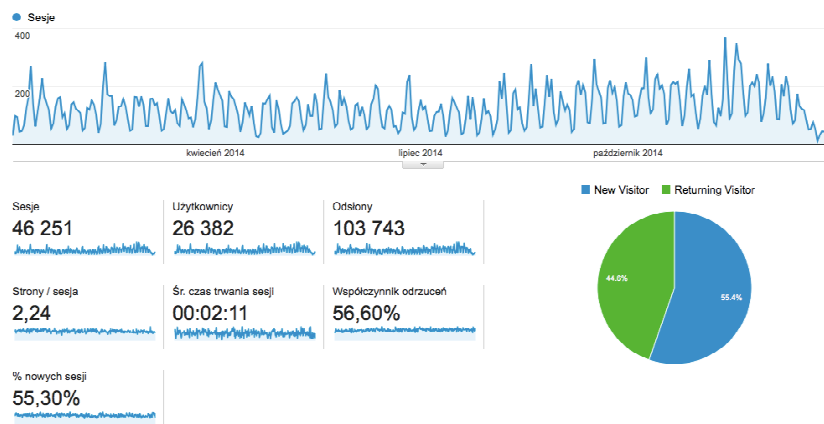
Działania promocyjne regularnie prowadzone na stronie www.sektor3.wroclaw.pl (promocja oferty Centrum SEKTOR 3, wydarzeń/inicjatyw/innych informacji nadsyłanych przez lokalne NGO, informacji publikowanych z Urzędu dotyczących działalności NGO oraz innych newsów wspomagających rozwój i funkcjonowania organizacji pozarządowych w regionie). Statystyki strony pokazują, że wzrosła ilość odwiedzin, użytkowników, sesji o ok. 30% w porównaniu z rokiem 2013, również ilość stron jednorazowo odwiedzanych przy każdej sesji jest nieznacznie większa. Wzrasta ruch mobilny – to ogólna tendencja – strona Centrum Sektor 3

dostosowuje się do tabletów (liczba sesji wzrosła o ponad 100%) i telefonów (gdzie liczba sesji wzrosła o prawie 200%!).

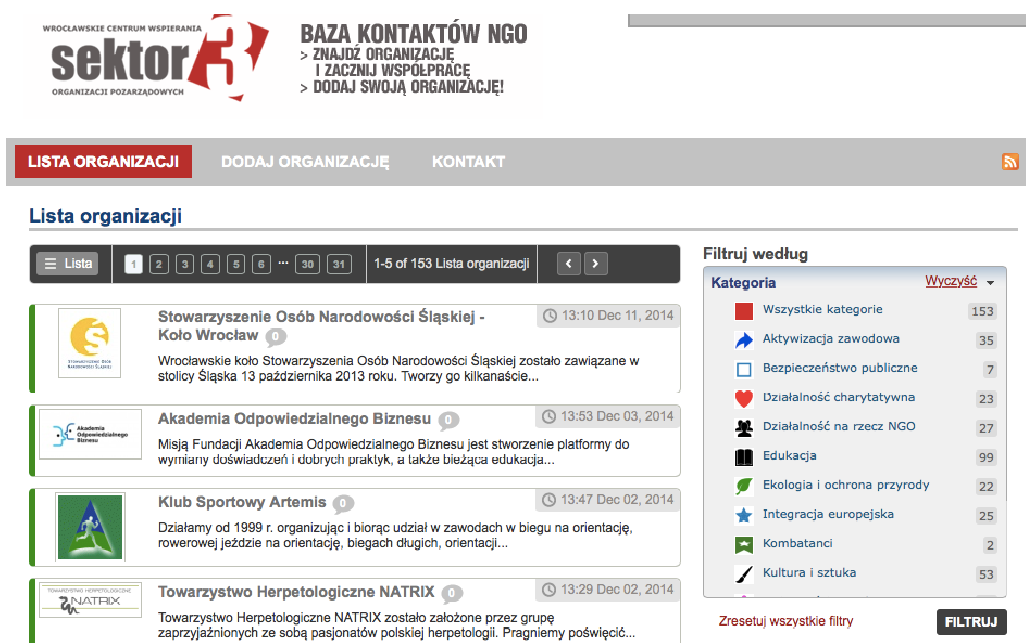
Statystyki za rok 2014 prezentuje rysunek nr 18.

Rys. nr 18

- Promocja lokalnych organizacji pozarządowych poprzez rejestrację w ogólnodostępnej bazie - www.sektor3.wroclaw.pl/kontakty - rysunek nr 19.

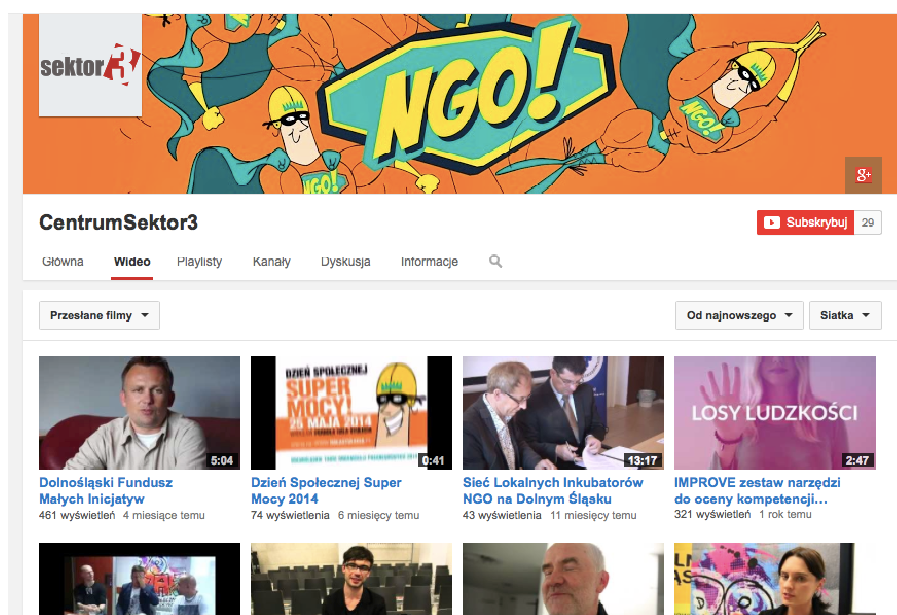
Rys. nr 19

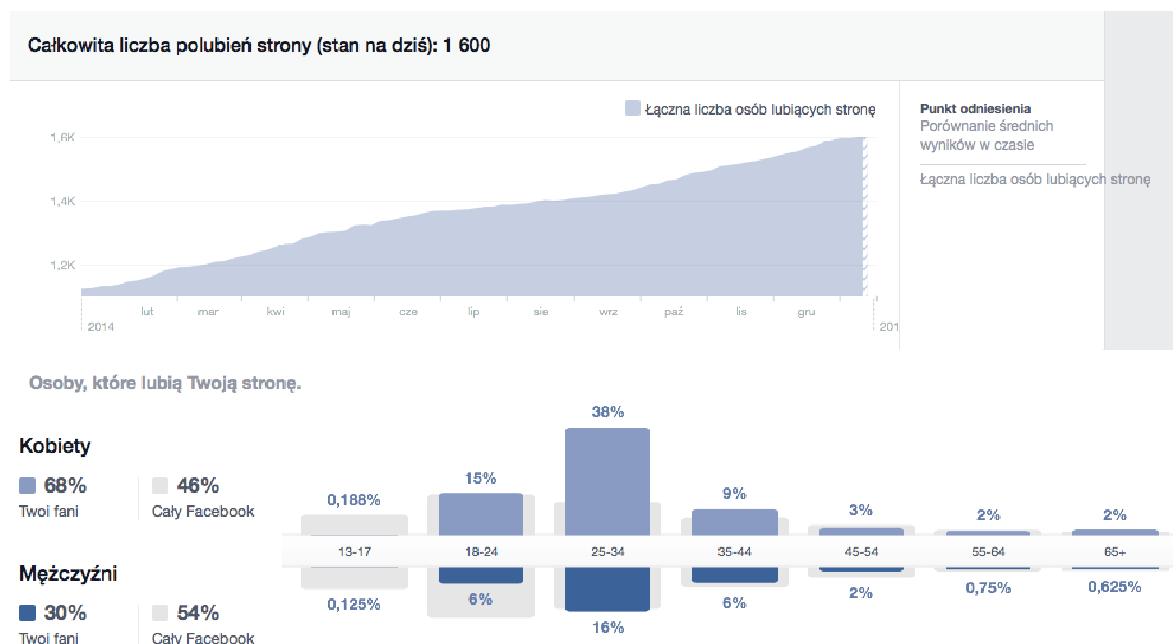
- Cykliczna wysyłka newslettera Centrum SEKTOR 3 – łącznie 104 razy (dwa razy na tydzień – wtorki i czwartki – z informacjami dla wrocławskich organizacji + plus dodatkowo newslettery specjalne – okazjonalne/dedykowane wydarzeniom specjalnym) – łączna liczba subskrybentów wzrosła i wynosi obecnie: **5.396** osób/maili. Końcem roku 2013 było dokładnie 3.499 osób/maili, czyli liczba subskrybentów wzrosła o 1.897 – rysunek nr 20.

- W niniejszym okresie sprawozdawczym dodano kilka kolejnych nowych filmów na YouTube Centrum SEKTOR3 – łączna ilość wyświetleń wzrosła do **9.088** wyświetleń, pojawiły się również pierwsze subskrypcje kanału – 29 subskrypcji, co zaskakuje, gdyż kanał YT Centrum SEKTOR 3 nie ma charakteru newsowego (łączna ilość wgranych filmów to 33).
- Rysunek nr 21 prezentuje przykładowe filmy na YouTube Centrum SEKTOR3.

- Regularne uzupełnianie Facebooka – treścią publikowaną na stronie internetowej Centrum. Liczba fanów wzrosła z 1.105 (koniec roku 2013) do **1.600** osób (stan na 31.grudnia 2014) – rysunek nr 22.

- Promocja Centrum oraz NGO poprzez prowadzenie czytelnicy stacjonarnej w Centrum + Biblioteki online sektor3.wroclaw.pl/biblioteka – tutaj sytuacja analogiczna do strony Centrum Sektor 3 – stopniowo rośnie atrakcyjność również biblioteki – liczba odwiedzin i użytkowników wrasta regularnie. Podobnie jak wzrasta ilość zamieszczanych publikacji – obecnie e-biblioteka zawiera łącznie 186 publikacji w różnych 16 kategoriach tematycznych - rysunek nr 23.

e-Biblioteka Centrum Sektor3 | pobierz publikacje, zobacz video

Szukaj

Strona główna | O nas | Regulamin e-Biblioteki | Creative Commons | Kontakt

Featured Content

do pobrania,
bez logowania,
za darmo

www.sektor3.wroclaw.pl/biblioteka

Bezpłatnie i bez logowania

Zapraszamy do pierwszej NGO-sowej biblioteki online, gdzie masz możliwość bezpłatnego pobrania eksperckiej wiedzy z zakresu ekonomii społecznej. Gromadzimy (na bieżąco!) w jednym miejscu polecane publikacje, opracowania, raporty oraz ciekawe multimedia - głównie video.

Kliknij wybraną kategorię i znajdź wiedzę z zakresu, który Cię interesuje.

Uwaga: Pobieranie publikacji za pośrednictwem naszej strony jest jednoznaczne z akceptacją warunków regulaminu naszej e-Biblioteki.

DOŁĄCZ / ZOBACZ

Szukaj według kategorii:

- Aktywny Senior (16)
- Analizy, raporty i badania (33)
- Dobre praktyki (46)
- Edukacja (14)

GRU 14 19 Indeks Jakości Współpracy

Indeks Jakości Współpracy. Otwórz współpracę między organizacjami pozarządowymi i administracją publiczną

W niniejszym opracowaniu zaprezentowano wyniki badań

III.5.   Inne formy współpracy

III.5.1.   Grupy dialogu społecznego

Grupy Dialogu Społecznego to nowa forma dialogu, kontaktu i współpracy z wrocławskimi organizacjami pozarządowymi. Zadanie zainicjowane i prowadzone w Urzędzie Miejskim Wrocławia, w Departamencie Spraw Społecznych w ramach kompetencji Rzecznika ds. Dialogu Społecznego.

Ideą, zamysłem tematycznych (tematy do dyskusji mogą być zgłaszane przez organizacje pozarządowe, UM, mieszkańców) Grup Dialogu Społecznego jest prowadzenie dialogu, diagnoza i próba rozwiązywania ważnych problemów społecznych, jak również wskazywanie i promocja dobrych praktyk, poprawa efektywności działania i współpracy w różnych obszarach życia społecznego we Wrocławiu.

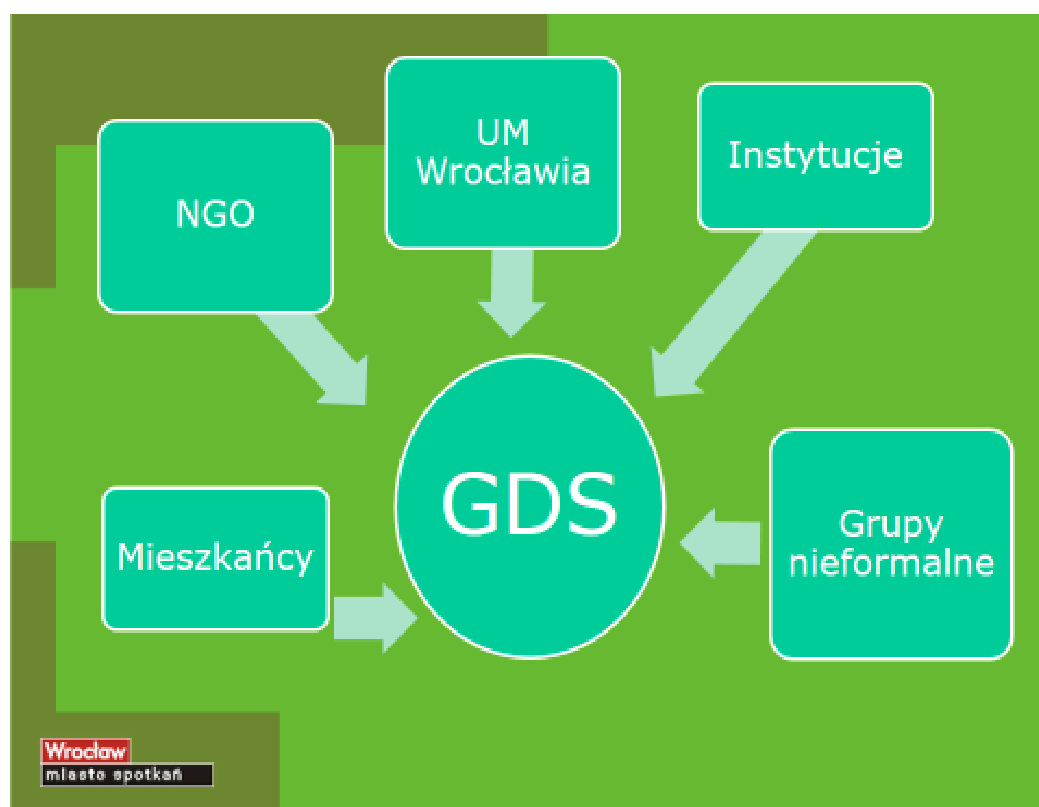
Grupy Dialogu Społecznego istnieją od roku 2013. Przyjęta formuła działania to wspólna praca nieformalnych zespołów doradczych, inicjatywnych, składających się z przedstawicieli sektora pozarządowego i administracji publicznej, mieszkańców. Organizacja pracy, harmonogram spotkań są elastyczne i należą do decyzji uczestników danej grupy. Założono, że optymalnie i docelowo koordynacja i moderowanie prac danego GDS powinno należeć do strony pozarządowej. UM zapewnia obecność i udział merytorycznych urzędników UM w spotkaniach grupy.

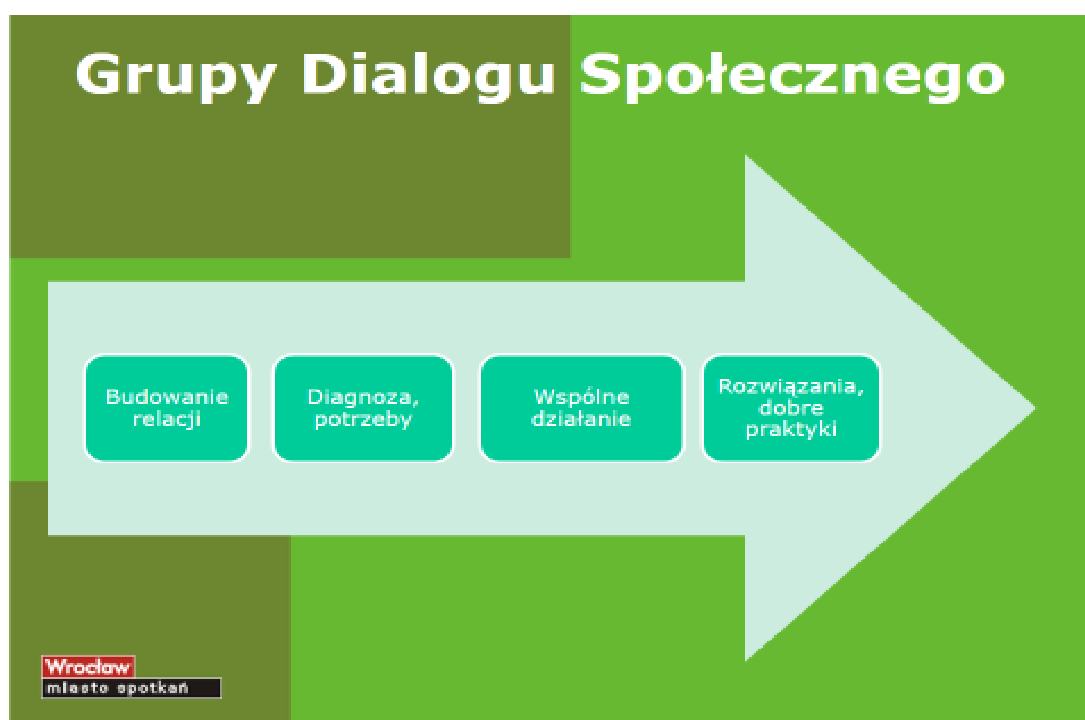
Rysunki nr 24, 25 i 26 prezentują w formie diagramów informacje formalno - organizacyjne dotyczące GDS-ów.

Rys. nr 24

Rys. nr 25

Istniejące Grupy Dialogu Społecznego (GDS) – stan na 31 grudnia 2014: **GDS ds. wolontariatu**

Została powołana z inicjatywy BWO i Centrum ds. Katastrof i Klęsk Żywiolowych - "TRATWA" i działa od października 2013.

Zagadnienia, poruszane tematy:

wypracowanie długofalowego modelu współpracy z Urzędem Miasta w obszarze wolontariatu, wolontariat szkolny, systemowy, priorytetowe sprawy związane z funkcjonowaniem NGO.

Odbyło się ok. 20 spotkań w zespołach roboczych.

GDS ds. kultury

Została powołana z inicjatywy BWO i Wydziału Kultury UM Wrocławia, działa od czerwca 2013. Dwa otwarte, duże spotkania dla NGO.

Zagadnienia, poruszane tematy:

przygotowania do ESK 2016 – udział NGO i zaangażowanie seniorów, organizacji senioralnych w życiu kulturalnym Wrocławia.

Odbyły się dotychczas 2 otwarte spotkania o charakterze sprawozdawczo – konsultacyjnym z udziałem przedstawicieli Wydziału Kultury UM Wrocławia.

GDS ds. prawnych i gospodarczych i lokalowych aspektów funkcjonowania NGO

Została powołana z inicjatywy BWO i Centrum ds. Katastrof i Klęsk Żywiolowych - "TRATWA" i działa od października 2013.

Odbyło się 5 spotkań w zespołach roboczych z udziałem przedstawicieli Zarządu Zasobu Komunalnego.

Zagadnienia, poruszane tematy:

m.in. bariery prawne, upraszczanie procedur, fundusz pożyczkowy, kryteria użyczenia lokali, ulgi czynszowe na czas remontu, wydatki na media na przełomie roku, centra lokalowe i przestrzeń magazynowe dla NGO, podnajem lokali.

GDS ds. rodziny

Została powołana z inicjatywy BWO i Związku Dużych Rodzin Trzy Plus, działa od listopada 2013.

Zagadnienia, poruszane tematy:

ochrona i rozwój rodziny we Wrocławiu – diagnoza wyzwań i problemów, rodzina wielodzietna – ulgi, pomoc, odnowa Programu „2+3 i jeszcze więcej”, dostęp do kultury, rekreacji, udział NGO w organizacji i wydarzeniach „Miesiąca Rodziny”.

Odbyło się 5 spotkań - spotkanie otwarte i zespoły robocze z udziałem przedstawicieli MOPS Wrocław, CIRS (WCRS).

GDS ds. polityki mobilności

Została powołana z inicjatywy BWO i Biura Rozwoju Wrocławia.

Zagadnienia, tematy:

Prezentacja dokumentu „Wrocławska Polityka Mobilności”, zrównoważona polityka mobilności. Poprawa jakości komunikacji miejskiej. Różnicowanie środków i możliwości komunikacji. Alternatywa dla samochodu. Rozwój komunikacji rowerowej.

Odbyły się dwa spotkania w roku 2014 (luty i listopad) z udziałem przedstawicieli Biura Rozwoju Wrocławia, Zarządu Dróg i Utrzymania i Miasta, oficera rowerowego Wrocławia.

GDS ds. ewaluacji programu współpracy z NGO

Została powołana z inicjatywy BWO i Regionalnego Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych i działa od maja 2014.

Zagadnienia, poruszane tematy:

Realizacja programu współpracy, jego zmiana, poprawa efektywności w realizowaniu działań, perspektywy badawcze – jakościowe, projektowe, ilościowe.

Odbyły się 2 spotkania w roku 2014 (kwiecień, czerwiec).

GDS ds. poprawy efektywności pomocy społecznej we Wrocławiu

Została powołana z inicjatywy BWO i Banku Żywności we Wrocławiu i działa od maja 2013.

Zagadnienia, poruszane tematy:

poprawa efektywności pomocy społecznej we Wrocławiu, pomoc żywnościowa – współpraca między Bankiem a dystrybutorami, szkolenia - obsługa i aktualizacja bazy instytucji pomocowych, ochrona danych osobowych, prezentacje Programów Aktywności Lokalnej.

Odbyło się 7 spotkań: otwarte, robocze, sprawozdawczo – konsultacyjne z udziałem przedstawicieli MOPS Wrocław.

GDS ds. usług opiekuńczych

Została powołana z inicjatywy BWO, MOPS, Miejskie Centrum Usług Socjalnych.

Zagadnienia, poruszane tematy:

standaryzacja, organizacja oraz świadczenie usług opiekuńczych we Wrocławiu, prezentacja dotychczasowej praktyki.

Odbyło się otwarte spotkanie sprawozdawczo – konsultacyjne (kwiecień 2014).

GDS ds. Zieleni Miejskiej

Została powołana z inicjatywy BWO i Fundacji EkoRozwoju, przy udziale Biura Rozwoju Wrocławia, Zarządu Zieleni Miejskiej, Wydziału Ochrony Środowiska UM Wrocławia.

Zagadnienia, poruszane tematy:

ochrona zieleni miejskiej, pielęgnacja, monitoring wycinki drzew, plany nasadzeń.

Odbyło się jedno spotkanie otwarte w roku 2014 (wrzesień) poświęcone diagnozie sytuacji, kwerendzie problemów i wytypowaniu obszarów współpracy.

Podsumowanie:

Relacje ze spotkań publikowane są na wroclaw.pl: <http://www.wroclaw.pl/grupy-dialogu-spoiecznego>

Nowe GDS powołane w roku 2014 to:

- ds. Zieleni Miejskiej,
- ds. usług opiekuńczych,
- ds. polityki mobilności,
- ds. ewaluacji programu współpracy z NGO.

Łącznie w roku 2014 w kilkunastu spotkaniach (organizacyjnych, merytorycznych, zespoły robocze) Grup Dialogu Społecznego, wzięło udział ponad **200 osób** – przedstawiciele organizacji pozarządowych, Urzędu Miejskiego Wrocławia, innych instytucji.

III.5.2. Wrocławska Rada Działalności Pożytku Publicznego

Wrocławska Rada Działalności Pożytku Publicznego jest ciałem powoływanym przez Prezydenta Wrocławia. Ma charakter inicjatywny i doradczo-opiniujący w zakresie dotyczącym pożytku publicznego i współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi.

Do zadań Wrocławskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego należy m.in. opiniowanie projektów strategii rozwoju gminy, współpraca z organizacjami pozarządowymi, opiniowanie projektów uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących sfery zadań publicznych.

WRDPP kadencji 2013 – 2015 odbyła w roku 2014 **7 posiedzeń i podjęła 9 uchwał**.

Obsługę administracyjno – biurową WRDPP pełni Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi. Protokoły z posiedzeń WRDPP dostępne są na stronach BIP UM Wrocławia.

Więcej informacji: <http://bip.um.wroc.pl/contents/179>

III.5.3. Zespoły doradcze i inicjatywne

Poza wymienionymi w rozdziałach III.5.1. i III.5.2. w 2014 roku działały następujące zespoły inicjatywne i doradcze z udziałem organizacji pozarządowych:

- **Wrocławska Rada Sportu**

Komórka organizacyjna koordynująca: Biuro Sportu i Rekreacji UMW.

Nadzór na Wrocławską Radą Sportu pełnią: Wiceprezydent Wrocławia - Anna Szarycz oraz Dyrektor Departamentu Spraw Społecznych - Jacek Sutryk. Rada działa na podstawie *Zarządzenia Nr 364/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 31 stycznia 2011 r. w sprawie ustalenia składu i zasad powoływania członków Wrocławskiej Rady Sportu oraz ustalenia regulaminu jej działania*.

Zadania Rady:

Rada pełni funkcję organu opiniodawczo-doradczego Prezydenta Wrocławia w sprawach dotyczących współuczestnictwa mieszkańców w zarządzaniu miastem w zakresie kultury fizycznej. Do zadań Rady Sportu należy w szczególności:

- 1) opiniowanie strategii rozwoju Miasta w zakresie kultury fizycznej;
- 2) opiniowanie projektu budżetu w części dot. kultury fizycznej;

- 3) opiniowanie projektów uchwał i zarządzeń dot. rozwoju kultury fizycznej;
- 4) opiniowanie i inicjowanie programów dot. rozwoju bazy sportowej na terenie Miasta Wrocław;
- 5) współpraca z komisją Rady Miejskiej Wrocławia d/s kultury fizycznej.

Skład rady (kadencja 01.02.2011 r. - 31.01.2015 r.):

- Marian Dymalski – Prezes Klubu Sportowego AZS Wrocław
- Zbigniew Korzeniowski – doradca Prezydenta Wrocławia ds. sportu
- Mieczysław Łopatka – Prezes Regionalnej Rady Olimpijskiej
- Renata Mauer-Różańska – Radna Rady Miejskiej Wrocławia (przewodniczący Rady Sportu)
- Paweł Rańda – Radny Rady Miejskiej Wrocławia
- prof. Andrzej Rokita – Prorektor Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu
- Jacek Sutryk – Dyrektor Departamentu Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego Wrocławia
- Piotr Mazur – Sekretarz Rady, Dyrektor Biura Sportu, Turystyki i Rekreacji Urzędu Miejskiego Wrocławia.

W 2014 roku odbyły się 2 posiedzenia Wrocławskiej Rady Sportu - X (31.03.2014) i XI (16.09.2014).

• **Zespół merytoryczny ds. poradnictwa rodzinnego**

Komórka organizacyjna koordynująca: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UMW.

W 2014 roku odbyły się 2 spotkania Zespołu merytorycznego ds. poradnictwa rodzinnego. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele wszystkich organizacji realizujących zadanie, pracownicy Centrum Pracy Socjalnej i Rodziny przy MOPS oraz Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych. Podczas spotkań przygotowywano się do udziału w imprezach dotyczących promowania tematyki prorodzinnej, wymieniano doświadczenia z realizacji poszczególnych zadań, omawiano na bieżąco czas oczekiwania do specjalistów, zmiany w ogłoszeniach konkursowych dla organizacji pozarządowych, przypomniano zasady sprawozdawczości oraz prognozowano potrzeby mieszkańców Wrocławia w zakresie poradnictwa na najbliższe lata.

• **Zespół merytoryczny ds. zdrowia psychicznego**

Komórka organizacyjna koordynująca: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UMW.

W skład zespołu wchodzi przedstawiciele organizacji pozarządowych. Podczas kilku spotkań, które odbyły się w 2014 r. uczestnicy wymieniali doświadczenia i informacje na temat różnorodnych działań na rzecz osób z problemami zdrowia psychicznego.

• **Wrocławska Rada Seniorów**

Komórka organizacyjna koordynująca: Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego.

Wrocławska Rada Seniorów powołana została *Uchwałą Nr LX/1526/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 26.06.2014 r. w sprawie powołania Wrocławskiej Rady Seniorów oraz nadania jej Statutu.*

Wrocławska Rada Seniorów jest kontynuatorką działającej przez 2 kadencje Wrocławskiej Rady do spraw Seniorów. Reprezentuje interesy osób starszych Gminy Wrocław. Rada współpracuje z Radą Miejską Wrocławia i Prezydentem Wrocławia. W skład rady weszli przedstawiciele środowisk senioralnych, Rady Miejskiej Wrocławia oraz Prezydenta Wrocławia.

Na jednym z pierwszych posiedzeń Rady Seniorów podjęto decyzję o określeniu obszarów aktywności kompetencji zawodowych i doświadczenia każdego z członków WRS. Członkowie Rady realizując postulat reprezentowania interesów najstarszych mieszkańców Wrocławia podjęli decyzję o dyżurach umożliwiających kontakt członków Rady z przedstawicielami środowisk senioralnych. W głównym nurcie zainteresowania Rady jest rozpoznawanie potrzeb, problemów oraz aktywności najstarszych mieszkańców Wrocławia. Ponieważ przyjęto, że Rada nie jest ciałem interwencyjnym, to indywidualne problemy nie są w głównym nurcie działań Rady, choć takie oczekiwania ze strony seniorów również mogą się pojawić. To nie oznacza, że Rada nie podejmie się działań, w miarę swoich możliwości kompetencyjnych i organizacyjnych.

Członkowie Wrocławskiej Rady Seniorów:

- Maria Bierska – doradztwo dotyczące mediów i przekazu informacyjnego
- Irena Brojek – doradztwo w zakresie kultury
- Elżbieta Góralczyk – doradztwo w zakresie problemów mieszkaniowych, komunikacji i infrastruktury komunalnej, itp.
- Marek Foriasz – doradztwo dotyczące spraw mieszkaniowych i mieszkaniowo-prawnych, wsparcie osób wykluczonych: bezdomnych, bezrobotnych, po 65 roku życia, zagrożenia wynikające z umów o dożywocie i hipoteki odwróconej
- Dominik Golema (Wiceprzewodniczący WRS) – doradztwo w zakresie dialogu społecznego i współpracy z NGO
- Elżbieta Gorgoń – doradztwo socjalne oraz pomoc społeczną, znajomość języka migowego
- Robert Pawliszko (Sekretarz WRS) – doradztwo i pomoc w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi, aktywizacja seniorów
- Ewa Rzewuska – doradztwo w zakresie ekologii i edukacji ekologicznej, wycieczki krajoznawcze, promocja Dolnego Śląska
- Kazimierz Szyszka – wsparcie osób niesłyszących, znajomość języka migowego
- Andrzej Maria Turkiewicz – doradztwo w zakresie kultury, bezpieczeństwa i promocji zdrowia
- Michalina Witczak – pomoc osobom ubogim, współpraca z organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, pomoc osobom starającym się o orzeczenie o niepełnosprawności
- Walentyna Wnuk (Wiceprzewodnicząca WRS) – doradztwo w zakresie edukacji ustawicznej w placówkach senioralnych, doskonalenia animatorów środowisk senioralnych, edukacji międzypokoleniowej
- Maria Zawartko (Przewodnicząca WRS) – doradztwo dotyczące działań integracyjnych i międzypokoleniowych, edukacji, kultury
- Wanda Ziembicka – Has – doradztwo w zakresie mediów, wolontariatu oraz komunikacji społecznej, kultura, pomoc społeczna.

Dyżury Wrocławskiej Rady Seniorów - godz. 14.00 - 16:00, Wrocławskie Centrum Seniora pl. Dominikański 6, sala 21, tel. 71 772 4902.

• Nieformalna grupa ds. wielokulturowości

Komórka organizacyjna koordynująca: Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego.

Cel grupy: cykliczne spotkania zespołu zajmującego się kwestiami tolerancji, dialogu międzykulturowego, przeciwdziałania dyskryminacji we Wrocławiu.

Spotkania odbywają się średnio raz na dwa miesiące, grupa komunikuje się między sobą także przez internet. W 2014 roku odbyło się 5 spotkań, dotyczyły one budowy platformy do współpracy między NGO a UMW, wymiana doświadczeń oraz budowanie zaufania między członkami. Zagadnienia poruszane na spotkaniach to: bieżące projekty, wyzwania, pomysły na współpracę.

Tematy spotkań:

- ambasadorzy dialogu – ok. 60 nauczycieli i wychowawców wrocławskich szkół i przedszkoli, pomysły na współpracę z NGO;
- Żywa Biblioteka – Stowarzyszenie Diversja na spotkaniu z Prezesem Klubu WKS Śląsk. Wkrótce odbędzie się Żywa Biblioteka dla piłkarzy;
- Żywa Biblioteka dla szkół;
- Stowarzyszenie Nomada warsztaty: jak reagować na przemoc motywowaną uprzedzeniami, przygotowywana jest broszura (komiks) na ten temat – wymieniliśmy informacji nt. szkół chętnych do współpracy;
- Nowa strona / projekt: wielokulturowy.wroclaw.pl – to projekt WCRS z wystawą fotograficzną, na której będzie można promować wielokulturowe projekty;
- pomysł pakietu interwencyjnego – głównie w temacie oferty dla sądów (warsztaty antydyskryminacyjne dla sprawców przestępstw motywowanych uprzedzeniami).

Na podstawie dotychczasowych rozmów i przemyśleń wiadomo, że potrzeba wsparcia specjalistów (psycholog, socjolog, ktoś kto się zna na resocjalizacji), trzeba zebrać dobre praktyki, szukać ich na poziomie ogólnopolskim i dalej. Grupa będzie kontynuować współpracę w 2015 r.

Skład grupy:

- UMW – Dominik Golema, Rafał Florczak
- WCRS – Manuela Plizga-Jonarska, Anna Malkogiorgos, Daniel Góra
- NGO : Dom Spotkań im. Angelusa Silesiusa – Anna Kuderewska, Stowarzyszenie Nomada – Katarzyna Pawlik, Semper Avanti – Agata Nassin, Wrocławskie Towarzystwo Przyjaciół Bułgarii – Fundacja TERRA dla Pokoju i Tolerancji – Dimczo Angelow, Stowarzyszenie Diversja – Dorota Mołodyńska-Kuenzel, Muzułmańskie Centrum Kulturalno-Oświatowe, Fundacja Dom Pokoju – Dorota Whitten.

• Porozumienie „Kalejdoskop Kultur”

Komórka organizacyjna koordynująca: Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego.

Porozumienie „Kalejdoskop Kultur” (Związek Ukraińców w Polsce, Towarzystwo Ormian Polskich, Związek Tatarów RP, Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Społeczne, Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce, Stowarzyszenie „Romani Bacht”, Fundacja Kalejdoskop Kultur) – seria spotkań w sprawie przygotowań i realizacji festiwalu Kalejdoskop Kultur, realizacji i promocji działań promujących kulturę i tradycję mniejszości, powołania Fundacji Kalejdoskop Kultur, przygotowania kalendarza Kalejdoskopu Kultur, warsztaty „O przyszłości dla mniejszości” (średnio 2 spotkania w miesiącu).

- **Niesformalizowana grupa w ds. organizacji programu poradnictwa obywatelskiego oraz mediacji**

Komórka organizacyjna koordynująca: Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego.

Celem jest opracowywanie nowych pomysłów i rozwiązań dla rozwoju programu poradnictwa i mediacji, konsultowanie inicjatyw poddawanych przez Gminę, ewaluacja zrealizowanych wspólnie z NGO działań, organizacja Wrocławskich Dni Poradnictwa Obywatelskiego, Miesiąca Poradnictwa Obywatelskiego, Międzynarodowego Dnia Mediacji. W skład grupy wchodzi:

- WCRS – Ilona Krawczyk
- Wrocławskie Biura Porad Obywatelskich, głównie: Joanna Wajda – Stowarzyszenie Karta 99, Krzysztof Kubiesa i Wioleta Kajak – Fundacja Dajmy Szansę, Dorota Whitten i Karolina Mróz – Fundacja Dom Pokoju, Lech Moliński – Wrocławska Fundacja Filmowa.

Spotkania - średnio 1-2 w miesiącu. Działania realizowane przez grupę w ramach wrocławskiego programu poradnictwa prawnego i obywatelskiego oraz jakość współpracy NGO i Miasta Wrocławia otrzymały w lutym 2015 roku nagrodę główną na ogólnopolskim kongresie poradnictwa prawnego i obywatelskiego w Warszawie.

- **Niesformalizowana grupa partnerów - podmiotów aktywnie działających na rzecz realizacji programu na rzecz społeczności romskiej we Wrocławiu**

Komórka organizacyjna koordynująca: Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego.

W związku ze zmianą zasad ubiegania się o dofinansowanie projektów z Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji - uzgodniono podział zadań realizowanych w ramach rządowego programu na rzecz społeczności romskiej przez samorząd i organizacje pozarządowe – (Wydział Edukacji, Fundacja Integracji Społecznej PROM, Stowarzyszenie Romów we Wrocławiu „Romani Bacht”, Stowarzyszenie „Iskierka”, Stowarzyszenie „AKSON”, Maria Łój, WCRS - Dorota Kozak-Rybska).

W 2014 roku pracownicy WCRS uczestniczyli w pracach zespołów nieformalnych:

- niesformalizowanej grupy partnerów - podmiotów aktywnie działających na Brochowie (być może w przyszłości uda się zawiązać partnerstwo lokalne) - osobami wiodącymi w tej inicjatywie są ze strony MOPS-u: kierownik Zespołu Terenowej Pracy Socjalnej nr 5 Michał Szydłowski oraz ze strony Centrum Edukacji Społecznej - Justyna Pater i Krzysztof Pokorski (spotkania średnio 1 raz w miesiącu);
- niesformalizowanej grupy partnerów - podmiotów wspólnie przygotowujących wniosków o dotację z Fundacji Batorego na działania w zakresie edukacji społecznej - liderem projektu była Fundacja Dom Pokoju: Dorota Whitten i Karolina Mróz.

III.5.4. Najważniejsze dokumenty i akty prawne dotyczące współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi oraz konsultacje

Przyjęte w 2014 roku najważniejsze dokumenty i akty prawne dotyczące współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi wynikające z ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie:

- przygotowano *Zarządzenie Nr 9806/14 Prezydenta Wrocławia z dnia 6 lutego 2014 r. w sprawie określenia trybu postępowania przy udzielaniu dotacji organizacjom pozarządowym na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*;
- przygotowano i przedstawiono Radzie Miejskiej na sesji w dniu 10 kwietnia 2014 roku *„Sprawozdanie z realizacji programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w roku 2013”*;
- opracowano i ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego poz. 3063 *Obwieszczenie Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 26.06.2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały LIV/1559/10 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji*;
- opracowano i przyjęto *Uchwałę Nr LXII/1584/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 4 września 2014 r. w sprawie programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w roku 2015*.

W stosunku do w/w uchwały przeprowadzono konsultacje w oparciu o *Uchwałę Nr LIV/1559/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 9 września 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji* oraz zgodnie z przyjętym trybem i harmonogramem prac projektu *„WŁĄCZENIE NOWYCH TECHNIK KONSULTACYJNYCH DO PROCESÓW KONSULTOWANIA POLITYK PUBLICZNYCH GMINY WROCŁAW”*, w tym na podstawie rekomendacji w sprawie prowadzenia konsultacji społecznych przez Urząd Miejski Wrocławia z organizacjami pozarządowymi, wypracowanych przez uczestników warsztatów konsultacyjnych w okresie: XII 2013 – III 2014. Projektowi jest poświęcony rozdział nr IV.7.4 niniejszego sprawozdania

W 2014 roku z organizacjami pozarządowymi konsultowane były m.innymi:

- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie utworzenia parku kulturowego pod nazwą „Park Kulturowy Stare Miasto”,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie wprowadzenia programu osłonowego dotyczącego dzieci lub uczniów wymagających pilnie pomocy w formie posiłku,

- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia zmieniającej uchwałę Nr VI/67/11 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Wrocławia,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wrocław w 2014 r.,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nowego brzmienia statutowi Centrum Neuropsychiatrii „NEUROMED”,
- projekty uchwał Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nazewnictwa ulic na terenie Wrocławia (ulica im. ks. Jana Schneidera, skwer im. ks. Jana Schneidera, Anyżowa, Hugona Kowarzyka, zmiana przebiegu ulicy Cynamonowej, zmiana przebiegu ul. Kościańskiej, zmiana przebiegu ul. Wspólnej, uchylenie nazwy placu Jakuba Szeli),
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności,
- projekty uchwał Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nazewnictwa ulic na terenie Wrocławia (skwer im. św. o. Damiana de Veuster, nowe ulice: Czesława Miłosza, Laurowa),
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zatwierdzenia "Założeń polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2015",
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji celowej z budżetu Miasta na zadania służące ochronie powietrza,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie powołania Wrocławskiej Rady Seniorów oraz nadania jej Statutu,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie ustalenia maksymalnego wynagrodzenia dziennego opiekuna, zasad jego ustalania oraz wysokości opłaty za pobyt dziecka u dziennego opiekuna oraz maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w roku 2015,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nazwy placowi na terenie Wrocławia (św. Jana Chrzciciela),
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nazw nowym ulicom na terenie Wrocławia (gen. Witolda Urbanowicza, Adama Jerzego Czartoryskiego),
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie podniesienia kwoty dodatku do świadczeń rodzinnych,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nazw nowym ulicom na terenie Wrocławia (Rodła, ks. Bolesława Domańskiego, Janiny Kłopotkiej),
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nazwy skwerowi na terenie Wrocławia (Władysława Bełzy),
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nazwy rondu na terenie Wrocławia (prof. Tadeusza Baranowskiego),
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia zmieniającej uchwałę Nr IX/175/11 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie ustalenia maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie i opłaty za pobyt dziecka w żłobku utworzonym przez gminę Wrocław,

- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie przyjęcia gminnego programu wspierania rodziny we Wrocławiu na lata 2015-2017,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nowego brzmienia statutowi Specjalistycznego Zakładu Profilaktyczno-Leczniczego „Provita”,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie przyjęcia powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej we Wrocławiu na lata 2015-2017.

III.5.5. Opiniowanie działalności organizacji pozarządowych oraz udzielanie rekomendacji

W 2014 roku w Biurze ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi:

- wydano **318** opinii w sprawach lokalowych organizacji pozarządowych dla: Wydziału Finansów i Infrastruktury Oświatowej (183), Zarządu Zasobu Komunalnego (104), Wrocławskich Mieszkań Sp. z o. o. (25), Wydziału Nieruchomości Komunalnych (6);
- przyjęto i przekazano gminnym zarządom nieruchomości **43** sprawozdania organizacji pozarządowych z działalności prowadzonej w gminnych lokalach użytkowych;
- przeprowadzono wizytacje w **23** miejskich nieruchomościach, użytkowanych przez organizacje pozarządowe na preferencyjnych warunkach;
- wydano **4** rekomendacje dla organizacji pozarządowych, współpracujących z Miastem;
- udzielono **6** opinii w sprawie organizacji pozarządowych oraz ich inicjatyw. Opinie BWO/DSS były jedną z podstaw do decyzji Biura Prezydenta Wrocławia o przyznaniu patronatu honorowego Prezydenta Wrocławia.

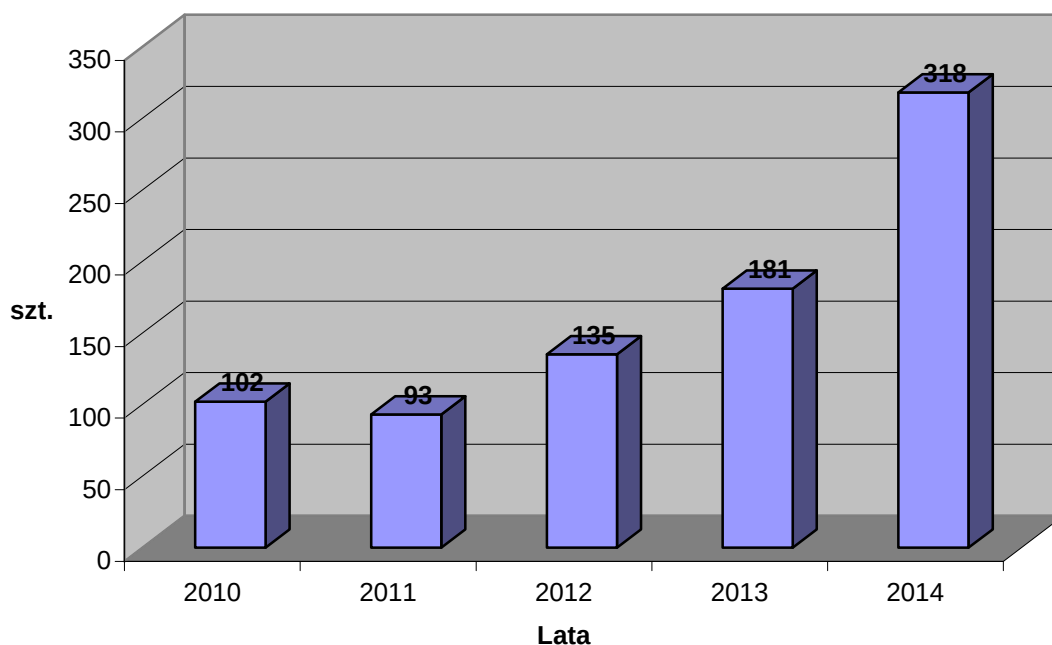
III.5.5.1. Zestawienie analityczne

Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi przyjmuje i opiniuje wnioski organizacji pozarządowych w sprawie pozyskania w najem lokali użytkowych z zasobów Gminy Wrocław w trybie bezprzetargowym. W tej sprawie opracowana została procedura, która jest dostępna na stronie internetowej www.wroclaw.pl wraz z obowiązującymi formularzami.

Znaczny wzrost ilości wydanych opinii w 2014 roku to wynik coraz większej liczby umów zawieranych przez placówki oświatowe na udostępnianie sal i pomieszczeń szkolnych. Należy to odczytywać z jednej strony jako większe zapotrzebowanie społeczne na pomieszczenia do realizacji działań społecznych, a z drugiej jako zwiększenie dostępności placówek oświatowych na potrzeby społeczne mieszkańców Miasta. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 2548/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 22 kwietnia 2011 roku w sprawie określenia zakresu pełnomocnictw dla dyrektorów szkół, dla których organem prowadzącym jest Miasto Wrocław, przy udzieleniu zgody na zawarcia umowy na pomieszczenia szkolne, wymagana jest pozytywna opinia Biura ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

Ilość opinii wydanych w sprawach lokalowych przez Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w latach 2010 – 2014 prezentuje rysunek nr 27.

Rys. nr 27 Ilość opinii wydanych w sprawach lokalowych przez Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w latach 2010-2014

III.5.6. Użytkowanie lokali użytkowych przez organizacje pozarządowe

Łącznie w roku 2014 obowiązywało **756** umów zawartych z organizacjami pozarządowymi na miejskie nieruchomości. Powyższa liczba uwzględnia dane z:

- Zarządu Zasobu Komunalnego (243),
- Wrocławskich Mieszkań Sp. z o. o. (32),
- Wydziału Finansów i Infrastruktury Oświatowej oraz z placówek oświatowych (339),
- Wydziału Nieruchomości Komunalnych (44),
- Młodzieżowego Centrum Sportu (73),
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (15),
- Centrum Organizacji Pozarządowych - Paulińska (10).

Podział umów z uwzględnieniem formy użytkowania:

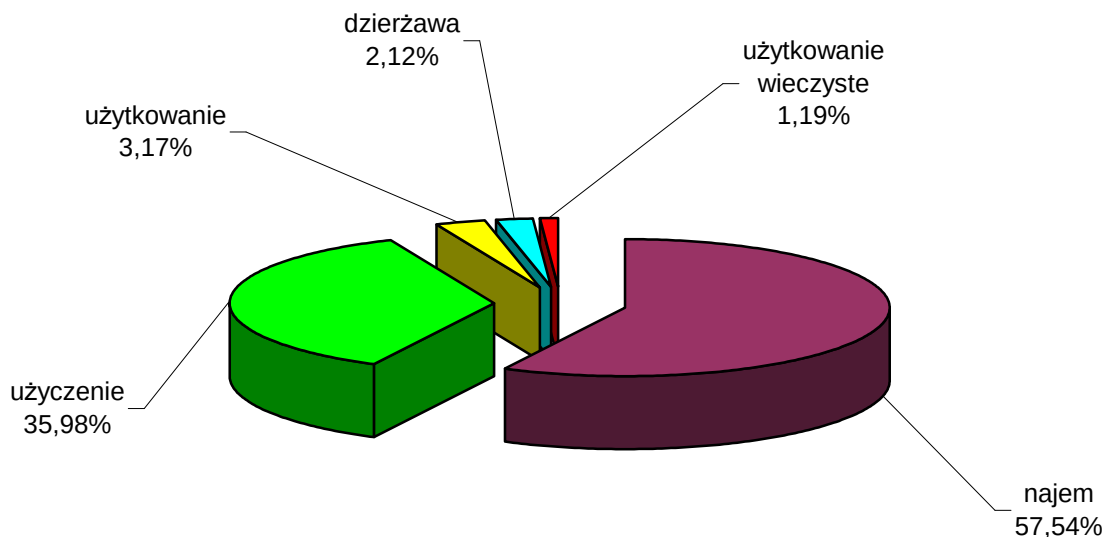
- najem – 435,
- użyczenie – 272,
- użytkowanie – 24,
- dzierżawa – 16,
- użytkowanie wieczyste – 9.

Ponadto 9 nieruchomości użytkowanych było przez organizacje pozarządowe bezumownie.

Strukturę umów nieruchomości miejskich ze względu na formę użytkowania przedstawia rysunek nr 28.

Rys. nr 28 Struktura umów zawartych z organizacjami pozarządowymi na nieruchomości miejskie w 2014 roku - ze względu na formę użytkowania

III.5.6.1. Lokale będące w zarządzie Zarządu Zasobu Komunalnego

Zgodnie z danymi ZZK, wg stanu na dzień 31.12.2014 r., organizacje pozarządowe użytkowały **245** miejskich lokali użytkowych o łącznej powierzchni **45.605,55 m²**. Organizacje, wg stanu na dzień 30.11.2014 r., zalegały z opłatami za czynsz i media na kwotę **253.293,36 zł** (dla porównania wg stanu na dzień 31.12.2013 r. zaległości wynosiły 199.278, 45 zł).

W rozbiciu na poszczególne składniki zaległości kształtowały się następująco:

- czynsz i media – **198.714,46 zł**,
- odsetki za czynsz i media – **51.227,00 zł**,
- porozumienia o spłacie zaległości wraz z odsetkami – **3.351,90 zł**.

Lokale według formy prawnej użytkowania - ogółem **245**:

- najem – 206,
- użyczenie – 21,
- użytkowanie – 13,
- dzierżawa – 3,
- bezumownie – 2.

Ilość nowych umów zawartych z organizacjami - 23;

Ilość przedłużonych umów na kolejny okres - 11;

Ilość umów renegocjowanych - 31;

Ilość przeprowadzonych wizytacji w lokalach - 23.

III.5.6.2. Lokale będące w zarządzie jednostek oświatowych

W 2014 roku w obiektach oświatowych będących w zasobach Gminy tj. w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych, zespołach szkół, budynkach po zlikwidowanych placówkach oświatowych i innych, na podstawie **334** tytułów prawnych (najem, użyczenie, dzierżawa, itp.) organizacje pozarządowe użytkowały pomieszczenia, głównie sale gimnastyczne i boiska. Działalność w obiektach oświatowych skierowana była głównie do dzieci i młodzieży z przeznaczeniem przede wszystkim na zajęcia sportowe i rekreacyjne. Ponadto udostępniano pomieszczenia na działalność punktów przedszkolnych, działalność szkoleniową i zajęcia ogólnorozwojowe dla dzieci.

Podział umów z uwzględnieniem formy użytkowania:

- użyczenie (203),
- najem (131).

Ponadto w **5** budynkach po zlikwidowanych placówkach oświatowych organizacje pozarządowe prowadziły niepubliczną działalność oświatową. 3 z budynków były udostępniane na zasadzie dzierżawy, 2 na zasadzie użyczenia.

III.5.6. 3. Nieruchomości będące w zarządzie Wydziału Nieruchomości Komunalnych UMW

W 2014 roku we władaniu organizacji pozarządowych było **45** nieruchomości, będących w zarządzie Wydziału Nieruchomości Komunalnych, w tym: zabudowanych, niezabudowanych, lokali mieszkalnych, użytkowych, budynków oraz innych obiektów, np. port żeglarsko - motorowy - na podstawie różnego typu umów, w tym:

- użyczenie – 14,
- dzierżawa – 11,
- użytkowanie – 11,
- użytkowanie wieczyste – 8,
- bezumownie – 1.

W obiektach tych prowadzone były różnego typu działalności, np. wychowawcza, kulturalno-oświatowa, naukowa, lecznicza, rehabilitacyjna, opiekuńcza, sportowa, pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, pomocy osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych, dla dzieci niepełnosprawnych, warsztaty terapii zajęciowej, noclegownie, biurowo – administracyjna, itp.

III.5.6.4. Lokale będąca w zarządzie Wrocławskich Mieszkań Sp. z o.o.

Zgodnie z danymi Wrocławskich Mieszkań Sp. z o. o., wg stanu na dzień 31.12.2014 r., organizacje pozarządowe użytkowały **38** miejskich lokali użytkowych.

Lokale według formy prawnej użytkowania - ogółem **38**:

- najem – 27,
- użyczenie – 5,

- bezumownie – 6.

W roku 2014 zawarto 3 nowe umowy na lokale użytkowe.

III.5.6.5. Nieruchomości będące w zarządzie Młodzieżowego Centrum Sportu

Łącznie w roku 2014 obowiązywały **73** umowy zawarte z organizacjami pozarządowymi na udostępnienie obiektów sportowych: hal sportowych, boisk, strzelnic sportowych, kortów tenisowych itd. Ze względu na specyfikę obiektów, będących w zarządzie Młodzieżowego Centrum Sportu, obiekty udostępnianie były przede wszystkim na działalność sportową: treningi, mecze, imprezy sportowe.

Podział umów z uwzględnieniem formy użytkowania:

- najem (72),
- użyczenie (1).

III.5.6.6. Nieruchomości będące w zarządzie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

W roku 2014 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udostępniał organizacjom pozarządowym **15** nieruchomości. Wszystkie nieruchomości udostępniane były organizacjom na zasadzie użyczenia. Działalność w lokalach była ściśle związana z zadaniami publicznymi z zakresu pomocy społecznej, realizowanymi przez organizacje pozarządowe. Nieruchomości udostępniano m. in. na prowadzenie domów pomocy społecznej, mieszkań chronionych, ogrzewalni dla osób bezdomnych, placówek, których zadaniem było organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo - wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, poprzez wspieranie procesu usamodzielnienia.

III.5.6.7. Centrum Organizacji Pozarządowych - Paulińska

Centrum Organizacji Pozarządowych Paulińska 4/8 prowadzi działalność od września 2011 r. Celem Centrum jest zapewnienie infrastruktury lokalowej dla organizacji pozarządowych, prowadzących działalność w różnych obszarach społecznych. Działalność Centrum wpisuje się w zapotrzebowanie na projekty społeczne, służące aktywizacji społecznej mieszkańców Nadodrza. Działalność Centrum stanowi jednocześnie cenne uzupełnienie dla działań rewitalizacyjnych, prowadzonych przez Miasto w rejonie Nadodrza.

Na terenie Centrum organizowano m. in. zajęcia pozaszkolne w postaci warsztatów artystycznych: teatralnych, tanecznych i plastycznych dla dzieci i młodzieży będących uczestnikami klubowych zajęć. Projekt był skierowany do dzieci i młodzieży w wieku 6 – 19 lat ze środowisk defaworyzowanych. W ramach Centrum prowadzone były spotkania seniorów oraz kombatantów. Na terenie Centrum realizowano projekt „Czasopismo Internetowe Skarby Kultury”, w ramach którego zgromadzono ponad 170 artykułów popularno naukowych, około

300 recenzji z różnych wydarzeń oraz informacji, dotyczących wydarzeń kulturalnych we Wrocławiu i na terenie Dolnego Śląska.

Pomieszczenia Centrum użytkowane są na zasadzie użyczenia, przy czym organizacje partycypują w kosztach utrzymania obiektu (opłaty ze media, wynagrodzenia dla koordynatora itd.).

W 2014 roku Centrum było użytkowane było przez **10** organizacji pozarządowych.

Celem realizacji zadania publicznego polegającego na „organizacji i prowadzeniu miejsca Centrum organizacji pozarządowych przy ul. Paulińskiej we Wrocławiu” w 2014 roku został ogłoszony otwarty konkurs ofert, zadanie to jest opisane w rozdziale IV.7.2. niniejszego sprawozdania.

III.5.6.8. Program „Bezpłatnego udostępniania, organizacjom pozarządowym, sal gimnastycznych przez szkoły prowadzone przez Miasto Wrocław”, w godzinach pozalekcyjnych”

W roku 2014 w ramach Programu:

- organizacje pozarządowe złożyły 85 wniosków,
- zakwalifikowano do udziału w programie 80 wniosków,
- zawarto **228** umów.

Dyscypliny i rodzaj zajęć prowadzonych przez organizacje pozarządowe w ramach Programu stanowią pełen przekrój dyscyplin sportowych, m. in. piłki nożnej, siatkowej i koszykówki, nordic walking, gimnastykę artystyczną, tańce towarzyskie, zajęcia aktywizujące seniorów.

III.5.7. Udzielanie pomocy w przygotowaniu aplikacji programów, których realizacja wymaga współpracy kilku podmiotów oraz wspomaganie organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej i innych zewnętrznych instrumentów finansowych

III.5.7.1. Zrealizowane zadania publiczne w ramach otwartych konkursów ofert

W roku 2014 odbyły się dwie edycje otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego pn. „Realizacja zadań w ramach projektów współfinansowanych ze środków unijnych lub innych zewnętrznych instrumentów finansowych w roku 2014”.

Liczba zawartych umów: 2

Projekt pt. „Wesołe jest wspólne życie maluszka i staruszka” - dot. aktywności społecznej promującej integrację międzypokoleniową. Projekt zakładał zwiększenie aktywności osób po 60 roku życia, podtrzymywanie więzi społecznych i komunikacji międzyludzkiej poprzez kontakty seniorów z

młodszy członkami społeczeństwa, pogłębienie wiedzy na temat zmian społecznych zachodzących wraz z wiekiem.

Projekt pt. "Rowerowa sieć partycypacji społecznej w polityce transportowej" to kompleksowy pakiet działań dla podniesienia efektywności udziału społecznego w polityce rowerowej, polegał na wsparciu aktywności obywatelskiej w celu uzyskania przełomowej i trwałej zmiany w jakości współpracy międzysektorowej dla poprawy zarządzania politykami rowerowymi w miastach, w tym we Wrocławiu.

III.5.7.2. Udzielanie pomocy merytorycznej organizacjom pozarządowym

W zakresie pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania dla wrocławskich organizacji pozarządowych prowadzone były następujące działania:

- koordynacja działań w procesie opracowania wniosków partnerskich z podmiotami sektora organizacji pozarządowych,
- opracowanie ram projektów w obszarach: wyrównania szans edukacyjnych uczniów, aktywizacji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem, rozwoju dialogu obywatelskiego,
- udzielenie wsparcia merytorycznego przy konstruowaniu wniosków o dofinansowanie projektów dla zainteresowanych organizacji pozarządowych,
- złożono **7** projektów partnerskich o dofinansowanie działań ze środków zewnętrznych,
- realizowano **8** projektów w których Gmina Wrocław występowała jako Lider Projektu,
- realizowano **20** projektów w których Gmina Wrocław występowała jako Partner projektu.

IV. Sprawozdanie z realizacji zadań będących przedmiotem współpracy

IV.1. Pomoc społeczna

IV.1.1. Prowadzenie świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży

Liczba zawartych umów: 28

Na organizowanie i prowadzenie świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży umowy podpisano z 28 organizacjami pozarządowymi. Ponadto świetlice prowadziło 6 Rad Osiedli.

Celem realizacji zadania publicznego było wspieranie rodziców i opiekunów w wychowaniu dzieci i młodzieży oraz pomoc w zorganizowaniu opieki dla dzieci i młodzieży w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Świetlice prowadzone są przez następujące organizacje pozarządowe oraz parafie:

1. Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Stanisława, Doroty i Wacława - Plac Wolności 3. Z zajęć w świetlicy skorzystało **35** dzieci i młodzieży (20 systematycznie i 15 sporadycznie) w wieku 6 -18 lat. Świetlica była czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 13:00 do 18:00. Zajęcia prowadzone w świetlicy:

- odrabianie lekcji, zajęcia wyrównawcze,
- język angielski i niemiecki,
- komputerowe,
- ekologiczne,
- plastyczne,
- kulinarne,
- muzyczne,
- sportowo-rekreacyjne,
- profilaktyczne,
- z pedagogiem.

W świetlicy organizowane były imprezy okolicznościowe m.in. Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Dzień Wiosny, Wielkanoc, Dzień Czekolady, Dzień Białego Ząbka, Dzień Matki i Ojca, Dzień Dziecka, Dzień Pieczonego Ziemniaka, Dzień Chłopaka, Andrzejki, Święto Niepodległości, Mikołajki, Wigilia świetlicowa oraz liczne wyjścia i wycieczki, m.in. wyjście na przedstawienie Kopciuszek, na warsztaty Słodkie Czary-Mary, na zajęcia w pracowni ceramicznej, wyjście na zajęcia edukacyjne na basenie oraz wyjście pod Pomnik Żołnierzy Wyklętych, wycieczka szlakiem wrocławskich krasnali, wycieczka integracyjna do Barda Śląskiego, wycieczka krajoznawcza do Radkowa, Polanicy, Rzeczek. Dzieci i młodzież uczestniczyli w zajęciach w Mediatece. W trakcie trwania zadania dzieci miały zapewniony posiłek w postaci półproduktów lub produktów gotowych do spożycia.

2. Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Jadwigi (Leśnica) - ul. Wolska 6. Z zajęć w świetlicy skorzystało **122** dzieci i młodzieży w wieku 6-18 lat. Świetlica była czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 14:00 do 20:00

z podziałem na 2 grupy: pierwsza grupa od 14:00 do 18:00, druga grupa od 18:00 do 20:00. We wszystkie dni wolne od zajęć szkolnych świetlica czynna w godzinach od 9:00 do 15:00. W pierwszym i ostatnim tygodniu wakacji świetlica zorganizowała zajęcia dodatkowe. Zajęcia w świetlicy:

- korepetycje z różnych przedmiotów – ok. 3 godziny tygodniowo,
- pomoc w odrabianiu lekcji – ok. 2 godziny codziennie,
- sportowe - ok. 1 godzina codziennie,
- kółka zainteresowań – plastyczne, muzyczne, kulinarne,
- profilaktyczne,
- integracyjne,
- komputerowe,
- spotkania z pedagogiem.

Dzieci i młodzież ze świetlicy brała udział w wielu akcjach i kampaniach społecznych m.in. Dzień Ziemi, Dzień Bezpiecznego Internetu, Sprzątanie Świata, Dzień Walki z Cukrzycą, Światowy Dzień Zdrowia, Dzień Życzliwości, Dzień walki z AIDS, Dzień Książki, Dzień bez tytoniu, Dzień Walki z Narkomanią, itp. Organizowane były wyjścia rekreacyjne i wycieczki do kina, na lodowisko, na basen, do ZOO, na kręgielnię, wycieczka do Centrum Edukacji Przyrodniczej, do parku linowego (łącznie 18 wyjść i wycieczek) oraz liczne imprezy okolicznościowe m.in. Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Dzień Kobiet, Święta Wielkanocne, Święto Konstytucji, Dzień Matki, Dzień Dziecka, Dzień Ojca, Dzień Chłopaka, Święto Niepodległości, Andrzejki, Międzynarodowy Dzień Wolontariusza, Mikołajki, Wigilia. Dzieci i młodzież uczestniczyły w wielu dyskotekach organizowanych z różnych inicjatyw.

Dzieci i młodzież brała udział w konkursach organizowanych przez różne instytucje i stowarzyszenia np. Zwierzęta w służbie człowieka, 8 Wspaniałych (nagroda w kategorii grupa), Maskotka World Games 2017 (wygrana miesięczna edycja), Wrocławski Herb, Przegląd Pieśni Patriotycznych, konkurs plastyczny „Uśmiechnięta Leśnica”.

W ramach działań promujących świetlicę zostały przygotowane przedstawienia okolicznościowe związane z obchodzeniem świąt narodowych, religijnych i innych np. „Dla Babci i Dziadka”, „Śpiąca Królowna”, „Droga do świętości”, „Wiosna”, „Kolędniczy”.

Prowadzono współpracę z różnymi zaprzyjaźnionymi instytucjami np. SP nr 51, Przedszkole nr 66, Policja, Straż Pożarna, Klub Seniora, pedagodzy. Odbyło się ok. 69 spotkań.

Pracę świetlicy wspierali wolontariusze, którzy w 2014 r. przepracowali łącznie 500 godzin.

3. Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Andrzeja Boboli - ul. Koszalińska 15. Z zajęć w świetlicy skorzystało **60** dzieci i młodzieży w wieku 6-12 lat. Świetlica była czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 15:00 do 19:00. Dodatkowo świetlica była otwarta podczas pierwszego tygodnia ferii zimowych, w godzinach od 9:00 do 13:00. Wówczas w programie świetlicy były spacer, konkursy, wyjście do kina, bal karnawałowy. Świetlica była również czynna podczas pierwszego tygodnia wakacji letnich w godzinach od 9:00 do 13:00. W programie świetlicy odbyły się gry i zabawy, konkursy, wyjścia do kina, wycieczka do lasu, piknik, rozgrywki sportowe). W trakcie roku szkolnego w świetlicy prowadzono następujące zajęcia:

- edukacyjne – odrabianie lekcji, korepetycje np. z języka polskiego, matematyki, języka niemieckiego,

- rozwijające zainteresowania – plastyczne, muzyczo - rytmiczne, recytatorskie, sportowe,
- grupowe – gry, zabawy integracyjne,
- rozwijające logiczne myślenie,
- ekologiczne – udział w różnych akcjach,
- profilaktyczne – ok. 2 godziny 1 raz w tygodniu.

Odbyło się wiele imprez okolicznościowych np. Bal Karnawałowy, Walentynki, Dzień Matki, Dzień Dziecka, Andrzejki, spotkanie z Mikołajem, itp.

W trakcie realizacji programu odbyły się wyjścia do kina, teatru, muzeum, wycieczka do parku, do lasu. Dzieci wzięły udział w grze edukacyjnej na terenie ZOO oraz imprezie plenerowej nad Odrą.

Dużym zainteresowaniem wśród dzieci cieszyły się konkursy plastyczne, literackie, czytelnicze, muzyczne. Dzieci i młodzież brały udział w akcjach „Sprzątanie Świata”, „Kundelek”, „Pomóżmy zwierzętom przetrwać zimę”, zbieranie nakrętek.

Wychowawcy współpracowali z pedagogami szkolnymi i nauczycielami oraz byli w stałym kontakcie z rodzicami dzieci.

Każdego dnia w świetlicy dzieci miały możliwość spożycia podwieczorku, a w czasie ferii zimowych i wakacji letnich drugiego śniadania.

4. Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Anny (Pracze Odrzańskie) - ul. Brodzka 163. Z zajęć w świetlicy skorzystało **74** dzieci i młodzieży w wieku 6 -18 lat. Świetlica była otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 14:00 do 18:00 oraz w niektóre soboty, w godzinach od 10:00 do 14:00. Zajęcia w świetlicy:

- pomoc w nauce, wyrównywanie zaległości,
- plastyczne,
- sportowe – treningi świetlicowego zespołu piłki nożnej, turnieje w tenisa stołowego, piłkarzyki,
- informatyczne,
- kółko naukowe,
- kółko muzyczne,
- kółko historyczne,
- kółko dziennikarskie,
- dyskusyjny klub bajkowy,
- kółko ekologiczne,
- zajęcia kulinarne,
- kółko filmowe,
- kółko techniczne,
- profilaktyczne.

W czasie 2 tygodni ferii zimowych i 2 tygodni wakacji zostały zorganizowane półkolonie, w których udział wzięło ponad **30** dzieci i młodzieży. Świetlica w tym czasie otwarta była w godzinach przedpołudniowych. Zorganizowane zostały warsztaty plastyczne, warsztaty z robotyki i kreatywnego myślenia, gry, zabawy i turnieje świetlicowe, wyjścia do kina, Humanitarium, muzeum, kręgielni, ZOO, wycieczki krajoznawcze w góry. Zorganizowane zostały imprezy okolicznościowe z okazji m.in. Dnia Babci i Dziadka, Dnia Chłopaka, Dnia Matki, Dnia Ojca, Andrzejki, Wigilia świetlicowa oraz liczne zabawy, konkursy, festyny np. zabawa karnawałowa połączona z konkursami, konkurs wiedzy o Wrocławiu. Została zorganizowana olimpiada świetlicowa z okazji Dnia Dziecka oraz liczne turnieje piłki nożnej oraz siatkowej.

Pracę świetlicy wspomagali wolontariusze, którzy łącznie przepracowali ponad 240 godzin. W świetlicy dzieci i młodzież miały zapewniony posiłek w postaci produktów gotowych do spożycia.

5. Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Andrzeja Apostoła - ul. Boguszowska 84. Z zajęć w świetlicy skorzystało **48** dzieci i młodzieży w wieku 5-18 lat. Świetlica była otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 13:00 do 18:00. Dodatkowo we wtorki w godzinach od 17:00 do 17:30 i w piątki w godzinach od 20:00 do 21:00 młodzież mogła korzystać z sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 95. W czasie 2 tygodni ferii zimowych świetlica otwarta była w godzinach od 14:00 do 18:00, natomiast podczas miesiąca wakacji półkolonie odbywały się w godzinach od 10:00 do 14:00. Zajęcia prowadzone w świetlicy:

- komputerowe,
- język angielski,
- profilaktyczne,
- plastyczno - techniczne,
- muzyczne – przygotowywanie programów inscenizacji na różne okazje np. Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki,
- sportowe – piłka siatkowa, koszykowa, treningi piłki nożnej.

Codziennie odbywały się takie zajęcia jak: pomoc w odrabianiu lekcji, gry i zabawy, podwieczorek, sprzątanie salki. Zorganizowano ponad 12 imprez okolicznościowych i kulturalnych m.in. Dzień Babci i Dziadka, bal karnawałowy, Walentynki, Dzień Kobiet, Dzień Wiosny, Tłusty Czwartek, Dzień Dziecka, zakończenie roku szkolnego, Dzień Seniora, Andrzejki, wieczorek Wigilijny. Zorganizowano jedną jednodniową wycieczkę do Zamku Książ i Palmiarni oraz wyjścia do kina, ZOO, Ogrodu Japońskiego, salonu kreatywnego klocków Lego, do Parku Miniatur, pizzerii, na Pergolę.

Każdego dnia w świetlicy dzieci miały możliwość spożycia podwieczorku. Zadanie było wspierane przez 2 wolontariuszy, którzy w ciągu roku przepracowali ponad 150 godzin.

6. Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Bonifacego – Plac ks. Stanisława Staszica 4. Z zajęć w świetlicy skorzystało **79** dzieci i młodzieży w wieku 6-14 lat. Systematycznie do świetlicy uczęszczało 20 dzieci. Świetlica była otwarta od poniedziałku do piątku, w godzinach od 14:00 do 18:00, czynna przez 223 dni, tj. przez 942 godziny, w tym 10 dni podczas ferii zimowych i 15 dni w okresie wakacji letnich. Zajęcia prowadzone w świetlicy:

- pomoc przy odrabianiu lekcji, zajęcia wyrównawcze,
- język angielski,
- zajęcia profilaktyczne,
- muzyczne,
- plastyczne,
- techniczne,
- gry i zabawy doskonalące myślenie logiczne i strategiczne,
- sportowe.

Dzieci i młodzież ze świetlicy uczestniczyli w wyjściach do kina, na kręgielnię i taras widokowy Sky Tower, na ściankę wspinaczkową, w wielu warsztatach ekologicznych, pokazach i kiermaszach. Zorganizowano wycieczkę do wioski indiańskiej w Zabrodziu. Odbyły się liczne imprezy okolicznościowe m.in. bal karnawałowy, Walentynki, Dzień Matki, Dzień Dziecka, Andrzejki, spotkanie mikołajkowe, Wigilia świetlicowa. Podczas ferii zimowych i 3 tygodni wakacji

zorganizowano ponad 20 wyjść m.in. do kina, dwa razy do parku rozrywki Bobolandia, na Rynek i Ostrów Tumski, wyjście na ściankę wspinaczkową, do manufaktury słodczy „Cukier-Lukier”, Ogrodu Japońskiego, Humanitarium, do Centrum Nauki Technoludek. Podczas zajęć świetlicowych organizowane były zajęcia taneczne, quizy wiedzy o świecie, gry i zabawy integracyjne połączone z zabawami sportowymi. Każdego dnia dzieci uczęszczające do świetlicy miały zapewniony posiłek również w trakcie wyjść i wycieczek.

7. Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Michała Archaniola we Wrocławiu - ul. Prusa 78. Z zajęć w świetlicy skorzystało **145** dzieci i młodzieży w wieku 6-18 lat. Liczba dzieci i młodzieży systematycznie uczęszczającej do świetlicy to 35. Świetlica była otwarta od poniedziałku do piątku, w godzinach od 16:00 do 20:30. W tygodniu między godziną 16:00 – 18:00 organizowane były głównie zajęcia dla dzieci w wieku 6-13 lat, natomiast w godzinach 18:00 - 20:30 dla młodzieży w wieku 14-18 lat. Dodatkowo we wtorki i czwartki w godzinach 18:00 - 20:30 prowadzone były zajęcia sportowe z trenerem. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- pomoc w nauce, wyrównywanie braków,
- plastyczne – raz w tygodniu,
- taneczne,
- muzyczne,
- teatralne - raz w tygodniu 2 godziny,
- sportowe – zajęcia z podziałem na 2 grupy wiekowe,
- profilaktyczne,
- z pedagogiem.

Rodzice i dzieci korzystali z indywidualnych spotkań z pedagogiem. Ponadto odbyły się spotkania z okazji Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia, festyn osiedlowy z okazji Dnia Dziecka, andrzejki, Mikołajki, spotkanie wigilijno – kolędowe, wiele konkursów, zabaw, pokazów i prezentacji. Ponadto odbyły się 3 wyjścia do kina, 2 do parku rozrywki rodzinnej, do muzeum.

W okresie ferii zimowych i wakacji letnich świetlica otwarta była w godzinach 9:00 – 15:00. W półkoloniach zimowych wzięło udział ok. 100 dzieci i młodzieży. Organizowane były zajęcia muzyczne, sportowe, kulinarne, wyjścia do kina, Bobolandii, na lodowisko, odbyła się zabawa karnawałowa.

W półkoloniach letnich udział wzięło 100 dzieci i młodzieży, a frekwencja wyniosła 95%. Organizowane były wyjścia do kina, na basen, do pobliskich parków.

Świetlica zapewniała codzienny posiłek w postaci półproduktów lub produktów gotowych do spożycia.

Zadanie było wspierane przez wolontariuszy, którzy w ciągu roku przepracowali ok. 380 godzin.

8. Fundacja TOBIASZKI - al. Jana Kasprowicza 26. Z zajęć w świetlicy skorzystało **168** dzieci i młodzieży w wieku 6-18 lat. Z zajęć świetlicowych korzystało codziennie średnio 34 dzieci i młodzieży. Świetlica była otwarta w poniedziałki od 15:00 do 20:00, a od wtorku do piątku w godzinach od 14:00 do 19:00. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- pomoc w odrabianiu lekcji,
- teatralne – zajęcia 3 godziny tygodniowo,
- plastyczne,
- z psychologiem,
- profilaktyczne,

- muzyczne,
- teatralno - taneczne,
- język angielski – zajęcia prowadzone przez wolontariuszy z USA i Anglii,
- sportowo – rekreacyjne.

W świetlicy zatrudniony był pracownik do spraw rodzin, który był w stałym kontakcie z rodzinami dzieci uczęszczających do świetlicy. Funkcjonowała grupa samopomocowa rodziców, którzy angażowali się w przeprowadzane na rzecz świetlicy akcje i zbiórki żywności.

Młodzież ze świetlicy włączała się w organizację realizowanych akcji i projektów na rzecz dzieci ze świetlicy i społeczności lokalnej. Czynnie pomagała w przygotowaniach do festynu „Tobiaszko – majówka” oraz w grze edukacyjnej na terenie wrocławskiego ZOO. Ponadto młodzież brała udział w zbiórkach żywności.

Świetlica otwarta była podczas ferii zimowych w godzinach od 9:00 do 15:30. Zorganizowano dwa tygodniowe turnusy, w których łącznie uczestniczyło 80 dzieci i młodzieży. Podczas każdego z turnusów odbyła się wycieczka do „Cyrklandu”, gdzie przeprowadzono zajęcia i pokazy cyrkowe, 2 wyjścia na basen i 2 na łyżwy. Podczas 2 tygodni wakacji letnich świetlica otwarta była od 10:00 do 15:00. Dzieci i młodzież uczestniczyła w zajęciach plastycznych, muzycznych, sportowych, organizowane były liczne mecze i turnieje piłki nożnej, piłki siatkowej, gry i biegi na orientację, wyjścia na basen, wyjazd do DinoParku w Krasiejowie.

W realizacji zadania wzięło udział 10 wolontariuszy, którzy w ciągu roku przepracowali łącznie ok. 1.200 godzin.

9. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom I Ich Rodzinom W Szczególnie Trudnej Sytuacji Życiowej „ISKIERKA” - ul. Rogowska 116a, ul. Głubczycka 3. Z zajęć skorzystało **51** dzieci i młodzieży w wieku 6-18 lat, głównie z osiedla Nowy Dwór i Książę Małe. Średnio w codziennych zajęciach w świetlicach uczestniczyło 12 dzieci. Świetlice otwarte były od poniedziałku do piątku w godzinach:

- od 14:00 do 18:00 - świetlica przy ul. Rogowskiej 116a
- od 15:00 do 19:00 - świetlica przy ul. Głubczyckiej 3

Zajęcia prowadzone w świetlicach to:

- edukacyjne, pomoc w nauce, wyrównywanie zaległości szkolnych,
  - plastyczne,
  - muzyczne,
  - kulinarne,
  - czytelnicze,
  - sportowe – zajęcia na sali gimnastycznej, basenie,
  - taneczno - teatralne,
  - komputerowe,
  - profilaktyczne – nabywanie i rozwijanie umiejętności społecznych
- 1,5 godziny w tygodniu w każdej ze świetlic.

Rekrutacja odbywała się w środowisku, za pośrednictwem pedagogów szkolnych, Rady Osiedla Nowy Dwór i Książę Małe, pracowników socjalnych MOPS-u, parafii. Dzieci wzięły udział w 2 festynach, uczestniczyły w śniadaniu wielkanocnym oraz spotkaniu wigilijnym. Zorganizowany został Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki i Ojca oraz Dzień Dziecka, podczas którego dzieci otrzymały drobne upominki. Odbyło się uroczyste zakończenie roku szkolnego, zabawa andrzejkowa i mikołajkowa. W każdej ze świetlic organizowane były

urodziny wychowanków. Wraz z wychowawcami dzieci zorganizowały II Przegląd Piosenki i Pieśni Patriotycznej. Dzieci z wychowawcami odwiedziły w ciągu roku takie miejsca jak: basen, kręgielnia, ZOO, kino, fabryka robienia lizaków, Bobolandia, Muzeum Miejskie, itp. W ramach zajęć dzieci z każdej ze świetlic uczestniczyły ok. **30** razy w wyjściach poza świetlicę.

Na bieżąco odbywała się współpraca z rodzicami oraz z lokalnym środowiskiem. Odbywały się spotkania okolicznościowe z rodzicami, dzieci korzystały z sali gimnastycznej oraz basenu należącego do SP 113 oraz SP 99, brały udział w festynach osiedlowych.

W okresie ferii zimowych i letnich zorganizowano półkolonie, w których łącznie wzięło udział **50** podopiecznych. Podczas trwania zadania dzieci miały zapewniony posiłek w formie podwieczorków (słodkie bułki, owoce, warzywa, nabiał).

10. Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny „KARAN” - ul. Skoczylasa 8. Z zajęć w świetlicy skorzystało **34** dzieci i młodzieży w wieku 7 - 18 lat. Świetlica była otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 14:00 do 19:00. W czasie wolnym od zajęć szkolnych, podczas ferii zimowych i letnich świetlica była otwarta w godzinach od 10:00 do 15:00. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- edukacyjne,
- taneczne,
- kulinarne,
- sportowe,
- profilaktyczne – wzbogacenie wiedzy i świadomości na temat uzależnień,
- artystyczne – zapoznanie z różnymi technikami plastycznymi,
- filmowe,
- język angielski,
- spotkania liderów młodzieżowych,
- specjalistyczne – w tym superwizje zespołu, redukcja zachowań aspołecznych, rozwijanie poczucia własnej wartości.

W świetlicy organizowane były dla dzieci i młodzieży różne imprezy okolicznościowe m.in. bal karnawałowy, Walentynki, Dzień Kobiet, Pierwszy Dzień Wiosny, Dzień Matki i Ojca, powitanie lata i wakacji, Dzień Chłopaka, Andrzejki, spotkania wielkanocne i bożonarodzeniowe. W ramach obchodów dnia urodzin podopieczni otrzymywali kartkę urodzinową oraz drobny upominek. Łącznie odbyło się ponad 12 imprez okolicznościowych.

Podopieczni świetlicy mieli możliwość wziąć udział w wyjściach kulturalno - rekreacyjnych do kina, na kręgielnię, na kąpielisko, lodowisko. Dzieci wzięły udział w turnieju piłkarskim dla świetlic środowiskowych, w grze edukacyjnej na terenie wrocławskiego ZOO, turnieju sportowym, Korowodzie Żywej Książki, itp. Łącznie odbyło się ponad 18 wyjść.

W trakcie trwania zadania podjęto współpracę z wolontariuszami krajowymi i zagranicznymi, którzy udzielali pomocy w odrabianiu lekcji, prowadzili naukę języka angielskiego oraz hiszpańskiego. Wolontariusze łącznie przepracowali 800 godzin.

11. Wrocławskie Stowarzyszenie Narodowego Czynu Pomocy Szkole - ul. Oleśnicka 18/2. Z zajęć w świetlicy skorzystało **15** dzieci i młodzieży w wieku 6-16 lat. Świetlica była otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 14:00 do 18:00, w dniach wolnych od nauki szkolnej i podczas jednego tygodnia ferii

zimowych od 10:00 do 14:00. W trakcie każdego tygodnia przeprowadzono 13 godzin zajęć opiekuńczo-wychowawczych i 7 godzin zajęć specjalistycznych.

Zajęcia organizowane w świetlicy to:

- opiekuńczo-wychowawcze,
- artystyczne – 2 godziny w tygodniu,
- sportowe,
- informatyczne,
- profilaktyczne,
- terapia pedagogiczna – m.in. doskonalenie koncentracji i zapamiętywania.

W trakcie trwania zadania zorganizowano 3 wyjścia do kina, 1 wyjście do parku wodnego, 3 wyjścia do Bobolandii, 1 wyjście na lodowisko oraz ok. 30 wyjść na plac zabaw, do okolicznego parku. Odbyły się imprezy okolicznościowe związane z obchodami Święta 3 Maja, zwyczaje i obrzędy Świąt Wielkanocnych, Dzień Dziecka, Andrzejki, Mikołajki, spotkanie wigilijne, urodziny uczestników. W świetlicy dzieci miały zapewniony posiłek.

12. Stowarzyszenie Pomocy „AKSON” - pl. Wyzwolenia 4, ul. Krajewskiego 1, ul. Świstackiego 18/2, ul. Jedności Narodowej 110b. Z zajęć w świetlicach skorzystało **125** dzieci i młodzieży w wieku 6-18 lat. Świetlice były otwarte w godzinach:

- poniedziałek, środa, piątek od 15:00 do 19:00 oraz wtorek i czwartek od 15:00 do 17:00 - pl. Wyzwolenia 4,
- poniedziałek - piątek od 16:00 do 20:00 - ul. Świstackiego 18/2,
- poniedziałek - piątek od 13:30 do 17:30 - ul. Krajewskiego 1,
- poniedziałek - piątek od 16:00 do 20:00 - ul. Jedności Narodowej 110b.

Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- opiekuńczo-wychowawcze – pomoc w odrabianiu lekcji, pomoc lub wsparcie w rozwiązywaniu problemów,
- język angielski – w świetlicy przy ul. Świstackiego,
- artystyczne – zajęcia plastyczne, taneczne, teatralne, filmowe,
- kulinarne – poznawanie zasad zdrowego odżywiania, higieny pracy w kuchni,
- sportowe,
- logopedyczne – zajęcia prowadzone w 2 świetlicach przy ul. Świstackiego i Jedności Narodowej,
- pedagogiczne – prowadzone w 3 świetlicach przy ul. Jedności Narodowej i Świstackiego oraz przy Pl. Wyzwolenia,
- profilaktyczne – zajęcia prowadzone we wszystkich 4 świetlicach.

Dzięki uczestnictwu w zajęciach u dzieci i młodzieży wzrósł rozwój zdolności poznawczych, świadomości, pobudzenie do samodzielnego myślenia. Zwiększyła się wiedza dotycząca uzależnień, niebezpieczeństw związanych z korzystaniem z internetu.

Zajęcia sportowe, teatralne, muzyczno-taneczne wyzwoliły w dzieciach ekspresję ruchową, pozwoliły na rozładowanie agresji, gromadzących się napięć.

W ramach realizacji zadania zorganizowano m.in. 3 wyjścia na basen, 5 do kina, wyjście do ZOO, Humanitarium, Bobolandii, Muzeum Miejskiego i Pałacu Królewskiego. Odbyły się wycieczki na Ostrów Tumski i Pergolę.

Zorganizowano dla wszystkich świetlic wspólne zabawy okolicznościowe tj. bal maskowy, zabawy andrzejkowe i mikołajkowe, wspólne dyskoteki i spotkania w plenerze połączone z pieczeniem kiełbasek.

Przeprowadzono międzyświecicowy konkurs „The Voice of Akson”, zorganizowano wystawę prac plastycznych na AWF Wrocław, w Krzywym Kominie oraz Galerii Dominikańskiej.

W czerwcu na zakończenie roku szkolnego dzieci uczestniczyły w pikniku w Lasku Osobowickim, gdzie odbyły się zawody sportowe, szwedzkie podchody, zabawy z chustą Klanza, ognisko. Dodatkową atrakcją było malowanie twarzy.

Codziennie w każdej świetlicy dzieci i młodzież otrzymywały posiłek oraz gorący napój.

13. Stowarzyszenie Rozwoju Osiedla Świniary - ul. Pęgowska 34. Z zajęć w świetlicy skorzystało **24** dzieci i młodzieży w wieku 6-12 lat. Świetlica była czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 12:00 do 16:00. W czasie ferii zimowych i 2 tygodni wakacji letnich świetlica była czynna była w godzinach od 9:00 do 13:00. Zajęcia w świetlicy to:

- reedukacyjne – wyrównywanie braków, pomoc w nauce,
- język angielski – 2 godziny w tygodniu, z wyłączeniem ferii zimowych i wakacji letnich,
- profilaktyczne,
- sportowe – 2 godziny w tygodniu z wyłączeniem ferii zimowych i wakacji,
- plastyczne – 3 godziny w tygodniu,
- muzyczne – 2 godziny w tygodniu,
- komputerowe,
- wychowawcze w formie gier i zabaw integrujących grupę.

W trakcie trwania zadania odbyły się liczne imprezy okolicznościowe m.in. zabawa karnawałowa, Walentynki, Dzień Rodziny, Dzień Matki połączony z Dniem Ojca i Dniem Dziecka, Andrzejki, Mikołajki, Wigilia. Dzieci wzięły udział w warsztatach wielkanocnych w Sulistrowiczkach, w zajęciach z jazdy konnej na Partynicach, podczas których miały również możliwość zwiedzenia stadniny. Odbyło się wyjście na koncert muzyki klasycznej oraz na przedstawienie teatralne.

Każdego dnia w świetlicy dzieci miały możliwość spożycia podwieczorku.

14. Fundacja Opieka i Troska - ul. Kielczowska 43/6. Z zajęć w świetlicy skorzystało **72** dzieci i młodzieży w wieku 6-18 lat z osiedla Psie Pole. Świetlica była czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 15:00 do 19:00. Zajęcia organizowane w świetlicy to:

- pogotowie szkole – pomoc w nauce,
- taneczne - breakdance,
- plastyczne – zapoznanie z różnorodnymi formami plastycznymi, nowymi technikami,
- kulinarne – poznanie zasad zdrowego odżywiania, nauka sporządzania przepisów kulinarnych,
- język angielski – realizowane dla 2 grup,
- profilaktyczne,
- sportowe – w formie gier i zabaw.

Podczas zadania odbyły się 22 godziny imprez okolicznościowych, tj. maskowy bal karnawałowy, jesienny bal andrzejkowy, festyn integracyjny, kiermasz świąteczny na Psim Polu, Wigilia, występ zespołu breakdance w kawiarni.

Zorganizowano 2 wyjścia do Bobolabdi, wyjście na wystawę klocków Lego, wyjście do kina, na kręgle, pizzę oraz jednodniową wycieczkę autokarową do Zamku w Mosznej.

Dodatkowo zostały zorganizowane półkolonie letnie w formie 2 dwutygodniowych turnusów. Zajęcia odbywały się w godzinach od 9:00 do 14:00. Zorganizowano warsztaty artystyczne (chiński teatr cieni), gry i zabawy, wyjścia i wycieczki (kino, ZOO). Został zapewniony ciepły posiłek.

W ramach zadania odbywały się wspólne posiłki przy stole. Dzieci uczyły się zasad *savoir vivre* oraz kultury spożywania wspólnych posiłków.

15. Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Jerzego (Wrocław-Brochów) - ul. Biegła 2. Z zajęć w świetlicy skorzystało **68** dzieci i młodzieży w wieku 7-16 lat. Świetlica była otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 14:00 do 18:00, sporadycznie w soboty lub niedziele w przypadku wyjść lub wycieczek. Świetlica była czynna 227 dni, tj. 936 godzin, w tym 10 dni podczas ferii zimowych i 15 dni podczas wakacji. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- pomoc w odrabianiu lekcji, zajęcia wyrównawcze,
- język angielski,
- pierwsza pomoc,
- profilaktyczne,
- warsztaty rozwijające twórcze myślenie, koncentrację i uwagę,
- sportowe,
- teatralne,
- muzyczne,
- plastyczno - techniczne – w ramach tych zajęć odbyły się warsztaty ceramiczne.

Zajęcia artystyczne umożliwiły dzieciom przygotowanie scenariuszy, kostiumów i scenografii do 4 przedstawień m.in. „Czerwony kapturek porwany”, „11 Listopada”, „Choinka dobrych uczynków”. Odbyły się również liczne konkursy plastyczne tj. „Moja rodzina”, Święty Jan Paweł II”.

W trakcie trwania zadania zorganizowano wyjście do Akademii Małego Kucharza, 2 wyjścia do kina, na lodowisko, basen, Festiwal Kultury Żydowskiej, Wrocławski Kiermasz Bożonarodzeniowy, Festiwal Krasnoludków, do Afrykanarium, Ogrodu Botanicznego oraz 1 jednodniową wycieczkę autokarową do Trzebnicy.

W okresie ferii zimowych zorganizowano warsztaty plastyczne, biblioteczne, wyjście do Bobolandii, czekoladziarni, na ściankę wspinaczkową, na lodowisko, na kręgle, odbył się spacer po Ostrowie Tumskim i quiz wiedzy o Wrocławiu.

W okresie wakacji letnich świetlica była otwarta w godzinach od 9:00 do 15:00. Zorganizowano i zrealizowano zajęcia sportowe, warsztaty kulinarne, 2 wyjścia do parku linowego, wyjście do kina, Aquaparku, do Humanitarium, Bobolandii, 2 jednodniowe wycieczki do Galowic i Kotowic.

16. Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Jakuba i Krzysztofa - ul. Krzywoustego 291. Z zajęć świetlicy skorzystało **42** dzieci i młodzieży w wieku 6-15 lat. Świetlica była otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 15:00 do 19:00, w czasie wolnym od zajęć szkolnych w godzinach od 10:00 do 14:00. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- odrabianie lekcji, wyrównywanie zaległości,
- muzyczno – taneczne,
- plastyczne,
- komputerowe,
- sportowe,
- plastyczne,
- profilaktyczne.

W trakcie roku zostały zorganizowane imprezy okolicznościowe m.in. zabawa karnawałowa, Dzień Babci i Dziadka, śniadanie wielkanocne, Dzień Matki i Ojca, Dzień Dziecka, zabawa andrzejkowa, spotkanie z Mikołajem, spotkanie wigilijne. W trakcie roku dzieci wzięły udział w jasełkach przygotowanych dla pensjonariuszy Domów Pomocy Społecznej, zorganizowały 2 kiermasze ozdób wielkanocnych, wystawiły pantomimę w Parafii Pawłowice oraz podczas wizyty księdza z Indii, włączyły się w przygotowania festynu rodzinnego.

W trakcie trwania zadania zorganizowano 3 wyjścia: do kina, czekoladziarni, parku wodnego oraz 2 jednodniowe wycieczki do zamku Legend Śląskich w Pławnej oraz do Ogrodzieńca. Dzieci wzięły udział w grze edukacyjnej przeprowadzonej na terenie wrocławskiego ZOO oraz pirackim Dniu Dziecka.

Odbyło się 5 spotkań zespołu wychowawczego, 5 zebrań z rodzicami. W świetlicy prowadzona jest na bieżąco kronika dokumentująca ważniejsze wydarzenia.

Dzieciom i młodzieży świetlica zapewnia codzienny podwieczorek.

Pracę świetlicy wspomagali wolontariusze, którzy w ciągu roku przepracowali ponad 350 godzin.

17. Fundacja Sancta Familia - ul. Monte Cassino 64. Z zajęć w świetlicy skorzystało **24** dzieci i młodzieży w wieku 6 - 18 lat, z terenu Biskupina i Sępólna. Świetlica była otwarta od poniedziałku do piątku, w godzinach od 15:00 do 19:00. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- edukacyjne – odrabianie lekcji, przygotowanie do zajęć w szkole,
- profilaktyczne,
- sportowe,
- plastyczne,
- muzyczne,
- teatralne,
- językowe,
- kulinarne,
- pedagogiczne.

W trakcie realizacji zadania zorganizowano ponad 10 wyjść m.in. do kina, ZOO, galerii Impart, Archiwum Państwowego, Teatru Lalek. Miały miejsce spacer do Parku Staromiejskiego, Szczytnickiego, Na Ostrów Tumski, Pergolę, gdzie wychowawcy realizowali na świeżym powietrzu gry i zabawy integracyjne oraz sportowe. Podopieczni uczestniczyli także w wycieczce rowerowej nad Odrę, do Sielskiej Zagrody, aktywnie uczestniczyli w warsztatach z portretowania w Pałacu Królewskim oraz otwarciu Brave Kids Festival.

Imprezy okolicznościowe, które odbyły się w trakcie roku to m.in. bal karnawałowy, zabawa walentynkowa, uroczystość z okazji Dnia Matki, impreza z okazji Dnia Dziecka.

W okresie ferii zimowych i wakacji letnich dzieci i młodzież uczestniczyła w zajęciach z pierwszej pomocy, warsztatach kulinarnych, garncarskich, plastycznych, w wyjściach na lodowisko, basen, do kina, centrum gier.

18. Parafia Rzymskokatolicka p.w. Najświętszej Maryi Panny we Wrocławiu – Muchobór Mały - ul. Szkocka 35. Z zajęć w świetlicy skorzystało **45** dzieci i młodzieży w wieku 5-12 lat. Świetlica była czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 15:00 do 19:00, podczas ferii zimowych i wakacji letnich w godzinach od 9:00 do 14:00. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- edukacyjne – pomoc w nauce, przygotowanie się do lekcji,
- język angielski,
- muzyczne,

- plastyczne,
- czytelnicze,
- taneczne,
- matematyczne,
- profilaktyczne.

W trakcie trwania zadania odbyły się wyjścia i wycieczki do ZOO, kina, kręgielni, Klockomanii, na lodowisko, jarmark bożonarodzeniowy.

Dzieci wzięły udział w zabawie walentynkowej, Dniu Dziecka, zakończeniu roku szkolnego, mini-festynie, zabawie mikołajkowej.

Praca świetlicy wspomagana była przez wolontariuszy, którzy łącznie przepracowali około 100 godzin.

W okresie ferii zimowych i wakacji letnich było więcej wyjść na świeże powietrze, gier i zabaw świetlicowych, wyjść i wycieczek.

19. Zgromadzenie Sióstr Szkolnych De Notre Dame - ul. Świętokrzyska 45-55. Z zajęć w świetlicy skorzystało **78** dzieci i młodzieży w wieku 5-18 lat. Świetlica była otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 14:00 do 18:00. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- reedukacyjne – pomoc w nauce, wyrównywanie zaległości,
- plastyczne,
- techniczne,
- muzyczne – nauka gry na gitarze, nauka śpiewu,
- teatralne,
- sportowe,
- turystyczne,
- promujące savoir vivre na co dzień,
- informatyczne,
- filmowe,
- językowe,
- profilaktyczne.

W trakcie trwania zadania odbyły się 34 wyjścia i spacer po najbliższej okolicy (muzeum, kino, park wodny, Bobolandia, wycieczki rowerowe, rejs po Odrze, Teatr Polski). Podopieczni uczestniczyli w grach i zabawach na Wyspie Słodowej, w warsztatach, festynach, ogniskach. Wzięli udział w grze edukacyjnej na terenie wrocławskiego ZOO oraz turnieju piłkarskim zorganizowanym dla świetlic środowiskowych. Odbyły się 2 trzydniowe wycieczki do Krakowa i Szczyrku.

Dzieci uczestniczyły w spotkaniu wielkanocnym i bożonarodzeniowym. Każdego dnia w świetlicy dzieci miały możliwość spożycia podwieczorku.

20. Stowarzyszenie Na Rzecz Dziecięcej Działalności Twórczej I Na Rzecz Sztuki „Tęczowisko” - ul. Nowa 4. Z zajęć w świetlicy skorzystało **38** dzieci i młodzieży w wieku 6-16 lat. Świetlica była czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 16:00 do 20:00. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- wyrównawcze – pomoc w nauce, odrabianie zadań domowych,
- taneczne,
- ceramiczno - plastyczne,
- sportowe,
- warsztaty z psychologiem,
- profilaktyczne,
- pedagogiczne.

Wychowankowie świetlicy uczestniczyli w imprezach okolicznościowych (zabawa karnawałowa, poczta walentynkowa, śniadanie wielkanocne, Dzień Matki i Ojca,

zakończenie roku w świetlicy, bal przebierańców, Mikołajki, świetlicowa Wigilia), wyjściach kulturalno-rekreacyjnych (kino, muzeum, teatr, basen, lodowisko, parki rozrywki, targi rzemiosła i rękodzieła), w wycieczce wyjazdowej do Krasiejowa.

Odbyło się 5 spotkań kadry pedagogicznej oraz 5 zebrań z rodzicami podopiecznych.

Zajęcia odbywały się także podczas ferii zimowych i 3 tygodni wakacji letnich. Udział w nich wzięło ponad 40 dzieci i młodzieży. Została zorganizowana wycieczka do Przesieki, w której udział wzięło 17 osób.

21. Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Karola Boromeusza we Wrocławiu – ul. Oficerska 1-3/1. Z zajęć w świetlicy skorzystało **24** dzieci i młodzieży w wieku 7-16 lat. Świetlica była otwarta od poniedziałku do piątku, w godzinach od 15:30 do 18:30. Podczas ferii zimowych i wakacji letnich świetlica była zamknięta. Świetlica działała łącznie 182 dni. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- zajęcia edukacyjne – pomoc w odrabianiu lekcji, uzupełnianie zaległości w nauce,
- muzyczne,
- plastyczne,
- sportowe,
- organizujące czas wolny – gry planszowe, zabawy integracyjne,
- profilaktyczne,
- plenerowe.

Dzieci i młodzież brała udział w licznych imprezach okolicznościowych m.in. w koncercie kolęd, spotkaniu przy wielkanocnym stole, festynie parafialnym z okazji Dnia Matki i Dnia Dziecka, spotkaniu wigilijnym. Odbyły się liczne wyjścia i wycieczki m.in. na Ostrów Tumski, do Teatru Lalek i Opery Wrocławskiej, na punkt widokowy Sky Tower, do Parku Południowego. Dzieci i młodzież uczestniczyła w 10 wyjściach do kina, 3 wyjściach na basen, jednodniowej wycieczce do Jeleniej Góry, Kowar i Karpacza. W świetlicy obchodzono uroczystości urodziny wychowanków. Dzieci wzięły udział w grze edukacyjnej na terenie wrocławskiego ZOO, w której zdobyły I miejsce. Dzieci każdego dnia otrzymały w świetlicy posiłek.

22. Chrześcijańska Służba Charytatywna – ul. Oleśnicka 4. ul. Z zajęć w świetlicy skorzystało **29** dzieci i młodzieży w wieku 6-12 lat z osiedla Ołbin. Świetlica była otwarta od poniedziałku do czwartku w godzinach od 14:30 do 19:00 oraz w piątek w godzinach od 13:00 do 15:00. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- odrabianie lekcji, nadrabianie zaległości w nauce,
- plastyczne,
- muzyczne,
- ekologiczne,
- edukacja regionalna – poznawanie historii i dziedzictwa kulturowego Wrocławia, wizyty w muzeach,
- komputerowe,
- sportowo-rekreacyjne,
- profilaktyczne.

W trakcie trwania zadania zorganizowano 12 wyjść poza świetlicę m.in. do kina, ZOO, Parku Linowego, Bobolandii, na ściankę wspinaczkową, basen. Dzieci wzięły udział w warsztatach kulinarnych, 2 turniejach sportowych, grze

edukacyjnej na terenie wrocławskiego ZOO. W świetlicy organizowane były imprezy okolicznościowe tj. Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Święta Wielkanocne, Dzień Matki, Dzień Ojca, Dzień Dziecka, Dzień Życzliwości, Boże Narodzenie. Dzieci przygotowywały laurki, przedstawienia, organizowały przyjęcia dla swoich kolegów z okazji urodzin. Dzieci i młodzież miały zapewniony posiłek.

23. Stowarzyszenie Społeczno - Kulturalne „POLANKA” – ul. Żmigrodzka 56. Z zajęć w świetlicy skorzystało **45** dzieci i młodzieży w wieku 7-18 lat. Świetlica była otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 14:00 do 18:00, w czwartki i piątki od 13:00 do 14:00 (język angielski/zajęcia logopedyczne – wolontariat) oraz w soboty od 12:00 do 15:00 (nauka gry – wolontariat). Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- odrabianie lekcji, nadrabianie zaległości szkolnych, powtarzanie materiału przed sprawdzianami,
- plastyczne,
- komputerowe,
- język angielski,
- logopedyczne,
- sportowe,
- profilaktyczne,
- muzyczne – gra na flecie, gitarze,
- teatralne,
- wokalne,
- taneczne.

Zorganizowano 6 występów teatralnych, 2 wycieczki autokarowe (do Cieszkowa, Gołuchowa), 2 wyjścia na pływalnię, 2 do muzeum, wycieczkę rowerową do parku.

Podopieczni mieli możliwość wzięcia udziału w tygodniowych feriach zimowych i wakacjach letnich. Podczas ferii zimowych świetlica była otwarta w godzinach od 14:00 do 18:00, natomiast podczas wakacji od 10:00 do 14:00. Z tych form wypoczynku skorzystało łącznie 30 dzieci i młodzieży. Zorganizowano zabawy ruchowe, turnieje na powietrzu i przy muzyce, wyjścia i wycieczki.

24. Fundacja Wspierania Aktywności Lokalnej „FALA” – ul. Solńskiego 13. Z zajęć w świetlicy skorzystało **67** dzieci i młodzieży w wieku 6-13 lat. Świetlica była otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 15:00 do 19:00, w czwartki od 14:00 do 18:00. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- odrabianie lekcji, nauka indywidualna,
- plastyczno – artystyczne,
- przyrodniczo – naukowe,
- literacko – dziennikarskie,
- sportowo - rekreacyjne,
- turystyczne,
- profilaktyczne.

W ramach wspierania rozwoju indywidualnych zainteresowań i talentów zostały zorganizowane 2 konkursy plastyczne, podopieczni zostali zaangażowani w tworzenie regulaminu świetlicy, dekoracji, założenie ogródka i jego pielęgnację. Ponadto odbył się także szereg imprez okolicznościowych, podczas których dzieci mogły uczestniczyć w warsztatach pisania chińskich znaków oraz kulinarnych.

W trakcie roku odbyły się 2 wyjścia na warsztaty Tektura&Papier oraz naturalne SPA, do kręgielni, czekoladziarni.

Zorganizowano półkolonie zimowe i letnie, w których wzięło udział ponad 25 dzieci. Przeprowadzono gry i zabawy integracyjne, podchody, zabawy twórcze z gipsem, warsztaty z filcowania, wyjścia do parku, kina.

25. Stowarzyszenie Ocalić Szansę – SOS – ul. Wapienna 24/1. Z zajęć w świetlicy skorzystało **34** dzieci i młodzieży w wieku 6-16 lat. Świetlica była otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 15:30 do 19:30. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- pomoc w odrabianiu lekcji,
- muzyczne,
- plastyczne,
- teatralne,
- filmowe,
- sportowe,
- profilaktyczne.

W trakcie trwania zadania zostały zorganizowane półkolonie zimowe i letnie, dla 2 grup po 5 dni dla każdej grupy. Dzieci i młodzież mieli zapewnione wyjście do kina, na basen, lodowisko oraz zajęcia plastyczne, ruchowe, profilaktyczne, dyskoteki, gry i zabawy grupowe. Zorganizowano liczne imprezy okolicznościowe m.in. Dzień Babci i Dziadka, obchody pierwszego dnia wiosny, Wielkanoc, Dzień Dziecka, Halloween, Andrzejki, Dzień Niepodległości, Wszystkich Świętych, Wigilia. W trakcie trwania zadania dzieci i młodzież korzystała z instytucji kulturalnych, oświatowych i rozrywkowych tj. kino, teatr, ścianka wspinaczkowa, ogród zoologiczny, basen.

26. Fundacja „Integratia” – ul. Janiszewskiego 14. Z zajęć w świetlicy skorzystało **71** dzieci i młodzieży w wieku 6-14 lat. Świetlica była otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 15:00 do 19:00. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- odrabianie lekcji, pomoc w nauce,
- plastyczne,
- muzyczne,
- profilaktyczne,
- sportowo - rekreacyjne,
- psycho - edukacyjne,
- język angielski,
- ze sztuką, wobec sztuki.

Zorganizowano kilka imprez okolicznościowych z okazji: Świąt Wielkanocnych, Dnia Wiosny, Dnia Dziecka, Świąt Bożego Narodzenia. Obchody Dnia Matki połączone było z przygotowanym i przedstawionym przez dzieci spektaklem słowno-muzycznym. W trakcie trwania zadania dzieci wzięły udział w turnieju piłkarskim dla świetlic środowiskowych, grze edukacyjnej na terenie wrocławskiego ZOO, pikniku nad wodą. Zorganizowano wyjścia do Teatru Lalek, Humanitarium i wycieczki do lasu.

Zadanie było wspierane przez liczną grupę wolontariuszy, którzy w ciągu roku przepracowali ok. 360 godzin.

27. Stowarzyszenie Pomocy dzieciom Nauka – Sport – Wypoczynek – ul. Kowalska 105, ul. B. Żeleńskiego 32. Z zajęć skorzystało **128** dzieci i młodzieży

w wieku 6-18 lat, głównie z osiedla Karłowice, Sołtysowice, Kowale, Wojnów. Świetlice były otwarte:

- świetlica przy ul. Kowalskiej 105 – od poniedziałku do czwartku w godzinach od 14:30 do 17:30,
- świetlica przy ul. B. Żeleńskiego 32 – od poniedziałku do piątku w godzinach od 14:30 do 17:30, dodatkowo w czwartek w godzinach od 17:00 do 18:30 basen.

Zajęcia prowadzone w świetlicach to:

- odrabianie lekcji, nadrabianie zaległości w nauce,
- plastyczne,
- język niemiecki,
- matematyczne,
- komputerowe,
- sportowe,
- kółko fotograficzne,
- kółko teatralne.

W trakcie roku odbyła się wycieczka do kopalni złota oraz 12 wyjść poza świetlicę m.in. do ogrodu botanicznego, japońskiego, na wrocławski Rynek.

Dzieci i młodzież wzięła udział w 2 turniejach piłkarskich, w 2 występach grupy teatralnej, w konkursie na najładniejszą szopkę bożonarodzeniową, konkursie wiedzy o Polsce. Podopieczni zostali zaproszeni na obchody Święta Niepodległości do Wyższej Szkoły Wojsk Zmechanizowanych na pokaz musztry i ubiorów grupy rekonstrukcyjnej. Dzieci i młodzież mogli uczestniczyć w zajęciach na pływalni.

Każdego dnia w świetlicy dzieci miały możliwość spożycia podwieczorku.

28. Demokratyczna Unia Kobiet – ul. Zelwerowicza 16/18. Z zajęć w świetlicy skorzystało **27** dzieci i młodzieży w wieku 7 – 16 lat. Świetlica była otwarta od poniedziałku do czwartku w godzinach od 14:00 do 18:00. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- odrabianie lekcji, nadrabianie zaległości szkolnych,
- plastyczne,
- teatralne,
- muzyczne,
- komputerowe,
- dziennikarskie,
- sportowe,
- profilaktyczne.

Podopiecznym podczas ferii zimowych zapewniono opiekę, w godzinach od 11:00 do 15:00, a podczas 3 tygodni wakacji letnich, w godzinach od 10:00 do 15:00. Z zajęć skorzystało ponad 15 dzieci. Zorganizowano zajęcia sportowe, turystyczne, kulturoznawcze.

Działalność świetlicy była wspierana przez pedagoga, który przepracował 48 godzin i plastyka – 30 godzin.

Dzieci wzięły udział w imprezach okolicznościowych z okazji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Wiosny, Dnia Matki, w spotkaniu z Mikołajem i spotkaniu opłatkowym.

Łącznie w 2014 roku z zadania skorzystało około **2 tys.** dzieci i młodzieży.

IV.1.2. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży szkolnej w formie klubów środowiskowych

W ramach zadania odbyła się jedna edycja konkursu. Łącznie wpłynęło 26 ofert, z czego podpisano 21 umów(poz. 12 i 17 po dwa kluby).

W **23** klubach środowiskowych prowadzonych przez organizacje pozarządowe na terenie Wrocławia objętych opieką było ok. **1.244** dzieci i młodzieży w wieku szkolnym.

Zadaniem klubów środowiskowych jest stwarzanie sytuacji, w których dzieci i młodzież:

- aktywnie rozwijają swoje zainteresowania,
- uczą się pozytywnych wzorców społecznych,
- rozwijają kreatywność,
- uczą się zachowań asertywnych,
- są przygotowywane do dokonywania właściwych wyborów w dalszym życiu,
- znajdują pomoc w nauce.

Program działania klubów środowiskowych obejmuje:

- tworzenie warunków do nauki oraz pomoc w nauce,
- wymianę doświadczeń i zdobytej wiedzy z kolegami,
- umożliwienie rozwoju, talentów i zainteresowań poprzez uczestnictwo w proponowanych zajęciach (m.in. teatralnych, muzycznych, plastycznych, sportowych, interdyscyplinarnych),
- kształtowanie postaw obywatelskich oraz zainteresowanie sprawami lokalnego środowiska,
- organizowanie wycieczek tematycznych, warsztatów/treningów rozwijających umiejętności psychospołeczne i interpersonalne,
- promocję zdrowia i profilaktykę uzależnień.

Kluby środowiskowe współpracują z rodzicami, opiekunami prawnymi oraz instytucjami je wspierającymi oraz z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się podobnymi działaniami na rzecz dzieci i młodzieży.

1. Stowarzyszenie „Życ Inaczej” – miejsce realizacji zadania: ul. Kamieńskiego 10b. Klub był czynny od poniedziałku do piątku w godz. 12:00-16:00. Liczba uczestników: **55**.

Zajęcia:

- integracyjno-sportowe,
- plastyczne,
- komputerowe,
- kącik nauki,
- gry i zabawy.

2. Zgromadzenie Sióstr Bożego Serca Jezusa - miejsce realizacji: ul. Kapitulna 4. Klub prowadzony był dla dzieci i młodzieży z niepełnoprawnością intelektualną. Klub środowiskowy Pozytywka przeznaczony dla dzieci w wieku 7-18 lat, w większości z zespołem Downa. Klub środowiskowy otwarty w środy i piątki w godz. 17 – 20. Liczba uczestników: **20**.

Zajęcia:

- warsztaty choreoterapii,

- warsztaty taneczne,
- warsztaty z ekspresji ruchu,
- warsztaty z gier i zabaw,
- warsztaty z pedagogiem i psychologiem,
- warsztaty z aerobiku z elementami kinezylogii edukacyjnej,
- warsztaty z aktywności ruchowej,
- warsztaty kulinarne,
- warsztaty plastyczne,
- warsztaty teatralne,
- warsztaty rytmiczno-ruchowe,
- warsztaty z tańca brzucha.

3. Stowarzyszenie „A Jednak” – miejsce realizacji zadania: Wejherowska 28, klub był czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 12.00 do 15.00. Klub dla osób niepełnosprawnych, którego działalność wspierała rozwój dzieci i młodzieży głęboko niepełnosprawnej intelektualnie poprzez zagospodarowanie czasu wolnego. Uczestnicy podejmowali aktywności właściwe dla ich indywidualnego poziomu funkcjonowania. W klubie zapisanych było **6** osób.

Zajęcia:

- manualne – uczestnicy poznali różne techniki plastyczne,
- kulinarne,
- terapeutyczne - wspomagano rozwój zaburzonych funkcji: koordynację wzrokowo-słuchowo-ruchową,
- opiekuńczo – wychowawcze,
- trening umiejętności społecznych i emocjonalnych,
- muzyczne z elementami muzykoterapii – zajęcia łączyły w sobie taniec, muzykowanie na instrumentach, śpiewanie,
- psychoruchowe,
- logopedyczne,
- terapii ruchu.

4. Stowarzyszenie Na Rzecz Promocji Zdrowia Curatus - miejsce realizacji: ul. Kleczkowska 5 oficyna. Klub był czynny od poniedziałku do piątku w godz. 16:00-19:00. Liczba uczestników: **50**.

Zajęcia:

- ruchowe,
- sportowe,
- komputerowe,
- gry i zabawy,
- edukacyjne,
- integracyjne,
- fotograficzne.

5. „Jest Człowiek” - miejsce realizacji zadania ul. Parkowa 27. Klub dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie. Klub był czynny od poniedziałku do piątku w godz. 12:00-16:00. Liczba uczestników **4**.

Główne zadanie klubu - objęcie dzieci i młodzieży działaniami opiekuńczymi, wychowawczymi i edukacyjnymi poprzez: pomoc w nauce, rozwój umiejętności interpersonalnych, rozwój zainteresowań i talentów, kształtowanie właściwych postaw i zachowań zdrowotnych i społecznych, poprawę sprawności fizycznej, organizację czasu wolnego.

6. Kościół Chrześcijan Baptystów I Zbór we Wrocławiu - miejsce realizacji zadania: ul. Kłodnicka 2. Klub był czynny raz w tygodniu – piątek w godzinach od 15 do 19. Liczba uczestników: **50**.

Zajęcia :

- edukacyjno-wychowawcze – prowadzone w trzech grupach wiekowych w zależności od potrzeb i zainteresowań dzieci,
- warsztaty plastyczne,
- zajęcia komputerowe,
- zajęcia sportowe.

7. Fundacja „Hobbit” – miejsce realizacji zadania: Ośrodek przy pl. Św.Macieja 5a oraz przystań wodna „Marina Kozanów” ul. Połbina 1 we Wrocławiu. Klub był czynny: poniedziałek, wtorek i piątek w godz. 15:30 do 20:00. Liczba uczestników: **60**.

Zajęcia:

- plastyczne,
- alpinistyczne,
- integracyjne,
- relaksacyjne,
- gry stolikowe,
- żeglarskie,
- survivalowe,
- origami,
- pomoc w odrabianiu lekcji.

8. Stowarzyszenie Żółty Parasol – miejsce realizacji zadania: ul. Nowowiejska 38. Klub był czynny: poniedziałki od 16:15-19:30, czwartki 16:30-18:30 oraz niedziela 14:00-17:00. Liczba uczestników:**50**.

Zajęcia:

- klubowa liga sportowa,
- fabryka inspiracji – warsztaty muzyczne, majsterkowanie, konwersacje językowe, dyskusyjny klub filmowy, zajęcia poświęcone realizacji autorskich pomysłów młodzieży,
- korepetycje,
- warsztaty teatralne.

9. Towarzystwo Kultury Czynnej - miejsce realizacji zadania: ul. Paulińska 4/8. Klub był czynny od poniedziałku do czwartku w godz. 15:30-18:30. Liczba uczestników:**30**.

Zajęcia:

- teatralne,
- plastyczne,
- animacyjno-ruchowe,
- interdyscyplinarne,
- taneczne,
- pomoc w nauce.

10. Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Dolnośląska – miejsce realizacji zadania: ul. Na Grobli 49 i SP nr 10 ul. Inflancka 13. Klub był czynny: wtorki, środy w godz. 16:00 do 18:00 oraz w piątki w godz. 16:00 do 17:00 i soboty w godz. 14:00 do 16:00. Liczba uczestników:**100**.

Zajęcia:

- żeglarskie,
- regatowe,
- pomoc w nauce,
- plastyczne.

11. **Fundacja „Kairos”** - miejsce realizacji: ul. Sołtysowicka 15c. Klub czynny w piątki w godz. 15:00- 19:00. Liczba uczestników: **27**.

Zajęcia:

- plastyczne,
- teatralne,
- modelarskie,
- gry logiczne,
- nauka języka angielskiego,
- gry i zabawy,
- filmowe,
- sportowo - rekreacyjne,
- komputerowe,
- warsztaty „zdrówko”.

12. **Caritas Archidiecezji Wrocławskiej** – miejsce realizacji zadania: ul. Jemiołowa 57 i ul. Słowiańska 17. Kluby były czynne od poniedziałku do piątku w godz. 14:00-18:00. Liczba uczestników: **50**.

Zajęcia:

- dydaktyczno - wychowawcze,
- plastyczne,
- sportowe, komputerowe.

13. **„Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły Przy Szkole Podstawowej Nr 19”** – miejsce realizacji zadania: ul. Koszykarska 2/4. Klub był czynny od poniedziałku do piątku w godz. 12:40 – 15:40. Liczba zapisanych do klubu: **267**.

Zajęcia:

- komputerowe,
- gier logicznych,
- gry i zabawy sportowe,
- zabaw matematycznych,
- pomoc w nauce,
- plastyczne,
- logopedyczne,
- „sprawne ręce i coś więcej”,
- gimnastyczno - ruchowe,
- ekologiczno - przyrodnicze,
- socjoterapeutyczne.

14. **Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Klub Sportów Wodnych i Rowerowych Pegaz** - miejsce realizacji zadania: ul. Pałucka 65b. Klub był czynny od poniedziałku do piątku w godz. 15:30-18:30. Liczba uczestników: **25**.

Zajęcia:

- edukacyjne,
- plastyczne,
- muzyczne,
- sportowo - rekreacyjne,

- organizacja czasu wolnego poprzez realizację twórczego myślenia w formie warsztatów tematycznych, konkursów, quizów, zabaw tematycznych i okolicznościowych, turniejów, pogadanek wystaw.

15. **„Kierunek Przygoda”** – miejsce realizacji zadania: SP 118 ul. Bulwar Ikara 19, SP 37 ul. Sarbinowska 10, SP 113 ul. Zemska 16c. Klub był czynny od poniedziałku do piątku w godz. 15:00-17:30. Liczba uczestników: **240**.

Zajęcia:

- muzyczno-wokalne – pogłębienie form śpiewu zespołowego,
- interdyscyplinarne - zajęcia uczyły służby Bogu i ojczyźnie, pomocy niesionej bliźnim, rycerskiego postępowania, prawdomówności, szanowania i dążenia do stawania się coraz lepszym,
- plastyczne,
- techniczne.

16. **Fundacja Alert** – miejsce realizacji zadania: Dworcowa 10. Klub był czynny od poniedziałku do piątku w godz. 13:00-17:00. Liczba uczestników: **53**.

Zajęcia:

- odrabianie lekcji i pomoc w nauce,
- plastyczne,
- zabawa,
- komputerowe,
- gry i zabawy.

17. **Stowarzyszenie Druga Runda** – miejsce realizacji zadania: SP nr 10 ul. Inflancka 13, ZP nr 98 ul. Sycowska 22a. Kluby były czynne w poniedziałki, wtorki, środy i piątki w godz. 12:30 – 16:30. Liczba uczestników: **38**.

Zajęcia:

- sportowe,
- gry planszowe.

Gry cieszące się największą popularnością: Jungle Speed, Speed Cups, Grand Prix, Magiczny Labirynt, Super Farmer.

18. **Fundacja „Dajmy Szansę”** – miejsce realizacji zadania: ul. Piłsudskiego 97. Klub był czynny we wtorki i czwartki w godz. 16:00-19:00. Liczba uczestników: **15**.

Zajęcia:

- pomoc w nauce,
- gry i zabawy,
- zajęcia psycho-edukacyjne,
- socjoterapeutyczne,
- komputerowe.

19. **Rzymsko-Katolicka Parafia p.w. Ducha Świętego** – miejsce realizacji zadania: ul. Bardzka 2/4. Klub był czynny od poniedziałku do piątku w godz. 15:00 – 19:00. Liczba uczestników: **20**.

Zajęcia:

- edukacyjne,
- artystyczne,
- komputerowe,
- manualne,
- gry i zabawy sportowe,

- muzyczne,
- dydaktyczno-wychowawcze.

20. Fundacja „Młodzież dla Chrystusa – Polska” – miejsce realizacji zadania: ul. Traugutta 85/87. Klub był czynny w poniedziałki w godz. 15:30 – 19:30. Liczba uczestników: **40**.

Zajęcia:

- integracyjne,
- gry i zabawy,
- taneczny,
- angielski,
- sportowe,
- „strukturki z tekturki”.

21. Stowarzyszenie Klubów Środowiskowych „Azyl” – miejsce realizacji zadania: ul. Sztabowa 71. Klub był czynny w środy, czwartki, piątki i soboty w godz. 17:00-20:00. Liczba uczestników: **40**.

Zajęcia:

- gry planszowe,
- sportowe,
- plastyczne,
- florystyczne,
- konserwatorskie,
- muzyczne,
- psycho-korekcyjne.

IV.1.3. Ośrodki wsparcia i mieszkania chronione

• Placówki opiekuńczo – wychowawcze

Liczba zawartych umów: 8

W zakresie rozwijania rodzinnych form opieki zastępczej w roku 2014 w ramach zadań zleconych, na terenie Wrocławia funkcjonowało **5** specjalistycznych placówek wsparcia dziennego, prowadzonych przez 1 organizację pozarządową.

W 2014 roku w zakresie prowadzenia placówek opiekuńczo-wychowawczych w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej, funkcjonowało na terenie Wrocławia **7** placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego, prowadzonych przez 4 organizacje pozarządowe.

Oprócz klasycznych placówek opiekuńczo-wychowawczych, w **4** mieszkaniach przeznaczonych na **30** miejsc, zamieszkało w minionym roku **33** usamodzielnianych wychowanków.

Mieszkania mają na celu zapewnienie - przy wsparciu specjalistów - odpowiednich warunków do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną.

Organizacje pozarządowe, w ramach zadań zleconych przez Gminę Wrocław, prowadziły placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, przeznaczone dla dzieci i młodzieży pozbawionych trwale lub czasowo opieki w rodzinie własnej. Placówki opiekuńczo – wychowawcze zapewniały wychowankom

całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokajały niezbędne potrzeby bytowe i rozwojowe wychowanków, szczególnie emocjonalne, społeczne oraz w razie potrzeb terapeutyczne. Wychowankowie stosownie do obowiązujących przepisów korzystali z opieki zdrowotnej i kształcenia, realizując obowiązek szkolny i obowiązek nauki. Placówki opiekuńczo – wychowawcze podejmowały działania na rzecz przygotowania wychowanków do samodzielnego życia i pomocy ich rodzinom. Opieka w placówkach opiekuńczo – wychowawczych była sprawowana przez wykwalifikowany i uprawniony personel pedagogiczny i wychowawczy oraz specjalistyczny: psycholog, pedagog i pracownik socjalny. Zajęcia wychowawcze i inne prowadzone przez pracowników placówek opiekuńczo – wychowawczych rekompensowały braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowywały dzieci do życia społecznego. Obejmowały opieką wychowawczą dzieci i młodzież do 18 roku życia, a w przypadku kontynuowania nauki i za zgodą dyrektora placówki do 25 roku życia.

Poza placówkami całodobowymi dzieci i młodzież znalazły wsparcie w specjalistycznych placówkach wsparcia dziennego działających w środowisku lokalnym dziecka. Nadrzędnym ich celem było zapobieganie niedostosowaniu i sieroctwu społecznemu dzieci i młodzieży poprzez oddziaływania opiekuńczo – wychowawcze, edukacyjne i terapeutyczne.

W 2014 roku placówki opiekuńczo – wychowawcze typu socjalizacyjnego dysponowały **286** miejscami. Specjalistyczne placówki wsparcia dziennego dysponowały łącznie **200** miejscami.

W ciągu 2014 roku zapewniono pobyt w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych **498** dzieciom i wychowankom, natomiast w specjalistycznych placówkach wsparcia dziennego udzielono pomocy **246** dzieciom i młodzieży.

W 2014 roku wspierano dzieci i młodzież umieszczaną w pieczy zastępczej oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, a także osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą poprzez zapewnienie terapii i poradnictwa z zakresu pomocy psychiatrycznej, psychologicznej, logopedycznej i pedagogicznej.

Ośrodek zapewniający pomoc oraz wsparcie w 2014 roku:

- wykonał **36** kompleksowych diagnoz psychologiczno-pedagogicznych, po których proponowano adekwatne działania terapeutyczne i/lub rozwojowe indywidualnie dobrane do potrzeb beneficjenta,
- przeprowadził **1.435** godzin terapii indywidualnej - w jej ramach proponowano przede wszystkim działania zindywidualizowane terapeutyczne, ale również rozpoczęła się z seria spotkań rozwojowych z młodzieżą w obszarze doradztwa zawodowego,
- przeprowadził **74** sesje terapii rodzin, gdzie zespół specjalistów pracował jednocześnie z całą rodziną lub z kilkoma jej członkami,
- przeprowadził **275** godzin pracy grupowej - grupy socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży w wieku od 5 do 18 lat,
- zorganizował 1 warsztat dla opiekunów (8 godzin lekcyjnych) oraz 7 cyklicznych superwizji grupowych dla opiekunów (każda superwizja to 5 godzin lekcyjnych).

W 2014 roku wprowadzono również nowy rodzaj wsparcia dla młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej, polegający na przekazywaniu wiedzy praktycznej, szkoleniach mających na celu wprowadzenie na rynek pracy. Podmiot wyłoniony w konkursie rozpoczął w grudniu 2014 roku intensywną pracę

z grupą młodzieży. Program będzie realizowany głównie w pierwszej połowie 2015 roku, dlatego jego wyniki będą dopiero widoczne w 2015 roku po zakończeniu zadania.

W 2014 roku podjęto również działania mające na celu tworzenie warunków do rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, poprzez zlecenie organizacjom pozarządowym szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i prowadzących rodzinne domy dziecka. Podmiot, któremu zlecono zadanie, przeszkolił w 2014 roku **61** osób.

- **Mieszkania chronione dla osób starszych, niepełnosprawnych i z zaburzeniami psychicznymi**

Dla osób z różnymi rodzajami schorzeń psychofizycznych i osób niepełnosprawnych funkcjonowały **3** mieszkania chronione zapewniające **36** miejsc. Przeznaczone były dla użytkowników znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, którzy przy zastosowaniu profesjonalnego wsparcia mogą samodzielnie funkcjonować w środowisku. W minionym roku ze wsparcia we wskazanych mieszkaniach skorzystało **36** osób.

Celem prowadzenia mieszkań było umożliwienie samodzielnego życia w warunkach zbliżonych do domowych, a także samodzielnego funkcjonowania w środowisku otwartym w integracji ze społecznością lokalną.

- **Mieszkania chronione dla kobiet, matek z dziećmi oraz kobiet w ciąży**

Mieszkania chronione dla kobiet, matek z dziećmi oraz kobiet w ciąży stanowiły niezwykle istotny element systemu zabezpieczenia społecznego dla osób znajdujących się przejściowo w sytuacji kryzysowej, która wymagała zapewnienia schronienia i specjalistycznej pomocy w zakresie działań interwencyjnych. W czasie pobytu w mieszkaniach chronionych osoby przebywające - przy wsparciu specjalistów - realizowały Indywidualny Plan Pracy, na podstawie którego ustalany był kontrakt socjalny. Zadaniem Indywidualnego Planu Pracy było dążenie do uzyskania samodzielności i niezależności życiowej. Z **3** mieszkań chronionych przeznaczonych na **60** miejsc skorzystało w minionym roku **58** osób.

- **Mieszkania chronione dla osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną**

Liczba zawartych umów: 4

Dla osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną prowadzono wsparcie w formie mieszkań chronionych na **17** miejsc. W minionym roku skorzystało z nich **15** osób.

IV.1.4 System pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej

- **Specjalistyczny Ośrodek Interwencji Kryzysowej oraz Ośrodek Wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie**

Liczba zawartych umów: 2

W każdej z placówek wyodrębniono pokoje interwencyjne, przeznaczone łącznie dla **60** osób, w których całodobowo ze schronienia mogły skorzystać osoby w sytuacji kryzysowej z terenu Gminy Wrocław i woj. dolnośląskiego.

Celem Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz Ośrodka Wsparcia było udzielanie specjalistycznej, indywidualnej pomocy i schronienia osobom w sytuacji kryzysowej, zagrożonych przemocą i doświadczających przemocy.

Funkcjonowanie Ośrodków, poprzez zapewnienie całodobowych dyżurów pracowników merytorycznych, umożliwiało udzielanie niezbędnej pomocy każdej osobie znajdującej się w sytuacji kryzysowej oraz zapewnienie jej poczucia bezpieczeństwa. Poza koniecznością udzielenia schronienia Ośrodki zapewniały zaspokajanie niezbędnych potrzeb m.in. takich jak pomoc żywnościowa i rzeczowa zarówno dla osób dorosłych jak też dzieci w różnym wieku.

Zakres działań Ośrodków uzależniony był od rodzaju sytuacji kryzysowej, która wymagała albo ambulatoryjnej pomocy specjalistycznej albo pomocy stacjonarnej.

W ramach pomocy ambulatoryjnej udzielane było wsparcie specjalistyczne w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, obejmujące udzielenie niezbędnej pomocy m.in. takiej jak: psychologiczna i psychoterapeutyczna, prawna, terapeutyczna dla dzieci i poradnictwo dla rodziców.

Udzielano konsultacji telefonicznych i konsultacji osobistych. Natomiast bezpłatna pomoc interwencyjna i schronienie dla osób, których czas pobytu trwał ponad 3 m-ce z powodu braku możliwości powrotu do dotychczasowego miejsca pobytu bądź zagrożenia bezdomnością koncentrowały się na uregulowaniu sytuacji: prawnej, socjalnej, zatrudnienia, mieszkaniowej, opieki nad dziećmi.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie obejmował swoją działalnością każdą z osób będącą ofiarą przemocy, bądź zagrożoną przemocą w miejscu swojego dotychczasowego zamieszkania. Osoby trafiające do Ośrodka były objęte wszechstronną pomocą ze strony specjalistów ds. pracy z rodziną wspieranych innymi specjalistami – pedagogiem, logopedą, psychiatrą, pracownikiem socjalnym.

Mieszkanki, które wymagały dłuższego pobytu dla uregulowania ich spraw życiowych, były kierowane do zespołu mieszkań chronionych dla matek, kobiet z dziećmi oraz kobiet w ciąży lub mieszkań chronionych dla osób bezdomnych. Z każdą z tych osób zawierany był kontrakt socjalny.

Z działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej skorzystało w 2014 roku **20** rodzin (łącznie **46** osób, w tym 20 kobiet i 26 dzieci). Ze Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie skorzystały **34** rodziny (łącznie **71** osób, w tym 34 kobiety i 37 dzieci).

IV.1.5   Rozwój aktywności i samodzielności osób starszych, w szczególności wpieranie samopomocowych form aktywizacji tych osób

- Działalność Klubów Seniora w 2014 roku**

Celem realizacji zadania było wspieranie działalności Klubów Seniora, a przez to przeciwdziałanie poczuciu bezradności i osamotnienia wśród osób starszych poprzez integrację środowiska seniorów i promowanie wśród nich aktywnego i zdrowego stylu życia oraz zmian postaw osób starszych wobec starzenia się.

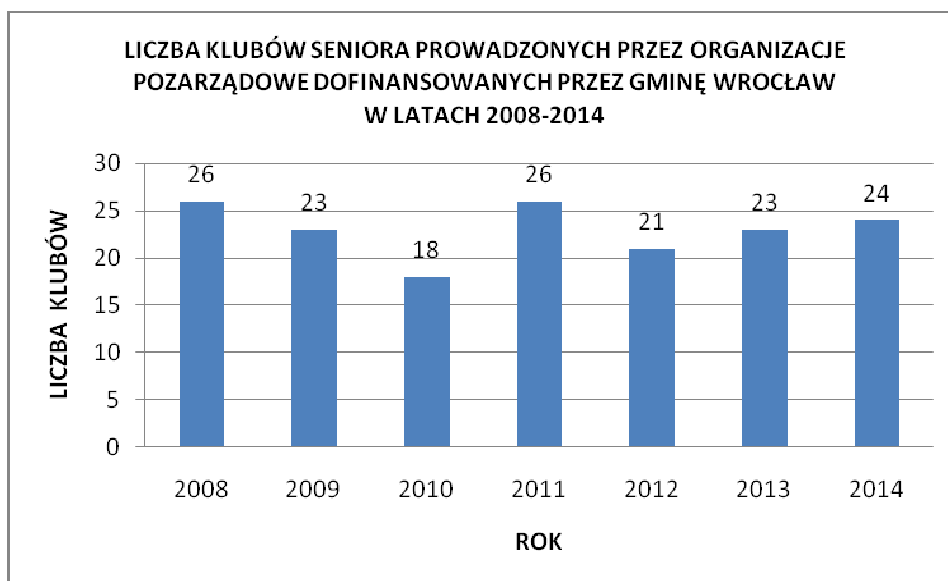
W ramach zadania przeprowadzono następujące działania:

- działania promujące zdrowy styl życia (zajęcia edukacji zdrowotnej, zajęcia rehabilitacyjno-sportowe, konsultacje lekarskie, warsztaty z psychologiem),
- działania integracyjne (wspólne spotkania okolicznościowe, wieczorki taneczne, wycieczki edukacyjne, spotkania międzypokoleniowe),
- działania artystyczne, kulturalne (wernisaże, wystawy, występy chórów, wyjścia do kina, teatru),
- działania samopomocowe,
- działania promujące zainteresowania seniorów,
- działania edukacyjno-informacyjne (prowadzenie m.in. porad kulinarnych, krawieckich, obsługi komputera i nowoczesnych narzędzi komunikacji),
- działania z zakresu poradnictwa w tym: poradnictwo socjalne, prawne, psychologiczne,
- działania inspirujące i kreujące postawy twórcze,
- wykłady o różnej tematyce,
- szkolenia dla wolontariuszy z zakresu opieki nad ludźmi starszymi,
- działalność informacyjna na rzecz seniorów.

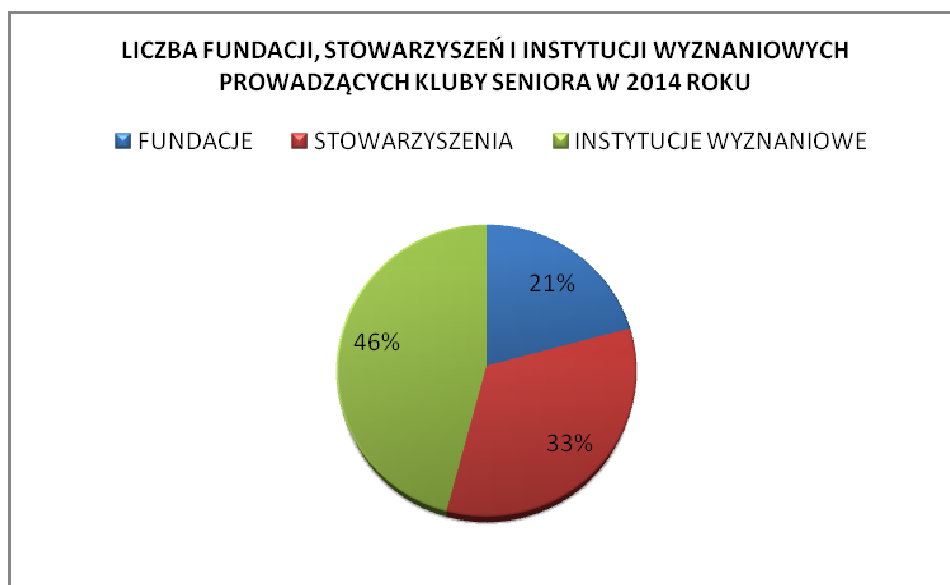
Na przestrzeni ostatnich 6 lat Gmina Wrocław rocznie dofinansowuje średnio 23 Kluby Seniora działające przy organizacjach pozarządowych.

Dane analityczne dotyczące Klubów Seniora prezentują rysunki 29 i 30.

Rys. nr 29

Wykres opracowano na podstawie materiałów Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego

Wykres opracowano na podstawie materiałów Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego

W 2014 roku dofinansowano **24** Kluby Seniora (5 fundacji, 11 stowarzyszeń oraz 8 instytucji wyznaniowych). Należy do nich ponad **1.000** aktywnych członków.

- **Trochę lepiej... senior śpiewać, pisać, fotografować może...**

Głównym celem realizowanego zadania było integrowanie i aktywizowanie osób starszych, promowanie aktywnego stylu życia, rozwijanie twórczej działalności seniorów, aktywizowanie osób starszych do pracy w charakterze wolontariuszy. W ramach zadania zrealizowane zostały warsztaty wokalne, warsztaty fotograficzne oraz wystawa „Senior w niecodziennych sytuacjach”, spisano wspomnienia „Zabawy gry mojego dzieciństwa” oraz wydano broszury zawierające fotografie seniorów i opis dawnych gier.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Aktywizacja osób w wieku senioralnym**

W ramach realizacji zadania zorganizowano szereg spotkań dla osób starszych skupionych wokół środowiska Klubu Inteligencji Katolickiej. Spotkania obejmowały swoją tematyką zagadnienia związane z historią Polski, historią Wrocławia, profilaktyką chorób i promocją zdrowia.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Wrocławskie kołędowanie**

IV edycja projektu powstała w odpowiedzi na potrzebę kontynuacji współpracy i integracji chórów zrzeszonych przy wrocławskich organizacjach senioralnych. Celem realizacji zadania było wzmocnienie współpracy pomiędzy organizacjami

senioralnymi oraz wzmacnianie tożsamości kulturowej i pielęgnowanie tradycji wspólnego kołędowania. Podczas trzydniowych warsztatów **85** uczestników przygotowało się do koncertu w dniu 14.12.2014 w Kościele Garnizonowym im Św. Elżbiety Węgierskiej (widzowie koncertu ok. **180** osób), po którym wzięli udział w happeningu - wspólnym śpiewaniu kolęd - przy choince w Rynku. Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Włączenie seniorów z domów pomocy społecznej w popularyzację kultury filmowej – pilotaż**

Zadanie było realizowane w okresie od 16.12.2014 r. do 31.12.2014 r.

Zadanie polegało na przeprowadzeniu zajęć o charakterze filmowo-warsztatowym w 3 Domach Pomocy Społecznej na ul. Mącznej, ul. Rędzińskiej, ul. Litewskiej.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

IV.1.6 Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

Celem realizacji zadań były integracja i aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych, przygotowanie do uzyskania i wykonywania pracy, utrzymania zatrudnienia oraz awansu zawodowego.

Zadania zlecane były zgodnie z treścią *Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2008 r. w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym* (Dz.U.08.29.172).

We współpracy z organizacjami pozarządowymi podejmowane były działania mające na celu profilaktykę, edukację, wsparcie oraz kształtowanie świadomości społeczności lokalnej na temat niepełnosprawności i możliwych form pomocy.

W ramach programów realizowanych przez Miasto prowadzone były m.in. rehabilitacja, warsztaty rozwoju umiejętności psychospołecznych oraz aktywności twórczej. Prowadzone były działania informacyjne, poradnictwo i szkolenia dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

W 2014 roku ogłoszono dwa otwarte konkursy ofert na realizację zadania publicznego pn.: „*Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych zleczana ze środków PFRON*”. W wyniku rozstrzygnięć ww. konkursów ofert, z organizacjami pozarządowymi zawarto **23** umowy w sprawie realizacji zadań publicznych.

Na wniosek organizacji pozarządowych podpisano także **15** umów dotacyjnych z pominięciem otwartego konkursu ofert.

Z oferty skorzystało ok. **17.100** bezpośrednich beneficjentów. Ponadto dwa z realizowanych projektów skierowane są do szerokiego grona odbiorców, w tym wszystkich mieszkańców miasta oraz turystów i innych osób zainteresowanych.

W ramach zadania realizowane były następujące działania:

Prowadzenie rehabilitacji osób niepełnosprawnych w różnych typach placówek

Liczba zawartych umów: 1

Fundacja L'ARCHE, termin realizacji: od 23 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów - **30** osób niepełnosprawnych.

Realizowane zadanie: Jestem samodzielny – dbam o siebie 2014.

Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych – aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby

Liczba zawartych umów: 10

Z oferty skorzystało **1.248** osób niepełnosprawnych.

1.Fundacja „OPIEKA I TROSKA”, termin realizacji: od 23 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów - **25** osób niepełnosprawnych.

Realizowane zadanie: Klub Aktywizacji Społecznej i Zawodowej dla osób z doświadczeniem choroby psychicznej.

2.Stowarzyszenie Amazonek „Femina-Fenix” Wrocław, termin realizacji: od 23 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów - **120** osób niepełnosprawnych.

Realizowane zadanie: zajęcia terapeutyczne mające na celu powrót kobiety do pełnej sprawności psychofizycznej po chorobie nowotworowej piersi.

3.Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Wojewódzki we Wrocławiu, termin realizacji: od 23 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów – ok. **740** osób niepełnosprawnych.

Realizowane zadanie: Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych – aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby. Równe partnerstwo osób niepełnosprawnych – 2014.

4.Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Oddział Dolnośląski, termin realizacji: od 05.05.2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów - **50** osób niepełnosprawnych.

Realizowane zadanie: „Oswoić lwa” – pomoc osobom niepełnosprawnym, chorym na stwardnienie rozsiane.

5.Fundacja „Spokojna Jesień”, termin realizacji: od 23 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów – ok. **130** osób niepełnosprawnych.

Realizowane zadanie: Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych – Świadczenie usług asystenta osoby niepełnosprawnej.

6.Fundacja Działań Społecznych „SENSUS”, termin realizacji: od 23 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów - **50** osób niepełnosprawnych.

Realizowane zadanie: „Już nie jesteś sam” – aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych.

7.Fundacja „RÓŻOWE OKULARY”, termin realizacji: od 03 września 2014 r. do 01 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów: **80** osób niepełnosprawnych.

Realizowane zadanie: „Twój wygląd jest ważny”.

8.Stowarzyszenie Pomocy Chorym Onkologicznie „Różowe Okulary”, termin realizacji: od 09 czerwca 2014 r. do 06 września 2014 r.

Liczba beneficjentów - **15** osób niepełnosprawnych.

Realizowane zadanie: „Razem pokonamy raka”.

9.FUNDACJA DZIECIOM „ZDAŹYĆ Z POMOCĄ”, termin realizacji: od 20 czerwca 2014 r. do 29 sierpnia 2014 r.

Liczba beneficjentów - **50** osób niepełnosprawnych.

Realizowane zadanie: Integracyjne zajęcia letnie dla dzieci pełno- i niepełnosprawnych pn.: Multikulturowy tydzień z Myszką Norką”.

10.MIĘDZYSZKOLNY KLUB SPORTOWY NIESŁYSZĄCYCH „PIAST” WROCŁAW, termin realizacji: od 08 września 2014 r. do 05 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów - **24** osób niepełnosprawnych.

Realizowane zadanie: Zajęcia nauki i doskonalenia pływania dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z Międzyszkolnego Klubu Sportowego Niesłyszących „PIAST” Wrocław.

Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych oraz opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększenia ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji

Liczba organizacji realizujących zadanie: 1

Dolnośląskie Stowarzyszenie na Rzecz Autyzmu, termin realizacji: od 25 września 2014 r. do 23 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów – **20** osób z otoczenia osób niepełnosprawnych.

Realizowane zadanie: „Blżej autyzmu” pilotażowy projekt szkoleniowo-warsztatowy dla rodziców i opiekunów dzieci z autyzmem i zespołem Aspergera z Wrocławia.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych

Liczba organizacji realizujących zadanie: 3

Liczba zawartych umów: 3

Z oferty skorzystało **1.040** osób niepełnosprawnych.

1.Fundacja „PROMYK SŁOŃCA”, termin realizacji: od 1 lipca 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów – ok. **700** osób niepełnosprawnych + **7.000** odbiorców informatorów.

Realizowane zadanie: Prowadzenie poradnictwa dla osób niepełnosprawnych, ich rodzin i otoczenia oraz podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych – Wrocławski Punkt Informacyjny dla Osób Niepełnosprawnych.

2.Stowarzyszenie Pomocy Chorym Onkologicznie „Różowe Okulary”, termin realizacji: od 1 lipca 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów - **140** osób niepełnosprawnych.

Realizowane zadanie: Prowadzenie poradnictwa dla osób niepełnosprawnych, ich rodzin i otoczenia oraz podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych

3.Polski Związek Niewidomych Okręg Dolnośląski, termin realizacji: od 1 sierpnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów - **200** osób niepełnosprawnych + **420** odbiorców informatorów.

Realizowane zadanie: prowadzenie poradnictwa dla osób niepełnosprawnych – niewidomych i niedowidzących z Wrocławia.

Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które:

- mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych,
- rozwijają umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z uszkodzeniami słuchu, mowy, z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną,
- usprawniają i wspierają funkcjonowanie osób z autyzmem oraz z niepełnosprawnością intelektualną w różnych rolach społecznych i w różnych środowiskach.

Liczba organizacji realizujących zadanie: 9

Liczba zawartych umów: 9

Z oferty skorzystało **219** osób niepełnosprawnych.

1.„HANDICAP” – Stowarzyszenie na Rzecz Wyrównywania Szans Rozwojowych Dziecka o Obniżonej Sprawności , termin realizacji: od 23 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów - **50** osób niepełnosprawnych.

Realizowane zadanie: Program kompleksowej rehabilitacji psychoruchowej dzieci i młodzieży niepełnosprawnej umysłowo.

2.Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną „KAMIENNA TĘCZA”, termin realizacji: od 23 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów - **14** osób niepełnosprawnych.

Realizowane zadanie: „Aktywne popołudnia” – prowadzenie warsztatów teatralnych, choreoterapeutycznych oraz zajęć na basenie dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.

3.Dolnośląskie Stowarzyszenie na Rzecz Autyzmu, termin realizacji: od 5 maja 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów - **15** osób niepełnosprawnych.

Realizowane zadanie: „Uwaga dla Asa” – projekt dla dzieci z zespołem Aspergera i dzieci wysokofunkcjonujących z autyzmem z Wrocławia.

4. „JEST CZŁOWIEK” – stowarzyszenie, termin realizacji: od 23 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów - **4** osoby niepełnosprawne.

Realizowane zadanie: Zajęcia i warsztaty dla osób niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim.

5. POLSKI ZWIĄZEK NIEWIDOMYCH OKRĘG DOLNOŚLĄSKI, termin realizacji: od 02 maja 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów - **30** osób niepełnosprawnych.

Realizowane zadanie: „Samodzielni niewidomi i niedowidzący z Wrocławia”.

6. POLSKI ZWIĄZEK GŁUCHYCH, termin realizacji: od 23 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów - **24** osoby niepełnosprawne.

Realizowane zadanie: prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć terapeutycznych dla dzieci z wadami słuchu.

7. Stowarzyszenie „ŚWIAT NADZIEI”, termin realizacji: od 23 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów - **40** osób niepełnosprawnych.

Realizowane zadanie: Sztuka Aktywności 2014 – prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć warsztatowych dla osób z niepełnosprawnością intelektualną z terenu Wrocławia.

8. Stowarzyszenie „A JEDNAK” – termin realizacji: od 02 czerwca 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów - **22** osoby niepełnosprawne.

Realizowane zadanie: „Zaczarowani” – rozwijanie kompetencji społecznych, komunikacyjnych, zaradności życiowej u osób z głębszą niepełnosprawnością intelektualną.

9. Zgromadzenie Sióstr Bożego Serca Jezusa, termin realizacji: od 23 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów - **20** osób niepełnosprawnych.

Realizowane zadanie: Klub środowiskowy Pozytywka dla dzieci i młodzieży z zespołem Downa.

Organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach

Liczba organizacji realizujących zadanie – 6

Liczba zawartych umów: 8

Z oferty skorzystało **6.020** osób niepełnosprawnych.

1. Stowarzyszenie Przyjaciół Teatru „Arka” (dwie umowy):

Termin realizacji: od 26 maja 2014 r. do 15 lipca 2014 r.

Liczba beneficjentów - **730** osób.

Realizowane zadanie: Zorganizowanie i przeprowadzenie „Dni Teatru Arka we Wrocławiu”

Termin realizacji: od 01 sierpnia 2014 r. do 15 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów - **270** osób niepełnosprawnych.

Realizowane zadanie: Prowadzenie działań arteterapeutycznych i innych działań kulturalnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i wykluczeniu społecznemu.

2.FUNDACJA PĄCZKOWE DRZEWO (dwie umowy):

Termin realizacji: od 05 lipca 2014 r. do 18 września 2014 r.

Liczba beneficjentów – ok. **1.400** osób.

Realizowane zadanie: „Pączkowe drzewo – świadomi od przedszkola”.

Termin realizacji: od 05 lipca 2014 r. do 18 września 2014 r.

Liczba beneficjentów – ok. **3.000** osób.

Realizowane zadanie: „Pączkowe drzewo – świadomi od przedszkola” – spektakle teatralne dla dzieci w wieku 4-12 lat.

3.Fundacja HOBBIT, termin realizacji: od 20 października 2014 r. do 28 listopada 2014 r.

Liczba beneficjentów - **30** osób niepełnosprawnych.

Realizacja zadania: Udział zawodników niepełnosprawnych w zawodach sportowych XXV Międzynarodowe Zawody Pływackie „Memoriał Marka Petruszewicza”.

4.POLSKIE TOWARZYSTWO STWARDNIENIA ROZSIANEGO ODDZIAŁ DOLNOŚLĄSKI, termin realizacji: od 28 sierpnia 2014 r. do 31 października 2014 r.

Liczba beneficjentów - **90** osób niepełnosprawnych.

Realizowane zadanie: „Obchody 25-lecia Oddziału Dolnośląskiego PTSR we Wrocławiu”.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

5.KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MŁODZIEŻY, termin realizacji: od 01 lipca 2014 r. do 15 września 2014 r.

Liczba beneficjentów - **300** osób niepełnosprawnych.

Realizowane zadanie: „V spotkania integracyjne - Henryków 2014”.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

6.Fundacja na Rzecz Rozwoju Audiodeskrypcji KATARYNKA , termin realizacji: od 20 września 2014 r. do 13 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów - **200** osób niepełnosprawnych.

Realizowane zadanie: „Prowadzenie audiodeskrypcji podczas meczów piłkarskich na Stadionie Wrocław, meczów koszykówki i innych widowisk o charakterze masowym”.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji

Liczba organizacji realizujących zadanie: 3

Liczba zawartych umów: 3

1.Stowarzyszenie Pomocy Chorym Onkologicznie „Różowe Okulary”, termin realizacji: od 23 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Realizowane zadanie: „Możesz być po naszej stronie” - Prowadzenie kampanii informacyjnej na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.

2.Dolnośląskie Forum Integracyjne, termin realizacji: od 28 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Realizowane zadanie: „Wrocław dla wszystkich 2014” - Prowadzenie kampanii informacyjnej na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.

Oferty skierowane są do osób niepełnosprawnych oraz wszystkich zainteresowanych mieszkańców Wrocławia oraz innych użytkowników przestrzeni miejskiej.

3.Stowarzyszenie na Rzecz Równego Dostępu do Kształcenia „Twoje Nowe Możliwości”, termin realizacji: od 23 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów – ok.**1.500** osób.

Realizowane zadanie: „Mogę więcej, bo chcę! - Wrocław” - Prowadzenie kampanii informacyjnej na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.

Opracowywanie lub wydawanie publikacji, wydawnictw ciągłych oraz wydawnictw zwartych, stanowiących zamkniętą całość, w tym na nośnikach elektromagnetycznych i elektronicznych:

- dotyczących problematyki związanej z niepełnosprawnością,
- kierowanych do osób niepełnosprawnych – w tym publikowanych drukiem powiększonym, pismem Brailła lub publikowanych w tekście łatwym do czytania.

Liczba organizacji realizujących zadanie: 3

Liczba zawartych umów: 3

1.DOLNOŚLĄSKIE STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ DZIECI I MŁODZIEŻY Z WADAMI SŁUCHU SONORUS, termin realizacji: od 01 września 2014 r. do 28 listopada 2014 r.

Liczba beneficjentów – 1.000 egz.- **1.000** rodzin.

Realizowane zadanie: „Poradnik dla rodzin dzieci z wadą słuchu rozpoczynających terapię słuchu i mowy”.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

2.STOWARZYSZENIE AMAZONEK „FEMINA-FENIX” WROCŁAW, termin realizacji: od 20 czerwca 2014 r. do 13 września 2014 r.

Liczba beneficjentów – 5.000 egz.- **5.000** osób.

Realizowane zadanie: „Gdy rak da znak” - informator dla kobiet z chorobą nowotworową piersi.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

3.Dolnośląskie Forum Integracyjne, termin realizacji: od 04 sierpnia 2014 r. do 31 października 2014 r.

Liczba beneficjentów – 1.000 egz. – **1.000** rodzin.

Realizowane zadanie: „Prawo dla każdego” - Informator prawny dla osób z niepełnosprawnością, ich rodzin oraz wszystkich zainteresowanych wspieraniem osób niepełnosprawnych.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

IV.1.7   Inne zadania na rzecz poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych

- **Program poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych**

Liczba zawartych umów: 1

W okresie sprawozdawczym ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego pn.: Program poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych - Wsparcie dla osób z autyzmem.

W wyniku rozstrzygnięcia ww. konkursu ofert zawarto umowę na realizację zadania *Klub Aktywności „Po Drodze” dla młodzieży i dorosłych osób z autyzmem z Wrocławia.*

Termin realizacji zadania: od 02 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów- **20** osób niepełnosprawnych.

- **Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych**

,0Liczba zawartych umów: 2

Zadanie było skierowane do mieszkańców Wrocławia korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, którym przyznano pomoc indywidualną decyzją administracyjną ustalającą ich zakres, okres i miejsca świadczenia. Usługami opiekuńczymi lub specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w myśl art. 50 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej objęte są osoby samotne, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione.

Usługami opiekuńczymi lub specjalistycznymi usługami opiekuńczymi są objęte również osoby, które wymagają pomocy innych osób a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Usługi świadczy się w miejscu zamieszkania klienta tak, aby jak najdłużej utrzymać go w jego lokalnym środowisku.

W 2014 roku usługami opiekuńczymi objętych było **2.599** osób, natomiast **1** osoba objęta była specjalistycznymi usługami opiekuńczymi.

W roku 2014 przeszkolono 55 opiekunek i opiekunów. Szkolenia odbyły się dnia 26 kwietnia oraz 17 i 31 maja 2014 roku i dotyczyły udzielania pomocy przedmedycznej i elementów pierwszej pomocy.

Ponadto w 2014 r. zostało wydanych informatorów w ilości 1.000 egzemplarzy oraz 3 plakaty w dużym formacie i 3 w formacie małym.

- **Prowadzenie kampanii we wrocławskich placówkach edukacyjnych: „Łamiemy stereotypy słów: niepełnosprawność i hospicjum”.**

Fundacja Wrocławskie Hospicjum dla Dzieci

Termin realizacji: od 13 października 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów – ok. **6.000** osób.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Prowadzenie warsztatów aktywności twórczej dla osób niepełnosprawnych**

Fundacja Działań Społecznych „SENSUS”

Termin realizacji: od 03 listopada 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Liczba beneficjentów – **20** osób.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

IV.1. 8. Środowiskowe Domy Samopomocy

Liczba zawartych umów: 6

Środowiskowe Domy Samopomocy mają za zadanie wspieranie uczestników w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, dążeniu do usamodzielnienia się i poprawy jakości życia oraz pełniejszego uczestnictwa w społeczeństwie. Spośród osób zatrudnionych w placówkach tworzone są zespoły wspierająco-aktywizujące, które wspólnie z uczestnikami opracowują indywidualne plany pracy wspierająco-aktywizującej. W oparciu o w/w plany uczestnicy zostają włączani do prowadzonych w każdej placówce treningów, takich jak:

- trening umiejętności samoobsługowych i zaradności życiowej,
- trening umiejętności społecznych i interpersonalnych,
- trening budżetowy,
- trening umiejętności spędzania wolnego czasu,
- różne formy terapii zajęciowej.

W roku 2014 funkcjonowało na terenie Wrocławia **6** ŚDS, w tym trzy typu A przeznaczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dwa typu B przeznaczone dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i jeden o profilu A i C (przeznaczony dla osób przewlekłe psychicznie chorych oraz dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych).

Liczba miejsc w tych placówkach wynosiła łącznie **188**. Zakwalifikowano i umieszczono w ciągu roku **39** nowych osób. W zajęciach uczestniczyło łącznie **227** osób niepełnosprawnych. Przy pełnym wykorzystaniu miejsc w placówkach na umieszczenie oczekiwało **18** osób.

IV.1. 9. Dienne domy pomocy

Liczba zawartych umów: 1

Zadanie było realizowane przez jeden podmiot niepubliczny, prowadzący wsparcie w formie pomocy półstacjonarnej, służące utrzymaniu osób starszych w ich naturalnym środowisku. Współpraca dotyczyła organizacji pozarządowej,

która podjęła się prowadzenia dziennego domu pomocy i udzielania wsparcia osobom starszym, w tym także z deficytem pamięci. Działalność placówki koncentrowała się na zapewnieniu różnych form opiekuńczo-terapeutycznych, a także zapewnieniu ciepłego posiłku. Wśród form proponowanych przez placówkę znalazły się treningi związane z usprawnianiem ruchowym i funkcjonowaniem osób w codziennym życiu, oraz warsztaty psychoedukacyjne i organizacja czasu wolnego. Rezultatem podejmowanych działań opiekuńczo-terapeutycznych była poprawa jakości życia osób starszych i przeciwdziałanie poczuciu osamotnienia oraz izolacji społecznej.

Z działalności placówki, posiadającej łącznie **15** miejsc, skorzystały **22** osoby starsze dotknięte przede wszystkim otępieniem starczym, demencją i chorobą Alzheimera.

IV.1.10. Domy Pomocy Społecznej

Na terenie Wrocławia funkcjonowało w 2014 roku **9** domów pomocy społecznej prowadzonych przez kościelne osoby prawne i fundacje. Podmioty niepubliczne prowadzące domy pomocy społecznej zapewniały w 2014 roku **441** miejsc.

Wskutek naturalnego ruchu mieszkańców w ciągu roku w placówkach różnego typu (w tym: dla osób w podeszłym wieku, przewlekłe somatycznie chorych, przewlekłe psychicznie chorych i z niepełnosprawnością intelektualną), prowadzonych przez organizacje pozarządowe, zostały umieszczonych **90** nowych osób. Niemniej nadal na umieszczenie w domach pomocy społecznej prowadzonych przez organizacje pozarządowe we Wrocławiu oczekuje **247** osób (wszystkich osób oczekujących na miejsca w domach pomocy społecznej prowadzonych przez NGO i MCUS jest 651).

DPS przy ulicy Wejherowskiej 28 dla osób przewlekłe somatycznie chorych i osób w podeszłym wieku osiągnął zgodnie z założeniami **72** miejsca w 2014 roku.

Wszystkie placówki opieki całodobowej miały charakter ponadlokalny.

Liczba organizacji realizujących zadanie – 6.

IV.1.11. Realizacja programów wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie w 2014 roku

Celem programu było świadczenie pomocy prawnej, psychologicznej i terapeutycznej mieszkańcom Wrocławia znajdującym się w sytuacji kryzysowej, w szczególności występowania przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe to:

- świadczenie systemowej pomocy wyjścia z kryzysu osobom doświadczającym szkód ze strony nadużywających alkoholu,
- pomoc dzieciom i dorosłym zagrożonym przemocą.

W 2014 roku w ramach programu, z pomocy i wsparcia skorzystało **3.220** osób. Udzielono **3.702** porad psychologicznych, **1.572** porad prawnych, **516** porad pedagogicznych, odbyło się **101** spotkań grup terapeutycznych.

Pokój przesłuchań dla dzieci mieszczący się w Fundacji Non Licet, użytkowany był **41** razy przez Prokuraturę i sądy rodzinne oraz w celach terapeutycznych.

Na stronie internetowej Wrocławskiej Kampanii Przeciwdziałania Przemocy www.kampaniaprzemoc.pl w Punkcie Pomocy E-Mail dla dzieci, młodzieży,

dorosłych i ich bliskich zagrożonych przemocą i pozostających w kryzysie, udzielono **474** porady.

- **Pomoc psychospołeczna i prawna osobom doświadczającym przemocy w rodzinie oraz w sytuacji kryzysowej**

W wyniku rozstrzygnięcia konkursu ofert zawartych zostało 9 umów z organizacjami pozarządowymi na realizację ww. zadania.

Z różnych form pomocy i wsparcia skorzystało ok. **3.220** bezpośrednich beneficjentów.

Liczba organizacji realizujących zadanie – 9.

- **Prowadzenie telefonu zaufania dla osób doświadczających przemocy oraz w sytuacji kryzysowej**

Celem realizacji zadania było zapewnienie telefonicznej pomocy psychologicznej w dni wolne od pracy dzieciom i osobom dorosłym doświadczającym przemocy domowej oraz znajdującym się w sytuacji kryzysowej.

Z oferty skorzystało ok. **1.121** bezpośrednich beneficjentów, w tym **594** kobiet i **527** mężczyzn.

Liczba organizacji realizujących zadanie – 1.

- **Model wsparcia jako innowacyjne narzędzie wzmacniające współpracę publicznych i niepublicznych instytucji pomocy społecznej oraz przedsiębiorców, dedykowane gminnym zespołom interdyscyplinarnym**

Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w okresie 08.2012 – 05.2015, którego celem jest poszerzenie katalogu narzędzi stosowanych przez Zespoły Interdyscyplinarne w ramach wzmocnienia współpracy publicznych i niepublicznych instytucji pomocy społecznej oraz przedsiębiorców o Model Wsparcia służący wejściu na rynek pracy niezatrudnionych kobiet w wieku 50+ doświadczających przemocy. Projekt był przygotowany i realizowany w partnerstwie z Fundacją Centrum Praw Kobiet (realizuje oddział wrocławski) oraz Biurovita Sp. z o.o. Głównym obszarem współpracy z organizacjami pozarządowymi jest partnerstwo z Fundacją Centrum Praw Kobiet, która zrekrutowała osoby na stanowiska Koordynatorów Wsparcia oraz Uczestniczki projektu – kobiety niezatrudnione, po 50 roku życia, doświadczające przemocy domowej. Fundacja zrealizowała w 2014 roku dla uczestniczek projektu, wsparcie terapeutyczne „Nowa-Ja”. Przedstawicielki fundacji brały czynny udział w spotkaniach Komitetu sterującego, opiniującego użyteczność i efektywność realizowanych działań. Do organizacji pozarządowych i ich przedstawicieli kierowane są działania upowszechniające, tj. wysyłany jest comiesięczny newsletter oraz publikowane są w mediach elektronicznych artykuły dotyczące prowadzonych działań i tematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

IV.1.12. Organizowanie pomocy osobom bezdomnym, tworzenie systemu wychodzenia z bezdomności, angażowanie osób wykluczonych społecznie do poprawy swojej sytuacji, pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym

- **Schroniska i noclegownie**

Liczba zawartych umów: 7

Zadanie polegające na organizowaniu pomocy bezdomnym i osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym na terenie Wrocławia, realizowane było poprzez zapewnienie miejsc noclegowych w **10** placówkach, takich jak schroniska i noclegownie. Łącznie placówki dysponowały **521** miejscami noclegowymi. Mimo określonej liczby miejsc w **8** schroniskach przeznaczonych dla **385** osób oraz w **2** noclegowniach na **136** miejsc, w okresie mrozów i dotkliwych chłódów przebywało znacznie więcej osób bezdomnych, co było możliwe dzięki wykorzystaniu wszelkich pomieszczeń w placówkach i dostawianiu dodatkowych łóżek.

Organizacje zajmujące się osobami bezdomnymi zapewniały poza schronieniem, przede wszystkim zaspokajanie podstawowych potrzeb bytowych. Świadczyły także pomoc psychologiczną, terapeutyczną, prawną a w sytuacjach koniecznych - medyczną. Niektóre z organizacji pozarządowych korzystały ze wsparcia środków publicznych, przy pomocy których realizowały programy aktywizujące i osłonowe, umożliwiające wychodzenie z bezdomności. Osoby objęte tymi programami korzystały przejściowo z czasowego zamieszkania w placówkach prowadzonych przez organizacje. Wachlarz podejmowanych działań miał na celu przygotowanie osób bezdomnych i bezrobotnych do reintegracji społecznej – powrotu do życia w społeczeństwie i rodzinie.

Duża przepustowość osób bezdomnych a jednocześnie ich krótkotrwały pobyt w placówkach nie zawsze przynosiły spodziewane efekty w skutecznej realizacji wychodzenia z bezdomności. Łącznie z noclegowni i schronisk w minionym roku skorzystały **3.974** osoby.

Osoby bezdomne oraz zagrożone bezdomnością w 2014 roku korzystały również z nisko-progowej ogrzewalni prowadzonej przez organizację pozarządową. Ogrzewalnia zapewniała miejsce maksymalnie 100 osobom w jednym czasie. Ze schronienia w ogrzewalni skorzystało w ubiegłym roku **329** osób.

Ponadto, w ubiegłym roku zlecono prowadzenie łaźni dla osób bezdomnych i najuboższych.

Schroniska, noclegownie, łaźnię i magazyn wydający odzież oraz ogrzewalnię prowadziło 7 organizacji na podstawie 7 umów dotacyjnych.

- **Jadłodajnie, kuchnie charytatywne, Wrocławski Bank Żywności**

Na terenie Wrocławia zapewnieniem ciepłych posiłków zajmowały się 4 organizacje pozarządowe, które prowadziły łącznie **5** jadłodajni. Przeciętnie każdego dnia z ciepłego posiłku korzystało około **2.000** osób bezdomnych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz rodziny wielodzietne żyjące na skraju ubóstwa.

W ramach zadań zleconych przez Gminę Wrocław znaczącej pomocy żywnościowej osobom żyjącym w niedostatku i ubóstwie udzielał dodatkowo Wrocławski Bank Żywności, który ze zbiorów oraz działalności statutowej pozyskał w minionym roku **472.302,04 kg** żywności o wartości 1 859 832,25 zł. Żywność ta została następnie rozdysponowana dla organizacji wspierając m.in. takie placówki jak: kuchnie charytatywne, kluby i świetlice środowiskowe, noclegownie i schroniska dla bezdomnych, domy pomocy społecznej. Bank Żywności współpracował w 2014 roku z blisko 50 organizacjami pozarządowymi.

- **Spotkania Wigilijne**

Liczba zawartych umów: 3

W okresie Świąt Bożego Narodzenia Gmina Wrocław zorganizowała otwarty konkurs ofert dla organizacji pozarządowych, którego celem było przygotowanie i zorganizowanie Wigilii. Adresatem konkursu były organizacje zajmujące się osobami samotnymi, bezdomnymi przebywającymi w schroniskach i noclegowniach, a także zajmujące się osobami w trudnej sytuacji społecznej, które korzystają z kuchni charytatywnych. W spotkaniach wigilijnych zorganizowanych przez 4 organizacje pozarządowe uczestniczyło **1.000** osób, dla których przygotowano tradycyjny posiłek oraz paczki żywnościowe.

- **Spotkanie Świąteczne "Wigilia z Hobbitem"**

Zadanie było realizowane w okresie: 12.12.2014 - 31.12.2014 r.

Wigilia z Hobbitem to spotkanie, które odbyło się 19.12.2014 r. i skierowane było do dzieci i młodzieży zapomnianej przez najbliższych. Uczestnicy spotkania otrzymali paczki oraz poczęstunek.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Realizacja projektu „Centrum aktywnych”**

Projekt realizowany w ramach programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w okresie 01.12.2012-31.10.2015, którego celem jest zwiększenie potencjału zawodowego i wyrównanie deficytów społecznych **180** niezatrudnionych mieszkańców Wrocławia poprzez udział w szkoleniach, konsultacjach i stażach/zajęciach reintegracji zawodowej u pracodawców. W ramach projektu nawiązano współpracę z organizacjami pozarządowymi w celu realizacji działań rekrutacyjno-informacyjnych. Ulotki i plakaty informacyjne przekazano 7 organizacjom zajmującym się wspieraniem osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na terenie Wrocławia. Efektem współpracy było zrekrutowanie części uczestników projektu.

- **Usługi konserwacyjno – porządkowe w mieszkaniach klientów MOPS**

W 2014 roku Centrum Integracji Społecznej we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Towarzystwem im. św. Brata Alberta Kołem Wrocławskim wykonywało usługi konserwacyjno – porządkowe w mieszkaniach klientów MOPS. Usługi realizowane były w ramach reintegracji społeczno - zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności osób bezdomnych. Obejmowały one swym zakresem: zmotywowanie osoby zamieszkującej lokal do wyrażenia zgody na uprzątnięcie i odświeżenie lokalu, w razie konieczności zmotywowanie osoby zamieszkującej lokal do czasowego opuszczenia lokalu i skorzystania z mieszkania czasowego (treningowego), uzyskanie pisemnej zgody na wykonanie czynności porządkowo – konserwacyjnych (w tym min.: wywiezienie odpadów komunalnych, zniszczonego wyposażenia i odzieży zgromadzonych w lokalu), kontakt z zarządcą nieruchomości, wsparcie psychologiczne dotyczące treningu czystości i higieny osobistej, uprzątnięcie mieszkania, wyniesienie nagromadzonych nieczystości do kontenerów oraz współpraca z MOPS i organizacjami charytatywnymi w celu pozyskania podstawowego wyposażenia - mebli, pościeli, odzieży i naczyń. W 2014 roku usługi konserwacyjno - porządkowe wykonane zostały w **22** lokalach mieszkalnych.

IV.1.13. Organizacja i nadzór nad wykonywaniem prac na cele społeczne oraz pracy społecznie użytecznej

Liczba zawartych umów: 1

Celem realizacji zadań było zapewnienie możliwości odbycia zasądzonej kary osobom skazanym na karę ograniczenia wolności w postaci nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne oraz realizującym prace społecznie użyteczne orzeczone w zamian nieściągalnej grzywny.

W ramach programów realizowanych przez Miasto realizowane były następujące działania:

- sprawowano nadzór organizacyjny i merytoryczny nad wykonywaniem przez osoby skazane kary ograniczenia wolności w postaci nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne oraz pracy społecznie użytecznej orzeczonej w zamian nieściągalnej grzywny,
- pozyskiwano obiekty, placówki i tereny znajdujące się w zasobach Gminy Wrocław na rzecz, których wykonywana była nieodpłatna, kontrolowana praca na cele społeczne oraz praca społecznie użyteczna orzeczona w zamian nieściągalnej grzywny, w szczególności: drobne usługi remontowo-budowlane, porządkowanie i utrzymywanie w czystości terenów zielonych, prace porządkowe wewnątrz obiektów i placówek i inne,
- opracowano zasady współpracy z placówkami, jednostkami i instytucjami zgłaszającymi zapotrzebowanie na prace,
- prowadzono aktywizację zawodową i społeczną osób skazanych, zagrożonych wykluczeniem społecznym,

- informowano osoby skazane, u których występuje problem uzależnienia od alkoholu lub innych środków psychoaktywnych, o możliwości leczenia w placówkach specjalistycznych.

W 2014 roku liczba zasądzonych godzin wskazanych do wykonania prac społecznie użytecznych w 2014 roku wyniosła **45.702** godzin, z czego odpracowanych zostało **14.215** godzin. Do Stowarzyszenia Pomocy „Ludzie Ludziom” – organizatora prac, skierowane zostały **493** wyroki orzekające karę ograniczenia wolności i pracę społecznie użyteczną.

Różnica w ilości zasądzonych i odpracowanych godzin wynika z następujących przyczyn:

- skazanych, wobec których zasądzono karę ograniczenia wolności, po rzetelnym wykonaniu połowy orzeczonej kary (zasądzonych godzin), sąd zwalnia z wykonania reszty kary, uznając ją za wykonaną (art. 83 kk),
- nie wszyscy skazani stawili się w wyznaczonej placówce w ustalonym terminie lub pracują bardzo nieregularnie,
- z uwagi na ograniczoną liczbę miejsc, z jakimi współpracuje stowarzyszenie i potrzeby wskazywane przez te placówki i instytucje, nie ma możliwości zapewnienia tylu godzin pracy, która pokryje zasądzone wyroki.

IV.1.14. Wspieranie działalności ośrodków poradnictwa obywatelskiego oraz wrocławskich mediacji 2014

- **Świadomy obywatel – Program Upowszechniania Idei Poradnictwa Obywatelskiego i Mediacji we Wrocławiu**

Liczba zawartych umów: 1

Celem realizacji zadania było upowszechnianie informacji o wrocławskim programie poradnictwa obywatelskiego i mediacji; wypracowanie modelu współpracy wrocławskich podmiotów zajmujących się pomocą prawnobywatelską oraz zwiększenie świadomości prawnobywatelskiej mieszkańców. W ramach realizacji projektu powołano 4 grupy eksperckie składające się z przedstawicieli Policji, kuratorów sądowych, MOPS oraz pedagogów, które miały za zadanie zdiagnozować lokalne problemy oraz wypracować model współpracy. W ramach projektu przeprowadzono **120** godzin edukacji prawnobywatelskiej dla młodzieży szkolnej. W II półroczu odbyły się obchody III Wrocławskich Dni Poradnictwa Obywatelskiego oraz Międzynarodowego Dnia Mediacji. Finałem projektu była gra symulacyjna, która miała służyć upowszechnianiu mediacji i programu poradnictwa obywatelskiego we Wrocławiu. Dodatkowym narzędziem propagującym powyższe idee stał się zrealizowany w czasie trwania zadania publiczny film.

Projekt uzyskał aprobatę i uznanie Rzecznika Praw Obywatelskich, Ministra Sprawiedliwości oraz Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

- **Wspieranie działalności ośrodków poradnictwa obywatelskiego oraz wrocławskich mediacji w 2014 roku (II edycja)**

Liczba zawartych umów: 12

Celem realizacji programu było zapewnienie dostępu do bezpłatnych porad oraz mediacji mieszkańcom, a także popularyzowanie tej formy rozwiązywania konfliktów na terenie Wrocławia; wszechstronne wspomaganie mieszkańców Wrocławia, poprzez realizację zadań w zakresie poradnictwa, w szczególności pomoc osobom w trudnej sytuacji życiowej, ułatwianie dostępu do informacji oraz bezpłatnej i bezstronnej pomocy prawnej oraz informowanie o przysługujących im uprawnieniach. Oprócz udzielania bezpłatnych porad prawnych, pedagogicznych, psychologicznych, mediacji oraz konsultacji u kuratora sądowego, organizacje realizujące program zorganizowały również edukację prawną. Prowadziły między innymi warsztaty i szkolenia z zakresu znajomości przepisów prawa polskiego oraz prawa w Unii Europejskiej, idei mediacji i jej kształtów prawnych w polskim systemie prawa oraz warsztaty sporządzania pism procesowych. Przeprowadzony został także cykl szkoleniowo-warsztatowy w zakresie mediacji i komunikacji dla uczniów wrocławskich szkół. Zadanie zrealizowało 12 organizacji w 14 lokalach na terenie miasta oraz we wrocławskich szkołach.

Dane liczbowe przekazane przez organizacje:

- liczba porad: **16.290**,
- liczba osób: **12.256**,
- liczba godzin mediacyjnych: 200,
- liczba osób, które wzięły udział w mediacjach: 108,
- liczba szkoleń: 27,
- liczba osób, które wzięły udział w szkoleniu: 262,
- liczba godzin zajęć edukacyjnych w szkołach: 79,
- liczba uczniów, którzy wzięli udział w zajęciach edukacyjnych w szkołach: 310.

- **Miesiąc poradnictwa obywatelskiego**

W ramach realizacji zadania w kwietniu 2014 roku przeprowadzono serię dyżurów poradniczych, szkolenia podnoszące świadomość oraz wiedzę prawną, a także pilotażowy projekt Pogotowia Mediacyjnego. W zakresie poradnictwa indywidualnego przyjęto **63** osoby (**189** porad). W trakcie spotkań sporządzane były m.in. pisma procesowe, wnioski do sądu etc. Ponadto w ramach zadania przeprowadzono 7 szkoleń (w tym 3 szkolenia przeprowadzone przez instytucję partnerską Punkt Informacji Europejskiej Europe Direct Wrocław), podczas których słuchaczom przekazywana była wiedza z zakresu prawa krajowego i europejskiego oraz tematyki mediacyjnej. W ramach Pogotowia Mediacyjnego zorganizowano spotkanie z Radami Osiedli diagnozujące ich potencjał oraz oczekiwania w zakresie zarządzania konfliktem, przeprowadzono 3 interwencje oraz szereg konsultacji.

W wyniku powyższych działań opracowano również dokument zawierający wnioski z przeprowadzonej diagnozy.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

IV.1.15. Inne działania, w tym na rzecz: repatriantów, mniejszości narodowych i etnicznych

- **Kontynenty Wrocławia. Kompleksowy program wsparcia obywateli państw trzecich zamieszkałych we Wrocławiu**

Projekt jest realizowany w okresie od 01.01.2014 r. – 30.06.2015 r., jego celem jest prowadzenie działań adaptacyjnych dla cudzoziemców spoza Unii Europejskiej oraz działań edukacyjnych dla społeczeństwa przyjmującego (obywateli Polski, mieszkańców Wrocławia). Projekt jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich we Wrocławiu. Współpraca z organizacjami pozarządowymi dotyczy wspólnych działań rekrutacyjnych prowadzonych wśród cudzoziemców, bezpłatnego wynajmowania sal w Centrum Integracji Społecznej oraz budowania platformy współpracy wśród NGO działających na rzecz cudzoziemców.

W ramach podjętych działań zrekrutowano kilkudziesięciu uczestników projektu oraz nawiązano współpracę z kilkunastoma organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz cudzoziemców.

- **Streetworking – specjalistyczna pomoc kierowana do osób żebrzących na terenie miasta Wrocław**

Liczba zawartych umów: 1

Celem realizacji zadania było przeciwdziałanie i zapobieganie zjawisku żebractwa, w tym również zmuszania dzieci do procederu żebractwa na terenie Gminy Wrocław. Działania prowadzone były przez pracę socjalną metodą streetworkingu. Zadanie realizowane było przy wsparciu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Stowarzyszenia Wrocławskiego Ośrodka Pomocy Osobom Nietrzeźwym – Działu Pomocy Osobom Bezdomnym. Do zadań streetworkerów należało profesjonalne wsparcie osób trudniących się procederem żebractwa poprzez zaoferowanie różnych form pomocy ze strony MOPS, instytucji samorządowych oraz organizacji pozarządowych. Ponadto założeniem projektu było poszerzenie dostępu do informacji o możliwościach uzyskania wsparcia przez osoby doświadczające problemów o charakterze społeczno-ekonomicznym.

Adresatami działań byli także mieszkańcy miasta Wrocławia, turyści, bywalcy restauracji. Działania miały na celu uświadamianie mieszkańcom, że udzielenie wsparcia finansowego „na ulicy” nie jest odpowiednią formą pomocy. W ramach zadania zorganizowano 121 godzin pracy streetworkerów.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Program edukacji i integracji wielokulturowej we Wrocławiu 2014**

Liczba zawartych umów: 4

Celem realizowanego po raz drugi zadania było podnoszenie poziomu wiedzy oraz kształtowanie wśród mieszkańców Wrocławia postaw otwartości i tolerancji wobec innych narodów i kultur poprzez prowadzenie różnych form edukacji, rozwoju i integracji społecznej.

W ramach realizacji programu zorganizowano:

- spotkania i zajęcia edukacyjno – integracyjne dla dzieci i młodzieży z udziałem obcokrajowców – artystów reprezentujących różne narodowości i kultury, autorytetów, osób publicznych, podróżników,
- propagowanie wiedzy o innych kulturach, których przedstawiciele mieszkają we Wrocławiu poprzez organizowanie konkursów, imprez, imprez plenerowych i koncertów otwartych dla mieszkańców,
- promocję dialogu międzykulturowego i aktywności osób odmiennych kulturowo w życiu społecznym Miasta poprzez organizowanie spotkań integracyjnych, imprez i koncertów,
- prowadzenie warsztatów budowania tolerancji i szacunku wobec innych kultur i tradycji,
- wypracowanie metod zmiany negatywnych postaw i zachowań społecznych wobec osób odmiennych kulturowo poprzez podwyższanie wiedzy o innych kulturach w społeczeństwie większościowym oraz działania o charakterze integracyjnym.

Szacuje się, że w wydarzeniach realizowanych w ramach programu udział wzięło ponad **15 tysięcy** uczestników osób. Program realizowały cztery organizacje pozarządowe.

• **V Przegląd Kultury Światowej**

Liczba zawartych umów: 1

Głównym celem realizacji zadania było promowanie różnorodności kulturowej wśród mieszkańców Wrocławia, kształtowanie postaw tolerancji, szacunku, dialogu międzykulturowego oraz integracji społecznej. W ramach zadania odbyły się pokazy tańców, śpiewu, popisy instrumentalne. Impreza zgromadziła **600** osób.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

• **Szkolenie dla służb publicznych z zakresu edukacji międzykulturowej oraz ich uczestnictwo w Żywej Bibliotece**

Liczba zawartych umów: 1

Działania projektu miały na celu zmianę postaw uczestników wobec osób reprezentujących mniejszości kulturowe, etniczne, społeczne oraz wobec obcokrajowców poprzez poszerzenie wiedzy na temat tych grup. W ramach zadania zorganizowano dwa szkolenia o tematyce międzykulturowej i antydyskryminacyjnej oraz dwie sesje Żywej Biblioteki, podczas których przedstawiciele służb publicznych min. Straży Miejskiej mieli okazję do 30 – minutowej rozmowy z Żywymi Książkami. W szkoleniach wzięło udział 42 przedstawicieli służb publicznych. W Żywej Bibliotece wzięło udział **40** uczestników i 15 Żywych Książek.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

• **Program edukacji, promocji i integracji na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych we Wrocławiu 2014**

Liczba zawartych umów: 1

Celem realizacji zadania było wspieranie mniejszości narodowych i etnicznych zamieszkujących we Wrocławiu w zakresie zachowania tożsamości, kultury,

języka i tradycji oraz promowanie wielokulturowości Miasta. W ramach realizacji programu organizowana była nauka pieśni narodowych (17 dzieci), tańców narodowych (17 dzieci), nauka gry na bandurze (5 dzieci), pokazy tańców podczas uroczystości min. podczas Festiwalu Kalejdoskopu Kultur, Wrocławskiej Kutii, Dnia Jedności Chrześcijan, koncertu *Solidarni z Ukrainą* oraz podczas wyjazdu do Lwowa.

- **VII Festiwal Kalejdoskop Kultur**

Liczba zawartych umów: 1

Kalejdoskop Kultur to Festiwal propagujący wielokulturowość Wrocławia odbywający się od 2008 roku we Wrocławiu. Jednocześnie jest to Porozumienie Mniejszości Narodowych i Etnicznych oraz współpracujący w jego ramach ludzie, działający z pasją od wielu lat na rzecz promocji i rozwoju kultury mniejszości narodowych i etnicznych we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku. Celem realizacji Festiwalu było przybliżenie mieszkańcom Wrocławia dorobku artystów reprezentujących mniejszości narodowe, m.in. niemiecką, ukraińską, grecką, romską, łemkowską, żydowską, karaimską oraz bułgarską. Festiwal zaangażował nie tylko profesjonalnych artystów, lecz również amatorów zafascynowanych kulturą przodków i kultywujących ich tradycje. Dzięki swojej otwartej formule był znaczącym elementem aktywizacji i integracji środowisk mniejszościowych we Wrocławiu, jak i na całym Dolnym Śląsku.

W ramach wydarzeń festiwalowych odbyła się parada mniejszości narodowych (ok. **300** osób), koncerty na Wyspie Słodowej (około **1.500** widzów), koncerty klubowe (około **750** osób), warsztaty (około **30** uczestników) oraz pokazy kulinarne.

- **VII Festiwal Romski**

Liczba zawartych umów: 1

Celem realizacji zadania była organizacja i przeprowadzenie festiwalu muzyki romskiej w formie koncertu czterech zespołów prezentujących kulturę romską, wzmacnianie tożsamości kulturowej i kultywowanie tradycji romskiej oraz aktywizacja wrocławskich Romów do udziału w życiu społecznym miasta.

Szacuje się, że w wydarzeniu udział wzięło około **1.000** osób.

- **Rok Wielokulturowy – kalendarz**

Liczba zawartych umów: 1

Celem realizacji zadania była promocja wielokulturowości Wrocławia oraz bogactwa kulturowego mniejszości narodowych i etnicznych, a także umocnienie współpracy i dialogu pomiędzy poszczególnymi mniejszościami skupionymi w ramach porozumienia mniejszości pn. Kalejdoskop Kultur. W ramach realizowanego po raz drugi zadania przygotowano i rozdyskrebowano Kalendarz Wielokulturowy na 2015 rok "Wielokulturowy Wrocław" (350 egzemplarzy) oraz 500 egzemplarzy płyty CD z multimedialną bajką o Księżu Witoldzie (bajka karaimska w języku polskim, karaimskim, litewskim i angielskim).

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Festiwal Viva Ukraina - Viva Polonia**

Liczba zawartych umów: 1

W ramach realizacji zadania przeprowadzono dwudniowy festiwal propagujący kultury obu narodów wśród Wrocławian. Wydarzenie rozpoczął koncert Viva Ukraina – Viva Polonia w Auli Liceum Nr 14. Na scenie zaprezentowały się zespoły przedstawiające polskie tańce narodowe oraz zespół prezentujący tańce i pieśni ukraińskie. Koncert miały okazję zobaczyć dzieci i młodzież z wrocławskich placówek oświatowych oraz zaproszeni goście (**400** osób). Drugi dzień festiwalu odbył się pod hasłem integracji i bezpośredniego nawiązywania dialogu. W imprezie integracyjnej udział wzięło około **150** osób.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Mikołajkowy Turniej Dobutsu Shogi**

Liczba zawartych umów: 1

Fundacja Przyjaźni Polsko-Japońskiej NAMI zorganizowała w dniu 06.12.2014 r. Mikołajkowy Turniej Dobutsu shogi w Miejskiej Bibliotece Publicznej dla 30-40 dzieci w wieku 6-10 lat.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **“Mikołajowe wspólne kolędowanie”**

Liczba zawartych umów: 1

Zadanie było realizowane w okresie: 20.11.2014 - 20.12.2014 r.

Zadanie było adresowane do świetlic i klubów środowiskowych działających na terenie Wrocławia. W ramach zadania zespół KrzyKaśki nagrał płytę z kolędami i pastorałkami. Zorganizowano również spotkanie z Mikołajem i wspólne kolędowanie dla dzieci z wrocławskich klubów i świetlic.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

IV.2. Kultura, sztuka i dziedzictwo narodowe

IV.2.1. Zadania publiczne w sferze kultury, w tym m.in.: projekt muzyczny, projekt plastyczny, projekt teatralny, projekt interdyscyplinarny

- **Avant Art Festival**

07-18 października 2014 r.

Organizator: Fundacja Avant Art

Siódma edycja festiwalu odbywała się pod hasłem: "in between - pomiędzy świadomym i nieświadomym siebie". Projekt zrealizowany we współpracy z 2

festiwalami ze Szwajcarii: Luff oraz Les Urbaines oraz In Edit z Barcelony Zaprezentowano 35 projektów z całego świata w tym: 11 filmów, 3 projekty performatywne, 20 koncertów oraz debatę poświęconą kulturze. Wystąpili m.in. Supersilent feat John Paul Jones z Led Zeppelin (GB,N), Fire!(SE) – projekt największej europejskiej gwiazdy muzyki post jazzowej i improwizowanej Matsa Gustaffsona, Silver performance by Marie Caroline Hominal (CH), Forest Sword (GB), Dean Blunt (USA).

Liczba odbiorców ok. **3.650**.

- **Wrocławski Festiwal Gitarowy - GITARA +**

21.09-12.12.2014 r.

Organizator: Wrocławskie Towarzystwo Gitarowe

Ideą Festiwalu było zaprezentowanie szerszej publiczności niezwykle różnorodności stylów, repertuaru oraz gatunków muzyki gitarowej – od gitarowej klasyki czy dawnej muzyki lutniowej, poprzez tradycję sztuki flamenco, aż po muzykę latynoską oraz jazz.

W 2014 roku wystąpili m.in. Jesse Cook, Amadeus Guitar Duo, Antonio Fruscella, Magda Navarette&Leo Vilhena, Tommy Emmanuel.

Liczba odbiorców ok. **2.400**.

- **Festiwal Akustycznej Awangardy „Energia Dźwięku 8”**

13-14.12.2014 r.

Organizator: Stowarzyszenie Industrial Art

Prezentacja twórców muzycznej awangardy elektro-akustycznej i neo-folkowej. Wystąpili: TARWATER (D), KSIĘŻYC (POL), FUKA LATA (POL), STARA RZEKA (POL), DVA (CZ) i inni.

liczba odbiorców: **450**.

- **Międzynarodowy Festiwal Artystów Ulicznych BUSKERBUS**

22-24 sierpnia 2014 r. - Rynek Wrocławski

Organizator: Stowarzyszenie BuskerBus

Jedno z bardziej kolorowych wydarzeń we Wrocławiu. Wystąpiło w nim min. 66 wykonawców, głównie wędrownych artystów ulicznych z całego świata (buskerów), solistów i grup, reprezentantów różnych dyscyplin sztuki ulicznej: muzyków, klaunów, żonglerów, połykaczy ognia, magików, szczudlarzy, cyrkowców i tancerzy. Dziennie odbywało się 60 przedstawień, co łącznie daje 180 pokazów w ciągu 3 dni. Festiwal w Rynku obejrzało ok. **15.000** widzów. Również w klubie festiwalowym „Włodkowica 21” przez 3 noce były występy „Buskertbus Cabaret”, trwające od godz. 23.00 do 4.00 rano. Wzięło w nich udział ok. 50 wykonawców, uczestników festiwalu, obecnych było ok. **600** widzów.

- **Festiwal Teatrów Szkolnych Zielona Gęś**

Organizator: Akademia wyobraźni

Przegląd teatrów szkolnych i ośrodków kulturalnych.

Liczba odbiorców: **850**.

- **Festiwal Tydzień Kultury Białoruskiej**

Organizator : Fundacja Za Waszą Wolność i Naszą
Przedsięwzięcie mające na celu zapoznanie Wrocławian z charakterystycznymi
zjawiskami współczesnej kultury Białorusi.
Zrealizowano wystawę współczesnego malarstwa, spektakle teatralne, koncerty,
wieczór poezji białoruskiej, wieczór solidarności z narodem białoruskim.
Liczba odbiorców ok. **1.000**.

- **Turniej Jednego Wiersza im. Rafała Wojaczka**

Organizator: Stowarzyszenie Pisarzy Polskich
Konkurs dla młodych poetów, zwieńczony wydaniem tomików poetyckich z
nagrodzonymi utworami.
Liczba odbiorców ok. **50**.

- **Czwartki Literackie**

Organizator: Stowarzyszenie Pisarzy Polskich
Spotkanie z literatami, kontynuacja ponad dwudziestoletniej tradycji
cotygodniowych spotkań pisarzy z czytelnikami.
Liczba odbiorców ok. **1.000**.

IV.2.2. Realizacja zadań publicznych w ramach promocji kultury Wrocławia jako Europejskiej Stolicy Kultury 2016

Niżej wyszczególnione zadania zrealizowane zostały w trybie *Uchwały XVI/281/11 Rady Miejskiej Wrocławia z 15.09.2011 r. w sprawie określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Miasta, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonania zadań zleczanych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku na zadania inne niż określone w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.*

- **Międzynarodowy Festiwal Filmowy T-MOBILE NOWE Horyzonty w
Latach 2013 – 2015**

Organizator: Stowarzyszenie Nowe Horyzonty
Międzynarodowy Festiwal Filmowy Nowe Horyzonty 24 lipca - 3 sierpnia 2014 r.
Zaprezentowanych zostało ok. 369 tytułów pogrupowanych w tematyczne cykle,
pochodzących z 55 krajów.
Łącznie odbyło się 431 seansów.
W 2014 roku były to najnowsze filmy między innymi: Aleksieja Germana, Naomi Kawase, Bertranda Taverniera, Kima Ki-duka, Claude'a Lanzmanna, Tsaia Ming-lianga, Jeana-Luca Godarda, Alejandro Jodorowskiego, Denisa Côté, Alexandra Payne'a, Amosa Gitai, Lukasa Moodyssona, Andrieja Zwiagincewa, György Pálfięgo, Kornela Mundruczó, Bruno Dumonta, Lisandro Alonso, Hayao

Miyazaki czy Rehy Erdema. W programie festiwalu znalazło się 20 filmów z oficjalnej selekcji zeszłorocznego festiwalu filmowego w Cannes. W festiwalu wzięło udział ok. **100.000** uczestników.

- **Koprodukcyjne Targi Filmowe Us In Progress oraz Festiwal Filmu Amerykańskiego**

Organizator: Stowarzyszenie Nowe Horyzonty

Na festiwalu prezentowane były zarówno najnowsze tytuły uznanych reżyserów, jak również dzieła nieznanych twórców. Obejrzano 70 filmów, w tym 54 premiery polskie i 3 światowe, łącznie odbyło się 137 seansów, które obejrzało **17.000** widzów.

Polskie premiery miały filmy nagradzane na festiwalach Sundance (m.in. Whiplash, The Skeleton Twins) i Cannes (Foxcatcher). W programie znalazły się najnowsze filmy między innymi Gregga Arakiego, Bennetta Millera, Davida Gordona Greena, Joe Swanberga, Debry Granik czy Roberta Keenera.

Bohaterami retrospektyw byli Orson Welles oraz Whit Stillman, który osobiście odebrał Indie Star Award, przyznaną przez festiwal najważniejszym postaciom amerykańskiego kina niezależnego. Gośćmi festiwalu byli autorzy filmów konkursowych, między innymi Mike Ott, Michael Tully, Megan Griffiths, Joel Potrykus, Ryan Murdock (wraz z bohaterem filmu Obama z Bronxu – Louisem Ortizem), Leah Meyerhoff, Jon Goracy czy Shawn Telford.

W ramach festiwalu, w dniach 22-24 października 2014 roku, odbyła się także czwarta edycja targów koprodukcyjnych *US in Progress*. Wydarzenie, skierowane do polskiej i europejskiej branży filmowej, ma na celu nawiązanie kontaktów oraz rozwinięcie relacji zawodowych z młodymi, niezależnymi twórcami ze Stanów Zjednoczonych. Jest to jedyna tego rodzaju impreza w Europie. W ramach programu zostało pokazanych 6 projektów wybranych spośród kilkudziesięciu zgłoszeń niezależnych amerykańskich filmów fabularnych i pełnometrażowych w ostatnich stadiach montażu. Nagrodzone w tym roku projekty to: *Take Me to the River*, reż. Matt Sobel (nagrody stacji telewizyjnej Ale kino+ oraz Producers' Network w Cannes); *Homefront*, reż. Tyler Walker i Fidel Ruiz-Healy (nagrody ufundowane przez Alvernia Studios i Chimney); oraz *Pangea*, reż. Malcolm Murray i *God Bless the Child*, reż. Rodrigo Ojeda-Beck i Roberto Machoian (nagrody studia dźwiękowego Soundflower).

- **Międzynarodowy Festiwal Prezentujący Nieznane lub Ginące Kultury i Tradycje z Całego Świata w latach 2014-2016**

Brave Festival. Przeciw wypędzeniom z kultury 2014 Święte ciało, 4-17 lipca 2014 r.

Organizator: Stowarzyszenie Kultury Teatralnej „Pieśń Kozła”

Premiery festiwalowe w liczbach:

- spektakle, koncerty – 21
- projekcje filmowe – 43
- wystawy – 6

Ogółem liczba widzów – **15.000**.

W trakcie festiwalu w 2014 roku eksplorowano szeroko rozumiany temat znaczenia i roli ciała ludzkiego oraz cielesności w sztukach teatru i tańca.

W ramach Brave Festival zaprezentowano szeroką gamę unikalnych tradycji teatralnych i tanecznych pochodzących m.in. z krajów: Benin, Indonezja, Turcja czy Indie (m.in. indyjskie *mudijettu*, indonezyjskie *randai*, mistyczny taniec

sufich we współczesnej interpretacji), ukazującą bogactwo kultur tanecznych świata oraz odrębności tradycji artystycznych z Europy, Afryki i Azji.

• Wrocławska, krajowa i międzynarodowa działalność Teatru Pieśń Kozła w latach 2014-2016

Organizator: Stowarzyszenie Kultury Teatralnej „Pieśń Kozła”

W 2014 roku poszerzono kalendarz wrocławskich wydarzeń kulturalnych o m. in. niżej wymienione koncerty i spektakle, warsztaty.

Return to the Voice – wielomiesięczne studia nad tradycyjną muzyką szkocką przy współpracy z pracownikami archiwum etnomuzykologii Uniwersytetu w Edynburgu oraz współtwórcami i animatorami Festiwalu Celtic Connections w Glasgow przyniosły efekty w postaci pozyskania zapomnianych dokumentów gaelickiej kultury z Hybryd Zewnętrznych. Do międzynarodowego zespołu dołączyła światowej sławy wokalistka jazzowa – Anna Maria Jopek.

Pieśni Leara – kontynuacja.

Workshop Village - W ramach *Workshop Village 2014* zrealizowano następujące warsztaty: Muzyczność i dynamika (prowadząca: Anu Almagro), Warsztat technik aktorskich. Czterodniowe intensywne warsztaty mistrzowskie (dwie grupy - prowadzący: Grzegorz Bral), Muzyczność ciała. Czterodniowe intensywne warsztaty mistrzowskie (prowadzący: Rafał Habel).

Portrety Wiśniowego Sadu - rozwinęto i pogłębiono autorską technikę aktorską Teatru Pieśń Kozła, stworzono i zaaranżowano nowy materiał muzyczny oraz opracowano nowy typ treningu ruchowego do powstającego spektaklu.

Łączna liczba zrealizowanych wydarzeń: 47.

Łączna liczba odbiorców **7.123**.

Teatr Pieśń Kozła kontynuował rozwijanie unikalnej techniki aktorskiej, współpracując z aktorami z całego świata i stymulując wymianę międzynarodową artystów.

• Działalność kina studyjnego na bazie istniejącego kina we Wrocławiu w latach 2014-2016

Kino Nowe Horyzonty

Działalność Kina Nowe Horyzonty jest częścią programu Europejskiej Stolicy Kultury Wrocław 2016. W dziewięciu salach obiektu można oglądać kino artystyczne i autorskie, jak również wartościowe kino środka. W programie kina znajdują się liczne projekty edukacji filmowej, cykl transmisji oper z legendarnej The Metropolitan Opera, przeglądy i festiwale, filmowe spotkania dla dzieci i seniorów, wystawy i koncerty. We wnętrzu kina pojawiło się bistro ze znakomitą kuchnią w przystępnych cenach, galeria plakatu oraz księgarnia z literaturą filmową i płytami DVD.

Zadanie publiczne zostało zrealizowane w wymiarze określonym w ofercie.

Wyświetlanie bieżącego repertuaru - średnio 40 seansów dziennie, liczba widzów: ok. 1.080 dziennie.

Ogółem w kinie zgromadzono ok. **500 tys.** widzów.

Efekty realizacji zadania:

- prowadzono we Wrocławiu kino kojarzone jednoznacznie z dobrym i różnorodnym repertuarem,
- zwiększono zainteresowanie mieszkańców Wrocławia ambitniejszym kinem i kulturą, szczególnie wśród tych mniej uczestniczących w kulturze (dzieci i młodzież szkolna, seniorzy, osoby wykluczone, rodzice z dziećmi),

- zwiększono uczestnictwo mieszkańców Wrocławia w życiu kulturalnym miasta,
- rozbudowano potrzeby kulturalne wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz przygotowano uczniów do odbioru trudniejszego kina poprzez uczestnictwo w programie Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej,
- poszerzono wiedzę o historii i teorii kina wśród studentów wrocławskich wyższych uczelni (nie tylko humanistycznych).

- **Kabaretowy Międzynarodowy Festiwal Wrocek 2014**

Organizator: Fundacja Prototyp

Zorganizowano Międzynarodowy Festiwal Kabaretowy, w programie którego znajdowały się m.in.: Konkurs Piosenki Debilnej, Potyczki Kabaretowe – konkurs. Scena improwizowana w klubie festiwalowym z udziałem animatorów i uczestników konkursów oraz Gala Finałowa z udziałem kabaretowych gwiazd polskiej estrady.

Celem festiwalu była promocja Wrocławia jako Europejskiej Stolicy Kultury 2016 poprzez budowanie pozycji Wrocławia jako silnego ośrodka kulturalnego z podkreśleniem wieloletnich kabaretowych tradycji.

- **Festiwal Podwodny Wrocław**

Organizator: Industrial Art., Fundacja Erdo, Fundacja Kalambur

Festiwal Podwodny Wrocław kreuje Wrocław jako jeden z najważniejszych ośrodków kulturalnych w Polsce poprzez prezentację szerokiego spektrum wrocławskiej sztuki – koncerty, wystawy, spektakle, performance, pokazy wideo art., instalacje, pokazy mody, warsztaty i prezentacje sceny literackiej. Edycja 2014 oparta została na koncepcji umieszczenia poszczególnych działań artystycznych na pokładach pływających po Odrze pięciu statków wycieczkowych. Odbyły się 32 rejsy, zrealizowano 32 koncerty, wystawy, spotkania autorskie. Udział wzięło 200 artystów.

Liczba odbiorców: **1.000**.

- **Cykl koncertów „Wroclove Fest” (VI edycja)**

07 - 26.06.2014 r.

Organizator: Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Kulturalnych Nasze Miasto Wrocław

WrocLove Fest to tradycyjny już festiwal organizowany z okazji Święta Wrocławia z udziałem wielu sławnych artystów, gwiazd różnych muzycznych stylów i gatunków, ukazuje miasto, jako prężny ośrodek w organizacji różnych przedsięwzięć kulturalnych, otwarty na młodych, oferujący ciekawe propozycje także dla dojrzałej publiczności.

W 2014 roku zrealizowano m.in. koncerty Asafa Avidana, Jana Garbarka&THE HILLIARD ENSEMBLE, WOODKIDA, WOLNEJ GRUPY BUKOWINA, FANFARE CIOCĂRLIA (Rumunia), ETRANA FINATAWY (Niger), BAJOFONDO TANGO CLUB.

Liczba odbiorców – ok **7.000**.

- **XVIII Festiwal Muzyki Kameralnej „Wieczory w Arsenale”**

27 czerwca – 13 lipca 2014 r.

Organizator: Fundacja Dla Kultury Muzycznej Wrocławia WRATISLAVIA

Festiwal *Wieczory w Arsenale* został animowany przez orkiestrę kameralną „Wratislavia”. Zespół stał się zarazem gospodarzem tego oryginalnego wydarzenia muzycznego, jakie od 1997 roku na stałe weszło do muzycznego kalendarza Wrocławia. Festiwalu w unikatowy sposób łączy w harmonijną całość architektoniczne piękno zabytkowego wrocławskiego Arsenału z muzycznymi smakami światowej kameralistyki w najlepszych wykonaniach.

XVIII edycja Festiwalu *Wieczory w Arsenale* odbyła się z uczestnictwem wybitnych muzyków. Wystąpili m.in. Iwona Hossa – sopran, Agnieszka Rehlis – mezzosopran, Urszula Kryger – mezzosopran, Jan Krzeszowiec – flet, Aleksandra Rupocińska – klawesyn, Krzysztof Stanienda – fortepian, Krzysztof Mesinger – gitara, Rafał Kwiatkowski – wiolonczela. Gospodarzem festiwalu była Orkiestra Kameralna Wratislavia.

liczba odbiorców – ok. **4.500**.

- **XIII Wrocław Industrial Festival**

06 - 09.11.2014 r.

Organizator: Stowarzyszenie Industrial Art

Festiwal poświęcony sztuce industrialnej, z naciskiem na jej dźwiękowo-muzyczną odsłonę. Jest jedną z najważniejszych tego typu imprez w Europie i przyciąga do Wrocławia publiczność z całego kontynentu. Przez ostatnią dekadę festiwal stał się jednym z najważniejszych na świecie cyklicznych wydarzeń poświęconych popularyzacji dorobku artystycznego wykonawców, którzy poruszają się w obszarze szeroko pojętej muzyki industrialnej. W 2014 r. wystąpili m.in. LUSTMORD (USA), BORGHESIA (SLO), WRANGLER (UK), SIEBEN (UK), JOB KARMA z gośćmi (POL), TROUM (D), LEGENDARY PINK DOTS (NL), SIXTH COM (GB), SEKTION B (D), TEHOM (CRO), 2KILOS AND MORE (FR), JUDE (POL), ERIC RANDOM (GB), EX ORDER (D), ROMA AMOR (IT), FRUSTRATION (FR).

Liczba odbiorców – ok. **2.900**.

- **IX Ethno Jazz Festival 2014**

17.03–22.10.2014 r.

Organizator: Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Kulturalnych Nasze Miasto Wrocław

Ethno Jazz Festival to propozycja dla osób ceniących muzyczną jakość. Pod tą nazwą kryje się szereg koncertów prezentujących za jednej strony muzykę świata, z drugiej – projekty jazzowe. Festiwal znakomicie wpisuje się w promocję miasta Wrocławia jako Europejskiej Stolicy Kultury.

Wystąpili artyści: MOR KARBASI (Izrael), KOVALCZYK BIG BAND PROJECT, MONIKA BORZYM, MARCIN WASILEWSKI TRIO feat. JOAKIM MILDRE, NELSON PINO (Urugwaj), MUSICAL “CABARET LA BOCA”, KINGA RATAJ, CHRIS BOTTI (USA), VOŁOSI, NIGEL KENNEDY&KROKE, SEDAA (Mongolia/Iran), NARCOTANGO (Argentyna), MADELEINE PEYROUX (USA), JOÃO DE SOUSA & FADO POLACO, KAYHAN KALHOR (Iran) & ERDAL ERZINCAN (Turcja), ZINGAROS NEW GYPSY TANGO (Argentyna), AVISHAI COHEN (Izrael), DOMINIC MILLER (Anglia), DARIO PINELLI & BINARIO SWING (Włochy), ETRAN FINATAWA (Niger).

Liczba odbiorców – ok. **15.000**.

- **Przegląd Sztuki SURVIVAL w latach 2014-2016**

Organizator: Art Transparent

Przegląd Sztuki Survival odbył się w dniach 27 czerwca - 01 lipca 2014 r. i składał się z jednej strony z wystawy sztuki współczesnej w budynku dawnego Wydziału Farmacji Akademii Medycznej oraz z debat, dyskusji i wykładów. Włączone zostały także działania dźwiękowe. Dzięki Przeglądowi poczyniono wkład w postrzeganie Wrocławia jako miasta wspierającego współczesną kulturę i sztukę (zwłaszcza w kontekście tytułu Europejskiej Stolicy Kultury Wrocław 2016), czego dowodem są liczne wzmianki w materiałach promocyjnych miasta i na portalach internetowych.

Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych – 16.

Nakład publikacji/wydawnictw - 500.

Liczba uczestników wydarzeń kulturalnych - **10.000**.

• Obchody 1. rocznicy śmierci Natalii Gorbaniewskiej pn. „Dni pamięci”

Organizator: Fundacja „Za wolność waszą i naszą”

Kulminacyjnym punktem obchodów było przyjęcie deklaracji „Przeciwko wojnie i nienawiści”, nawiązującej do aktualnej sytuacji na Ukrainie.

W obchodach udział wzięli m.in.:

- Paweł Litwinow, uczestnik manifestacji na Placu Czerwonym w 1968 roku, jeden z pierwszych sowieckich opozycjonistów, wnuk Michaiła Litwinowa, ministra spraw zagranicznych ZSRR w międzywojniu,
- Viktor Fainberg, uczestnik manifestacji na Placu Czerwonym, założyciel „samizdatu”,
- Mustafa Dżemilew, dysydent, lider Tatarów Krymskich, wieloletni więzień GUŁAG-u,
- Petruska Šustrova, była dysydentka, przyjaciółka Natalii Gorbaniewskiej,
- Andriej Chadanowicz (Białoruś) – przewodniczący białoruskiego PEN klubu, poeta, uczeń i współpracownik Natalii,
- Borys Niemcow, były wicepremier za czasów Jelcyna, dziś lider rosyjskiej „Solidarności”, jeden z najostrzejszych krytyków Putina,
- Aleksander Podrabinek, były dysydent, więzień GUŁAG-u,
- Aleksander Daniel – wiceprzewodniczący „Memoriału”, syn Julii Daniela, jednego z pierwszych sowieckich dysydentów, skazanego jeszcze w 1965 roku,
- Sawik Shuster – dysydent, dziennikarz, były dyrektor radio „Swoboda”, dziś czołowy dziennikarz ukraiński. Wydalony z Rosji.

Program „Dni pamięci Natalii Gorbaniewskiej”:

29 listopada:

- otwarcie wystawy biograficznej „Natalia Gorbaniewska” przy ul. Świdnickiej,
- otwarcie „Dni pamięci” w Sali Wielkiej Starego Ratusza, z udziałem Prezydenta Wrocławia,
- konferencja „Przeciw wojnie i nienawiści” w Sali Wielkiej, Stary Ratusz, Rynek.

30 listopada:

- nabożeństwo żałobne w intencji ś. p. Natalii Gorbaniewskiej, cerkiew prawosławna p.w. św. Cyryla i Metodego na Piasku, ul. św. Jadwigi 14,
- pokaz filmu „Paralele, wydarzenia, ludzie” w Kinie Nowy Horyzonty,
- wieczór wspomnień w Kinie Nowe Horyzonty,

- odsłonięcie tablicy pamiątkowej na kamienicy Rynek-Ratusz 7/9. Zapalenie symbolicznej świecy pamięci.

- **Festiwal pn. „25 lat później”**

Organizator: Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Kulturalnych Nasze Miasto Wrocław i Stowarzyszenie Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka

Program:

10.11., IVA BITTOVA - koncert /Sala Gotycka/
 11.11., Salon Jacka Kaczmarskiego i młodzi artyści z Czech i Polski śpiewają czeskich i polskich bardów /klub muzyczny/
 12.11., DAGADANA - koncert zespołu /Sala Gotycka/
 13.11., Dyskusja panelowa – historia i perspektywa współpracy polsko-czeskiej /klub muzyczny/
 14.11., PINK FREUD (Polska), THE PLASTIC PEOPLE OF THE UNIVERSE (Czechy) - koncert zespołów /Sala Gotycka/
 15.11., UZ JSME DOMA (Czechy), BIFF (Polska) – koncert zespołów /Sala Gotycka/
 16.11., TABU (Polska) i HEEBEE JEEBIES – wspólny koncert /Sala Gotycka/
 18.11., JAROSLAV HUTKA – koncert /Sala Gotycka/
 W wydarzeniach festiwalu wzięło udział ok. **3.000** osób.

- **Projekt kulturalny „Podwórko – nasze atelier”**

Organizator: OK, Art

Realizacja projektu polegała na stworzeniu wspólnego dzieła mieszkańców i artystów – muralu. Działania te towarzyszyły projektowi realizowanemu przez Fundację w oficynie i na podwórku przy ulicy Roosevelta 5a, gdzie dla okolicznych mieszkańców prowadzone były działania kulturalne o charakterze integracyjnym. Realizacja odwoływała się do życia mieszkańców podwórka, ich fascynacji i miłości, zainteresowań i talentów. W tworzeniu muralu - w części artystycznej poprzez malowanie tła i realizacji konkretnych tematów brali udział wszyscy chętni bez względu na wiek. Projekt realizowało 6 artystów z grupą 30 osób od września do grudnia 2014 roku. Zapowiedziano kontynuację w 2015 roku.

- **Impreza kulturalna pn. Noce Kościołów w 2014 r.**

Organizator: Polskie Stowarzyszenie Estradowe "Pollest"

Głównym celem projektu była promocja Wrocławia jako ośrodka kulturalnego – Europejskiej Stolicy Kultury 2016, który czerpie ze swojego 1000-letniego dorobku kulturalnego będącego w dużej mierze wyrazem współistnienia i współpracy wielu różnych narodowości i wyznań. Zorganizowano serię wydarzeń o charakterze kulturalnym, artystycznym i religijnym, panele dyskusyjne, koncerty, wystawy i prezentacje, z udziałem wybitnych postaci życia artystycznego, politycznego i kościelnego tj. ok. 30 wydarzeń kulturalnych z udziałem około 130 artystów i prelegentów dla **40 tys.** osób oraz **150 tys.** słuchaczy radiowych. Wstęp na wszystkie wydarzenia był bezpłatny.

- **Centrum dialogu międzykulturowego – Dom Edyty Stein w 2014 r.**

Organizator: Towarzystwo im. Edyty Stein

Rozszerzenie działalności Domu Edyty Stein jako Centrum Dialogu Międzykulturowego na rzecz Wrocławian, turystów polskich i zagranicznych. Zorganizowano Dni Edyty Stein, wystawy, spotkania autorskie, seminaria, a także bezpłatne warsztaty dla dzieci i młodzieży z Ołbina i Nadodrza, ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym. Liczba uczestników ok. **1.000** osób.

- **Międzynarodowy projekt Brave Kids 2014-2016**

Organizator: Stowarzyszenie Kultury Teatralnej "Pieśń Kozła"

Celem zadania Brave Kids jest projekt edukacyjny rokrocznie zapraszający ponad 100 przedstawicieli różnych kultur (grupy dziecięce wraz z opiekunami, którzy przez działania artystyczne i kultywowanie własnych tradycji dają pretekst mieszkańcom Wrocławia do refleksji nad kształtem współczesnego świata oraz nad swoją podstawą w stosunku do innych). Spektakle, porady, występy - otwarte dla publiczności.

Wystąpiło 97 dzieci z 16 krajów, w 4 miastach, odbiorców wydarzenia było ok. **8.000**.

- **Kontynuacja tworzenia regionalnej kolekcji sztuki współczesnej we Wrocławiu w 2014 roku**

Organizator: Dolnośląskie Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych

Celem realizacji zadania było tworzenie regionalnej kolekcji sztuki współczesnej we Wrocławiu, wzbogacenie oferty kulturalnej miasta oraz upowszechnianie sztuki współczesnej, promocja Wrocławia w kraju i za granicą jako ważnego ośrodka kulturalnego. Przy znaczącym wsparciu Gminy, kontynuowało tworzenie regionalnej kolekcji sztuki współczesnej. Jak w latach poprzednich, pracy DTZSP towarzyszyła wystawa prezentująca kolejne, zakupione prace. Stowarzyszenie wzbogaciło kolekcję o **7** nowych dzieł sztuki współczesnej.

- **Letnia Akademia Filmowa – „SOFA - School of Film Agents”**

Liczba zawartych umów: 1

Celem realizacji zadania było promowanie Wrocławia jako ośrodka kultury filmowej.

Do drugiej edycji SOFA zaproszeni zostali młodzi „agenci filmowi” z Europy Środkowej i Wschodniej, Niemiec i (po raz pierwszy) z Grecji, których innowacyjne projekty skupiające się na rozwoju widowni oraz kształceniu filmowym mają szansę wesprzeć ich rodzimy, a także międzynarodowy przemysł filmowy.

W gronie wykładowców w 2014 roku znaleźli się: Fatima Djoumer (Europa Cinemas, Paryż), Dana Linssen (De Filmkrant, Amsterdam), Roberto Olla (Eurimages, Strasburg), Miroslav Mogorovic (Art & Popcorn, Belgrad), Teija Raninen (West Finland Film Commission, Turku), Peter Rommel (Rommel Film, Berlin), Katriel Schory (Israel Film Fund, Tel Aviv), Gudrun Sommer (doxs! dokumentarfilme für kinder und jugendliche, Duisburg) oraz Dragoslav Zachariev (EuroVoD, Paryż). Każdy z nich od początku, zgodnie ze swoim zawodowym profilem, wziął pod opiekę jeden z projektów.

Program uzupełniała otwarta sieć paneli i pokazów odbywających się w centrum Wrocławia, w największym arthousowym kinie Nowe Horyzonty. Zgromadziła ona

uczestników i wykładowców SOFA, przedstawicieli branży międzynarodowej oraz zainteresowaną publiczność.

Zadanie „SOFA – School of Film Agents” było promowane zarówno w Polsce, jak i za granicą.

IV.2.3. Kontynuacja projektów wieloletnich, których organizatorzy zostali wyłonieni w konkursach ogłoszonych w latach wcześniejszych

- **Centrum Sztuki Wro we Wrocławiu wraz z działaniami programowymi w zakresie sztuki współczesnej w latach 2012 – 2014**

Organizator: Fundacja Wro Centrum Sztuki Mediów

Celem realizacji zadania było prowadzenie Centrum Sztuki WRO jako wielofunkcyjnej struktury realizacji projektów oraz upowszechniania sztuki i kultury nowych mediów poprzez uczestniczenie w polskiej i międzynarodowej wymianie kulturalnej, prowadzenie Centrum Sztuki WRO wraz z działaniami programowymi w kraju i za granicą, przygotowanie i organizacja międzynarodowego Biennale Sztuki Mediów WRO, upowszechnianie, tworzenie, promocja, dokumentacja, informacja i archiwizacja sztuki, promocja Wrocławia w kraju i za granicą poprzez uczestniczenie w międzynarodowej wymianie kulturalnej.

Centrum Sztuki Wro w 2014 roku prowadziło działalność programową w kraju i zagranicą oraz zrealizowało 15. Biennale WRO. W ramach Biennale odbyły się prezentacje w 18 wrocławskich lokalizacjach, często w zupełnie nowych dla sztuki przestrzeniach, m.in. w DH Renoma, Pałacu Ballestremów czy w Kinie Nowe Horyzonty. Przeprowadzony został cykl projekcji i warsztatów dla najmłodszych widzów. Instalacje Wro były prezentowane w ramach projektu WRO ON TOUR na wielu prestiżowych festiwalach zagranicą.

- **Kompleksowa edukacja kulturalna dla dzieci i młodzieży pn. „Laboratorium wrażliwości estetycznej i społecznej” w latach 2012-2014**

Organizator: Wrocławskie Centrum Twórczości Dziecka

Celem realizacji zadania była kompleksowa edukacja kulturalna dzieci i młodzieży, mająca na celu wzmacnianie wrażliwości estetycznej przez teatr, ruch, muzykę, plastykę, uczenie twórczych postaw, kształtowanie kreatywnych osobowości i rozwijanie zainteresowań artystycznych, a także promocja twórczości dziecięcej oraz budowanie współpracy międzypokoleniowej i przeciwdziałanie wykluczeniom.

- **Autorski teatr Ad Spectatores w latach 2012-2014**

Organizator: Teatr Ad Spectatores

Celem realizacji zadania było wzbogacenie oferty kulturalnej miasta oraz upowszechniania sztuki teatralnej wśród społeczności Wrocławia poprzez prowadzenie autorskiego teatru, promocja Wrocławia w kraju i zagranicą jako ważnego ośrodka kulturalnego.

W 2014 roku Teatr przygotował: 158 spektakli dla większej publiczności, 293 spektakle „9-rekonstrukcja”, międzynarodowy przegląd EUROPE LIVE GAME II-Browar Mieszczański, 5 premier.

- **Centrum Kultury i Edukacji Żydowskiej w Synagodze pod Białym Bocianem w latach 2013-2015**

Organizator: Fundacja Bente Kahan

Celem realizacji zadania jest wzbogacenie oferty kulturalnej i edukacyjnej Miasta oraz rozwijanie dialogu międzykulturowego i przeciwdziałanie zjawiskom ksenofobii, rasizmu i antysemityzmu, promocja Wrocławia w kraju i za granicą jako ważnego ośrodka kulturalnego.

Do najważniejszych przedsięwzięć realizowanych przez Centrum należą: Wrocławskie Dni Wzajemnego Szacunku, festiwal Spotkania z Kulturą Żydowską (wystawy, wykłady, warsztaty), wystawy w Galerii pod Białym Bocianem (9 wystaw czasowych), obchody Nocy Kryształowej – Marsz Wzajemnego Szacunku (ok. **300** uczestników), przeciwdziałanie stereotypom (wystawa, spotkania, warsztaty dla młodzieży), festiwal Lato pod Białym Bocianem (koncerty w okresie letnim, w każdą niedzielę), przygotowanie i pokazy spektakli teatralnych.

Liczba odbiorców wszystkich wydarzeń - ok. **10.000**.

- **Studium musicalowe w latach 2013-2015**

Organizator: Fundacja Teatru Muzycznego Capitol

Celem realizacji zadania jest Prowadzenie Studium Musicalowego w latach 2013-2015, specjalizującego się w kształceniu artystów dla potrzeb teatrów muzycznych.

Prowadzono Studium Musicalowe realizując zajęcia z zakresu kształcenia muzycznego, wokalnego, aktorskiego i tanecznego. Studium kształciło w kierunku aktor scen muzycznych, specjalność wokalno-aktorska. Szkoła zapewniła zajęcia z profesjonalistami we wszystkich dziedzinach objętych kształceniem. Wśród nich są m.in: Bogna Woźniak-Joostberens, Ryszard Klaniecki, Krzysztof Gliszczyński, Małgorzata Szeptycka, Marek Szydło, Mariusz Kiljan, Rafał Karasiewicz, Andrzej Gąsieniec, Cezary Studniak.

Uczestnicy zajęć byli profesjonalnie przygotowywani do pracy artystycznej.

Liczba odbiorców: **40** słuchaczy.

- **Wydawanie kwartalnika kulturalno-artystycznego pt. „Rita Baum” w latach 2013-2015**

Organizator: Stowarzyszenie Kulturalno-Artystyczne "Rita Baum"

Celem realizacji zadania jest wydawanie kwartalnika o charakterze kulturalno-artystycznym pt. „Rita Baum”, opublikowanie pozycji książkowych młodych twórców prezentujących najciekawsze zjawiska w literaturze i sztuce, wzbogacenie oferty kulturalnej miasta oraz upowszechnianie literatury niezależnej. Wydano **4** numery kwartalnika.

- **Działalność kulturalna w oficynie przy ul. Roosevelta 5a**

Organizator: Fundacja OK,ART

Podstawowym celem realizacji projektu było nawiązanie więzi z mieszkańcami zrewitalizowanego za środki unijne podwórka na Nadodrze, zdobycie ich

akceptacji dla propozycji działań w Ośrodku Kulturalnej Animacji Podwórkowej. Wprowadzono integracyjny charakter zajęć i stworzono podstawy do dalszej działalności. Zbudowano zręby identyfikacji i poczucia przynależności do miejsca wśród uczestników warsztatów. Zwiększono ofertę spędzania czasu wolnego. Poza ofertą dla dzieci i młodzieży, prowadzono warsztaty malarskie, ceramiczne i fotograficzne dla dorosłych. Poza codziennymi warsztatami zrealizowano:

- wieczór autorski poety p. Marcina – mieszkańca podwórka,
- gościnny warsztat ceramiczny dla dzieci z sąsiedzkiego przedszkola,
- Pierwszą Wystawę Malarstwa Sztalugowego Dzieci,
- Wystawę Plenerową Malarstwa Sztalugowego wszystkich uczestników,
- Dzień Dziecka w Okapie,
- wystawę malarstwa na szkło i ceramikę,
- pokaz filmów animowanych zrealizowanych w Okapie,
- wystawę indywidualną Renaty Konopelnej,
- uroczystą rocznicę Okapu,
- Mikołajki,
- Choinkę połączona z warsztatami muzycznymi.

Liczba odbiorców: **50** uczestników każdego warsztatów, w tym kilka osób narodowości romskiej; ponad 30 godz., 6 dni w tygodniu.

• **Działalność kulturalna w obiektach przy ul. Jagiellończyka 10a**

Organizator: Fundacja Kilo Kultury

Projekt realizowany ze środków Gminy Wrocław na obszarze zrewitalizowanego za środki unijne podwórka na Nadodrze.

Dzieci, młodzież, dorośli i seniorzy z obszaru zagrożonego wykluczeniem, bezpłatnie uczestniczyli w profesjonalnych warsztatach artystycznych, komputerowych, multimedialnych, w proponowanych wydarzeniach kulturalnych i zajęciach integrujących lokalną społeczność Nadodrze. Poprzez organizację warsztatów i zajęć oraz udział w nich, rozwijane były kreatywne obszary dzieci, które narażone są na presję środowisk patologicznych. Warsztaty wspomagają prawidłowy rozwój socjalny dzieci. Poprzez możliwość uczestnictwa i udział w warsztatach oraz innych propozycjach kulturalnych, działalność ośrodka przeciwdziała patologiom i szerzeniu niewłaściwych zachowań, zwłaszcza wśród dzieci. Włączenie mieszkańców w aktywne kulturalne i kulturotwórcze życie Wrocławia ma na celu zapobieganie procesowi atomizacji lokalnej społeczności Nadodrze, poprawę standardu życia mieszkańców, wzmacnianie roli poszczególnych grup społecznych oraz poczucie własnej wartości poszczególnych jednostek, wskazanie wspólnego celu oraz integrację i zacieśnianie międzysąsiedzkich więzi. W ogólnym znaczeniu celem realizacji zadania było wspomaganie procesu rewitalizacji Nadodrze.

Zajęcia prowadzono w trzech blokach warsztatowych: projektowania komputerowego, warsztatów artystycznych i multimedialnych, w sumie około 2.608 godzin dla **400** uczestników.

Zorganizowano ponadto:

- projekcje filmowe „Kino w Konturach” – 40 pokazów dla ok. **1.200** osób,
- pokazy otwarte, koncert, wystawy projekcje filmów i animacji – 20 pokazów na ul. Jagiellończyka i 18 pokazów poza oficyną,
- dodatkowe warsztaty i spotkania z wrocławskimi grupami artystycznymi w oficynie i na terenie podwórza - 19 spotkań dla około **200** osób,
- imprezy kulturalne w tym koncerty, spektakle, spotkania literackie i wystawy – 24 imprezy dla ok. **1.200** odbiorców i uczestników,

- „zajęcia w czasie ferii letnich – „Letnia Akademia Podróżników” (**80** osób; 100h) oraz zimowych „Zimowa Akademia Odkrywców”(40 osób; 50h).

- **Centrum edukacji historycznej „Konspira”**

Organizator: Stowarzyszenie Solidarność Walcząca

Zorganizowano 42 wydarzenia kulturalne, w tym: wystawa stała, debaty, koncerty, spotkania ze świadkami historii, opublikowano 3 numery gazetki (łącznie nakład 30.000).

Liczba odbiorców: **1.500**.

IV.2.4. Pozostałe projekty i wydarzenia w sferze kultury i dziedzictwa narodowego

- **Ustanowienie miejsca pamięci poświęconego Armii Krajowej i Polskiemu Państwu Podziemnemu**

Organizator: Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej

Celem konkursu było:

- zagospodarowanie i wystrój byłej kaplicy rodu von Sauermann w kościele garnizonowym, Bazylice Mniejszej p.w. św. Elżbiety we Wrocławiu – na kaplicę, symboliczne Mauzoleum upamiętnienia historii Polskiego Państwa Podziemnego i walk Armii Krajowej o Niepodległość Polski;
- zastosowanie takiej aranżacji wystroju kaplicy, (wyłonionego drogą konkursu) by była odpowiednia do rangi jej miana i tradycji patriotycznej.

W otwarciu kaplicy brało udział ok. **1.500** osób, kaplica służy m.in. celom edukacyjnym.

- **Upamiętnianie historii wrocławskich kombatantów i osób represjonowanych**

Liczba zawartych umów: 4

Celem realizacji zadania była edukacja społeczna i historyczna, podtrzymywanie tradycji narodowej i obywatelskiej, budowanie tożsamości mieszkańców Wrocławia oraz popularyzowanie wiedzy o mniej znanej historii Polski i miasta Wrocławia z czasów II wojny światowej oraz okresu powojennego.

Zadanie polegało na prowadzeniu *Czytelni Kombatanta*, organizacji wystaw spotkań, seminariów, nieformalnych lekcji historii (**920** osób) utrwalaniu dokumentów z okresu wojennego, których właścicielami są kombatanci i osoby represjonowane (w tym przygotowanie dokumentów do archiwizacji oraz przekazania do odpowiednich instytucji); wydawanie publikacji mających na celu międzypokoleniowy przekaz wartości; organizacja wyjazdów integracyjnych i spotkań środowiskowych, również międzypokoleniowych ze świadkami historii (**290** uczestników) oraz zorganizowanie systemu wsparcia – kontynuacja projektu wolontariatu dla wrocławskich kombatantów i osób represjonowanych.

W ramach realizacji II edycji programu zorganizowano dwa spotkania środowiska kombatanckiego we Wrocławiu. Pierwsze spotkanie z okazji powstania Polskiego Państwa Podziemnego (wrzesień) dla Weteranów AK mieszkających we Wrocławiu – zrzeszonych w Okręgu Dolnośląskim Światowego Związku Żołnierzy

Armii Krajowej (**120** osób). Drugie spotkanie zorganizowane w okresie wigilijnym zgromadziło **150** Kombatantów (kombatancka Wigilia została zorganizowana po raz szósty). W ramach zadania przygotowano również 420 paczek dla kombatantów.

- **Animacja Wyspy Słodowej – otwarta scena**

Głównym celem realizacji zadania była odpowiedź na zapotrzebowanie społeczne młodych artystów, którzy nie mają możliwości promocji swojej twórczości. W ramach zadania zorganizowano i przeprowadzono 9 darmowych koncertów młodych wykonawców. Na koniec została wydana bezpłatna promocyjna płyta CD.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Wrocławskie śpiewanie**

Głównym celem realizacji zadania było umożliwienie chętnym spontanicznego śpiewania w jednym z wrocławskich parków. W ramach projektu odbyły się niedzielne spotkania ze wspólnym śpiewaniem na przełomie lipca i sierpnia. Na każdym ze spotkań obecny był chór, konferansjer i niezbędne zaplecze techniczne.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Klasyczne popołudnia muzyczne**

Głównym celem realizacji zadania było stworzenie nowej alternatywnej formy spędzania czasu w niedzielne popołudnia oraz integracja międzypokoleniowa przy muzyce. W ramach projektu odbyło się 8 koncertów muzyki klasycznej i jazzowej.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Otwarta scena**

Głównym celem realizacji zadania było odkrywanie potencjału twórczego młodzieży. W ramach projektu zorganizowano i przeprowadzono cykliczne koncerty młodych muzyków. Muzycy mogli zaprezentować swoje talenty na otwartej scenie na Wyspie Słodowej.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Kino plenerowe**

Głównym celem realizacji zadania było zachęcenie mieszkańców do uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych poprzez pokazy kina plenerowego (pokazy były bezpłatne). W ramach projektu zorganizowano i przeprowadzono 12 pokazów kina plenerowego na Wyspie Słodowej w okresie od sierpnia do września.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Wystawa w hołdzie**

Celem realizacji zadania było ubogacenie programu uroczystości kanonizacyjnych poprzez zorganizowanie w okresie wakacyjnym wystawy prac malarzy i rzeźbiarzy poświęconych Janowi Pawłowi II.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Akademia Intelaktu 2014**

Głównym celem realizacji zadania było stworzenie Akademii Intelaktu, która dotyczyła dziedzin cieszących się sporym zainteresowaniem. Projekt skupił się szczególnie na tematyce świata, w którym żyjemy: pogłębienie wiedzy o nim przez pryzmat doświadczeń trzech osób: podróżnika, fizyka i humanisty. Z każdą z tych osób zostało przeprowadzone spotkanie – rozmowa. W ramach projektu zostały zorganizowane 3 spotkania oraz wydano książkę zawierającą treści poruszane podczas spotkań.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Konkurs kulinarny "Kulinarny Rajd Mistrzów"**

Zadanie było realizowane w okresie: 20.11.2014 - 15.12.2014 r.

W ramach realizacji zadania w dniu 21 listopada 2014 roku zorganizowany został III Kulinarny Rajd Mistrzów. W konkursie wzięło udział 12 drużyn kucharskich.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

IV.2.5. Prace konserwatorskie, restauratorskie i budowlane w obiektach zabytkowych

Liczba zawartych umów: 41 (z 24 organizacjami pozarządowymi).

W 2014 roku zgodnie z zawartymi umowami realizowano zadania dotyczące 24 obiektów zabytkowych na terenie Wrocławia – zabytków nieruchomych, ruchomych, w tym zabytków techniki:

- w zespole budynków klasztornych Zgromadzenia Sióstr Unii Rzymskiej we Wrocławiu kontynuowano remont elewacji frontowej w części południowej oraz południowo-zachodniej;
- w Kościele Rektoralnym p.w. Św. Macieja kontynuowano prace konserwatorskie we wnętrzu – w nawach oraz polichromii w transepcie – a także przeprowadzono konserwację gotyckiego portalu wraz z drewnianymi, snycerowanymi drzwiami;
- przeprowadzono konserwację barokowej polichromii kaplicy św. Ignacego w kościele Najświętszego Imienia Jezus;
- w kościele garnizonowym p.w. św. Elżbiety kontynuowano prace konserwatorskie przy epitafiach kaplic: Dumlosych i Najświętszego Sakramentu oraz przy ścianach i wystroju kaplicy Pfintzingów;
- w kościele p.w. św. Michała Archanioła na Muchoborze Wielkim we Wrocławiu przeprowadzono prace konserwatorskie obrazów;

- wymieniona została stolarka okienna na elewacji północnej i wschodniej klasztoru Karmelitów Bosych we Wrocławiu przy ul. Ołbińskiej;
- kontynuowany był remont elewacji kościoła p.w. św. Karola Boromeusza we Wrocławiu;
- we wnętrzu kościoła p.w. św. Stanisława, Doroty i Wacława kontynuowano remont wnętrza kościoła: przeszła 4 i 5 południowej nawy bocznej oraz przeszła 1, 2 i 3 nawy północnej;
- Parafia p.w. św. Maurycego rozpoczęła remont elewacji kościoła przy ul. Gen. Romualda Traugutta;
- kontynuowano remont elewacji południowej wieży głównej katedry prawosławnej p.w. Narodzenia Przenajświętszej Bogarodzicy;
- Rzymsko-Katolicka Parafia p.w. Najświętszej Maryi Panny Na Piasku prowadziła prace remontowo-restauratorskie przy elewacji frontowej kościoła – elewacji masywu wieżowego;
- ukończono prace konserwatorskie wnętrza XIII wiecznego kościoła p.w. św. Wawrzyńca na Żernikach;
- kontynuowano prace remontowe kościoła p.w. św. Wojciecha Klasztoru OO. Dominikanów w zakresie dachu prezbiterium;
- kontynuowano konserwację elewacji wieży północnej i południowej wraz z masywem międzywieżowym kościoła p.w. św. Marii Magdaleny przy ul. Szewskiej, a także przeprowadzono kompleksową konserwację czterech epitafiów zlokalizowanych na elewacjach kościoła;
- wymieniono pokrycie dachu budynku B domu zakonnego przy ul. Rydygiera we Wrocławiu Kongregacji Sióstr Miłosierdzia św. Karola Boromeusza w Trzebnicy;
- Archidiecezja Wrocławska ukończyła remont elewacji frontowej domu księży emerytów na Ostrowie Tumskim;
- Archidiecezja Wrocławska rozpoczęła także remont nowego obiektu, dawnej Kapituły a obecnie siedziby Muzeum Archidiecezjalnego przy ul. Kanoniej 12-14 oraz pl. Katedralnym 17 w zakresie dachu oraz elewacji;
- Parafia p.w. św. Henryka przy ul. Glinianej kontynuowała remont elewacji kościoła w zakresie elewacji południowej, zachodniej oraz wieży wschodniej;
- Diecezja Wrocławsko-Gdańska Obrządku Greckokatolickiego prowadziła prace przy izolacji oraz elewacji kościoła p.w. św. Wincentego i Jakuba;
- Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Opatrzności Bożej we Wrocławiu udzielono dotacji na konserwację i reintegrację zabytkowych elementów kamiennych oraz fasad budynków mieszczańskich przy ul. Kazimierza Wielkiego 31-33;
- z udziałem dotacji Gminy Wrocław Parafia Katedralna p.w. św. Jana Chrzciciela prowadziła prace remontowo-konserwatorskie elewacji gotyckiej kolegiaty p.w. św. Krzyża na Ostrowie Tumskim;
- Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej otrzymał dofinansowanie na prace konserwatorskie epitafium w kaplicy poświęconej Armii Krajowej w kościele garnizonowym p.w. św. Elżbiety;
- Fundacja Otwartego Muzeum Techniki rozpoczęła rewaloryzację nowego obiektu – barki towarowej z przeznaczeniem na Centrum Interpretacji Dziedzictwa Technicznego;
- Towarzystwo Sympatyków Transportu Miejskiego rozpoczęło remont zabytkowego tramwaj typu Konstal 102Na.

IV.3. Ochrona i promocja zdrowia

IV.3.1. Program promocji zdrowego stylu życia wrocławskich rodzin

Liczba zawartych umów: 2

Program promocji zdrowego stylu życia wrocławskich rodzin - w zdrowej rodzinie nasza siła / wrocławska sportowa rodzina.

Program miał na celu promowanie zdrowego stylu życia wolnego od nałogów poprzez aktywny udział wrocławskich rodzin w zajęciach rekreacyjnych i sportowych.

W ramach realizacji programu odbyło się 8 festynów rodzinnych. W imprezach łącznie uczestniczyło: ok. **4.400** osób. Uczestnicy festynu brali udział w wielu atrakcjach sportowych. Można było skorzystać z porad dietetyka oraz nauczyć się udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Dzieci otrzymały zdrowy poczęstunek oraz pamiątkowe upominki.

IV.3.2. Promowanie abstynencji i aktywizacji społecznej poprzez wsparcie działalności Klubów Abstynenta

Liczba zawartych umów: 3

Celem realizacji zadań było upowszechnianie wśród mieszkańców Wrocławia zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów poprzez promowanie abstynencji oraz wspieranie życia w trzeźwości, w ramach działalności organizacji trzeźwościowych.

Dzięki działalności Klubów Abstynenta możliwe jest ograniczanie szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z nadużywania alkoholu. Uczestnicy programu mogli skorzystać z różnorodnych form wsparcia umożliwiających im utrzymanie abstynencji i reintegrację społeczną. Zadania realizowane były przez 3 wrocławskie organizacje pozarządowe, prowadzące Kluby Abstynenta.

Z oferty skorzystało **ok. 1.600** beneficjentów.

IV.3.3. Wrocławski Ośrodek Pomocy Osobom Nietrzeźwym

Aspekt prawny

Z dniem 01 stycznia 2014 r. weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.). Zmiana ta dawała podstawę do m.in. pobierania opłat od osób doprowadzonych do wytrzeźwienia we WrOPON. Na podstawie tych zmian, Rada Miejska Wrocławia w dniu 22 maja 2014 r. podjęła Uchwałę nr LVIII/1489/14 w sprawie ustalenia opłat za pobyt we Wrocławskim

Ośrodka Pomocy Osobom Nietrzeźwym, ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego w dniu 02 czerwca 2014 r.

Niestety Minister właściwy do spraw zdrowia do dnia 31 grudnia 2014 r. nie wydał (nie ma publikacji na ten dzień) rozporządzenia w oparciu o art. 42³ ww. ustawy. Skutkować to może trudnościami we funkcjonowaniu WrOPON w 2015 r. np. w nabywaniu niezbędnych leków, gdyż traci ważność dotychczasowe Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie doprowadzenia, przyjmowania i zwalniania osób w stanie nietrzeźwości oraz organizacji izb wytrzeźwień i placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostkę samorządu terytorialnego (Dz. U. 2004 r. nr 20 poz. 192 z późn. zm.), zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 4 stycznia 2013 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2013 r. poz.1563).

Zakres i rezultaty działalności WrOPON w 2014 roku.

W 2014 r. Wrocławski Ośrodek Pomocy Osobom Nietrzeźwym miał **10.047** przyjęć i **206** odmów przyjęć, w tym:

1. Dział – Izba Wytrzeźwień, przyjął do wytrzeźwienia **7.092** osoby:

a) 6.074 osoby to mężczyźni:

- 18 nieletnich,
- 493 w wieku od 18 do 25 lat,
- 577 w wieku od 25 do 30 lat,
- 2.685 wieku od 30 do 50 lat,
- 2.301 wieku powyżej 50 lat;

b) 1.018 osób to kobiety co stanowi 14,3 % osób przyjętych w tym dziale:

- 5 nieletnich,
- 104 w wieku od 18 do 25 lat,
- 107 w wieku od 25 do 30 lat,
- 409 wieku od 30 do 50 lat,
- 393 wieku powyżej 50 lat;

c) Według częstości pobytów:

- 3.430 osób przebywało 1 raz,
- 577 osób 2 razy,
- 235 osób 3 razy,
- 379 osób więcej niż 3 razy;

Spośród mężczyzn rekordzista był doprowadzany do wytrzeźwienia 112 razy, spośród kobiet – 14 razy.

d) Ze względu na grupy zatrudniania, ma to znaczenie ze względu na ściągalność odpłatności:

- 2.970 brak danych,
- 1.946 bezrobotni,
- 1.193 pracujący,
- 808 emeryci,
- 169 studenci i uczniowie,
- 6 inne;

e) najwyższy odczyt alkometru – 8,7‰;

f) najstarsza osoba doprowadzona do wytrzeźwienia urodziła się 1927 r., najmłodsza 2000 r.;

g) główne przyczyny doprowadzenia (u jednej osoby może występować więcej niż jedna przyczyna) to:

- interwencja/leżący w miejscu publicznym 6.346 osób,
- awantura/przemoc domowa 1.734 osoby,
- 345 próby samobójcze;

h) 206 osób skierowano na konsultacje psychiatryczne.

Każda osoba doprowadzona do Działu - Izba Wytrzeźwień poddawana jest niezwłocznie badaniom na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu i badaniom lekarskim.

Osoby doprowadzone do wytrzeźwienia namawiane są do korzystania z odzieży zamiennej w trakcie pobytu i w większości przypadków z tego korzystają. W trakcie pobytu mogą korzystać, bez ograniczeń z wody źródlanej lub ciepłej herbaty/kawy zbożowej. Ma to istotne znaczenie na prawidłowy przebieg procesu trzeźwienia. Osoby dłużej przebywające mogą również otrzymać ciepłą zupę (tzw. ekspresowe), w naczyniach jednorazowych lub herbatniki/suchary.

2. Dział Pomocy Osobom Bezdomnym – przyjął **2.955** osób. Dla osób bezdomnych funkcjonuje podręczny magazyn odzieżowy. Dla nich w szczególności oferowane są w okresie niskich temperatur powietrza ciepłe zupy lub posiłki (kubki ekspresowe) z ziemniakami lub makaronem, a także ciepła herbata/kawa zbożowa. Często dla tych osób są to jedyne ciepłe posiłki w ciągu doby.

Z kąpieli skorzystało 527 osób. Odzież wydano dla 507 osób. Z ciepłych posiłków 368 osób.

Przy niesieniu pomocy osobom bezdomnym WrOPON współpracuje z Kołem Wrocławskim Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, w szczególności ze Zespołem ds. Osób Bezdomnych i Uchodźców.

3. Dział Przerywania Ciągów Alkoholowych – przyjął 5 osób, które po opuszczeniu podjęły terapię długoterminową w placówkach publicznych/odwykowych. Na obsłużenie większej ilości osób zabrakło środków finansowych.

4. Osoby doprowadzone do wytrzeźwienia, niezależnie od działu, w którym przebywały motywowane są do zmiany trybu życia. Z działań motywacyjno-terapeutycznych skorzystało w 2014 r. **328** osób. 54 osoby skorzystały z poradnictwa tylko raz; 84 osoby były wielokrotnie a 190 osób uczestniczyło w terapii alkoholowej.

5. WrOPON prowadzi również działania o charakterze profilaktycznym, adresowane dla młodzieży szkolnej, jak i do określonych grup zawodowych lub instytucji. Z tej oferty skorzystały 4 placówki szkolne – łącznie 116 uczniów. Jedna grupa studentów – 12 osób, dwie grupy kuratorów sądowych/zawodowych – 26 osób oraz 54 pracowników socjalnych z MOPS. Z doświadczeniem WrOPON w zakresie pomocy osobom nietrzeźwym skorzystała również Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Prusicach, w trakcie wizyty przy ul. Sokolniczej 14-18.

Na terenie WrOPON prowadzone były również działania dla młodzieży objętej systemem pieczy zastępczej i przebywającej w mieszkaniach dla usamodzielnienia lub placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Wrocławia – łącznie skorzystało 9 grup.

Przedstawiciel WrOPON uczestniczył również w konferencji dla pracowników służb więziennych, na której prezentował działalność tej placówki, a także w konferencji w Prusicach zorganizowanej przez Pełnomocnika ds. rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Stowarzyszenie – Aktywni Lokalnie z Raszowa k/Trzebnicy.

6. Do innych działań profilaktycznych należy zaliczyć możliwość przeprowadzenia we WrOPON bezpłatnego badania alkomatem certyfikowanym dla mieszkańców Wrocławia i z tej możliwości w 2014 r. skorzystało **1.407** osób (w 2013 r.- 313 osób), tylko w Nowy Rok tj. 01.01.2014 r. z badań skorzystało 86 osób.

7. Poza tym dla mieszkańców Wrocławia udostępniane są prysznice i z takich zabiegów higieniczno-sanitarnych skorzystało w 2014 r. – **1.166** osób (w 2013 r.

– 295 osób). Osoby korzystające z tej formy pomocy mogą uzyskać ręcznik i szare mydło.

8. We WrOPON, na podstawie Porozumienia nr 3/2013 z dnia 01.08.2013 r. zawartego z Komendantem Wojewódzkim Policji, przeprowadzono przez lekarzy **4.137** badań do PdOZ (w 2013 r. – 2.701), co ma znaczenie dla bezpieczeństwa miasta, gdyż dzięki temu, policja oszczędza ok. 8 tys. godzin, które mogą być wykorzystane dla interwencji na terenie Wrocławia.

9. Należy także podkreślić współpracę ze Stowarzyszenie Pomocy „Ludzie Ludziom”, w ramach prowadzonego przez tę organizację projektu „Per Saldo”, we WrOPON odpracowywane są kary wykonywania prac społecznie użytecznych, co pomaga, przede wszystkim w utrzymaniu Ośrodka w odpowiednim stanie czystości.

IV.3.4. Prowadzenie edukacji, poradnictwa oraz działań środowiskowych dla osób uzależnionych od narkotyków i członków ich rodzin

Liczba zawartych umów: 6

Celem realizacji zadań było:

- ograniczenie negatywnych, zdrowotnych i społecznych skutków używania narkotyków przez osoby uzależnione i eksperymentujące ze środkami psychoaktywnymi,
- pomoc osobom zagrożonym uzależnieniem, uzależnionym i ich rodzinom, poprzez zapewnienie dostępu do informacji oraz poradnictwa specjalistycznego.

W ramach programów prowadzone były m.in. poradnictwo indywidualne i grupowe, poradnictwo telefoniczne i internetowe, grupy wsparcia oraz warsztaty rozwoju umiejętności psychospołecznych. Prowadzone były także działania informacyjne dla osób uzależnionych i eksperymentujących ze środkami psychoaktywnymi oraz dla ich rodzin.

W 2014 roku w ramach programu w Punktach Konsultacyjnych udzielono ok. **3.050** porad (telefonicznie, osobiście i przez internet). Z różnych form wsparcia i terapii skorzystało **729 osób**. Programami edukacyjnymi i poradnictwem edukacyjnym objęto grupę ponad **1.500** osób.

- **Prowadzenie edukacji i poradnictwa dla osób uzależnionych od narkotyków i członków ich rodzin na terenie osiedla Nadodrze**

Liczba zawartych umów: 1

Celem realizacji zadań było:

- ograniczenie negatywnych, zdrowotnych i społecznych skutków używania narkotyków przez osoby uzależnione i eksperymentujące ze środkami psychoaktywnymi,
- pomoc osobom zagrożonym uzależnieniem, uzależnionym i ich rodzinom, poprzez zapewnienie dostępu do informacji oraz poradnictwa specjalistycznego.

W ramach programów prowadzone były m.in. poradnictwo indywidualne i grupowe, poradnictwo telefoniczne i internetowe, grupy wsparcia oraz warsztaty rozwoju umiejętności psychospołecznych. Prowadzone były także działania informacyjne dla osób uzależnionych i eksperymentujących ze środkami psychoaktywnymi oraz dla ich rodzin.

Z oferty skorzystało **189** bezpośrednich beneficjentów.

- **Realizacja programów wczesnej interwencji dla osób używających przetwory konopi**

Liczba zawartych umów: 1

Celem realizacji zadania było udzielanie wsparcia osobom problemowo używającym przetwory konopi, poprzez zapewnienie dostępu do rekomendowanych programów wczesnej interwencji.

Zadanie polegało na: wzmacnianiu motywacji u osób problemowo używających przetwory konopi, do rezygnacji z ich używania, wspieraniu użytkowników konopi w uczeniu się umiejętności pomagających im zmienić wzory zachowania związane z używaniem konopi oraz kształtowaniu umiejętności poprawiających skuteczność osoby uzależnionej w radzeniu sobie z problemami psychicznymi lub społecznymi, które mogą być zarówno przyczyną jak i skutkiem używania przetworów konopi.

Z oferty skorzystało **14** beneficjentów.

W 2014 roku ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego pn.: „Realizacja programów wczesnej interwencji dla osób używających przetwory konopi”. W wyniku rozstrzygnięcia konkursów ofert, zawarto 1 umowę z organizacją pozarządową na realizację zadania publicznego.

Ponadto, w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w roku 2014 zawarto 5 umów dotacyjnych na realizację zadań publicznych w przedmiotowym zakresie.

IV.3.5. Realizowanie programu ograniczania szkód zdrowotnych i społecznych wśród osób zagrożonych uzależnieniem i uzależnionych od narkotyków

Liczba zawartych umów: 2

Celem realizacji zadań było ograniczenie negatywnych, zdrowotnych i społecznych skutków używania narkotyków przez osoby eksperymentujące i uzależnione poprzez realizację programów terapii ulicznej, programów klubowych oraz programów niskoprogowych.

W ramach programów realizowanych przez Miasto prowadzone były m.in. punkt wymiany igieł i strzykawek, Punkt Pobytu Dziennego dla osób uzależnionych od narkotyków, działania o charakterze informacyjno-edukacyjnym i motywującym dla osób uzależnionych od narkotyków i eksperymentujących z narkotykami, działania ukierunkowane na minimalizację szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania środków psychoaktywnych, działania środowiskowe w formie „street workers”, działania środowiskowe w formie programu klubowego (tzw. „party workers”), działania środowiskowe związane z redukcją szkód wśród użytkowników siłowni i centrów fitness, działania o charakterze informacyjno-edukacyjnym dla osób zagrożonych uzależnieniem, w ramach programu klubowego.

W programie udzielono ok. **3.200** porad (edukacyjnych i motywacyjnych). Z różnych form wsparcia i terapii w programie skorzystały **362** osoby. Z oferty świetlicy „drop-in” skorzystało **90** osób uzależnionych.

- **„Twórczy Nie – Zależni. Wciąga Nas Twórczość – Narkotyki Nie”**

Celem realizacji zadania było kształtowanie postawy życia wolnego od środków psychoaktywnych wśród młodzieży poprzez wzmacnianie czynników chroniących. Zadanie polegało na organizacji spotkania z młodzieżą, dotyczącego niebezpieczeństw wynikających z zachowań ryzykownych oraz promującego alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu.

Z oferty skorzystało **384** uczniów oraz **59** nauczycieli.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **„No drugs”**

Celem realizacji zadania było dostarczenie wiedzy i umiejętności pozwalających osobom uzależnionym na readaptację społeczną.

Zadanie polegało na prowadzeniu w Zakładzie Karnym nr 2 we Wrocławiu poradnictwa i wsparcia dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych.

Z oferty skorzystało **10** osób.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Działania informacyjno/profilaktyczne - Return - ulotki**

Celem zadania było dostarczenie wiedzy dotyczącej substancji psychoaktywnych grupom osób zagrożonych uzależnieniem.

Zadanie polegało na opracowaniu i wydaniu serii ulotek dotyczących substancji psychoaktywnych.

W ramach oferty wydrukowanych zostało około **52.000** ulotek dla placówek realizujących program przeciwdziałania narkomanii.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

IV.3.6. Prowadzenie poradnictwa dla osób zagrożonych zakażeniem i zakażonych HIV oraz udzielanie wsparcia osobom chorym na AIDS, ich rodzinom i opiekunom

Liczba zawartych umów: 1

Celem realizacji zadań było:

- podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości zdrowotnej mieszkańców Wrocławia w zakresie zdrowotnych i społecznych zagrożeń wynikających z ryzykownych zachowań,
- pomoc osobom zakażonym wirusem HIV i chorym na AIDS, ich rodzinom oraz opiekunom poprzez zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego oraz udzielanie wsparcia psychicznego.

W ramach programów prowadzone było przez certyfikowanych specjalistów poradnictwo w formie całodobowego telefonu zaufania, internetowa poradnia edukacyjna dla osób zakażonych HIV i chorych na AIDS oraz zainteresowanych profilaktyką zakażeń HIV, wsparcie psychiczne osób z problemem HIV/AIDS i ich rodzin. Ponadto zorganizowano i przeprowadzono konferencję dotyczącą problematyki HIV/AIDS z udziałem osób zakażonych wirusem HIV, chorych na AIDS oraz osób pracujących na rzecz tego środowiska.

W 2014 roku udzielono **1.287** porad telefonicznych, internetowych i osobistych. Ze wsparcia psychologicznego skorzystało **41** osób chorych na AIDS lub zakażonych HIV.

- **Opracowanie i wydanie materiałów edukacyjnych z zakresu HIV i innych chorób przenoszonych drogą płciową**

Celem realizacji zadania było dostarczenie mieszkańcom Wrocławia wiedzy dotyczącej HIV i AIDS oraz innych chorób przenoszonych drogą płciową.

Zadanie polegało na opracowaniu i wydaniu serii ulotek dotyczących HIV i AIDS oraz innych chorób przenoszonych drogą płciową.

W ramach oferty wydrukowanych zostało około **11.000** ulotek, które są rozdawane w punkcie anonimowego testowania HIV/AIDS.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

IV.3.7. Opracowanie i realizacja programu profilaktyki i terapii uzależnień oraz przeciwdziałania agresji dla osób osadzonych w Zakładzie Karnym nr 1 we Wrocławiu

Liczba zawartych umów: 1

Celem realizacji zadań było:

- podnoszenie u osób osadzonych w Zakładzie Karnym nr 1 poziomu wiedzy o uzależnieniach i ryzykownych zachowaniach i poziomu odpowiedzialności za własne zachowania,
- motywowanie do rozwoju osobistego oraz do zmiany negatywnych postaw społecznych i zachowań zdrowotnych,
- promowanie stylu życia wolnego od nałogów i przemocy.

W ramach programów prowadzone były następujące działania: przygotowano, zrealizowano i zaprezentowano 2 spektakle teatralne o tematyce dotyczącej profilaktyki uzależnień z udziałem osób osadzonych w Zakładzie Karnym nr 1. Dla osób osadzonych prowadzono zajęcia i warsztaty z psychologiem.

Z oferty skorzystało **45** bezpośrednich beneficjentów.

IV.3.8. Program ochrony zdrowia psychicznego oraz wsparcia dla osób z problemami zdrowia psychicznego i osób z doświadczeniem choroby psychicznej

Liczba zawartych umów: 10

Celem programu jest poprawa jakości życia osób z doświadczeniem choroby psychicznej, w tym przeciwdziałanie kryzysom psychicznym i stygmatyzacji oraz wsparcie dla ich rodzin i opiekunów.

Działania prowadzone dla osiągnięcia celu to:

- organizowanie wsparcia środowiskowego - alternatywnego i/lub uzupełniającego w stosunku do psychiatrycznego leczenia stacjonarnego i ambulatoryjnego,
- udzielanie indywidualnego i grupowego wsparcia psychologicznego osobom z problemami zdrowia psychicznego oraz ich rodzinom i opiekunom,
- zorganizowanie różnych form zajęć klubowych ukierunkowanych na rozwój osobisty i aktywizację społeczną (np. arteterapia, choreoterapia, muzykoterapia itp.),
- organizowanie działań integrujących społecznie,
- prowadzenie bezpłatnego poradnictwa psychologicznego, socjalnego, prawnego dla osób z problemami zdrowia psychicznego i ich rodzin,
- prowadzenie grup wsparcia dla osób z problemami zdrowia psychicznego oraz ich rodzin i opiekunów,
- organizowanie zajęć edukacyjno-korekcyjnych i terapeutycznych dla osób z zaburzeniami pamięci,
- prowadzenie edukacji i wsparcia dla rodzin osób z doświadczeniem choroby psychicznej (np. psychoedukacja na temat radzenia sobie z chorobą psychiczną w rodzinie),
- pozyskiwanie wolontariuszy zainteresowanych współpracą przy programach pomocowych skierowanych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz organizowanie szkoleń dla wolontariuszy.

W 2014 r. z różnych form pomocy skorzystało **ok. 1 200** osób. Większość prowadzonych działań ma charakter kompleksowego i długofalowego wsparcia, z którego beneficjenci programu korzystają w sposób systematyczny.

IV.3.9. Organizacja i monitorowanie działań koordynatorów ds. promocji zdrowia w przedszkolach i szkołach w 2014 r.

Liczba zawartych umów: 1

Celem Wrocławskiego Programu Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie jest wychowywanie dla zdrowia poprzez propagowanie zdrowego stylu życia oraz kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie własne i innych.

Wrocławską Sieć Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie tworzyło 68 przedszkoli oraz 131 szkół ze wszystkich poziomów nauczania, w tym: 63 szkoły podstawowe, 29 gimnazjów, 26 szkół ponadgimnazjalnych oraz 13 szkół specjalnych.

We wszystkich szkołach należących do sieci zostali powołani koordynatorzy ds. promocji zdrowia. W celu efektywnej współpracy utworzono 8 zespołów merytorycznych, w pracach których aktywnie uczestniczyło ponad 252 nauczycieli. Zespoły koordynatorów spotykali się systematycznie celem omówienia bieżących problemów w realizacji programu. Każda grupa koordynatorów miała do wykonania określone zadania, wynikające z rozpoznanych problemów wychowawczych.

Działania zrealizowane w 2014 roku:

Działania międzyprzedszkolne organizowane przez grupę koordynatorów ds. promocji zdrowia przedszkoli:

- konkurs dla dzieci „Przedszkolaki wiosnę witają i o zdrowiu śpiewają”,
- konkurs dla dzieci „Żyj zdrowo”,
- konkurs dla nauczycieli na wiersz tematyce zdrowotnej,
- „Scenki teatralne – zdrowie”,
- festiwal zdrowia,
- szkolenia dla rad pedagogicznych „Przedszkole promujące zdrowie”.

Liczba uczestników: **6.911** dzieci, **285** nauczycieli, **3.407** rodziców.

Działania międzyszkolne organizowane przez 4 grupy koordynatorów ds. promocji zdrowia szkół podstawowych:

- turniej wiedzy ekologicznej,
- międzyszkolny konkurs wiedzy o komunikacji „Szybko, bezpiecznie i ekologicznie po Wrocławiu”,
- warsztaty „Bądź przyjacielem swojego zdrowia”,
- międzyszkolny Konkurs graficzno-plastyczny „Mój Talerz” pod hasłem: „Spiżarnia smaków”,
- warsztaty edukacyjno –integracyjne pod hasłem: "Kuchnia pełna cudów – kuchnia dziecięcych smaków”,
- konkurs „Bezpieczeństwo na drodze”,
- konkurs Plastyczny „Radosny Uśmiech, Radosna Przyszłość”,
- konkurs „Zawsze zdrowi”.

Liczba uczestników: **301** uczniów, **143** nauczycieli, **26** rodziców.

Działania międzyszkolne organizowane przez grupę koordynatorów ds. promocji zdrowia szkół specjalnych:

- impreza sportowo – rekreacyjna „Wyścigi na Smoczych Łodziach”,
- Międzyszkolny Konkurs Wiedzy i Konkurs Plastyczny "Zdrowo jemy - nie tyjemy",
- Turniej Wiedzy i Konkurs Plastyczny z zakresu profilaktyki HIV/AIDS,
- impreza sportowo-integracyjna „Sportowe Mikołajki”.

Liczba uczestników: **574** uczniów, **135** nauczycieli, **4** rodziców.

Działania międzyszkolne organizowane przez grupę koordynatorów ds. promocji zdrowia szkół gimnazjalnych:

- konkurs wiedzy o zdrowiu „Zdrowie szansą na sukces”,
- konkurs Plastyczny na plakat „Papierosy, alkohol, narkotyki – utracone możliwości”,
- konkurs „Młódzież i tolerancja”,
- konkurs „Masz prawa i obowiązki”,
- konkurs Informatyczny na logo i hasło szkolnej kampanii HIV/AIDS.

Liczba uczestników: **205** uczniów, **115** nauczycieli.

Działania międzyszkolne organizowane przez grupę koordynatorów ds. promocji zdrowia szkół ponadgimnazjalnych:

- Piknik Świętojański,
- XII Wrocławska Olimpiada Pierwszej Pomocy,
- IX Gimnazjalny Konkurs Pierwszej Pomocy,
- konkurs „Transplantacja – Aktywacja”,
- turniej piłki stołowej,
- organizacja szkoleń dla młodzieży ponadgimnazjalnej w grze w bule,

- spotkania dla nauczycieli z przedstawicielami Polskiej Federacji Petanque.
Liczba uczestników: **469** uczniów, **76** nauczycieli, **18** rodziców.

IV.3.10. Wspieranie rozwoju osobistego i społecznego uczniów wrocławskich szkół oraz aktywizacja zawodowa młodzieży ze środowisk o szczególnym zagrożeniu uzależnieniami oraz wykluczeniem społecznym

- **Wspieranie rozwoju osobistego i społecznego uczniów wrocławskich szkół specjalnych**

Liczba zawartych umów: 1

Program miał na celu przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom dzieci i młodzieży szkół specjalnych poprzez kształtowanie umiejętności psychospołecznych, rozwijanie zainteresowań i zdolności.

We wrocławskich szkołach specjalnych i ośrodkach szkolno-wychowawczych zostały zrealizowane działania edukacyjne dla dzieci i młodzieży, które miały na celu:

- profilaktykę uzależnień,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- wspomaganie rozwoju osobistego i emocjonalnego,
- kształtowanie umiejętności społecznych,
- rozwijanie umiejętności komunikacji,
- kształtowanie poczucia własnej wartości,
- poprawę samooceny,
- zwiększenie motywacji,
- rozwijanie zainteresowań i zdolności.

Zrealizowano następujące działania edukacyjne:

- warsztaty taneczne,
- warsztaty performatywno – dramowe,
- warsztaty z aktywnej percepcji sztuki,
- warsztaty cyrkowe,
- warsztaty z ekspresji plastycznej i animacji artystycznej,
- warsztaty dziennikarsko – krytyczne.

W warsztatach wzięło udział **670** dzieci i młodzieży z wrocławskich szkół specjalnych.

- **Wspieranie rozwoju osobistego i społecznego uczniów wrocławskich szkół gimnazjalnych w ramach programu profilaktyki zintegrowanej „Archipelag skarbów”**

Liczba zawartych umów: 1

Program miał na celu wspieranie rozwoju osobistego oraz kształtowanie u młodzieży gimnazjalnej postawy odpowiedzialności za zdrowie własne i innych osób.

Działania programu profilaktyki zintegrowanej „Archipelag skarbów” obejmują profilaktykę uzależnień, profilaktykę przemocy, profilaktykę HIV/AIDS, profilaktykę ryzykownych zachowań seksualnych.

Program rekomendowany jest przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Psychiatrii i Neurologii zgodnie z założeniami „Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego”.

Działania programu kierowane były do uczniów klas II i III szkół gimnazjalnych, rad pedagogicznych oraz rodziców. W każdej szkole przeprowadzona została diagnoza, na podstawie której przygotowane zostały indywidualne „Raporty z diagnozy zachowań i postaw młodzieży w ujęciu profilaktyki zintegrowanej” oraz odbyły się dwa mityngi dla młodzieży, szkolenie dla rodziców i szkolenie dla rad pedagogicznych.

W 2014 roku w 10 wrocławskich szkołach gimnazjalnych zrealizowano 13 cykli programu profilaktyki zintegrowanej „Archipelag skarbów”. Programem objętych zostało **2.021** uczniów, **641** rodziców i **237** nauczycieli. W konferencji podsumowującej realizację programu wzięło udział **69** osób. Dla każdej z dziesięciu szkół został przekazany raport z diagnozy potencjału i ryzykownych zachowań młodzieży.

- **Wspieranie rozwoju osobistego i społecznego uczniów wrocławskich szkół gimnazjalnych w ramach programu profilaktyki zintegrowanej „Archipelag skarbów” – II edycja**

Liczba zawartych umów: 1

W listopadzie 2014 r. rozpoczęto drugą edycję programu, który w roku szkolnym 2014/2015 obejmie 20 wrocławskich szkół gimnazjalnych.

Do grudnia 2014 r. program przeprowadzono w 3 szkołach gimnazjalnych. W działaniach wzięło udział: **302** uczniów, **233** rodziców i **59** nauczycieli. Ponadto przeprowadzono diagnozę potencjału i ryzykownych zachowań młodzieży wśród **1.031** uczniów.

- **Wspieranie rozwoju osobistego i społecznego uczniów wrocławskich szkół ponadgimnazjalnych – LUBIĘ SIEBIE**

Liczba zawartych umów: 1

W ramach programu realizowano działania o charakterze psychoedukacyjnym dla uczniów wrocławskich szkół ponadgimnazjalnych, wspomagających rozwój osobisty i społeczny oraz wzmacniających poczucie własnej wartości i integrację rówieśniczą. W warsztatach „Lubię siebie” wzięło udział **5.000** uczniów. W konkursie na kampanię społeczną oraz warsztatach z zakresu przygotowania kampanii społecznej wzięło udział **20** uczniów. W warsztatach coachingowych uczestniczyło **20** uczniów.

- **Wspieranie rozwoju osobistego i aktywizacja społeczna młodzieży ze środowisk o szczególnym zagrożeniu uzależnieniami oraz wykluczeniem społecznym – Młodzieżowe Centrum Inicjatyw Prospołecznych „Moje miejsce”**

Liczba zawartych umów: 1

W ramach programu Młodzieżowe Centrum Inicjatyw Prospołecznych „Moje miejsce” młodzież ze środowisk zagrożonych wykluczeniem uczestniczyła w interaktywnych działaniach edukacyjnych.

W programie wzięło udział **30** osób, które zostały objęte wsparciem psychologa oraz terapeuty ds. uzależnień. Wszyscy uczestniczyli w warsztatach dotyczących rozwoju osobistego, komunikacji w grupie, zasad działania NGO. Przygotowano 14 projektów kierowanych do środowisk zagrożonych wykluczeniem, z których skorzystało ok. **150** osób.

IV.3.11. Koordynacja i realizacja programów profilaktyki uzależnień we wrocławskich placówkach oświatowych – „Stop uzależnieniom”

Liczba zawartych umów: 1

Programy profilaktyki uzależnień dla uczniów mają na celu:

- obniżenie skłonności do podejmowania ryzykownych zachowań związanych ze środkami psychoaktywnymi,
- odkłamanie stereotypowych przekonań i mitów wynikających z nadużywania alkoholu,
- ułatwienie identyfikacji problemu wynikającego z życia w rodzinie z problemem alkoholowym,
- kształtowanie postawy asertywnych zachowań wobec osób nakłaniających do zażywania środków psychoaktywnych,
- umacnianie systemu wartości społecznych,
- dostarczenie wiedzy na temat szkód wynikających z używania alkoholu i środków psychoaktywnych.

Zrealizowane programy:

- „Korekta” - program profilaktyczno-interwencyjny przeznaczony dla uczniów pełnoletnich; zrealizowano 100 programów dla **2.529** uczniów,
- „Noe” - program realizowany w formie dużego mityngu; przeznaczony dla uczniów, w wieku od 15 do 19 lat; zrealizowano 60 programów dla **6.038** uczniów,
- „Debata”- program profilaktyki alkoholowej i narkotykowej; przeznaczony dla uczniów w wieku od 12 do 15 lat; zrealizowano 90 programów dla **2.198** uczniów,
- „Spójrz inaczej” - program profilaktyki narkotykowej, przeznaczony dla uczniów w wieku od 9 do 12 lat; zrealizowano 80 programów dla **1.980** uczniów.

W programie łącznie wzięło udział **12.745** uczniów.

IV.3.12. Prowadzenie działań arteterapeutycznych i innych działań kulturalnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i wykluczeniu społecznemu

Liczba zawartych umów: 1

Celem realizowanych zadań było zaspakajanie potrzeb, poprawa warunków oraz podniesienie poziomu życia mieszkańców Miasta Wrocławia, w szczególności poprzez tworzenie warunków zapewniających osobom niepełnosprawnym

równoprawne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym, wyrównywanie szans tej grupy społecznej w dążeniu do efektywnego pełnienia ról społecznych i zawodowych oraz przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu, wspieranie w niezależnym funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych, a w przypadkach gdy jest to możliwe, dążenie do usamodzielnienia, podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zrozumienia potrzeb osób niepełnosprawnych oraz współdziałania w rozwiązywaniu ich problemów oraz ograniczenie negatywnych, zdrowotnych i społecznych, skutków używania alkoholu i narkotyków przez osoby uzależnione i eksperymentujące ze środkami psychoaktywnymi. Z oferty skorzystało ok. **1.000** beneficjentów.

IV.3.13. Poradnictwo w zakresie rozwiązywania problemów rodzinnych oraz program wsparcia osób, małżeństw i rodzin po stracie dziecka w ramach poradnictwa rodzinnego

Liczba zawartych umów: 24

Celem realizacji zadania było udzielanie wsparcia rodzinom, szczególnie znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, w wypełnianiu ich podstawowych funkcji, w tym opiekuńczo-wychowawczej, poprzez zorganizowanie systemu specjalistycznego poradnictwa rodzinnego.

Zakres realizowanych zadań:

- diagnozowanie potrzeb oraz udzielanie pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej i socjalnej,
- prowadzenie edukacji w formie wykładów, szkoleń, warsztatów, szczególnie w zakresie podnoszenia kompetencji rodzicielskich oraz kształtowania i rozwijania umiejętności podtrzymywania więzi rodzinnych,
- pomoc rodzicom i opiekunom w radzeniu sobie z trudnościami w procesie opieki i wychowania dzieci i młodzieży,
- udzielanie wsparcia przy podejmowaniu ważnych decyzji życiowych, wyboru drogi życiowej i aktywnego przygotowania się do pełnienia ról w małżeństwie i rodzinie,
- prowadzenie edukacji w zakresie odpowiedzialnego rodzicielstwa,
- udzielanie pomocy, gdy istnieje potrzeba ochrony macierzyństwa,
- promowanie pozytywnego wizerunku rodziny pełnej, wielodzietnej i wielopokoleniowej,
- prowadzenie mediacji rodzinnych,
- pomoc osobom uzależnionym od alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych oraz osobom współuzależnionym i ich rodzinom.

W 2014 roku z różnych form wsparcia i pomocy skorzystało ok. **6.605** osób. W ramach programu udzielono ok. **10.283** porad specjalistycznych dla osób indywidualnych, par i rodzin oraz przeprowadzono kilkanaście cykli warsztatów i wykładów.

Zadania w ww. zakresie realizowały organizacje pozarządowe wyłonione w procedurze konkursowej. Zadanie jest realizowane w ramach umowy 3-letniej zawartej na lata 2014-2016.

Liczba organizacji pozarządowych realizujących zadanie – 24.

W 2014 roku odbyły się 2 spotkania **Zespołu Merytorycznego ds. poradnictwa rodzinnego**. Informacja na temat Zespołu znajduje się w rozdziale nr III.5.3 niniejszego sprawozdania.

IV.3.14. Program wsparcia psychologicznego dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w tym chorych onkologicznie

Liczba zawartych umów: 2

Program realizowany był przez 2 organizacje pozarządowe: Fundację „Dobrze że jesteś” oraz Dolnośląskie Centrum Psychoonkologii i Rehabilitacji.

Wolontariusze Fundacji „Dobrze że jesteś” objęli opieką ok. **5.000** pacjentów, z Kliniki Hematologii Uniwersytetu Medycznego oraz Dolnośląskiego Centrum Onkologii we Wrocławiu. Ze wsparcia psychologicznego (psycholog/psychoterapeuta) skorzystało ok. **290** osób doświadczających kryzysu zdrowia psychicznego związanego z długotrwałą lub nieuleczalną chorobą.

Dolnośląskie Centrum Psychoonkologii i Rehabilitacji realizowało projekt pn. „Akademia Walki z Rakiem”, w ramach którego prowadzono grupy wsparcia, klub pacjenta, konsultacje indywidualne z psychologiem/psychoterapeutą, dietetykiem oraz wykłady dotyczące zdrowego odżywiania.

Z oferowanych zajęć skorzystało **136** osób.

Realizacja programów jest monitorowana przez **zespół merytoryczny ds. zdrowia psychicznego**. Informacja na temat Zespołu znajduje się w rozdziale nr III.5.3 niniejszego sprawozdania.

IV.3.15. Organizacja i zapewnienie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3

Liczba zawartych umów: 1

W związku z realizacją zadania ogłoszony był konkurs na: „Organizację i zapewnienie opieki nad dziećmi terenu Wrocławia w wieku do lat 3, w tym nad dziećmi niepełnosprawnymi lub wymagającymi szczególnej opieki, sprawowanej w żłobku o charakterze integracyjnym, zlokalizowanym w obrębie Grabiszyn”.

Realizacja zadania polegała m.in. na:

- zapewnianiu opieki pielęgnacyjnej, edukacyjnej i wychowawczej,
- prowadzeniu zajęć kształtujących specyficzne zainteresowania i uzdolnienia dzieci, dostosowane do potrzeb i możliwości dzieci, uwzględniające ich indywidualne predyspozycje i sprawność dzieci,
- prowadzeniu zajęć specjalistycznych dla dzieci potrzebujących wsparcia, wg indywidualnych, zdiagnozowanych potrzeb dziecka prowadzonych przez rehabilitanta, logopedę lub psychologa,
- zapewnieniu wyżywienia.

W żłobku przy ul. Manganowej 10 prowadzonym przez Fundację „Promyk Słońca” sprawowano opiekę nad ponad **100** dziećmi, w tym nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub wymagającymi specjalnej opieki (co najmniej 25% dzieci w żłobku). Dzieci niepełnosprawne i wymagające wspomaganie rozwoju

uczestniczyły w zajęciach specjalistycznych, zgodnie z potrzebami dzieci, prowadzonych przez rehabilitanta, logopedę i psychologa.

IV.3.16. Pozostałe zadania

- **Opracowanie i realizacja programu promowania stylu życia wolnego od nałogów, aktywizacji społecznej oraz integracji międzypokoleniowej mieszkańców osiedla Jerzmanowo w 2014 roku**

Liczba zawartych umów: 1

Celem realizacji zadania było propagowanie zdrowego stylu życia, prowadzenie działań na rzecz rozwoju twórczej działalności dzieci, młodzieży i seniorów, w tym pomoc w zorganizowaniu opieki dla dzieci i młodzieży w czasie wolnym od zajęć szkolnych, integrowanie i aktywizowanie dzieci, młodzieży oraz osób starszych na rzecz społeczności lokalnej na peryferyjnych obszarach zachodniej części Wrocławia. Proponowane działania miały służyć również wykształceniu liderów działań aktywizacyjnych oraz podnoszeniu jakości życia mieszkańców.

W ramach zadania prowadzona była całoroczna działalność klubu seniora, świetlicy środowiskowej, czytelnicy wraz z biblioteką, kawiarenki, salki gimnastycznej, komputerowej i sali konferencyjnej, w której organizowane były spotkania różnych grup działających na osiedlu np. dziecięcy klub muzyczny, klub turystyczny Włóczykij.

W 2014 roku z programu skorzystało ponad **200** osób, które wzięły udział w licznych imprezach okolicznościowych, wyjściach, wyjazdach, spotkaniach z terapeutą pedagogicznym, warsztatach terapeutycznych i spotkaniach dotyczących profilaktyki zdrowia.

Klub seniora otwarty był 2 dni w tygodniu w poniedziałki i środy w godzinach od 18:30 do 21:00. W ciągu roku z zajęć skorzystało **38** osób.

Seniorzy uczestniczyli w gimnastyce przy muzyce, zajęciach kulinarnych, zajęciach manualnych, spotkaniach z lekarzami, warsztatach i pogadankach.

W trakcie roku były organizowane liczne imprezy okolicznościowe m.in. wieczór kołęd, bal karnawałowy, Tłusty Czwartek, Dzień Kobiet, Dzień Seniora, Dzień Pieczonego Ziemniaka.

Zorganizowana została wycieczka w Bieszczady i wiele wycieczek rowerowych.

Z zajęć w świetlicy skorzystało **34** dzieci i młodzieży. Świetlica otwarta była od wtorku do piątku, w godzinach od 16:00 do 20:00. Dzieci i młodzież mieli zapewnioną opiekę w czasie wolnym od zajęć szkolnych, poprzez zajęcia:

- edukacyjne – pomoc w nauce, nadrabianie zaległości szkolnych,
- artystyczne – w tym zajęcia plastyczne, muzyczne,
- sportowe,
- turystyczne,
- rekreacyjne.

W trakcie roku dzieci wzięły udział w licznych imprezach okolicznościowych m.in. balu karnawałowym, Dniu Babci i Dziadka, Walentynkach, Dniu Wiosny, śniadaniu wielkanocnym, Dniu Bibliotekarza, Dniu Matki i Ojca, Dniu Życzliwości, spotkaniu bożonarodzeniowym. Z okazji Dnia Dziecka został zorganizowany festyn dla dzieci.

Zorganizowane zostały ferie zimowe i półkolonie letnie, w których udział wzięło **62** dzieci. Ponadto organizowane były gry, zabawy i turnieje, dyskoteki i ogniska, wycieczki do Parku Dinozaurów w Krasiejowie, do Wioski Indiańskiej w Kamieńcu Wrocławskim, wyjścia do kina, ZOO, oraz pobliskie lotnisko. Dzieci i młodzież miały zapewniony posiłek każdego dnia w świetlicy, również w czasie wyjść i wycieczek oraz podczas ferii zimowych i wakacji letnich.

- **Szkolenie dla osób chorych na cukrzycę typu I**

We wrześniu 2014 roku Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Wrocław zorganizowało szkolenie wyjazdowe dla osób chorych na cukrzycę typu I, w którym wzięło udział **30** osób. Podczas szkolenia prowadzone były wykłady, warsztaty oraz zajęcia aktywności ruchowej.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Warsztaty z zakresu żywienia dla chorych na cukrzycę**

Osoby chore na cukrzycę brały udział w warsztatach pt. „Zdrowe, dietetyczne Święta”. Uczestnicy przygotowywali dietetyczne potrawy. Na zakończenie warsztatów każdy z uczestników otrzymał zestaw przepisów świątecznych. W warsztatach wzięło udział ok. **90** osób.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Wielej zdrowia dla serca**

Celem realizacji zadania było zwiększenie wiedzy i świadomości uczestników o chorobach sercowo - naczyniowych, jako głównej przyczynie zgonów w Polsce, a także edukacja na temat czynników ryzyka tychże chorób. Poprzez spotkania z lekarzami, fizjoterapeutami, dietetykiem, edukatorami zdrowotnymi czy pielęgniarkami, a także poprzez specjalistyczne badania przy użyciu sprzętu medycznego, zwiększono wiedzę uczestników na temat chorób serca. Duży nacisk kładziono na informowanie zainteresowanych o programach profilaktycznych, finansowanych między innymi ze środków Gminy Wrocław.

W czasie realizacji zadania wykonano **510** ewidencjonowanych badań i oznaczeń oraz **87** konsultacji ze specjalistami.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Szkolenie dla wolontariuszy**

Szkolenie miało na celu wypromowanie wolontariatu oraz przygotowanie wolontariuszy do opieki nad osobami przebywającymi w środowisku domowym.

W szkoleniu wzięło udział **14** wolontariuszy.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **„Wampiriada – studenckie honorowe krwiodawstwo”**

Celem realizacji zadania było zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat honorowego krwiodawstwa oraz problemów dotyczących deficytu krwi

w Regionalnych Centrach Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa. Na Wyspie Słodowej odbył się koncert charytatywny, podczas którego zorganizowano zbiórkę krwi w mobilnych krwiobusach z RCKiK Wrocław oraz RCKiK Wałbrzych. W ramach imprezy zbiórka krwi odbyła się także na Uniwersytecie Wrocławskim. Przeprowadzono warsztaty edukacyjne nt. dawstwa szpiku, AIDS i profilaktyki zdrowotnej oraz szkolenia z pierwszej pomocy.

Oddanie krwi zadeklarowało **179** osób, od **150** osób pobrano krew, liczba potencjalnych dawców komórek macierzystych – **101** osób.

W imprezie uczestniczyło około **3.000** osób.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **„Safe Fun - Wrocław w Plenerze” - kolejna edycja działań środowiskowych partyworker na wrocławskich imprezach plenerowych**

Celem zadania była minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych spowodowanych ryzykownymi zachowaniami wśród osób uczestniczących w imprezach plenerowych organizowanych w mieście.

Zadanie polegało na prowadzeniu działań środowiskowych party-worker i street-worker wśród uczestników imprez plenerowych organizowanych na Wyspie Słodowej oraz podczas Juwenaliów.

Z oferty skorzystało **ok. 300** osób.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Zabezpieczenie sanitarne dla Wrocławian uczestników pieszej pielgrzymki na trasie Wrocław - Częstochowa 2014**

Realizowane corocznie zadanie ma na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb sanitarnych mieszkańców Wrocławia (około **2.000** osób), uczestników Pieszej Pielgrzymki Wrocławskiej na Jasną Górę. Z realizacją zadania wiąże się kształtowanie pozytywnego obrazu pielgrzymki, ochrona mijanych miejscowości i terenów zielonych przed zanieczyszczeniem. W ramach zadania rozstawione zostały podczas postoi oraz w miejscach noclegu urządzenia sanitarne, zapewniony został przejazd samochodu serwisowego oraz zabezpieczenie medyczne.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

IV.4. Upowszechnianie kultury fizycznej, sportu i krajoznawstwa

IV.4.1. Działania na rzecz wspierania organizacji imprez i widowisk sportowych oraz rekreacyjnych a także zajęć sportowo-rekreacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych oraz dzieci i młodzieży

- **Imprezy sportowe**

Zadanie zostało zrealizowane w formie wsparcia organizacji pozarządowych, które organizowały i przeprowadzały imprezy sportowe dla mieszkańców Wrocławia. Dofinansowano 14 projektów związanych z imprezami oraz zawodami o zróżnicowanym poziomie sportowym i organizacyjnym (od lokalnych imprez sportowych poprzez ogólnopolskie i międzynarodowe imprezy sportowe) tj. Międzynarodowy Turniej Stermierczy „Challenge Wratislavia”, Mistrzostwa Polski na Ergometrze Wioślarskim „Ergowiosła”, Mistrzostwa Polski Juniorów w Szachach Szybkich, Międzynarodowe Zawody Pływackie „Memoriał Marka Petruszewicza”, Mistrzostwa Wrocławia w Nordic Walking, Międzynarodowy Turniej w Karate Tradycyjnym, Międzynarodowy Turniej Taneczny, 24 Bieg Solidarności, Puchar Świata w Łucznictwie, Bieg uliczny na 10 km, Zawody sportowo-rekreacyjne „Rzuty przez Odrę”, Międzynarodowy Wyścig Kolarski Grupy Wyszehradzkiej-Etap Wrocław i Puchar Polski w Karate.

- **Kalendarz imprez sportowych**

Zadanie zostało zrealizowane w formie powierzenia finansowego konkretnych przedsięwzięć sportowych tj. organizacja i przeprowadzenie ligi, meczy, zawodów, turniejów z różnych dyscyplin sportowych o charakterze systemowym i całorocznym dla wrocławskich dzieci i młodzieży szkolnej tj. Igrzyska, Gimnazjada i Licealiada. Realizatorem zadania był Wrocławski Szkolny Związek Sportowy. W imprezach uczestniczyło **50 tysięcy** dzieci i młodzieży, przy czym zdecydowana większość uczestników to tzw. „stali uczestnicy” (którzy liczeni byli kilkakrotnie lub kilkunastokrotnie).

- **22. Otwarte Mistrzostwa Wrocławia**

Zadanie zostało zrealizowane w formie powierzenia zadania Stowarzyszeniu „Otwarte Mistrzostwa Wrocławia”, które zorganizowało całoroczny cykl zawodów w 21 dyscyplinach sportowych, dla około **40 tysięcy** mieszkańców Wrocławia i okolic. Najbardziej popularne dyscypliny to: siatkówka, siatkówka plażowa, koszykówka, bieg długie oraz piłka nożna 6-osobowa i halowa.

- **Sport osób niepełnosprawnych**

Zajęcia i imprezy sportowe realizowane w formie wsparcia finansowego organizacji pozarządowych.

W 2014 r. udzielono wsparcia finansowego organizacjom pozarządowym, prowadzącym zajęcia i/lub imprezy sportowe dla sportowców niepełnosprawnych m.in. Międzynarodowy Turniej Tenisa na Wózkach „Wrocław CUP”.

IV.4.2. Działania na rzecz wspierania programów pozwalających na osiągnięcie wysokiego poziomu sportowego zwłaszcza w rywalizacji sportowej dzieci i młodzieży

- **Program Młodzieżowych Centrów Sportu (Program MCS)**

Program był realizowany poprzez wsparcie finansowe szkolenia sportowego dzieci i młodzieży uzdolnionej w ramach sekcji sportowych z dyscyplin indywidualnych i zespołowych, które osiągnęły punktowane wyniki tj. minimum 10 pkt. (średnia z ostatnich trzech lat) w ogólnopolskim Systemie Sportu Młodzieżowego prowadzonym przez Ministerstwo Sportu i Turystyki. Program miał na celu podniesienie poziomu wyszkolenia i uzyskanie lepszych wyników w ogólnopolskiej punktacji ministerstwa. Dofinansowaniem objęto dzieci i młodzież z 24 wrocławskich klubów sportowych. W programie uczestniczyło około **30 tysięcy** dzieci i młodzieży, przy czym zdecydowana większość uczestników to tzw. „stali uczestnicy” (którzy liczeni byli kilkakrotnie lub kilkunastokrotnie).

- **Program Grup Szkolenia Podstawowego (Program GSP)**

Program był realizowany w formie wsparcia finansowego, podstawowego szkolenia sportowego dzieci i młodzieży w ramach sekcji sportowych z dyscyplin indywidualnych i zespołowych, które osiągnęły punktowane wyniki w ogólnopolskim Systemie Sportu Młodzieżowego prowadzonego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz dla tych, które nie są objęte ww. systemem. Program miał na celu podniesienie poziomu szkolenia dzieci i młodzieży w różnych dyscyplinach sportowych umożliwiające im przejście do grup o wyższym poziomie sportowym. Dofinansowaniem objęto dzieci i młodzież z 28 wrocławskich klubów sportowych.

W programie uczestniczyło około **40 tysięcy** dzieci i młodzieży, przy czym zdecydowana większość uczestników to tzw. „stali uczestnicy” (którzy liczeni byli kilkakrotnie lub kilkunastokrotnie).

- **Szkolenie w sportach walki**

Zadanie zostało zrealizowane w formie wsparcia finansowego szkolenia dzieci i młodzieży w sportach walki tj. zapasy, judo, boks, taekwon-do, karate, kickboxing, ju-jitsu, kendo itp., które osiągnęły punktowane wyniki w ogólnopolskim Systemie Sportu Młodzieżowego prowadzonego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz dla tych, które nie są objęte ww. systemem. Zadanie miało na celu podniesienie poziomu szkolenia dzieci i młodzieży w sportach walki umożliwiające im przejście do grup o wyższym poziomie sportowym. Dofinansowaniem objęto dzieci i młodzież z 16 wrocławskich klubów sportowych. W programie uczestniczyło około **20 tysięcy** dzieci i młodzieży, przy czym

zdecydowana większość uczestników to tzw. „stali uczestnicy” (którzy liczeni byli kilkakrotnie lub kilkunastokrotnie).

- **Szkolenie dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo**

Zadanie zostało zrealizowane w formie dodatkowego wsparcia finansowego szkolenia sportowego dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo z dyscyplin takich jak: koszykówka, piłka siatkowa, piłka ręczna, piłka nożna, pływanie, lekkoatletyka, biegi na orientację, kajakarstwo, strzelectwo sportowe i boks. Zadanie miało na celu podniesienie poziomu wyszkolenia i uzyskanie lepszych wyników przez dzieci i młodzież uzdolnione sportowo umożliwiające im przejście do grup o wyższym poziomie sportowym. W programie uczestniczyło około **10 tysięcy** dzieci i młodzieży, przy czym zdecydowana większość uczestników to tzw. „stali uczestnicy” (którzy liczeni byli kilkakrotnie lub kilkunastokrotnie).

IV.4.3. Wsparcie działań w zakresie tworzenia i doskonalenia systemu szkolenia sportowego w różnych dyscyplinach sportu ze szczególnym uwzględnieniem zespołowych gier sportowych

- **Program Basketmania**

To nazwa miejskiego programu sportowego, który został stworzony na potrzeby rozwoju koszykówki we Wrocławiu (sprzyjające okoliczności czyli przyznanie Polsce organizacji Mistrzostw Europy w Koszykówce Mężczyzn „Eurobasket 2009”-Wrocław Miasto Gospodarz). W ramach programu udzielono wsparcia finansowego, którego głównym adresatem były wrocławskie dzieci i młodzież szkolna. Program miał na celu ujednolicenie systemu szkolenia w koszykówce we wrocławskich szkołach podstawowych i gimnazjalnych oraz podniesienie poziomu wyszkolenia umożliwiające przejście do grup o wyższym poziomie sportowym. W programie uczestniczyło około **20 tysięcy** dzieci i młodzieży, przy czym zdecydowana większość uczestników to tzw. „stali uczestnicy” (którzy liczeni byli kilkakrotnie lub kilkunastokrotnie).

- **Program Footballmania**

To nazwa miejskiego programu sportowego, który został stworzony na potrzeby rozwoju piłki nożnej we Wrocławiu (sprzyjające okoliczności czyli przyznanie Polsce organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Mężczyzn „Euro 2012™”-Wrocław Miasto Gospodarz oraz zarządzaniem klubem sportowym WKS Śląsk Wrocław S.A.). W ramach programu udzielono wsparcia finansowego, którego głównym adresatem były wrocławskie dzieci i młodzież szkolna. Program miał na celu ujednolicenie systemu szkolenia w piłce nożnej mężczyzn oraz podniesienie poziomu wyszkolenia umożliwiające przejście do grup o wyższym poziomie sportowym. W programie uczestniczyło około **30 tysięcy** dzieci i młodzieży, przy czym zdecydowana większość uczestników to tzw. „stali uczestnicy” (którzy liczeni byli kilkakrotnie lub kilkunastokrotnie).

- **Program Volleymania**

To nazwa miejskiego programu sportowego, który został stworzony na potrzeby rozwoju siatkówki we Wrocławiu (sprzyjające okoliczności czyli przyznanie Polsce organizacji FIVB Mistrzostw Świata w Piłce Siatkowej Mężczyzn Polska 2014-Wrocław Miasto Gospodarz). W ramach programu udzielono wsparcia finansowego, którego głównym adresatem były wrocławskie chłopcy i dziewczęta. Program miał na celu wprowadzenie jednolitego systemu szkolenia chłopców i dziewcząt w piłce siatkowej we wrocławskich szkołach podstawowych i gimnazjalnych oraz podniesienie poziomu wyszkolenia umożliwiające przejście do grup o wyższym poziomie sportowym. W programie uczestniczyło około **10 tysięcy** dzieci i młodzieży, przy czym zdecydowana większość uczestników to tzw. „stali uczestnicy” (którzy liczeni byli kilkakrotnie lub kilkunastokrotnie).

IV.4.4. Wsparcie programów sportowo-rekreacyjnych i bezpiecznego zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży

Program Trener Osiedlowy

W 2014 roku kontynuowano program realizując umowę wieloletnią w formie powierzenia zadania Wrocławskiemu Szkolnemu Związkowi Sportowemu. Polegał on na organizacji imprez oraz zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży spędzających czas wolny na szkolnych i osiedlowych boiskach oraz terenach zielonych.

W 2014 roku na wytypowanych boiskach zajęcia prowadziło **47** trenerów osiedlowych. Co roku program przyciąga około **100 tysięcy** dzieci i młodzieży, przy czym zdecydowana większość uczestników to tzw. „stali uczestnicy” (którzy liczeni byli kilkakrotnie lub kilkunastokrotnie).

IV.4.5. Wsparcie działań mających na celu lepsze i pełniejsze wykorzystanie walorów turystycznych, krajoznawczych i rekreacyjnych Miasta

- **Zabytkowa linia tramwajowa**

Przy współpracy z Towarzystwem Miłośników Wrocławia w roku 2014 kursowały we Wrocławiu zabytkowe tramwaje typu LH na dwóch trasach. W okresie wiosenno-letnim (początek maja – koniec sierpnia) dwa tramwaje kursowały w niedziele (od 12 do 20 - co godzinę), a w sobotę jeden (od 13 do 21), co daje w sumie ponad 370 godzin tramwajów na trasie. Przystanki znajdują się przy pl. Teatralnym, pl. Dominikańskim, pl. Grunwaldzkim i pod Halą Stulecia, a sam tramwaj przemieszcza się po dwóch malowniczych i historycznych trasach, a ceny biletów są ściśle określone w ogłoszeniu konkursowym.

W roku 2014 sprzedano około **2 tys.** biletów.

- **Sieć punktów informacyjnych**

W 2014 roku kontynuowano zadanie realizując kolejne zapisy umowy wieloletniej z Dolnośląską Organizacją Turystyczną, dotyczące stworzonej sieci punktów informacji turystycznej, które znajdowały się w Porcie Lotniczym im. Mikołaja Kopernika i na Dworcu Głównym PKP oraz w siedzibie DOT we Wrocławiu. Z informacji skorzystało ponad **100 tysięcy** osób i wydano około 200 tysięcy materiałów informacyjnych.

IV.4.6. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w okresie ferii letnich

W konkursie złożonych zostało 30 ofert konkursowych. Podpisano 20 umów dotacyjnych. Dwie organizacje, którym przyznano dotacje, zrezygnowały z organizacji wypoczynku przed podpisaniem umów. W wypoczynku wzięło udział **1.456** uczestników, średnia kwota dofinansowania na jedno dziecko wyniosła – **411,04 zł.**

Zadanie polegało na zorganizowaniu wyjazdowych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży z wrocławskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, w szczególności dla dzieci i młodzieży ze środowisk patologicznych, z uwzględnieniem zajęć programowych z zakresu profilaktyki antyalkoholowej, przeciwdziałania uzależnieniom oraz poprawy zdrowia i kondycji fizycznej.

Uczestnikami zadania były dzieci i młodzież w wieku od 6 do 19 lat (w przypadku dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do 26 lat). Wypoczynek zorganizowany był na terenie całego kraju, największą popularnością cieszyło się Pomorze i Ziemia Lubuska, m.in.: Łeba, Dąbki, Świątouście, Darłówek, Ustka, Strzelce Krajeńskie, Pszczew.

W ramach wypoczynku dzieci i młodzież uczestniczyły w:

- zajęciach programowych z zakresu profilaktyki antyalkoholowej, przeciwdziałania uzależnieniom, w formie warsztatów, pogadanek i prelekcji, konkursów,
- zajęciach edukacyjnych o szerokiej tematyce,
- wycieczkach turystyczno - krajoznawczych: autokarowych, rowerowych, pieszych, statkiem oraz wyjściach kulturalno – oświatowych,
- grach, zabawach, konkursach i zajęciach integracyjnych,
- zajęciach sportowo – rekreacyjnych,
- zajęciach tematycznych m. in.: plastycznych, muzycznych, teatralnych, tanecznych, językowych.

Zorganizowany wypoczynek dla dzieci i młodzieży pozwolił na konstruktywne i bezpieczne spędzenie wolnego czasu. Dzieci mogły poznać alternatywne sposoby spędzenia czasu wolnego podczas wakacji.

Zajęcia profilaktyczne w ramach wypoczynku wzbogaciły wiedzę i świadomość uczestników na temat uzależnień oraz zagrożeń wynikających ze spożywania substancji psychoaktywnych, nauczyły umiejętności efektywnego odmawiania używek. Pozostałe zajęcia w ramach wypoczynku dały uczestnikom możliwość poszerzenia własnej wiedzy, zainteresowań i zdolności, nabycia i rozwinięcia umiejętności współpracy w grupie, podniesienia poczucia własnej wartości, poprawy kondycji fizycznej i zdrowia. Pomagały rozwijać pamięć i wyobraźnię, uczyły kreatywności, zdrowej rywalizacji oraz jak odnaleźć swoją rolę w

społeczeństwie i rodzinie. Pozwoliły również zminimalizować negatywne zachowania i postawy dzieci i młodzieży nabyte w środowiskach patologicznych, tj.: agresja bierna, czynna, zachowania buntownicze itp.

Dodatkowo wypoczynek wzbogaciły liczne wycieczki i atrakcje, które podniosły świadomość dzieci i młodzieży na temat regionów Polski jako obszarów atrakcyjnych pod względem kulturowym, krajobrazowym i turystycznym.

IV.4.7. Pozostałe zadania

- **Utworzenie i prowadzenie Centrum Aktywności Sportowej i Społecznej na Osiedlu Nowy Dwór we Wrocławiu wraz ze wsparciem technicznym**

Liczba zawartych umów: 1

Głównym celem realizacji zadania jest utworzenie Centrum Aktywności Sportowej i Społecznej na Osiedlu Nowy Dwór, którego założeniem jest wpływ na podniesienie poziomu integracji i aktywności społecznej, poprzez organizację czasu wolnego, promocję aktywnego i zdrowego stylu życia, realizację zajęć sportowych, wydarzeń o charakterze kulturalnym, społecznym, integrującym środowiska. Zadanie polega na utworzeniu Centrum Aktywności Sportowej i Społecznej na osiedlu Nowy Dwór we Wrocławiu przy Parafii pw. Opatrzności Bożej (zwanego dalej Centrum) wraz ze wsparciem technicznym.

Realizacja zadania będzie możliwa po dokonaniu adaptacji istniejących pomieszczeń. Najważniejszą częścią obiektu będzie sala sportowa ze ścianką wspinaczkową, której będzie towarzyszyła infrastruktura pomocnicza w postaci zaplecza oraz sanitariatów. Warunki lokalowe sprzyjają możliwości organizacji nie tylko zajęć sportowych, ale także różnorodnych imprez kulturalnych (wystaw, projekcji filmowych, warsztatów, spotkań z ciekawymi ludźmi), co w sposób znaczący wpłynie na podniesienie poziomu integracji i aktywności społecznej mieszkańców osiedla Nowy Dwór.

Zadanie będzie trwało do końca 2016 roku. W 2014 roku zrealizowany został pierwszy etap zadania – "Przygotowanie wielobranżowej dokumentacji", w tym: projektu koncepcyjnego z wizualizacjami, wielobranżowego projektu budowlanego i wykonawczego, przedmiarów robót, kosztorysów inwestorskich, wielobranżowych specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót.

- **Szukamy talentów na World Games – Wrocław 2014**

Liczba zawartych umów: 2

Celem realizacji zadania było propagowanie wiedzy o sportach świata (dyscyplinach, które nie są reprezentowane na igrzyskach olimpijskich) we wrocławskich szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. W ramach zadania zorganizowano 13 imprez sportowo- rekreacyjnych pn. „The World Games 2017 – wiem wszystko!” w szkołach podstawowych i gimnazjalnych; 4 rozgrywki sportów świata w szkołach ponadgimnazjalnych; Młodzieżowe Igrzyska sportów Świata na stadionie Miejskim w dniu 10.06.2014 r. oraz promocję sportów świata w internecie i mediach społecznościowych. Szacuje się, że wydarzenia na stadionie zgromadziły około **12.000** osób.

- **Sportowa wyspa**

Głównym celem realizacji zadania było utworzenie przestrzeni sportowo rekreacyjnej, gdzie mieszkańcy zapoznawali się z nowymi dyscyplinami sportowymi w ten sposób promowano szczególne sporty nieolimpijskie. W ramach zadania zagospodarowano 7 wakacyjnych weekendów (soboty i niedziele).

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Planszowe podróże 2014**

Głównym celem realizacji zadania była integracja społeczna z naciskiem na integrację pokoleniową poprzez wykorzystanie gier planszowych. W ramach projektu odbyła się seria 8 spotkań z grami planszowymi o charakterze edukacyjnym na Wyspie Słodowej.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Wrocław Games Fest 2014**

Głównym celem realizacji zadania było przeprowadzenie 4 edycji Międzynarodowego Festiwalu Gier Planszowych – Wrocław Games Fest 2014, co pozwoli na integrację społeczną z dużym naciskiem na integrację między pokoleniową. W ramach projektu uczestnicy mogli poznać ponad 500 różnych gier z całego świata. Festiwal zgromadził około **1.500** osób.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Sportowa wyspa, sportowe otrzęsiny Wrocławia**

Głównym celem realizacji zadania było zwiększenie świadomości społecznej w temacie aktywnego spędzania czasu wolnego oraz postaw prozdrowotnych. W ramach projektu odbyły się pikniki sportowe na Wyspie Piaskowej i na trzech kampusach uczelni wrocławskich.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Międzynarodowy Turniej Speed Badmintona – Victor Wrocław Open 2014**

Zadanie było realizowane w okresie: 19.09.2014 - 11.10.2014 r.

Zadanie polegało na zorganizowaniu międzynarodowego turniej speed badmintona rangi 250 pkt ISBO w kategoriach wiekowych: U12, U14, U18, Men Open, Women Open, Open Double.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

IV.5. Bezpieczeństwo i porządek publiczny

IV.5.1. Realizacja „Programu Poprawy Bezpieczeństwa we Wrocławiu w latach 2013-2016” (Uchwała Nr XXXII/724/12 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 października 2012 r.)

- **Realizacja zadania „Bezpiecznie nad wodą”**

W ramach zadania zapewniono patrole wodne w okresie wakacyjnym: od 15.06.2014 r. do 06.10.2014 r. Działanie to realizowała organizacja (WOPR) wyłoniona w postępowaniu konkursowym.

Wyposażenie, struktury organizacyjne i jej zaplecze techniczne pozwoliło na sprawne przeprowadzenie zadań. W trakcie podejmowanych działań udział wzięło ok. 18 ratowniczek i ratowników posiadających uprawnienia zawodowe sterotorzysty i medyczne Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy z tytułem ratownika, zgodnie z zapisami nowej ustawy o bezpieczeństwie osób na obszarach wodnych. Dodatkowo 6 społeczników z uprawnieniami ratownika WOPR brało udział w realizacji zadania. Sprzęt stanowiło 6 statków ratowniczych: kabinowych i otwarto pokładowych, w tym szybki skuter wodny z platformą ratowniczą, pływające na zmianę oraz samochód ratowniczy. Wykorzystano też Bazę Ratowniczą Alarmowo-Szkoleniową Dolnośląskiego WOPR we Wrocławiu z biurami, Centrum Koordynacji Ratownictwa Wodnego, bazą noclegową, łącznością i sprzętem ratowniczym.

W ramach zadania uruchomiono patrole wodne na wrocławskich akwenach: w soboty i niedziele przez 8 godz. i w tygodniu 4 godz. dziennie – pomiędzy 10.00 a 18.00. Zapewniono całodobowy dyżur ratowników. Z uwagi na okresowe wysokie stany wód oraz intensywne opady deszczu, godziny patroli ulegały przesunięciu lub zawieszeniu. Łącznie kadra i społecznicy przepracowali 3,5 tys. godzin. Do wykonania zadania zużyto 4,2 tys. litrów paliwa i ponad 950 litrów płynów chłodzących.

Adresatami zadania byli mieszkańcy Wrocławia oraz przyjezdni turyści i wczasowicze, głównie uprawiający turystykę kajakową, sporty wodne oraz wędkarstwo. Podczas patroli zapewniono bezpieczeństwo i prowadzono akcje ratownicze. W ramach zadania przeprowadzono kilkadziesiąt interwencji, kilkanaście akcji ratunkowych, w tym nocne. Szacunkowo, w okresie trwania zadania, jego adresatami było ponad **8.500** osób.

IV.5.2. Pozostałe zadania

- **Profilaktyka i informacja o destrukcyjnej działalności sekt, niektórych ruchów religijnych i pseudoreligijnych**

Liczba zawartych umów: 1

Celem realizacji zadania była ochrona Wrocławian przed manipulacją psychologiczną, doktrynalną i ideologiczną oraz niesienie pomocy ludziom uwikłanym w sekty i uzależnionym od indoktrynacji psychicznej, a także ich

bliskim i przyjaciółom. W ramach zadania prowadzona była działalność informacyjno-edukacyjna w zakresie niebezpieczeństw związanych z działalnością sekt, udzielana była pomoc dla rodzin oraz dla osób będących pod wpływem sekt. W czerwcu 2014 zorganizowano konferencję dla środowisk związanych zawodowo z profilaktyką i informacją o destrukcyjnej działalności sekt. W ramach zadania przeprowadzono grę miejską ukazującą Wrocławianom problem psychomanipulacji, w której udział wzięło **44** studentów pedagogiki oraz **166** przechodniów.

- **Lokalny ośrodek pn. „Kibice Razem”**

W 2014 roku kontynuowano zadanie, które powstało w 2010 roku na bazie sprzyjających okoliczności czyli przyznanie Polsce organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Mężczyzn „Euro 2012™” realizowane w formie powierzenia zadania Fundacji „Convention Bureau-Wrocław”, która prowadziła lokalny ośrodek pn. „Kibice Razem”, który miał na celu zminimalizowanie zachowań agresywnych, a także przekonań o charakterze rasistowskim wśród niektórych polskich kibiców piłkarskich za pomocą długoterminowej pracy edukacyjno-pedagogicznej polegającej na bezpośrednim i codziennym kontakcie z grupą docelową. Jak również miał na celu wspieranie pozytywnych wzorców kibicowania, a także tendencji zmierzających do demokratyzacji środowiska kibiców, jego upodmiotowienia i wyzwolenia z dominacji grup o charakterze chuligańskim. Do głównych zadań ośrodka należało: prowadzenie lokalu przy ul. Szewskiej we Wrocławiu, praca pedagogiczna z kibicami, współpraca z takimi instytucjami jak kluby sportowe, władze miejskie, szkoły, lokalne media, stowarzyszenia oraz udział w meczach piłkarskich, praktykach, stażach i spotkaniach dotyczących ww. zadania na terenie Polski i Europy.

IV.6. Edukacja

IV.6.1. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez popularyzację osiągnięć nauki, kultury i wolontariatu oraz podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności jak i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień

- **Dodatkowe zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży**

Liczba zawartych umów: 12

Celem realizacji zadania było podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności, rozwijanie kreatywności, zainteresowań i uzdolnień dzieci i młodzieży poprzez uczestnictwo w zajęciach dodatkowych popularyzujących osiągnięcia nauki/kultury/wolontariatu.

Realizacja projektów odbywała się w czasie wolnym od obowiązkowych zajęć edukacyjnych jako zajęcia dodatkowe (pozalekcyjne, pozaszkolne) w formach aktywnych.

W ramach projektów realizowano zajęcia rozwijające aktywność, zainteresowania, uzdolnienia m.in. w dziedzinach:

- społecznej, w tym wolontariat, pogotowie uczniowskie,
- naukowej, w tym z zakresu nauk ścisłych (zabawy matematyczne, nauka programowania), zajęcia logorytmiczne, ekologiczne (recykling odpadów elektronicznych, przyrodnicze zajęcia terenowe i stacjonarne zajęcia ekorozwojowe),
- artystycznej, w tym origami płaskie, warsztaty artystyczne (ceramiczne, graficzne, malarskie, plastyczne i teatralne), warsztaty z rękodzieła tradycyjnego z różnych kultur (biżuteria łemkowska, tkactwo na minikrosnach, wycinanki kurpiowskie i łowickie, filcowanie, wyplatanie sznurów metodą średniowieczną, kwiaty z bibuły), warsztaty instrumentalne z wykorzystaniem starych instrumentów, muzykoterapia, warsztaty fotograficzne, pantomima, zajęcia taneczne – nauka tańców i przyśpiewek ludowych, zajęcia muzyczne – zajęcia grupowej emisji głosu,
- sportowo-rekreacyjnej, w tym zajęcia żeglarskie, survivalowe, kajakowe, motorowodne.

Zajęcia dostosowano do wieku, potrzeb rozwojowych, aspiracji i problemów uczestników zadania.

Łączna liczba uczestników - **8.965**.

IV.6.2. Wsparcie programów dotyczących aktywności, przedsiębiorczości, samorządności oraz przygotowania do rynku pracy dzieci i młodzieży

• Aktywizacja młodzieży do działań związanych z Młodzieżowym Budżetem Obywatelskim

Liczba zawartych umów: 1

Celem realizacji zadania było wspomaganie działań związanych z Młodzieżowym Budżetem Obywatelskim, wzmocnienie postaw obywatelskich młodzieży oraz promocja wolontariatu.

Młodzieżowy Budżet Obywatelski to nowoczesna formuła wspierania aktywności społecznej i obywatelskiej młodzieży oraz wzmacniania kluczowych kompetencji – współpracy w zespole, działania projektowego, przedsiębiorczości – poprzez wykorzystanie metodyki edukacji pozaformalnej: uczenia się przez działanie i partycypację.

Adresatem zadania była młodzież w wieku do 21 roku życia.

Zadanie przyjęte do realizacji to projekt, którego głównym celem było wzmocnienie postaw obywatelskich wśród młodzieży poprzez organizację konkursu i wsparcie realizacji projektów nieformalnych grup młodzieżowych. W ramach zadania zorganizowano konkurs na realizację samodzielnych projektów i inicjatyw społecznych na rzecz lokalnych społeczności Wrocławia przez nieformalne grupy młodzieżowe, któremu towarzyszyły działania wspierające młodzież w ramach realizacji projektów. Konkurs wsparty został działaniami promocyjno – informacyjnymi, a młodzieżowe grupy uzyskały wsparcie merytoryczne, logistyczne i finansowe w realizacji swoich pomysłów. W ramach zadania zrealizowano **29** autorskich projektów, a każdy z nich dofinansowano w

kwocie maksimum 1.000,00 PLN. Przebieg i efekty wszystkich projektów prezentowano na bieżąco na stronie internetowej www.ies.org.pl oraz na profilu www.facebook.com/iesorgpl. Młodzieżowy Budżet Obywatelski Wrocławia to projekt, który poprzez wykorzystanie metod edukacji pozaformalnej: uczenia się przez działanie i partycypację wspierał aktywność społeczną i obywatelską młodzieży oraz rozwój kompetencji kluczowych, takich jak współpraca w zespole, działanie projektowe oraz przedsiębiorczość.

Wykaz zgłoszonych projektów prezentuje tabela nr 10.

Tabela nr 10

lp.	tytuł projektu	opis projektu	grupa
1	W szachy grasz, tęgi umysł masz	Projekt realizowany w Świetlicy Środowiskowej Tobiaszki. W listopadzie warsztaty gry w szachy dla dzieci ze szkoły podstawowej. Nauka gry na szachownicy dla trzech graczy. W grudniu turniej dla dzieci z warsztatów oraz osób zaproszonych.	grupa działająca przy Świetlicy Środowiskowej Tobiaszki
2	Druga Strona – Internetowe Czasopismo Międzyszkolne	Utworzenie strony internetowej, na której młodzi ludzie mogą dzielić się swoją twórczością, poglądami, tworzyć społeczność oraz czytać artykuły na interesujące ich tematy. Jest to miejsce, w którym można przeczytać ciekawą prozę, artykuły o różnej tematyce, recenzje z dziedziny kultury, poezję, poznać nowe przepisy kulinarne, podzielić się swoją twórczością, podyskutować o czyjejś twórczości.	grupa nieformalna
3	Zjazd Gwiazd – przegląd talentów	Projekt skierowany do dzieci i młodzieży z jednej z wrocławskich świetlic środowiskowych oraz dzieci uczęszczających do szkoły podstawowej przy Dziennym Ośrodku Psychiatrii i Zaburzeń Mowy dla Dzieci i Młodzieży a także dla mieszkańców domu pomocy ARKA – osób niepełnosprawnych umysłowo.	grupa działająca przy Świetlicy Środowiskowej Tobiaszki
4	Mikołajkowe zawody na ergometrach wioślarskich dla uczniów X LO we Wrocławiu	Zawody odbyły się w LO nr X we Wrocławiu w dniu 4 grudnia 2014 roku. Odbyły się również warsztaty w ramach zajęć pozalekcyjnych, podczas których prowadzono naukę prawidłowego wiosłowania i podnosiły sprawność fizyczną uczestników.	grupa nieformalna
5	Mikołajkowe potyczki w GM 2	Zawody sportowe w Gimnazjum nr 2, które odbyły się 4 grudnia.	grupa nieformalna
6	Sport, muzyka i rekreacja, to nasza motywacja	Cykl zajęć dla młodych ludzi, m.in. zawody sportowe w różnych dyscyplinach sportowych, domowe kino, karaoke. Całość odbyła się na Praczach Odrzańskich w świetlicy środowiskowej oraz sali sportowej. Zajęcia rozpoczęły się 20 listopada a zakończyły dyskoteką 6 grudnia.	grupa działająca przy świetlicy środowiskowej na Praczach Odrzańskich

7	Warsztaty na ergometrach oraz andrzejkowe i mikołajkowe zawody dla uczniów Gimnazjum nr 15 im. Profesorów Lwowskich	W listopadzie odbyły się warsztaty na ergometrach wioślarskich w Gimnazjum nr 15 we Wrocławiu. 28 listopada miały miejsce andrzejkowe zawody indywidualne a 5 grudnia mikołajkowe zawody dla zespołów.	grupa z klubu wioślarskiego Pegaz
8	Mikołajkowy Turniej Piłki Nożnej	Gimnazjaliści przygotowali turniej piłki nożnej dla Szkoły Podstawowej nr 2 we Wrocławiu. Całość odbyła się w tygodniu poprzedzającym Mikołajki.	grupa nieformalna
9	Mikołajki na sportowo! Zawody sportowe w Szkole Podstawowej nr 71 we Wrocławiu	Zorganizowano zawody sportowe dla dzieci z SP 71 w dniu 5 grudnia w godzinach 9-12.	grupa nieformalna
10	Ekologia na wesoło	Zajęcia dla dzieci ze SP 17. Gry i zabawy uświadamiające uczniom jak ważne jest dbanie o środowisko. Rozwijanie kreatywności i umiejętności pracy w grupie. Odbył się również konkurs z nagrodami dla dzieci.	grupa z Zespołu Szkół Ekonomicznych
11	Mikołajkowy zawrót głowy	Przygotowano Mikołajki w Schronisku i noclegowni Św. Brata Alberta dla bezdomnych, kobiet i matek z dziećmi. Zajęcia plastyczne, gry i zabawy z dziećmi, które przebywają w schronisku oraz krótki poczęstunek.	grupa z Zespołu Szkół Ekonomicznych
12	Czternastka dla środowiska! – działania propagujące segregację śmieci w Gimnazjum nr 14 we Wrocławiu	Warsztaty na temat ochrony środowiska i segregacji śmieci w Gimnazjum nr 14 we Wrocławiu oraz zakup pojemników na śmieci do gabinetów.	Samorząd uczniowski GIM 14
13	Zimowe Mistrzostwa Wrocławia FIFA 2015	Mistrzostwa przeprowadzono na terenie osiedla Pracze Odrzańskie w dniu 6 grudnia.	grupa działająca przy świetlicy środowiskowej na Praczach Odrzańskich
14	Wystawa grafiki w Księgarni Hiszpańskiej Elita	Zaprezentowano artystyczną sylwetkę jednego z członków grupy projektowej. Wystawa prac w Księgarni Hiszpańskiej Elita.	grupa nieformalna
15	Warsztaty o zdrowym trybie życia	Przeprowadzono warsztaty o zdrowym żywieniu, podczas przerw rozdawano jabłka, marchewki a także ulotki.	grupa z klubu wioślarskiego Pegaz
16	Mikołaj dla dzieci z placówek wsparcia dziennego	Zorganizowano Mikołajki dla dzieci ze świetlic środowiskowych oraz Ogniska Wychowawczego.	grupa z Ogniska Wychowawczego

17	Mikołajkowe Rugby	Uczniowie z gimnazjum przy Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii zorganizowali mikołajkowy turniej Rugby.	grupa z Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii
18	Turniej Gier Planszowych	Zorganizowano turniej gier planszowych w ZOW Stowarzyszenie Pomocy „Iskierka”.	grupa z Ogniska Wychowawczego
19	Operacja Dehejtyzacja - jak radzić sobie z przemocą w sieci	Młodzież z ogniska wychowawczego nr 5 przeprowadziła działania zwiększające świadomość o przemoc słowną w internecie. Celem projektu było kształtowanie umiejętności komunikacyjnych, rozróżnienie hejtu od konstruktywnej krytyki. W trakcie projektu nakręcano filmy instruktażowo – informacyjne o agresji w sieci i stopniowo udostępniano je na portalu społecznościowym.	grupa z Ogniska Wychowawczego
20	Kampania promocyjna w ramach czasopisma Druga Strona	Reklama czasopisma internetowego prowadzonego przez młodzież.	grupa nieformalna
21	Radiowęzeł dla 6	Zakupiono głośnik do szkolnego Radiowęzła. Na przerwach były podawane informacje z życia szkoły, a także osiedla.	uczniowie GIM 6
22	Tydzień bez stresu	Tydzień bez stresu w GIM 2, zaprezentowano uczniom sposoby i metody radzenia sobie ze stresem oraz informowano uczniów o skutkach stresu. Przygotowano pokoje relaksacyjne, aktywne przerwy (joga, pilates).	uczniowie GIM 2
23	Andrzejkowy Bieg jako początek cyklicznych biegów dla dzieci i młodzieży	Zachęcano młodzież do co sobotnich biegów.	grupa nieformalna
24	Gra w klasy i inne wygibasy - czyli dzień gier planszowych	Młodzież z ośrodka socjoterapii pokazała kolegom z ośrodka, że można za pomocą planszy i innych dodatków bardzo ciekawie i konstruktywnie spędzić czas.	grupa z Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii
25	Ogrodnisko - spotkanie edukacyjne dotyczące zdrowego odżywiania połączone z sadzeniem warzyw i ziół	Spotkanie edukacyjne dla dzieci z placówek wsparcia dziennego, zapoznanie się z zasadami zdrowego żywienia, z zaletami jedzenia warzyw i ziół, dekorowanie doniczek oraz sadzenie warzyw i ziół.	grupa z Ogniska Wychowawczego
26	Konkurs wiedzy o kraju i regionie	Przygotowano konkurs dla dzieci ze SP 45 z dziedzin takich jak historia, geografia, kultura i tradycja Polska. Zachęcano dzieci do nauki tych przedmiotów.	grupa nieformalna
27	I Ty możesz zostać Świętym Mikołajem	Zorganizowano Mikołajki dla dzieci z Dziennego Ośrodka Psychiatrii i Zaburzeń Mowy dla Dzieci i Młodzieży.	grupa nieformalna

28	Na tropie gwiazdkowych prezentów - zimowe zabawy na sportowo	Uczniowie gimnazjum zorganizowali gry i zabawy dla dzieci z Przedszkola nr 71. Celem projektu było rozwijanie wśród rówieśników postaw opiekuńczych względem młodszych dzieci, a także zainteresowanie maluchów sportem.	grupa nieformalna
29	Ergometry w gimnazjum nr 27 - zawody mikołajkowe dla wszystkich klas	Młodzież z klubu wioślarskiego PEGAZ zorganizowała zawody dla wszystkich klas na ergometrach wioślarskich.	grupa z klubu wioślarskiego Pegaz

Łączna liczba osób realizujących projekty we wszystkich grupach – **106**.

• **„Wsparcie edukacji w zakresie przedsiębiorczości” – Spotkania z krasnalem Złotóweczką**

Liczba zawartych umów: 1

Cel realizacji zadania:

- wsparcie systemu edukacji pod kątem wdrożenia narzędzia edukacyjnego w klasach 0 – 1 wrocławskich szkół podstawowych, w szczególności objętych Programem „Od inspiracji do kreacji”,
- rozpoznawanie, nabywanie i ćwiczenie cech znamionujących przedsiębiorczość,
- popularyzacja cech znamionujących przedsiębiorczość, takich jak: aktywność, kreatywność, umiejętność dostrzegania szans i ich wykorzystania, umiejętność oceny ryzyka i gotowość do jego podjęcia, nauka gospodarowania pieniędzmi i robienia przemyślanych, potrzebnych zakupów stosownie do możliwości finansowych, umiejętność pracy w zespole, kojarzenie faktów i wyciąganie trafnych wniosków, innowacyjność w rozumieniu ciągłego poszukiwania twórczych rozwiązań,
- dostarczenie nauczycielom nauczania wczesnoszkolnego gotowego niekonwencjonalnego narzędzia edukacyjnego w zakresie edukacji.

Okres realizacji zadania: 01.09.2014 – 31.12.2014.

Projekt dedykowany był dzieciom klas 0 – 1 wrocławskich szkół podstawowych. W trakcie jego realizacji 50 klas wzięło udział w spotkaniach przeprowadzonych w siedzibie Wrocławskiego Centrum Twórczości Dziecka. Każde spotkanie składało się z interaktywnego spektaklu teatralnego, którego treść służyła realizacji celów zadania, o których mowa w punktach 1-4 powyżej oraz warsztatów – plastycznych i teatralnych. Podczas warsztatów plastycznych dzieci przygotowywały pacynki bohaterów spektaklu, a podczas warsztatów teatralnych odgrywały scenki na temat zachowań przedsiębiorczych przy użyciu własnoręcznie wykonanych pacynek, co dodatkowo utrzymywało przekazywane treści edukacyjne. Warsztaty służyły również wzmocnieniu wiary we własną kreatywność oraz inspiracji dzieci do zabaw dotyczących przedsiębiorczości w szkole i w domu.

Efekty:

- udział w projekcie wzięło **1.200** dzieci wraz z nauczycielami z 50 klas 0-1 wrocławskich szkół podstawowych,
- zrealizowano 25 spotkań,
- wzrost wiedzy uczestników w zakresie objętym projektem potwierdzony grupową ankietą ewaluacyjną,
- 135 zdjęć dokumentacji fotograficznej,

- 2 scenariusze warsztatów – teatralnych i plastycznych,
- 1 komplet scenografii i kostiumów do spektaklu,
- dystrybuowano 100 plakatów i 200 ulotek.

- **„Praworządny licealista – warsztaty dla Parlamentu Młodzieży Wrocławia”**

Zadanie było realizowane w okresie: 03.03.2014 - 22.04.2014 r.

Projekt rozpoczął się od wykładu inauguracyjnego, w którym wzięło udział ponad 100 osób, został on powtórzony podczas sesji Parlamentu Młodzieży Wrocławia w dniu 26 marca 2014 r. i wzięło w nim udział ok. **60** uczestników. Kolejnym etapem było przeprowadzenie warsztatów, podzielonych na dwa bloki tematyczne: tolerancja i prawa człowieka oraz prawo wokół nas. Zadania zakończyło się przeprowadzeniem symulacji rozprawy sądowej, w której wzięło udział ok. **150** osób.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **„Akademia umiejętności obywatelskich – warsztaty dla Parlamentu Młodzieży Wrocławia”**

Zadanie było realizowane w okresie: 03.03.2014 - 18.04.2014 r.

W ramach zadania zorganizowano w dniach 4 - 6 kwietnia 2014 r. warsztaty dla członków Parlamentu Młodzieży Wrocławia. W warsztatach uczestniczyły **24** osoby (19 uczestników i 5 osób kadry). Młodzież w czasie zajęć dydaktycznych odbyła warsztaty z zakresu: pracy w grupie i budowania zespołu, negocjacji i komunikacji w grupie, autoprezentacji).

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

IV.6.3. Pozostałe zadania

- **Konkursy edukacyjne „Wędrówki szlakiem wartości”**

Zadanie było realizowane w okresie: 05.04.2014 - 01.07.2014 r.

Cykl dolnośląskich konkursów edukacyjnych skierowany był do dzieci i młodzieży ze wszystkich szkół dolnośląskich. Konkursy odbywały się w różnych kategoriach, m.in. konkurs literacki, recytatorski, monodramu, poezji śpiewanej, małej formy teatralnej, plastyczny, multimedialny, wiedzy o Dolnym Śląsku. W konkursach wzięło udział ok. **1.200** uczestników, drogą eliminacji wyłoniono **109** laureatów. Zorganizowana została również Gala Laureatów.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Wspomaganie działań związanych z wyborem Wrocławia jako miejsca nauki. Konferencja naukowa - stan i kierunki rozwoju nauk administracyjnych**

Zadanie było realizowane w okresie: 06.10.2014 - 30.10.2014 r.

W ramach zadania zorganizowano konferencję naukową pn. Stan i kierunki rozwoju nauk administracyjnych oraz wydano publikację konferencyjną. Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Jestem więc muszę myśleć – 2014**

Zadanie było realizowane w okresie: 06.10.2014 - 29.12.2014 r.

Warsztaty „Jestem więc muszę myśleć” zostały przeprowadzone w Gimnazjum nr 9, Gimnazjum nr 13, Gimnazjum nr 28 i składały się z czterech godzinnych zajęć. Łącznie przeprowadzono 24 godziny zajęć warsztatowych. W ramach zadania przeprowadzono również 3 dwugodzinne debaty pt. „Człowiek jest dobry czy zły z natury?”.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Letnie warsztaty musicalowe dla dzieci i młodzieży**

Zadanie było realizowane w okresie: 15.07.2014 - 20.09.2014 r.

Projekt polegał na stworzeniu przez 30 osobową grupę dzieci i młodzieży w wieku 7-17 lat scenicznego przedstawienia muzycznego (musicalu). Projekt stanowił przygotowanie młodych uczestników warsztatów do udziału w projektach związanych z Europejską Stolicą Kultury 2016 we Wrocławiu. Uczestnicy pod okiem instruktorów spędzili czas na Letnich Warsztatach Musicalowych rozwijając wyobraźnię, własne zdolności i ucząc się pracy zespołowej.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **“Po nutach do gwiazd” – wakacyjna edukacja kulturalna dzieci i młodzieży**

Zadanie było realizowane w okresie: 01.07.2014 - 30.07.2014 r.

Zadanie miało na celu edukację kulturalną dzieci i młodzieży w formie wyjazdu umożliwiającego udział w 41 Międzynarodowym Festiwalu Kultury Młodzieży Szkolnej „Kielce 2014”. Festiwal odbył się w dniach 6 - 20 lipca 2014 r.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **IV Dom Ojczysty**

Zadanie było realizowane w okresie: 13.10.2014 - 19.12.2014 r.

Zadanie polegało na prowadzeniu zajęć warsztatowych: dziennikarsko – reporterskich w plenerze, zajęć międzypokoleniowych z zaproszonymi kombatantami oraz teatralnych dla grup wiekowych w Zespole Placówek Oświatowych nr 1.

Ponadto zorganizowano dwa konkursy skierowane do wszystkich wrocławskich placówek oświatowych: plastyczny „Projekt pomnika upamiętniającego przymusową pracę Polaków w czasie II Wojny Światowej we Wrocławiu” i multimedialny dla starszych „Ocalić od zapomnienia”.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

IV.6.4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie nie ujętym w uchwale (poza trybem otwartych konkursów ofert)

W zakresie nie ujętym w uchwale - poza trybem otwartych konkursów ofert współpracowano z następującymi organizacjami pozarządowymi:

1.Fundacja „Świat na Tak”. Zgodnie z Uchwałą Nr XLIV/1425/02 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 31.01.2002 r. w sprawie Ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych” i tworzenia Klubów Ośmiu – młodzieżowego wolontariatu we wrocławskich placówkach oświatowych zorganizowano w 2014 r. wrocławską edycję XX Ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych”. W Konkursie udział wzięło 30 osób w dwóch kategoriach Ósemeczka i Ośmiu Wspaniałych oraz zgłoszono 15 grup wolontariuszy w kategorii Zgłoszenia Grupowe. W kategorii „Ośmiu Wspaniałych Wrocławia” wybrano łącznie 8 osób ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, 3 osoby w kategorii „Ósemeczka”, 3 wyróżnienia w kategorii „Ośmiu Wspaniałych” oraz 4 wyróżnienia w kategorii zgłoszenia grupowe.

2.Stowarzyszenie AIESEC przy Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu. W ramach współpracy realizowano projekt pod nazwą „International Kindergarten” skierowany do dzieci w wieku przedszkolnym. Wykaz placówek realizujących projekt zawarty jest w tabeli nr 11.

Tabela nr 11

Lp	Placówka	Liczba wolontariuszy	Dofinansowanie
1	Przedszkole nr 58	2	3 100
2	Przedszkole nr 22	1	1 550
3	Przedszkole nr 8 (Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 12)	1	350
4	Przedszkole nr 133 (Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 1)	1	1 550
5	Przedszkole nr 30 (Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 13)	1	1 550
6	Zespół Żłobkowo-Przedszkolny nr 3	2	3 100
7	Przedszkole nr 140	1	1 820
8	Zespół Żłobkowo - Przedszkolny nr 2	1	1 400
9	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 5	1	1 820
10	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 4	1	1 820
11	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 3	2	2 380
12	Przedszkole nr 107	1	1 400
	RAZEM	15	21 840

3.Fundacja „Promyk Słońca” jako Lider Projektu „Nowy model nauczania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i nauczanych indywidualnie”.

Projekt realizowany w okresie 02 kwietnia 2012 r. do 30 maja 2014 r. w ramach POKL. Łączny budżet projektu wynosi 1 691 053 zł, z czego na rok 2014 po stronie Partnera – Miasta Wrocław przypadła kwota 5 750 zł. Projektem objętych jest 50 uczniów klas IV-VI z wrocławskich szkół podstawowych i gimnazjów, którzy wykazują specyficzne potrzeby edukacyjne oraz wymagają indywidualnego nauczania ze względu na zaburzenia emocjonalne, nadpobudliwość ruchową czy choroby somatyczne oraz 15 nauczycieli z wrocławskich szkół podstawowych i gimnazjów. Celem projektu jest wypracowanie i upowszechnienie nowego modelu narzędzia pozwalającego na zwiększenie efektywności nauczania i zmniejszenie uciążliwości nauczania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniów nauczanych indywidualnie. Nowym sposobem nauczania będzie nauczanie uczniów za pomocą komunikatora internetowego, dzięki któremu uczniowie będą mogli korzystać z dodatkowych pozalekcyjnych zajęć oraz konsultacji z psychologiem i pedagogiem. W ramach projektu zostanie utworzone Ponadzkolne Centrum Nauczania, które zostanie wyposażone w komputery dla 15 nauczycieli prowadzących zdalnie zajęcia dodatkowe. Dodatkowo 50 uczniów objętych projektem zostanie wyposażonych w zestaw: notebook z kamerą internetową, pióro elektroniczne, mikrofon ze słuchawkami, dzięki czemu będą mogli brać udział w dodatkowych zajęciach w domu.

4.Fundacja „Dzielnica Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań” przy realizacji projektu „Edukacja w Miejscach Pamięci”. W roku 2014 zrealizowano ścieżki kulturowe dla uczniów klas piątych szkół podstawowych, prowadzonych przez Gminę Wrocław. Od kwietnia do grudnia 2014 zorganizowano 127 warsztatów, w których wzięło udział 131 klas, w tym 3.070 uczniów oraz 100 nauczycieli.

5.Stowarzyszenie Sędziów Polskich "IUSTITIA" Oddział we Wrocławiu. W roku szkolnym 2013/2014 oraz 2014/2015 realizowano projekt edukacyjny skierowany do uczniów szkół gimnazjalnych, którego celem jest zapoznanie młodzieży z podstawowymi zasadami uczestnictwa w obrocie prawnym oraz funkcjonowaniem wymiaru sprawiedliwości w Rzeczypospolitej Polskiej. Udział w projekcie brali:

- W roku szkolnym 2013/2014: Gimnazja nr 16, 17, 18, 19, 34, 39,
- W roku szkolnym 2014/2015: Gimnazjum nr 12 w Zespole Szkół nr 24, Gimnazja nr 9, 13, 24, 25, Lotnicze Zakłady Naukowe, Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych, Liceum Ogólnokształcące nr XXX w Zespole Szkół Nr 6.

6.Dom Spotkań im. Angelusa Silesiusa przy realizacji projektu „DWIE KULTURY-JEDNO PRZEDSZKOLE”. W projekcie uczestniczą: Przedszkole nr 89, Przedszkole nr 99 oraz Przedszkole nr 33. Projekt realizowany jest w ramach programu Obywatele dla Demokracji, finansowanego z Funduszy EOG. Projekt zakłada przeciwdziałanie wykluczeniu dzieci romskich z edukacji przedszkolnej i stworzenie modelu integracji w przedszkolach publicznych. W pierwszym okresie projektu zrealizowana została wizyta studyjna w Norwegii. Podczas wizyty partner norweski dzielił się doświadczeniami z procesu integracji przedszkolnej dzieci grupy Trevellers, o bardzo podobnej charakterystyce kulturowej do Romów. W czasie wizyty nauczycielki spędziły jeden dzień w szkole i przedszkolu, w którym zintegrowane są już dzieci Travellers, odwiedziły Muzeum Travellersów w miejscowości Elverum, spotkały się z liderami tej społeczności. Wizyta odbyła się w dniach 9-12 listopada 2014 r.

7.Fundacja Integracji Społecznej PROM. Uczniowie pochodzenia romskiego z wrocławskich szkół otrzymali stypendia motywacyjne oraz zostali wyposażeni w

podręczniki i pomoce dydaktyczne. Środki pochodziły z dotacji przekazanej przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki.

8.Towarzystwo Miłośników Wrocławia wraz z Biurem Rady Miejskiej Wrocławia Urzędu Miejskiego Wrocławia przy realizacji:

- XIX edycji Wielkiej Nagrody Wrocławia - celem przedsięwzięcia było połączenie wszystkich konkursów poświęconych historii, tradycji, kulturze i problemom współczesnego Wrocławia w jeden wspólny cykl. Dodatkowo istotne było uaktywnienie szkół podstawowych i gimnazjów Wrocławia w zdobywaniu wiedzy o Wrocławiu, podjęcie działań zmierzających do poznawania środowiska szkoły, osiedla i miasta, tworzenie warunków do pobudzania tożsamości regionalnej i kształtowania świadomości małej ojczyzny.
- XI edycji Przedszkolnej Nagrody Wrocławia – celem przedsięwzięcia było połączenie wszystkich przedszkolnych konkursów dotyczących historii, tradycji, kultury i problemów współczesnego Wrocławia w jeden wspólny cykl. Dodatkowo istotne było uaktywnienie placówek przedszkolnych Wrocławia w popularyzacji wiedzy o Wrocławiu, podjęcie działań zmierzających do poznania środowiska, przedszkola, osiedla i miasta.
- VI edycji Magnum Praemium Wratislaviae – celem przedsięwzięcia było uaktywnienie uczniów szkół ponadgimnazjalnych Wrocławia w zdobywaniu wiedzy o własnym mieście, podjęcie działań zmierzających do poznania środowiska szkoły, osiedla i miasta, tworzenie warunków do pobudzania tożsamości regionalnej i kształtowania świadomości małej ojczyzny.

9.Szkolny Związek Sportowy przy realizacji projektu „Mały Mistrz”. Projekt jest realizowany od września 2014 r. w 50 wrocławskich szkołach podstawowych. Główną ideą projektu jest zachęcenie uczniów klas I-III szkół podstawowych do zdobywania nowych umiejętności ruchowych oraz podnoszenia sprawności fizycznej, kształtowania odpowiednich nawyków i postaw, w tym zwłaszcza dotyczących zdrowego stylu życia, a także podniesienie atrakcyjności zajęć, wzmocnienie roli nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej i wychowania fizycznego.

10.Stowarzyszenie Kino Nowe Horyzonty przy realizacji projektu pn.

- „KINO SZKOŁA KULTURA”. Realizowano dwie edycje projektu:
  - I edycja w okresie od stycznia do sierpnia 2014 r. polegała na prezentacji kina artystycznego i autorskiego. W tej edycji uczestniczyły 42 szkoły podstawowe, 23 gimnazja i 28 szkół ponadgimnazjalnych. Podczas I edycji projektu realizowane były zagadnienia podzielone na poszczególne cykle dotyczące kwestii wychowawczych, wielokulturowości i konfliktu w grupie,
  - II edycja w okresie od grudnia 2014 r. do kwietnia 2015 r. W projekcie bierze udział 41 szkół podstawowych, 36 gimnazjów i 29 szkół ponadgimnazjalnych i 2 Młodzieżowe Domy Kultury. Podczas II edycji projektu realizowane są zagadnienia: Między pokoleniami i w rodzinie; Realizacja pasji i bycie sobą; Poszukiwanie tożsamości i korzeni.
  - Program zajęć dostosowany jest do wieku i możliwości uczniów, zwraca uwagę na wpływ mechanizmów społecznych i historycznych, na życie zwykłego człowieka. Uczy zasad współżycia społecznego w tym równości i solidarności oraz aktywnego odbioru tekstów kultury.
- AKADEMIA FILMOWA” - zaawansowany kurs praktyki filmowej, w trakcie którego uczestnicy pod okiem ekspertów uczyli się od podstaw tworzenia filmu (jak napisać scenariusz filmu, wykonać zdjęcia,

zmontować film). Premierowe pokazy stworzonych filmów – dokumentu i fabuły odbyły się w sierpniu 2014 w Kinie Nowe Horyzonty.

- „FILMOTEKA SZKOLNA. NOWE HORYZONTY EDUKACJI FILMOWEJ”. W programie dofinansowania zakupu całorocznych karnetów dla uczniów uczestniczyło 15 szkół (w tym: 9 szkół podstawowych, 3 gimnazja i 3 szkoły ponadgimnazjalne).
- „WYCHOWANIE W KINIE” - cykl całorocznych warsztatów psychologiczno-wychowawczych dla nauczycieli o charakterze kursu doskonalącego. Spotkania składały się z projekcji filmu związanego z poruszonym zagadnieniem (m.in. relacje uczeń-nauczyciel, konflikty w grupie rówieśniczej, tożsamość, przemoc psychiczna i fizyczna, odpowiedzialność), dyskusji i ćwiczeń warsztatowych.

11.Fundacja WrOpenUp oraz Wrocławskie Centrum Informacji Społecznej. W 2014 r. rozpoczęto II edycję konkursu kreatywnego „WrOpenUp”, którego celem jest promowanie wielokulturowości oraz postaw tolerancji wśród młodzieży Wrocławia. Konkurs kierowany jest do uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, a efektem finalnym Konkursu tegorocznej edycji jest stworzenie wspólnej interaktywnej Wielokulturowej Mapy Wrocławia.

12.Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji przy realizacji:

- programu *Partnerskie Projekty Szkół – Comenius*, w którym uczestniczy 15 placówek (w tym 1 przedszkole, 3 szkoły podstawowe, 3 gimnazja, 6 zespołów szkół i 2 licea). Czas realizacji projektów to 1.08.2013 – 31.08.2015 r. Projekty te mają na celu promowanie współpracy międzynarodowej wśród wrocławskich szkół, co stwarza możliwość wzajemnego uczenia się, wymiany najlepszych praktyk oraz rozwijania struktur współpracy międzynarodowej. Dofinansowanie szkoły wykorzystują głównie na wyjazdy zagraniczne, w których uczestniczą uczniowie oraz kadra nauczycielska;
- programu *Erasmus + (Edukacja szkolna)*, w którym udział bierze 5 szkół (w tym 3 szkoły podstawowe i 2 zespoły szkół). W zależności od placówki projekty trwają od roku do trzech lat. Mają na celu rozwijanie wśród młodzieży i kadry nauczycielskiej wiedzy o różnorodności kultur i języków europejskich oraz zrozumienia jej wartości oraz pomaganie młodym ludziom w nabyciu podstawowych umiejętności i kompetencji życiowych niezbędnych dla rozwoju osobistego, przyszłego zatrudnienia i aktywnego obywatelstwa europejskiego;
- programu *Uczenie się przez całe życie – Leonardo da Vinci – Projekty Mobilności „Po doświadczenie do Francji – zagraniczne praktyki zawodowe dla techników ekonomistów”* – w okresie od 01.10.2013 r. do 31.12.2014 r. Celem ogólnym projektu jest podniesienie kwalifikacji uczniów Zespołu Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych oraz zwiększenie ich mobilność i konkurencyjność na europejskim rynku pracy. Podczas jego trwania zaplanowano dla uczniów cykl zajęć kulturowo-językowych mających na celu pogłębienie znajomości języka francuskiego i angielskiego, w szczególności w zakresie słownictwa specjalistycznego, poznanie kultury innego kraju oraz odbycie praktyk przez uczniów w Lycee Aristide Briand podczas których polscy uczniowie będą mogli zapoznać się z podstawami organizacji i zarządzania zakładami we francuskiej gospodarce;
- programu Erasmus+ „Praktyki zawodowe dla uczniów LZN, jako szansa rozwoju zawodowego i osobistego” w okresie od 01.07.2014 r. do 30.06.2015 r. Celem głównym projektu jest zwiększenie mobilności uczniów oraz zdobycie nowych kompetencji zawodowych, społecznych i

językowych przez uczniów Lotniczych Zakładów Naukowych. Podczas trwania projektu zaplanowano dla uczniów cykl zajęć międzykulturowych, językowych i pedagogicznych oraz odbycie praktyk przez polskich uczniów, podczas których zapoznają się z podstawami organizacji i zarządzania zakładami w krajach partnerskich (Włochy, Niemcy).

13.Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, przy realizacji projektu pn. „Włączenie nowych technik konsultacyjnych do procesów konsultowania polityk publicznych Gminy Wrocław”. Celem projektu jest stworzenie mechanizmów konsultowania i wdrażania rozwiązań z zakresu polityki oświatowej. Projekt realizowany w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 5.4.2. Rozwój dialogu obywatelskiego, ma na celu opracowanie standardów konsultacji społecznych oraz upowszechnienie wiedzy o technikach konsultacyjnych we Wrocławiu. W ramach projektu realizowane były warsztaty z zaangażowaniem przedstawicieli organów doradczych w zakresie polityki oświatowej, a od września 2014 roku na stronie www.wroclaw.pl umieszczono ankietę online do przeprowadzenia konsultacji społecznych Założeń do Strategii Edukacyjnej Miasta Wrocławia. Projektowi jest poświęcony rozdział nr IV.7.4 niniejszego sprawozdania.

14.Dolnośląskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Zespołem Downa „Razem” – kontynuacja programu pilotażowego dla dzieci z Zespołem Downa – w przedszkolach i szkołach podstawowych (Przedszkole nr 8, Przedszkole nr 109, Szkoła Podstawowa nr 8, Szkoła Podstawowa nr 9, Szkoła Podstawowa nr 26).

15.Dolnośląskie Stowarzyszenie na rzecz Autyzmu - kontynuacja współpracy w zakresie rozwiązywania problemów uczniów z autyzmem. Zespół Placówek Oświatowych nr 2 udostępnia pomieszczenia w swojej siedzibie przy ul. Głogowskiej 30 na potrzeby Klubu Aktywności „Po Drodze” dla osób z autyzmem.

16.Dolnośląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży z MPDZ „Ostoja” – kontynuacja współpracy w zakresie organizowania kształcenia, rewalidacji i rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych oraz organizowania dowozu dzieci niepełnosprawnych do Ośrodka Rewalidacyjno – Edukacyjnego przy ul. Górnickiego, prowadzonego przez „Ostoję”.

17.Stowarzyszenie „A jednak” – kontynuacja współpracy w zakresie zorganizowania i funkcjonowania świetlicy terapeutycznej dla uczestników zespołów rewalidacyjnych w SOSW nr 1 ul. Wejherowskiej 28 (w okresie od 1.01.2014 r. do 31.06.2014 r.).

18.Stowarzyszenie „Jest Człowiek” – kontynuacja współpracy w zakresie zorganizowania i funkcjonowania świetlicy terapeutycznej dla uczestników zespołów rewalidacyjnych w SOSW nr 10 przy ul. Parkowej 27.

19.Centrum Sztuki WRO, Barka na Odrze. Fundacja Otwartego Muzeum Techniki, Stowarzyszenie Wratislaviae Amici, Towarzystwo Miłośników Wrocławia, Stowarzyszenie TuiTam, Fundacja Hobbit

Kontynuacja współpracy w zakresie realizacji projektu „Szkoła w Mieście”. Uczniowie mają organizowane obowiązkowe zajęcia lekcyjne z wykorzystaniem zasobów stowarzyszeń i organizacji w przestrzeni Miasta, dzięki czemu zajęcia są bardzo atrakcyjne, a lekcje fascynujące zarówno dla uczniów jak i dla nauczycieli. W projekcie bierze udział 45 szkół, które zaplanowały zajęcia w 72 instytucjach/organizacjach, w tym w 6 organizacjach pozarządowych. Realizacja podstawy programowej w różnych instytucjach/organizacjach, powoduje, że uczniowie są jednocześnie współtwórcami zajęć, warsztatów, doświadczeń. Uczniowie uczą się zaangażowania, współpracy, aktywności obywatelskiej, wrażliwości na potrzeby innych, wolontariatu, uczą się korzystać z szeroko rozumianych dóbr kultury.

20.Kolegium Tutorów Towarzystwa Edukacji Otwartej (od 2013 r. przekształcone w Fundację Kolegium Tutorów).

Kontynuacja współpracy w programie **"Tutor- wychowawca we wrocławskiej szkole"**. Projekt ma na celu pomoc uczniom wrocławskich szkół w odkryciu i określeniu własnych możliwości w zakresie uzdolnień, potencjału, uwarunkowań psychofizycznych i społecznych przy użyciu metody tutoring (metoda indywidualnej pracy z uczniem opierająca się na regule mistrz – uczeń). Tutoring to m.in. zbudowanie mocnych relacji pomiędzy uczniami i nauczycielami, opartych na zaufaniu, pomoc uczniom wrocławskich szkół w adaptacji szkolnej, wzmocnienie motywacji do nauki. W zakresie realizacji programu, którego podstawowym elementem jest zmiana systemu opieki szkolnej z grupowego „wychowawstwa klasowego”, na zindywidualizowany tutorski, skierowany w swoim zadaniu opiekuńczo-wychowawczym i relacjach na każdego ucznia z osobna. Tutoring funkcjonuje łącznie w 21 gimnazjach, w 5 liceach ogólnokształcących, 1 technikum oraz 2 szkołach specjalnych, w których łącznie w roku 2014 zaangażowanych było **422 tutorów**.

21.Polski Związek Pływacki – współpraca w zakresie funkcjonowania i finansowania szkoły mistrzostwa sportowego – Liceum Ogólnokształcącego Mistrzostwa Sportowego nr I w Zespole Szkół nr 4 im. Komisji Edukacji Narodowej (podpisana umowa).

22.Polski Związek Lekkiej Atletyki – w zakresie funkcjonowania i finansowania szkoły mistrzostwa sportowego – Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego nr II w Zespole Szkół nr 22.

Gmina Wrocław udzieliła w 2014 roku dotacji podmiotowych szkołom i placówkom oświatowym, dla których organem prowadzącym są organizacje pozarządowe (dotacje podmiotowe udzielane na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. systemie oświaty) zgodnie z tabelą nr 12.

Tabela nr 12

LP	Organizacja pozarządowa (osoba prowadząca)	Liczba szkół/ placówek prowadzonych przez podmiot i dotowanych przez Miasto Wrocław	Nazwa szkoły/placówki prowadzonej przez organizację	Liczba uczniów, na których przekazano dotację	Kwota przekazanych dotacji podmiotowych w 2014 roku
1	"Handicap" Stowarzyszenie na Rzecz Wyrównywania Szans Rozwojowych Dziecka o Obniżonej S Stawowa 1a, 50-015 Wrocław	3	Spółeczna Specjalna Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia "Handicap" Spółeczna Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy Stowarzyszenia "Handicap" Spółeczne Gimnazjum Specjalne Stowarzyszenia "Handicap"	629	1 713 478,40
2	Diecezja Wrocławska Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP-	8	Gimnazjum Integracyjne	4 442	9 707 663,69

	Ewangelickie Centrum Diakonii i Edukacji im. ks. Marcina Lutra Wejherowska 28, 54-239 Wrocław		Liceum Ogólnokształcące Specjalne		
			Niepubliczny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Specjalny		
			Polsko-Niemiecka Szkoła Podstawowa		
			Przedszkole Niepubliczne Wesołe Nutki		
			Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy		
			Technikum Ekonomiczne Specjalne		
			Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna		
3	Dolnośląski Zakład Doskonalenia Zawodowego we Wrocławiu Biskupia 10a, 50-148 Wrocław	1	Dolnośląski Zakład Doskonalenia Zawodowego we W-u Zespół Szkół Zasadnicza Szkoła Zawodowa	580	416 150,06
4	Dolnośląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Mózgowym Porażeniem Dziecięcym Stawowa 1A, 50-015 Wrocław	1	Ośrodek Rehabilitacyjno- Edukacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych	2 296	4 053 798,60
5	Dolnośląskie Stowarzyszenie Terapii Behawioralnej dla Osób z Autyzmem „Aktywny Umysł” ul. Młodych Techników 58, 53-645 Wrocław	1	Niepubliczna Szkoła Terapii Behawioralnej dla Dzieci z Autyzmem we Wrocławiu	88	379 003,20
6	Fundacja "Czas dla Dzieci" Stabłowicka 95, 54-062 Wrocław	1	Przedszkole Publiczne "Pod Wierzbami"	627	499 149,00
7	Fundacja "Familijny Poznań" Staszica 15, 60-526 Poznań	26	"Mała Biedronka"	17 115	13 901 723,10
			"Pluszowy Miś"		
			"U Krecika"		
			Publiczna Szkoła Podstawowa Leonardo		
			Publiczna Szkoła Podstawowa Marco Polo		
			Publiczne Przedszkole "Columbus"		

			Publiczne Przedszkole "Marco Polo"		
			Publiczne Przedszkole COGITO		
			Publiczne Przedszkole GALILEO		
			Publiczne Przedszkole LEONARDO		
			Publiczne Przedszkole LOGICUS		
			Publiczne Przedszkole OMNIBUS		
			Publiczne Przedszkole PITAGORAS		
			Publiczny Punkt Przedszkolny "Jacek i Agatka"		
			Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familiijny Poznań "Bolek i Lolek"		
			Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familiijny Poznań "Chatka Puchatka"		
			Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familiijny Poznań "Czerwony Kapturek"		
			Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familiijny Poznań "Jaś i Małgosia"		
			Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familiijny Poznań "Mały Żeglarz"		
			Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familiijny Poznań "Monika i Kulfon"		
			Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familiijny Poznań "Radosna Kraina"		

			Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań "Radosne Jeżyki"		
			Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań "Wesoła Ciuchcia"		
			Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań "Wesoła Pszczółka"		
			Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań "Wesoły Puchacz"		
			Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań "Zaczarowany Ołówek"		
8	Fundacja "Promyk Słońca" Żłota 61/100, 00-819 Warszawa	2	Niepubliczna Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna "Promyk Słońca"	2 981	3 031 575,55
			Publiczne Przedszkole Integracyjne "Promyk Słońca"		
9	Fundacja "Strachota" Swojczycka 118, 51-501 Wrocław	1	Ekologiczne Przedszkole Niepubliczne	1 697	1 112 555,33
10	Fundacja "Optimum" Rybacka 17, 53-656 Wrocław	2	Społeczna Szkoła Podstawowa "Optimum"	1 273	541 410,05
			Społeczne Gimnazjum "Optimum"		
11	Fundacja Dialogu Kultur Etz Chaim Żelazna 57, 53-429 Wrocław	1	Szkoła Podstawowa Dialogu Kultur Etz Chaim	522	498 740,34
12	Fundacja Edukacji Międzynarodowej Zielińskiego 38, 53-534 Wrocław	2	Dwujęzyczna Szkoła Podstawowa "ATUT" Fundacji Edukacji Międzynarodowej	3 845	1 671 844,13
			Dwujęzyczne Gimnazjum "ATUT" Fundacji Edukacji Międzynarodowej		

13	Fundacja im. Pauli Ollendorff Jastrzębia 18-20, 53-148 Wrocław	1	Szkoła Podstawowa Szalom Alejchem	627	640 870,42
14	Fundacja Integracji Dzieci i Młodzieży Dolnego Śląska "PRIMUS" Matejki 16a, 50-333 Wrocław	2	Gimnazjum "PRIMUS"	2 712	1 150 251,00
			Szkoła Podstawowa "PRIMUS"		
15	Fundacja Oświatowa "EKOLA" Zielińskiego 56, 53-534 Wrocław	2	Gimnazjum "EKOLA"	3 422	1 524 850,48
			Szkoła Podstawowa "EKOLA"		
16	Fundacja Fundacja Oświatowa Etz Chaim Macedońska 7/13, 51- 113 Wrocław	1	Szkoła Podstawowa Tikkun Olam	121	126 615,04
17	Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży "Salvator" Królewiecka 9, 58-300 Wałbrzych	1	Integracyjny Punkt Przedszkolny "Romano drom pe fedyr dzipen" we Wrocławiu	23	7 610,42
18	Fundacja Fundacja Pro Mathematica Muchoborska 18, 54-424 Wrocław	1	Przedszkole Niepubliczne we Wrocławskim Parku Technologicznym "Technoludek"	724	454 309,51
19	Fundacja Wolne Inicjatywy Edukacyjne Skwierzyńska 34a, 53- 522 Wrocław	2	Przedszkole Wolne Inicjatywy Edukacyjne	978	422 066,79
			Wrocławska Szkoła Przyszłości		
20	Fundacja Fundacja Wspierania Aktywności Lokalnej "FALA" Władysława Syrokomli 6, 51-141 Wrocław	1	Szkoła Podstawowa AMS we Wrocławiu	20	8 653,00
21	Fundacja Fundacja Wychowanie dla Przyszłości Marchewkowa 19, 52- 311 Wrocław	1	Niepubliczna Szkoła Podstawowa Montessori we Wrocławiu	347	157 265,68
22	Inspektorat Towarzystwa Salezjańskiego Św. Jana Bosko Plac Grunwaldzki 3, 50-	2	Prywatne Gimnazjum Salezjańskie im. Św. Edyty Stein	3 469	1 538 930,41

	377 Wrocław		Prywatne Salezjańskie Liceum Ogólnokształcące im. Św. Dominika Savio we Wrocławiu		
23	Międzynarodowa Federacja Modern Ju-Jitsu Królewska 12, 67-200 Głogów	1	Policealna Szkoła Edukacji Europejskiej we Wrocławiu	4 737	1 195 481,89
24	Parafia Ewangelicko-Augsburska Opatrzności Bożej we Wrocławiu Kazimierza Wielkiego 29, 50-077 Wrocław	1	Przedszkole Niepubliczne Językowo-Muzyczne Wesołe Nutki	1 002	594 659,67
25	Rzymsko-Katolicka Parafia p.w. Ducha Świętego Bardzka 2/4, 50-517 Wrocław	1	Rzymsko-Katolicka Parafia p.w. Ducha Świętego - Domowe Przedszkole "Duszek"	254	80 369,03
26	Spółeczne Stowarzyszenie Prasoznawcze "STOPKA" J. Piłsudskiego 83, 18-403 Łomża	1	Policealne Studium Farmaceutyczne we Wrocławiu	257	92 321,73
27	Stowarzyszenie "Dolnośląska Akademia Wyobraźni" Armii Krajowej 32/3, 50-329 Wrocław	1	Przedszkole Akademia Wyobraźni	336	196 069,47
29	Stowarzyszenie Centrum Współpracy Europejskiej Orzeszkowej 80a, 50-311 Wrocław	2	Niepubliczna Szkoła Podstawowa eNTe	1 020	592 061,45
			Przedszkole Językowe eNTe		
30	Stowarzyszenie Edukacji Integracyjnej Żelazna 36, 53-428 Wrocław	2	Spółeczne Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi "Amigo"	1 645	2 526 923,18
			Spółeczne Integracyjne Liceum Ogólnokształcące "AMIGO"		
31	Stowarzyszenie Edukacyjne Chrześcijan "ARKA" Stalowowolska 24/26, 53-404 Wrocław	2	Chrześcijańska Szkoła Podstawowa	1 785	760 835,25
			Gimnazjum Stowarzyszenia Edukacyjnego Chrześcijan "Arka"		

32	Stowarzyszenie na rzecz Edukacji i Rodziny "Nurt" Braci Gierymskich 156-158, 51-640 Wrocław	3	Przedszkole "Zdrój"	1 263	667 285,27
			Szkoła Podstawowa "Iskry"		
			Szkoła Podstawowa "Zdrój"		
33	Stowarzyszenie Ogród Wyobraźni Młodych Techników 58, 53-645 Wrocław	1	Leonardo da Vinci Niepubliczna Szkoła Podstawowa	965	488 605,21
34	Stowarzyszenie pod Wezwaniem matki Bożej Nieustającej Pomocy "Przyjaciele Seniorów" Kraszewskiego 2, 50-229 Wrocław	1	Przedszkole Niepubliczne "Dzielne Dzieciaki-dziewczynki i chłopaki"	342	202 738,30
35	Stowarzyszenie Rozwoju Osiedla Świniary Pęgowska 34, 51-180 Wrocław	2	Niepubliczna Szkoła Podstawowa	769	466 384,61
			Niepubliczne Przedszkole Stowarzyszenia Rozwoju Osiedla Świniary		
36	Stowarzyszenie Wspierania Burs i Internatów "Adept" Jemiołowa 48/48, 53-426 Wrocław	2	Bursa Szkolna	2 430	2 122 337,70
			Niepubliczny Specjalny Ośrodek Wychowawczy dla Młodzieży Słabosłyszącej		
37	Towarzystwo Działań dla Samorozwoju Kielczowska 43/3, 51-315 Wrocław	2	Autorskie Gimnazjum Samorozwoju GASSA	1 457	674 762,23
			Spółeczne Liceum Ogólnokształcące Autorska Szkoła Samorozwoju ASSA		
38	Towarzystwo Edukacji Otwartej Robotnicza 36/38, 53-608 Wrocław	2	Spółeczne Liceum Ogólnokształcące "ALA"	1 566	774 914,46
			Spółeczne Liceum Ogólnokształcące "ALA" - Internat		
39	Wrocławskie Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży "Bajka" Kłodnicka 22, 54-218 Wrocław	1	Przedszkole Niepubliczne "Bajka"	1 133	671 646,97
40	Zakrzowskie Stowarzyszenie Edukacyjne "Rodzina" Zatorska 11, 51-213 Wrocław	3	Punkt Przedszkolny "Małe Żaki"	160	56 026,90
			Punkt Przedszkolny "Skrzaty"		

			Spółeczna Szkoła Podstawowa Zakrzowskiego Stowarzyszenia Edukacyjnego "RODZINA"		
41	Zgromadzenie Córek Maryi Wspomożycielki (Siostry Salezjanki) Św. Jadwigi 11, 50-266 Wrocław	3	Niepubliczna Szkoła Podstawowa Sióstr Salezjanek im. Jana Pawła II we Wrocławiu Niepubliczne Gimnazjum Sióstr Salezjanek im. Jana Pawła II we Wrocławiu Niepubliczne Przedszkole Sióstr Salezjanek	5 415	2 702 734,51
42	Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia Żytnia 3/9, 01-014 Warszawa	4	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy dla Dziewcząt Niedostosowanych Społecznie Niepubliczna Szkoła Podstawowa Specjalna im. Matki Teresy Potockiej w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym dla Dziewcząt Niedostosowanych Społecznie Niepubliczna Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna im. Matki Teresy Potockiej we Wrocławiu Publiczne Gimnazjum Specjalne dla dziewcząt niedostosowanych społecznie w Młodzieżowym Ośrodku Wycho	964	3 045 768,10
43	Zgromadzenie Sióstr Służebniczek N.M.P. Klasztorna 2, 47-150 Leśnica	1	Katolickie Przedszkole Niepubliczne "Ochronka" im. bł. E.Bojanowskiego	572	339 199,75
44	Zgromadzenie Sióstr Św. Elżbiety Św. Józefa 1/3, 50-329 Wrocław	1	Przedszkole Zgromadzenia Sióstr Św. Elżbiety	3 613	2 143 000,17
45	Zgromadzenie Sióstr Św. Jadwigi (Siostry Jadwizanki) Sępa Szarzyńskiego 29, 50-351 Wrocław	1	Przedszkole Sióstr Jadwizanek	2 425	1 478 956,29

46	Zgromadzenie Sióstr Św. Józefa Prusa 28/II/b, 50-319 Wrocław	1	Przedszkole Sióstr Św. Józefa	1 065	631 217,70
47	Zgromadzenie Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej we Wrocławiu (Urszulanki Czarne) Nankiera 16, 50-140 Wrocław	6	Internat Liceum Ogólnokształcącego Sióstr Urszulanek UR we Wrocławiu Internat Przyszkolny przy Publicznym Gimnazjum Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej Liceum Ogólnokształcące Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej Internat Przyszkolny przy Prywatnym Żeńskim Liceum Ogólnokształcącym Sióstr Urszulanek UR Prywatne Żeńskie Liceum Ogólnokształcące Sióstr Urszulanek we Wrocławiu Publiczne Gimnazjum Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej we Wrocławiu	2 309	1 624 615,43
RAZEM		108		86 022	67 687 429,47

IV. 7. Działalność wspomagająca organizacje pozarządowe

IV.7.1. Wrocławskie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych SEKTOR 3

Liczba zawartych umów: 1

Fundacja UMBRELLA prowadziła Wrocławskie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3, które poprzez świadczone usługi przyczyniało się do usamodzielniania nowo powstałych organizacji oraz doskonalenia pracy organizacji już działających.

Wrocławskie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3 było czynne od poniedziałku do czwartku w godzinach 9:00 – 20:00, a w piątki w godzinach 9:00 – 18:00. Niektóre wydarzenia organizowane przez Centrum lub inne podmioty odbywały się również w weekendy.

W Centrum Sektor 3 w 2014 roku miały miejsce wydarzenia oraz prowadzone były szkolenia, wyszczególnione w rozdziale III.4.1, poświęconym tej tematyce w niniejszym sprawozdaniu.

Statystykę działań w Centrum Sektor 3, skierowanych do organizacji pozarządowych w 2014 prezentuje tabela nr 13.

Tabela nr 13

Statystyka działań w Centrum Sektor 3 w 2014 roku							
	Doradztwo i konsultacje (liczba osób)	Liczba godzin		Wynajem sal		Stanowiska komputerowe (liczba osób, które skorzystały ze stanowiska)	Liczba organizacji, które skorzystały ze wsparcia
		doradztwa	konsultacji	ilość osób korzystających z sal	liczba udostępnień sal		
styczeń	126	85,5	38,75	1.832	141	98	89
luty	100	48,75	31,25	1.753	140	68	79
marzec	106	66,5	44	2.153	169	97	108
kwiecień	94	41	42	2.403	195	90	111
maj	78	43	40	1.792	158	42	106
czerwiec	79	35,5	32,5	1.914	139	48	95
lipiec	86	35,25	45,5	1.259	98	22	61
sierpień	34	18,75	41,5	1.100	91	20	63
wrzesień	98	41,75	55,5	1.869	161	35	86
październik	89	49,75	48,5	2.459	190	53	82
listopad	75	30,5	49	1.980	154	44	90
grudzień	76	35	50,5	1.434	121	18	73
Razem I-XII	1.041	531,25	519	21.948	1.757	635	1.043
Średnia miesięczna w okresie I-XII 2014	87	44	43	1.829	146	53	87

Ponadto, Centrum Sektor 3 realizowało zadania Pozarządowego Ośrodka Kariery. Statystykę działań tego obszaru zadań prezentuje tabela nr 14.

Tabela nr 14

Statystyka działań Pozarządowego Ośrodka Kariery w Centrum Sektor 3 w 2014 roku				
	I-V	VI-IX	X-XII	łącznie 2014
liczba ofert pracy, wolontariatu, staży, praktyk w organizacjach pozarządowych zgłoszonych do POK	22	8	8	38
liczba kandydatów do pracy, wolontariatu, staży, praktyk w organizacjach, którzy zgłosili się do POK	132	57	43	232
liczba osób, które podjęły pracę, wolontariat, staż lub praktykę zawodową	9	14	7	30
liczba osób, które skorzystały z porad POK	34	42	45	121
liczba godzin szkoleniowych	39	9	27	75
liczba uczestników szkoleń (ujęta w ogólnej liczbie szkoleń)	396	28	19	443

Pracownicy POK wzięli udział m.in. w następujących wydarzeniach, podnoszących ich wiedzę i kompetencje:

- 24-25.01.2014 r. – udział w warsztacie wyjazdowym w ramach projektu "Aktywni i mobilni na rynku pracy", Drezno,
- 18.03.2014 r. – udział w sympozjum „Partnerstwo lokalne na rzecz rozwoju rynku pracy oraz aktywnych form integracji społeczno-zawodowej – rola i znaczenie, wzmocnienie działań. Współpraca niemieckiego sektora publiczno-społecznego z sektorem biznesu”, Domasław/k. Wrocławia,
- 06.03.2014 r. – udział w konferencji „Głos Biznesu: Różnorodność Inwestycją w Rozwój”, Centrum Konferencyjne WenderEDU, Wrocław,
- 25.03.2014 r. – udział w debacie „Wygrany - Wygrany. O współpracy międzysektorowej”, Wrocław,
- 10-11.04.2014 r. – udział w warsztacie wyjazdowym w ramach projektu "Aktywni i mobilni na rynku pracy", Karpacz,
- 27.05.2014 r. - udział w programie Akademia Doskonałego Projektu programu Kreatywnej Europy, Komponent Kultura,
- 29-30.05.2014 r. – udział w konferencji „Wolontariat sportowy na Dolnym Śląsku – kierunki rozwoju”, Szklarska Poręba,
- 05-06.06.2014 r. – udział w warsztacie wyjazdowym w ramach projektu "Aktywni i mobilni na rynku pracy", Karpacz,
- 24.06.2014 r. - seminarium "Spróbujmy się zrozumieć" poświęcone tematyce aktywizacji zawodowej osób niedosłyszających i niesłyszających,
- 14.09.2014 r. - spotkanie inaugurujące sieć Pozarządowych Instytucji Rynku Pracy, „Trzeci Sektor zmienia rynek pracy!”, Warszawa,
- 13-15.09.2014 r. – Ogólnopolskie Forum Inicjatyw Pozarządowych 2014, Warszawa,
- 19.09.2014 r. – Konferencja informacyjna na temat elastycznych form zatrudnienia "Bogactwo rozwiązań – kapitałem firmy", Wrocław,
- 21.09.2014 r. - Wrocławskie Targi Wolontariatu 2014, Wrocław.

IV.7.2. Wzmocnienie potencjału i profesjonalizacja wrocławskich organizacji pozarządowych

- **wsparcie merytoryczne i organizacyjne organizacji pozarządowych prowadzących placówki wsparcia dziennego w formie klubów i świetlic środowiskowych – II edycja**

Liczba zawartych umów: 1

Był to projekt wspierający świetlice i kluby środowiskowe.

Głównymi celami konkursu była:

- organizacja konsultacji merytorycznych oraz szkoleń specjalistycznych dla liderów placówek wsparcia dziennego w formie świetlic i klubów środowiskowych,
- organizacja cyklicznych imprez dla dzieci i młodzieży uczęszczających do placówek wsparcia dziennego w formie świetlic i klubów środowiskowych,
- integracja i wymiana doświadczeń klubów i świetlic środowiskowych,
- tworzenie wspólnych dla klubów i świetlic obszarów działań.

Konkurs skierowany był do:

- liderów placówek wsparcia dziennego prowadzonych w formie świetlic i klubów środowiskowych działających na terenie Wrocławia,
- dzieci i młodzieży uczęszczających do świetlic i klubów środowiskowych podczas organizowanych imprez.

W ramach realizacji zadania prowadzona była strona internetowa, na której wymieniano doświadczenia oraz informowano o wydarzeniach realizowanych przez świetlice i kluby środowiskowe w ramach projektu. W czasie trwania zadania odbywały się spotkania, na których były poruszane tematy dotyczące wymiany doświadczeń oraz problemów pojawiających się w czasie prowadzenia działań w świetlicach i klubach. Przygotowano plany wspólnie organizowanych spotkań festynów.

W ramach realizacji zadania zorganizowano następujące szkolenia, warsztaty oraz imprezy integrujące środowisko klubów i świetlic środowiskowych:

- szkolenie prawne,
- szkolenie z zakresu pierwszej pomocy,
- warsztaty z tańców integracyjnych,
- szkolenie z zasad bezpieczeństwa spędzania czasu wolnego nad wodą i na wodzie,
- szkolenie: współpraca organizacji pozarządowych z samorządem lokalnym,
- festyn z okazji Dnia Dziecka,
- warsztaty szkoleniowe będące wymianą doświadczeń między klubami,
- wyjazd szkoleniowo - integracyjny,
- Chojnka marzeń – zorganizowano integracyjne spotkanie świetlic i klubów środowiskowych, w świątecznej atmosferze kolęd i przyjaźni dzieci wspólnie dekorowały choinkę,
- wigilijna integracja świetlic i klubów środowiskowych.

- **Wsparcie organizacji pozarządowych poprzez prowadzenie Centrum Organizacji Pozarządowych Paulińska 4**

Liczba zawartych umów: 1

Fundacja Przemian Społecznych – Zmiana – Wsparcie wrocławskich organizacji pozarządowych poprzez prowadzenie Centrum Organizacji Pozarządowych

Paulińska 4. Centrum Paulińska stanowi zaplecze infrastrukturalne dla 10 organizacji.

Celem Centrum jest zapewnienie infrastruktury lokalowej dla organizacji pozarządowych, prowadzących działalność w różnych obszarach społecznych. Działalność Centrum wpisuje się w zapotrzebowanie na projekty społeczne, służące aktywizacji społecznej mieszkańców Nadodrza. Działalność Centrum stanowi jednocześnie cenne uzupełnienie dla działań rewitalizacyjnych, prowadzonych przez Miasto w rejonie Nadodrza.

- **Wsparcie techniczne ośrodka rehabilitacyjno-edukacyjnego dla dzieci niepełnosprawnych**

Dolnośląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży z MPDZ „Ostoja” – Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjny dla dzieci niepełnosprawnych funkcjonuje w budynku przy ul. Górnickiego 37a, projekt ten przewidywał: wymianę i modernizację instalacji ciepłej i zimnej wody użytkowej oraz kanalizacji sanitarnej wraz z instalacją zestawu rozdzielczego instalacji c.o., remont pokrycia dachowego.

- **Wsparcie doradcze w zakresie składania ofert i sprawozdań dla organizacji pozarządowych realizujących zadania publiczne powierzane/wspierane przez Gminę Wrocław „Do wiedzieć”**

Zadanie było realizowane w okresie: 13.01.2014 - 11.04.2014 r.

W okresie 13.01.2014 - 11.04.2014 w dniu robocze w godz. 7:30-15:30 doradca pełnił dyżur w Biurze ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, będąc do dyspozycji przedstawicieli organizacji pozarządowych planujących realizację bądź realizujących zadania publiczne przez Gminę Wrocław. O usłudze informowano za pomocą internetowych narzędzi informacji Fundacji „Umbrella” i na stronie internetowej www.wroclaw.pl w zakładce NGO.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **„Tydzień aktywności społecznej NGO – kampania edukacyjna”**

Zadanie było realizowane w okresie: 10.05.2014 - 15.06.2014 r.

Zadanie polegało na realizacji kampanii edukacyjnej i cyklu audycji telewizyjnych. Powstały 4 audycje dotyczące współpracy międzysektorowej, z pokazaniem dobrych praktyk tej współpracy. Audycje realizowane były pod wspólną nazwą „Społeczna Super Moc”. Działania w ramach projektu były realizowane w okresie poprzedzającym Dolnośląskie Targi Organizacji Pozarządowych 2014. Działania były kierowane do aktywnych obywateli, przedstawicieli NGO, JST i biznesu z terenu Miasta Wrocławia.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

IV.7.3. Projekt „Standaryzacja działalności wrocławskiego sektora pozarządowego

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego - Program Operacyjny Kapitał Ludzki Poddziałanie 5.4.2 "Rozwój dialogu obywatelskiego". Gmina Wrocław/ BWO/ CIS realizowała projekt w okresie od 01.07.2012 r. do 31.03.2014 r. Celem projektu było usprawnienie działalności wrocławskiego sektora pozarządowego i pomoc organizacjom w dostosowaniu stosowanych procedur do wymogów grantodawców, systemu prawnego i nowoczesnych metod zarządzania. Dzięki podjętym działaniom zwiększyła się jakość świadczonych przez organizacje działań i oraz ich bezpieczeństwo. Założenia projektu obejmowały współpracę z organizacjami zarówno na etapie tworzenia standardów, jak ich wdrażania.

Zadania projektu obejmowały:

- podniesienie jakości działań z zakresu pożytku publicznego przez 110 wrocławskich organizacji pozarządowych,
- wypracowanie standardów w zakresie procedur prawnych, aspektów rachunkowo-księgowych oraz mechanizmów zarządzania projektami, na podstawie przeprowadzonej analizy działalności wrocławskich NGO (wypracowane procedury konsultowano z NGO oraz z administracją publiczną),
- wdrożenie wypracowanych standardów wśród 50 wrocławskich NGO,
- upowszechnianie standardów – oprócz kampanii promocyjno - informacyjnej, 60 organizacji uczestniczyło w szkoleniach z zakresu wdrażania standardów.

W 2014 roku projekt realizowany był w ramach partnerstwa przez Gminę Wrocław (Partnera w projekcie) reprezentowaną przez Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi i przy współpracy z Centrum Integracji Społecznej wraz z Stowarzyszeniem Euro - Concret (Lider projektu).

W 2014 roku w projekcie uczestniczyły **44** organizacje pozarządowe, które poddały się audytowi wewnętrznemu oraz przystąpiły do wdrażania standardów pracy NGO w zakresie prawa, księgowości lub zarządzania.

W ramach projektu w 2014 roku Gmina Wrocław / BWO/ CIS realizowały następujące zadania:

- prowadzenie, aktualizacja platformy informacyjnej / strony www projektu <http://www.iwroclaw.pl/standaryzacjango>,
- prowadzenie działań promocyjnych i upowszechniających,
- spotkania konsultacyjne z liderem projektu, udział w spotkaniach roboczych Grupy Sterującej,
- dystrybucja publikacji dotyczącej standardów,
- organizacja konferencji upowszechniającej, dotyczącej wypracowanych standardów.

IV.7.4. Projekt „Włączenie nowych technik konsultacyjnych do procesów konsultowania polityk publicznych Gminy Wrocław”

Projekt jest realizowany w okresie od sierpnia 2013 do maja 2015 przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej (Lider Projektu) w partnerstwie z Gminą Wrocław (Partner Projektu).

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego - Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet V. Dobre rządzenie, Działanie 5.4 Rozwój potencjału trzeciego sektora, Poddziałanie 5.4.2 Rozwój dialogu obywatelskiego.

Celem projektu jest zwiększenie o 20% konsultowanych dokumentów przy wykorzystaniu opracowanych w projekcie metod konsultacyjnych w Gminie Wrocław, w szczególności opracowanie technik konsultacji społecznych, podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności przedstawicieli NGO oraz pracowników samorządowych w zakresie komunikacji społecznej i konsultacji społecznych, przetestowanie standardów wykorzystania technik konsultacyjnych w trakcie realizacji konsultacji społecznych na przykładzie Rocznego Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi (RPWOP) i założeń polityki oświatowej Wrocławia (strategii oświatowej Miasta Wrocławia – SOMW - rozdział nr IV.6.4 pkt. 13 niniejszego sprawozdania).

Założenia projektu obejmują współpracę z organizacjami zarówno na etapie opracowywania technik konsultacyjnych jak i ich wdrażania.

Grupę docelową projektu stanowią organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie mające siedzibę na terenie Wrocławia (20 osób – 13 kobiet i 7 mężczyzn) oraz specjaliści odpowiedzialni za przygotowywanie i konsultowanie aktów prawa miejscowego m.in. z Urzędu Miejskiego Wrocławia i jednostek miejskich Gminy Wrocław (20 osób – 13 kobiet i 7 mężczyzn).

Zadania projektu obejmują:

- zaplanowanie i wdrożenie konsultacji społecznych w zakresie RPWOP, w tym m.in. analiza aktów prawa miejscowego regulujących proces konsultacji społecznych RPWOP oraz istniejącej „infrastruktury konsultacji” we Wrocławiu pod kątem możliwych do zastosowania technik konsultacyjnych, ocena dotychczasowej praktyki i technik konsultowania RPWOP, wypracowanie rekomendacji dotyczących sposobu wykorzystania znanych technik konsultacyjnych w ramach systemu konsultacji opisanego w prawie miejscowym, wypracowanie założeń do RPWOP na rok 2015,
- zaplanowanie i wdrożenie konsultacji społecznych w zakresie założeń do strategii oświatowej Miasta Wrocławia, w tym m.in. opracowanie i redakcja wersji diagnozy i założeń możliwej do przekazania do szerokiej konsultacji, opracowanie narzędzia ankietowego on-line do przeprowadzenia szerokich konsultacji społecznych kierowanych do osób zaangażowanych w funkcjonowanie oświaty,
- upowszechnienie wiedzy o technikach konsultacyjnych, w tym m.in. szkolenia i warsztaty dotyczące efektywnego stosowania rekomendowanych narzędzi konsultacji, konferencja podsumowująca projekt, opracowanie, druk i kolportaż poradnika konsultacji społecznych.

W 2014 roku w ramach powyższego zadania przeprowadzono 4 warsztaty ewaluacyjne, podczas których dokonano oceny dotychczasowej praktyki i technik konsultowania RPWOP, 4 warsztaty planowania partycypacyjnego (wypracowanie rekomendacji dotyczących sposobu wykorzystania znanych technik konsultacyjnych w ramach systemu konsultacji w prawie miejscowym), 4 warsztaty konsultacyjne technikami planowania partycypacyjnego (wypracowanie założeń do RPWOP 2015, a następnie ocena ostatecznej wersji przedłożonej przez Urząd Miejski Wrocławia), 2 warsztaty ewaluacyjne (ocena dotychczasowej praktyki i technik konsultowania RPWOP).

W warsztatach wzięło udział 20 przedstawicieli NGO oraz 20 przedstawicieli Gminy Wrocław.

W 2014 roku w ramach powyższego zadania przeprowadzono warsztaty doradcze dla grup mieszanych przedstawicieli NGO i przedstawicieli GW dotyczące efektywnego stosowania rekomendowanych narzędzi konsultacji (3 warsztaty - konsultacje decyzji strategicznych i 3 warsztaty - konsultacje decyzji taktycznych).

Partnerem projektu ze strony Gminy Wrocław jest Zarząd Obsługi Jednostek Miejskich.

IV.7.5. Pozostałe zadania

- **I Forum organizacji młodzieżowych „Wspólnie dla Przyszłości”**

Zjazd „Wspólnie dla Przyszłości” miał formę trzydniowego forum o charakterze szkoleniowym i integracyjnym dla około **200** członków organizacji młodzieżowych z całej Polski, zwłaszcza zaangażowanych w działania na rzecz społeczeństwa obywatelskiego i kształtowania postaw patriotycznych. Uczestnicy forum wzięli udział w blokach warsztatowych oraz w inspirujących wykładach i dyskusjach z ekspertami z Polski i zagranicy. Projekt miał charakter otwarty dla aktywnych społecznie osób z całego kraju. Projekt ma zainicjować cykl corocznych spotkań, nastawionych na szkolenia, warsztaty, integrację środowiska organizacji młodzieżowych oraz networking.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

IV.8. Działania proekologiczne

IV.8. 1. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży

- **Kampania edukacyjna „Moje Miasto – Czyste Miasto”**

Liczba zawartych umów: 1

Celem realizacji zadania była poprawa stanu porządkowego miasta poprzez zmianę zachowań mieszkańców i uświadomienie osobistej odpowiedzialności za czystość Wrocławia.

Konkurs był spójny merytorycznie z założeniami planowanego przez Miasto projektu edukacyjnego „Moje Miasto – Czyste Miasto”, który ma obejmować kampanię edukacyjną promującą postawy odpowiedzialności za stan porządkowy miasta we wszystkich grupach wiekowych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Realizacja zadania zakładała poprawę czystości Wrocławia w wyniku zwiększenia świadomości mieszkańców w zakresie własnej odpowiedzialności za porządek w mieście poprzez propagowanie właściwych zachowań (wrzucanie śmieci do koszy ulicznych a nie na ulicę, właściwa segregacja odpadów i dbałość o porządek w miejscach gromadzenia odpadów, sprzątanie po psach, nienaklejanie plakatów i ogłoszeń w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, nieniszczenie elewacji budynków poprzez wykonywanie grafitti, rysunków i napisów - ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży gimnazjalnej, nieniszczenie i niezaśmiecanie taboru komunikacji miejskiej) oraz negowanie działań niewłaściwych.

Zajęcia edukacyjne w EkoCentrum Wrocław” miały na celu propagowanie pozytywnych postaw dotyczących odpowiedzialności za czystość w mieście wśród dzieci i młodzieży. Jego odbiorcami były dzieci i młodzież z wrocławskich szkół i placówek, a także nauczyciele i opiekunowie. Pośrednio odbiorcami zadania byli także mieszkańcy Wrocławia, głównie jako rodziny, sąsiedzi bezpośrednich odbiorców zadania. Działania przewidziane w projekcie skupiały się na wypracowaniu atrakcyjnych narzędzi edukacyjnych służących do przekazywania treści związanych z czystością w mieście, prowadzeniu warsztatów dla nauczycieli, dzieci i młodzieży (śmiecenie odpada oraz Wrocław - naturalnie piękny) oraz przeprowadzeniu dwóch akcji Moje Miasto – Czyste Miasto podczas imprez lokalnych we Wrocławiu.

Zawarto 1 umowę na realizację projektu w okresie od 01.04.2014 r. do 31.12.2014 r.

Łączna liczba uczestników – **680**.

IV.8.2. Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt

Schronisko prowadzone jest w ramach umowy wieloletniej (2012-2016) przez Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce.

W ramach zadania publicznego zapewniono opiekę psom, kotom i sporadycznie innym zwierzętom przebywającym w Schronisku.

Opieka polegała głównie na:

- zapewnieniu schronienia przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi,
- karmieniu i pojeniu stosownie do potrzeb,

- szczepieniach profilaktycznych,
- ochronie przed pasożytami wewnętrznymi i zewnętrznymi,
- sterylizacji chirurgicznej zakwalifikowanych do zabiegu zwierząt,
- leczeniu zwierząt chorych,
- codziennej pielęgnacji.

Zapewniono odpowiednie warunki bytowe dla zwierząt poprzez wydzielanie pomieszczeń dla zwierząt chorych, młodych, matek z młodymi, zwierząt wrażliwych psychicznie lub agresywnych, a także poprzez rozdzielanie samic od samców oraz dbałość o stan sanitarno - higieniczny całego obiektu – sprzątaniu i dezynfekcji pomieszczeń dla zwierząt. Podczas miesięcy zimowych w przypadku wystąpienia mrozów praca rozszerzana była o dodatkowe dyżury pracowników w nocy, mające na celu zapewnienie optymalnej ochrony przed zimnem.

Zgodnie z zawartą umową, pracownicy schroniska przyjmowali zwierzęta i prowadzili dozór w placówce przez całą dobę. Schronisko przyjmowało osoby chcące adoptować zwierzęta i innych interesantów w dni powszednie, w godzinach od 8:00 do 16:30, a w soboty i niedziele od 9:00 do 15:00. Pozwoliło to na uzyskanie dobrych efektów przy adopcjach zwierząt. W roku 2014 przyjęto 2.008 psów, a 1.970 wydano nowym opiekunom oraz przyjęto 1.257 kotów a nowym opiekunom wydano 1.076 kotów. Do tak dobrego wyniku przyczyniły się również akcje promocyjne oraz edukacyjne, prowadzone przez organizację, mające na celu zachęcanie do przyjmowania zwierząt ze schroniska.

Lekarze weterynarii zatrudnieni do pracy w schronisku byli dyspozycyjni przez całą dobę w razie wystąpienia nagłych sytuacji.

W ramach wykonywanych obowiązków leczyli zwierzęta wydawane ze schroniska, które zachorowały do 14 dni od momentu adopcji.

Realizowano program zapobiegający bezdomności zwierząt obejmujący m. in. sterylizację zwierząt, poszukiwanie dla nich nowych właścicieli oraz usypianie ślepych miotów. W ramach tego programu prowadzono akcje edukacyjne mieszkańców w zakresie humanitarnego i odpowiedzialnego traktowania zwierząt, propagujące sterylizację, kastrację i znakowanie zwierząt za pomocą elektronicznych chipów.

Podjęto współpracę z Policją, Strażą Miejską i Strażą Pożarną w przypadku konieczności niesienia pomocy zwierzętom lub pomocy ludziom poszkodowanym przez zwierzęta oraz prowadzono akcje edukacyjne.

Zwierzęta bezdomne wylapywane były w sposób humanitarny z zastosowaniem przepisów o ochronie zwierząt.

Prowadzone było znakowanie zwierząt przetrzymywanych w schronisku przy pomocy elektronicznych mikroprocesorów.

Prowadzono szczegółową ewidencję zwierząt, dokumentację finansową i merytoryczną placówki.

W 2014 r.:

- Stan psów na dzień 01.01.2014 – 245,
- Przyjęto 2.008 psów,
- Wydano 1.970 psów,
- Dokonano eutanazji 33 psów,
- Uciekły 4 psy,
- Padło 11 psów,
- Stan końcowy na dzień 31.12.2014 – 235.
- Stan kotów na dzień 01.01.2014 – 147,
- Przyjęto 1.257 kotów,
- Wydano 1.076 kotów,

- Dokonano eutanazji 127 kotów,
- Uciekło 14 kotów,
- Padły 63 koty,
- Stan końcowy na dzień 31.12.2014 – 124.

- Ponadto wykonano:
- zabiegów sterylizacji kotów – 2.104 (w schronisku 346, w wytypowanych lecznicach dla zwierząt na podstawie kart sterylizacyjnych 1.758),
- zabiegów sterylizacji psów - 477 (w schronisku),
oraz:
- oznakowano (elektronicznie) 1.061 psów i 487 kotów,
- przeprowadzono 1.971 interwencji wyjazdowych.

Organizacja pozarządowa wykonująca zadanie wykazała się bardzo dużym wkładem pracy własnych wolontariuszy, bez których wdrażanie programu przeciwdziałania bezdomności byłoby znacznie utrudnione.

IV.8.3. Wsparcie ruchu rowerowego

• Rowerowa szkoła

W 2014 kontynuowano współpracę z organizacjami pozarządowymi rozpoczętą w latach poprzednich. W jej ramach przeprowadzono trzecią edycję akcji edukacyjno-promocyjnej pn. „Rowerowa szkoła”.

Polegała ona na prowadzeniu zajęć dla dzieci i młodzieży z wrocławskich szkół, takich jak:

- bezpieczne korzystanie z roweru,
- zajęcia praktyczne z jazdy rowerem na placu i w strefie uspokojonego ruchu,
- zalety korzystania z roweru.

Ponadto w ramach akcji przeprowadzane były audyty rowerowe szkół (analiza sytuacji szkoły pod kątem udogodnień dla rowerów – bariery dla rowerzystów), rozdawane były materiały informacyjne nt. rowerów oraz organizowany był konkurs dla najaktywniejszej szkoły i klasy.

Łącznie przeprowadzono:

- 15 dwugodzinnych prelekcji w piętnastu klasach (dla ponad **300** uczniów),
- przekazano każdemu uczniowi materiały w postaci płyty DVD z filmami instruktażowymi oraz broszury,
- naukę jazdy w 3 szkołach,
- 6 audytów rowerowych,
- jeden konkurs;

Akcję prowadziło Stowarzyszenie Wrocławska Inicjatywa Rowerowa w oparciu o umowę zawartą zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych.

• Skradzione bicykle – inicjatywa na rzecz zmniejszenia problemu kradzieży rowerów we Wrocławiu

Głównym celem realizacji zadania było zwrócenie uwagi społeczeństwa na potrzebę ograniczenia problemu, jakim jest nagminna kradzież rowerów.

W ramach projektu odbyły się spotkania, na których wymieniano informację, nawiązywano współpracę, rozdawano zawieszki, znakowano rowery i prowadzono warsztaty.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

IV.9. Wsparcie rozwoju gospodarczego, w tym rozwoju przedsiębiorczości

- **Prowadzenie Punktu Informacji i Wsparcia Przedsiębiorczości na Nadodrze w ramach rewitalizacji społeczno-gospodarczej dawnych traktów handlowych” - Infopunkt Łokietka 5**

Liczba zawartych umów: 1

Cel zadania: wsparcie działań w ramach rewitalizacji społeczno-gospodarczej dawnych traktów handlowych, promujące aktywność społeczną i gospodarczą na Obszarze Wsparcia.

Okres realizacji zadania zgodny z umową: 6.02.2013 – 31.12.2015.

Podstawowym celem realizacji zadania jest informowanie społeczności lokalnej o działaniach podejmowanych przez Gminę Wrocław i jednostki współpracujące w ramach rewitalizacji Nadodrza, w tym o bieżącej ofercie lokali na działalność artystyczno-rzemieślniczą, rozwijanie postaw przedsiębiorczych, zwiększanie liczby aktywnych firm, zakładów rzemieślniczych i galerii artystycznych.

Zadanie polegało na:

- działalności informacyjnej dla przedsiębiorców, artystów, osób fizycznych w zakresie prowadzenia firm na Nadodrze,
- organizowaniu warsztatów wspierających rozwój przedsiębiorczości, prowadzeniu doradztwa podatkowego, prawnego i biznesowego,
- realizacji programu „Witryny Nadodrza – okna na świat”,
- promocji obszaru rewitalizowanego, wzmocnieniu pozytywnego wizerunku dzielnicy rzemieślniczo-artystycznej.

Osiągnięte efekty:

- przez cały rok prowadzono działalność doradczą na temat aspektów podatkowych i prawnych prowadzenia firmy oraz otwierania przedsiębiorstw w dzielnicy rewitalizowanej;
- rozwinięto siećową współpracę między galeriami i zakładami rzemieślniczymi na Nadodrze, zorganizowano „Giełdę lokali”, prezentując ofertę najmu miejskich lokali użytkowych. 2 razy przeprowadzono „Noc Nadodrza”, w których uczestniczyły nadodrzańskie galerie (łącznie 34 podmioty). Sfinalizowano prace nad portalem artystycznym nadodrze.pl.;
- wsparciem i promocją zostali objęci w szczególności rzemieślnicy (projekt „Złoto Nadodrza” skierowany do piekarzy). Powstały 2 filmy promujące rzemiosło.

Zrealizowano 5 witryn w ramach miejskiego programu współpracy z nadodrzańskimi przedsiębiorcami, w ramach którego otrzymują oni doradztwo w zakresie aranżacji witryn oraz komunikacji wizualnej ich punktów handlowych i usługowych.

IV.10. Współpraca międzynarodowa

- **Współpraca z Europą Wschodnią – Organizacja w roku 2014 działań w zakresie współpracy z Europą Wschodnią we Wrocławiu**

Liczba zawartych umów: 1

Nazwa Organizacji: Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego we Wrocławiu

Okres trwania zadania – 13.01.2014 – 31.12.2014 r.

Celem realizacji zadania było szerzenie wiedzy na temat szeroko rozumianej Europy Wschodniej poprzez organizowanie dla mieszkańców Wrocławia i nie tylko szkoleń i prelekcji związanych z tematyką Europy Wschodniej, konferencji naukowych oraz spotkań mających na celu przybliżenie polityki, kultury i tradycji krajów Europy Wschodniej.

Opis realizacji projektu:

Organizacja Konferencji Polska Polityka Wschodnia

Konferencja odbyła się we wrocławskim Ossolineum w dniach 17-18 października 2014 roku.

W konferencji wzięło udział prawie **200** osób z Polski i zagranicy. Konferencja zgromadziła wybitnych znawców polskiej polityki wschodniej: polskich ekspertów, polityków, wyższych urzędników instytucji centralnych i lokalnych, dziennikarzy, publicystów itd.

Zakładanym i zrealizowanym celem zadania było zaprezentowanie debaty na temat polskiej polityki zagranicznej, dyskusji nad mechanizmami w jej prowadzeniu, analiza niepowodzeń, wypracowanie rekomendacji na przyszłość, ukazanie roli samorządów lokalnych w realizacji założeń polskiej polityki zagranicznej. Podczas Konferencji zaprezentowano osiągnięcia wspomnianych samorządów w realizacji projektów wspomagających polską politykę zagraniczną, ukazano inicjatywy, przy pomocy których lokalne samorządy uczestniczą w polityce zagranicznej kraju.

Organizacja Wschodniej Szkoły Zimowej

Szkoła Zimowa odbyła się we Wrocławiu w dniach 1-14 marca 2014 roku.

Szkoła była przeznaczona dla studentów ostatniego roku studiów humanistycznych, którzy nie ukończyli 25 roku życia, przygotowujących prace magisterskie (dyplomowe) z zakresu historii i współczesności Europy Środkowej i Wschodniej. W tym roku wzięło w niej udział **30** magistrantów z Ukrainy, Rosji, Białorusi, Gruzji i Polski.

Program składał się z wykładów i seminariów prowadzonych przez międzynarodowe grono specjalistów z dziedziny problematyki regionu. Zorganizowano także szereg wizyt w instytucjach naukowych i bibliotekach Wrocławia, poza tym spotkania z lokalnymi politykami, działaczami społecznymi, przedstawicielami świata nauki i kultury.

- **Wydawanie czasopisma o tematyce wschodniej i Azji centralnej – Wydawanie dwumiesięcznika Nowa Europa Wschodnia w roku 2014 w wersji papierowej i elektronicznej**

Liczba zawartych umów: 1

Nazwa organizacji: Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego we Wrocławiu

Okres trwania zadania – 15.01.2014 – 31.12.2016 r.

Celem pisma jest zainteresowanie polskich odbiorców ogólnie rozumianą tematyką wschodnią. Pismo drukuje eseje, analizy krytyczne, recenzje, rozmowy z ludźmi kultury, sztuki i polityki, jak i reportaże rzucające światło na życie codzienne w państwach byłych Republiki Radzieckich.

Poza tym pismo rozwijało stronę internetową, na której publikowane były najważniejsze teksty ukazujące się w magazynie, współpracuje z wydawnictwami i organizacjami przy różnego rodzaju wydarzeniach, udziela patronatów książkom.

Głównymi odbiorcami pisma są osoby zajmujące się szeroko rozumianą problematyką krajów Europy postsowieckiej w jej różnych kontekstach.

- **„Mogile pradiada ocal od zapomnienia”**

Liczba zawartych umów: 1

Nazwa organizacji: Związek Sybiraków III Rzeczypospolitej Polskiej

Okres trwania zadania: 26.05.2014 – 16.07.2014 r.

Celem zadania było krzewienie wartości patriotycznych i budowanie świadomości historycznej młodego pokolenia.

W ramach akcji 5 lipca 2014 roku na Ukrainę wyjechało 98 wolontariuszy, którzy pracowali w 9 grupach składających się z uczniów, absolwentów wrocławskich szkół oraz studentów. Młodzież porządkowała 13 nekropolii m.in. w Jampolu i Mohylewie, Sławucie, Nadwórnej i Tłumaczu. W pracach porządkowych i rekonstrukcyjnych na cmentarzach pomagała miejscowa młodzież i lokalne władze.

Wszystkie porządkowane cmentarze zostały dokładnie opisane, a pomniki i inskrypcje sfotografowane. Dokumentacja widnieje na stronie studia Wschód. Studenci historii Uniwersytetu Wrocławskiego opracowują rozprawki naukowe, a kuratorium oświaty przygotowuje publikacje książkową na temat V edycji akcji.

IV.11. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych oraz na rzecz rodzin

- **III parafialny festyn rodzinny „Akcja dla rodziny”**

W ramach działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych w czerwcu został zorganizowany festyn dla mieszkańców Osiedla Karłowice-Różanka. Celem festynu była integracja i aktywizacja mieszkańców ww. osiedla.

W imprezie wzięło udział ok. **500 - 600** osób.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **„Klub mam”**

Program adresowany był do mam z małymi dziećmi, niepracujących lub przebywających okresowo na urloпах macierzyńskich, wychowawczych z terenu Wrocławia, głównie Śródmieścia – Nadodrza.

W 2014 roku odbyły się 2 cykle programu. W I półroczu w trakcie 3-miesięcznego działania Klubu odbyło się 24 spotkania oraz 13 zajęć edukacyjnych ze specjalistami: pedagogiem, psychologiem, lekarzem pediatrą, rehabilitantem, animatorem zabaw, doradcą życia rodzinnego. W każdym spotkaniu uczestniczyło od 8 do 19 osób.

Drugi cykl programu przeprowadzono w II półroczu, w trakcie którego odbyło 24 spotkań oraz 31 zajęć edukacyjnych ze specjalistami. W spotkaniach uczestniczyło od 7 do 17 pań z dziećmi, średnio 11-12 osób.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **IV Wrocławski Orszak Trzech Króli**

W ramach zadania po raz czwarty zorganizowano we Wrocławiu Orszak Trzech Króli. Scenariusz i przebieg orszaku nawiązywał do wielowiekowej tradycji jasełek i kolędników oraz do tradycyjnie polskiego zwyczaju wspólnego kolędowania i świętowania w okresie Świąt Bożego Narodzenia. Charakter imprezy pozwolił na popularyzację aktywnego spędzania wolnego czasu. Bardzo liczny udział rodzin, w dużej części młodych małżeństw z dziećmi, często w asyście dziadków przyczynił się do wzmocnienia więzi rodzinnych i społecznych.

Szacuje się, że w wydarzeniu udział wzięło około **35 tys.** mieszkańców Wrocławia oraz gości. Podczas imprezy rozdano 5 tys. śpiewników kolędowych oraz 800 koron.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- **Koncert i Epka Promocyjna Soundz Good dla Wrocławian**

Zadanie było realizowane w okresie: 01.12.2014 - 31.12.2014 r.

Zadanie polegało na wydaniu promocyjnej epki zapowiadającej debiutancką płytę zespołu Soundz Good o tej samej nazwie i organizacji otwartego koncertu zespołu dla społeczności lokalnej.

Bezpłatna epka zawiera 6 piosenek. Koncert odbył się 19 grudnia w Starym Klasztorze we Wrocławiu.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

IV.12. Wsparcie i promocja wolontariatu

IV.12.1. Zajeżdźnia projektów wielokulturowych - wsparcie techniczne, prace adaptacyjne oraz wyposażenie pomieszczeń przygotowanie miejsca do prowadzenia m.in. Centrum Wolontariatu Akcyjnego – III etap

Liczba zawartych umów: 1

Projekt miał na celu: organizację i przystosowanie miejsca zajeżdźni ul. Legnickiej 65 do prowadzenia m.in. Centrum Wolontariatu Akcyjnego celem przygotowania miejsca dla sprawnej organizacji wolontariatu i obsługi wydarzeń, w tym przede wszystkim: Europejska Stolica Kultury 2016 i The World Games – Igrzyska Sportów Nieolimpijskich 2017 .

W ramach III etapu realizacji zadania w 2014 roku przeprowadzono szereg prac modernizacyjnych zwiększających funkcjonalność obiektu , wykonano:

- izolację akustyczną części artystycznej, (wygłuszono 3 sale części artystycznej),
- zmodernizowano oświetlenie tworząc przestrzeń wystawienniczą,
- zamontowano kurtynę, co zwiększyło możliwość sali koncertowej o realizację małych form teatralnych i kabaretowych,
- pomalowano elewację i zmodernizowano podłogi,
- wykonano wentylację i zamontowano nowoczesny system zamków,
- wymieniono rynny.

IV.12.2. Pozostałe zadania

• Dolnośląski Festiwal Wolontariatu 2014

Zadanie było realizowane w okresie: 03.12.2014 - 31.12.2014 r.

Podczas Festiwalu uczestnicy mieli okazję: poznać wolontariuszy i przedstawicieli organizacji pozarządowych i instytucji z całego województwa dolnośląskiego, wziąć udział w warsztatach tematycznych, panelach dyskusyjnych, debatach i innych wydarzeniach edukacyjnych, wymienić doświadczeniami i poznać ciekawe inicjatywy realizowane przez wolontariuszy i wspólnie zintegrować. Dzięki Festiwalowi uczestnicy nabyli nową wiedzę i umiejętności niezbędne w pracy wolontariackiej oraz inspirację i motywację do dalszej działalności.

Zadanie zostało zrealizowane w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

IV.13. Pozostałe działania promocyjne

IV.13.1. Promocja Wrocławia poprzez zorganizowanie i prowadzenie lokalnego biura Centrum Wiedzy Academia Europaea we Wrocławiu (CW AE-W)

Liczba zawartych umów: 1

Zadanie zrealizowane w trybie *Uchwały XVI/281/11 Rady Miejskiej Wrocławia z 15.09.2011 r. w sprawie określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Miasta, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonania zadań zleczanych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych i niedziałających w celu osiągnięcia zysku na zadania inne niż określone w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.*

Nazwa Organizacji: Convention Bureau – Wrocław

Okres trwania zadania – 01.12.2011 – 31.12.2014 r.

W 2014 roku w ramach zadania miały miejsce następujące działania:

Zorganizowanie i prowadzenie we Wrocławiu Biura Centrum Wiedzy Academia Europaea jako przedstawicielstwa londyńskiej instytucji Academia Europaea

Zadanie polegające na prowadzeniu biura, rozsyłaniu newslettera aktualizowaniu stron internetowych www.acadeuro.org, www.ae-info.org, www.ae2013wroclaw.com oraz na współpracy z Komitetem Noblowskim w zakresie tworzenia bazy kontaktowej.

Promocja Wrocławia poprzez budowanie pozycji Wrocławia jako silnego ośrodka akademickiego na arenie międzynarodowej, dzięki wytworzeniu materiałów informacyjnych.

Teczki, Directory, opinie AE, ulotki informujące o AE, film promujący Wrocław oraz wszystkie inne wyprodukowane wcześniej materiały rozpowszechniane były przez cały 2014 rok przez koordynatorów projektu podczas wykładów gościnnych, szkół letnich, podczas licznych spotkań oraz we wszelkich innych sytuacjach, umożliwiających promowanie Akademii Europaea i Wrocławia.

Na prośbę londyńskiego biura, z posiadanych przez nie środków finansowych, opracowywane były w roku 2014 następujące materiały informacyjne:

- Directory 2014,
- Leaflet AE (ulotka informująca o Akademii Europaea),
- Broszura upamiętniająca jubileuszową, 25-tą konferencję rocznicową AE, która miała miejsce we Wrocławiu we wrześniu 2013 roku (AE Leaflet),
- Certyfikaty.

Współpraca z Politechniką Wrocławską

22 marca 2014 roku zostało podpisane porozumienie o współpracy między Stowarzyszeniem Academia Europaea a Politechniką Wrocławską. Obydwie strony zadeklarowały chęć współpracy na polu naukowym, dydaktycznym oraz promocyjnym. Konsekwencją podpisanego porozumienia były wizyty we Wrocławiu Profesora Martina Greinera (Aarhus University) w dniach 29-30 maja 2014 r. oraz Profesora Sir Johna Enderby (Bristol University) w dniach 07-10 lipca 2014 roku.

Pod koniec 2014 roku dr Kamila Ludwikowska (Z-ca Kierownika Działu Współpracy Międzynarodowej Politechniki Wrocławskiej) zaproponowała kontynuowanie współpracy w 2015 roku.

Współpraca z Akademią Sztuk Pięknych

W połowie kwietnia 2014 roku Akademia Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta nawiązała kontakt z wrocławskim biurem Academia Europaea. Dr hab. Aleksandra Janik z Wydziału Grafiki i Sztuki Mediów poprosiła o możliwość wykorzystania filmu zrealizowanego przez AEKH-W na platformach i stronach internetowych, informujących o uruchamianych przez ASP magisterskich studiach uzupełniających „Master of Fine Arts in Printmaking”. Film promujący potencjał Wrocławia znajduje się m.in. na stronach:

<http://www.masterstudies.pl/universytety/Polska/EGAFA/>

<http://www.printmaking.asp.wroc.pl/index.php?/study-in-english>

<http://art.utk.edu/printmaking/>

W trakcie rozmów pojawił się pomysł poszerzenia współpracy, 23 czerwca 2014 roku zostało podpisane porozumienie między Academia Europaea a Akademią Sztuk Pięknych.

Zaplanowanie i koordynacja wydarzeń konferencyjnych o charakterze naukowym z udziałem członków Academia Europaea

14.04.2014 r.- spotkanie Zarządu AE

12.12.2014 r. - spotkanie Komitetu Merytorycznego w ramach przygotowań do kolejnego seminarium z cyklu „The Wrocław Seminars”, pt. *Central European Representations of Colonial Worlds*

9-10.10.2014 r. - Konferencja *Regimes of Memory*

Konferencja ta odbyła się w dniach 9-10 października 2014 roku we współpracy z Kolegium Europy Wschodniej, Uniwersytetem Wrocławskim, Regionalnym Ośrodkiem Debaty Międzynarodowej (RODM) oraz Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willego Brandta. Przewodniczący komitetu naukowego, prof. Ivan Zoltan Denes, członek Academia Europaea, zaprosił do udziału w konferencji pięciu naukowców, zajmujących się reżimami pamięci (tzw. senior scholars), m.in. Eva Kovacs, Dubravko Lovrenović czy Balázs Trencsenyi. Z kolei lokalny komitet organizacyjno-merytoryczny w osobach: dr Piotr Sula (UWr.), dr Adam Cianciara (RODM), prof. Siegfried Huigen (AE), prof. Denes (AE), dr Aleksandra Nowak (AEKH) oraz Maciej Makulski (RODM), przygotował *Call for Papers* (CFP) dla młodych badaczy. CFP został wysłany do kilkudziesięciu europejskich uniwersytetów, a także umieszczony na wielu dedykowanych stronach internetowych.

Wykłady z cyklu *Europa Una* - Pierwsze spotkanie, prowadzone przez prof. Horsta Möllera w ramach cyklu odbyło się 12 maja 2014 r. o godz. 18.00 w Klubie Uniwersyteckim przy Placu Uniwersyteckim 1.

10. rocznicy wstąpienia Polski w struktury unijne został poświęcony wykład „Wymiary i ciężary Europy” prof. Adama Chmielewskiego.

15. rocznicy wstąpienia Polski do NATO poświęcony został wykład profesora Yale’a H. Fergusona, jednego z najwybitniejszych znawców stosunków międzynarodowych.

Filozoficzne podejście do integracji europejskiej przedstawił prof. Jan Woleński z Uniwersytetu Jagiellońskiego podczas ostatniego wykładu z cyklu *Europa Una* w 2014 roku pt. „Racjonalizm Europejski?”.

29-30 maja 2014 r. - Wykład Profesora Martina Greinera
Summer School on Democracy 2014

3E+ Energy Electronics Electricity Nanotechnology 2014

Podpisana z Politechniką Wrocławską umowa umożliwiła zaangażowanie się Academia Europaea w szkołę letnią *3E+ Energy Electronics Electricity Nanotechnology 2014*, organizowaną przez Wydziały: Mechaniczno-Energetyczny, Elektrotechniki, Elektroniki, Podstawowych Problemów Techniki oraz Elektroniki Mikrosystemów oraz Fotoniki.

Przygotowanie ekspertyz i opinii opartych o zasoby wiedzy reprezentowanych przez członków Academia Europaea

Dyspozycyjność biura w tym zakresie nie została wykorzystana, ponieważ nie pojawiły się prośby o przygotowanie stanowiska lub opinii z obszaru wiedzy i dziedzin nauki stanowiących domenę członków Academia Europaea.

Udział w spotkaniach i konferencjach międzynarodowych w Polsce i za granicą polskich członków Academia Europaea oraz koordynatorów projektu

Spotkanie Zarządu AE w Barcelonie - 9-10.01.2014 r.

26. Konferencja AE w Barcelonie (Spotkanie Zarządu, Rady, Konferencja AE) - 16-18.07.2014 r.

Udział w Kongresie Kultury Akademickiej (UJ Kraków) - 20-22.03.2014 r.

Spotkanie na Uniwersytecie Poznańskim - 17.06.2014 r.

Spotkanie Ambasadorów Kongresów Wrocławia oraz członków AE - 9.12.2014 r.

IV.13.2. Promocja Wrocławia poprzez upamiętnianie postaci Jana Pawła II, jego roli i znaczenia w rozwoju społecznym miasta

Liczba zawartych umów: 2

W ramach realizacji zadania zorganizowano wyjazd 115 osobowej grupy złożonej z przedstawicieli wrocławskiej młodzieży szkolnej oraz studentów na uroczystości związane z kanonizacją Jana Pawła II do Rzymu. Zaangażowanie Gminy w organizację wyjazdu przyczyniło się do popularyzacji wartości głoszonych przez Jana Pawła II oraz wykreowania komunikatu, że są to wartości promowane również przez Gminę Wrocław. Ponad to zorganizowano IV Międzynarodowy Wrocławski Festiwal chóralski „Vratislavia Sacra” odbywający się w wigilię święta Miłosierdzia Bożego ustanowionego przez Jana Pawła II. W ramach festiwalu zorganizowano 15 koncertów. Szacuje się, że wzięło w ich udział kilka tysięcy osób.

IV.14. Program inicjatyw lokalnych

Realizacja programu inicjatyw lokalnych odbywa się w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Uchwała Nr LIV/1554/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 9 września 2010 r. w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej,
- Zarządzenie Nr 10816/10 Prezydenta Wrocławia z dnia 26 października 2010 r. w sprawie powołania Zespołu do oceny wniosków inwestycyjnych o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej z zakresu budowy, rozbudowy i przebudowy sieci wodociągowych, kanalizacji sanitarnych oraz dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą (z późn. zm.).

W 2014 roku plan inicjatyw lokalnych obejmował 17 zadań, w tym:

- z zakresu infrastruktury technicznej: 3 zadania (z czego 2 inwestycje zakończone w 2013 r. z końcowymi płatnościami w 2014 r.)
- z zakresu drogowego: 14 zadań.

Zespół odbył 3 posiedzenia, na których opracowane zostały materiały robocze poprzedzone wizjami w terenie jak i protokoły końcowe z tych posiedzeń. Wstępnie Zespół zaakceptował 8 nowych zadań do ujęcia w planie inicjatyw lokalnych na 2014 rok.

Ostatecznie umowy podpisano i przyznano dofinansowanie dla 4 zadań drogowych.

Zasadą prowadzenia działalności w zakresie inicjatyw lokalnych jest deklaracja, a następnie dobrowolna wpłata, w wysokości ustalonej przez Zespół, udziału własnego wnioskodawców w kosztach realizacji zadania.

Zakończono realizację 4 zadań i opracowano 5 dokumentacji projektowych.

Ogółem wykonano:

kanalizacja sanitarna –	L = 675 mb ≈ 0,67 km
kanalizacja deszczowa –	L = 759 mb ≈ 0,76 km
nawierzchnia docelowa –	L = 1.009 mb ≈ 1,00 km
nawierzchnia tymczasowa –	L = 641 mb ≈ 0,64 km

Roboty zakończone zostały w następujących ulicach:

- budowa nawierzchni wraz z infrastrukturą podziemną na os. Kowale Ogrody etap VI (Szczygła i Sikorcza),
- budowa nawierzchni docelowej wraz z oświetleniem w ul. Nadolickiej od skrzyżowania z ul. Jelczańską /dz. nr 9/2, AM-10, obręb Wojnow/,
- budowa nawierzchni tymczasowej w ul. Obrońców Poczty Gdańskiej /dz. nr 23, 2, 21 i 20/2/, ul. Frankowskiego /dz. nr 24/2/, ul. Śmigłego /dz. nr 24/4 i 24/3/ AM-9, obręb Ołtaszyn,
- budowa nawierzchni docelowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem w ul. Małczyńskich nr 8-22.

Zadania z zakresu infrastruktury technicznej oraz drogowej były przygotowywane i prowadzone bezpośrednio przez Zarząd Inwestycji Miejskich. Wydatkowanie

środków następowało w oparciu o procedury określone w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.

Realizacja zadań z zakresu inicjatywy lokalnej odbywała się w ramach środków budżetu miasta przeznaczonych na zadania inwestycyjne.

Źródła danych:

1. Komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego
2. Miejskie jednostki organizacyjne